1869
Deželna nižja realna gimnazija Ptuj

1879
Štajerska deželna nižja gimnazija

1898
Deželna gimnazija cesarja Franca Jožefa na Ptuju

1919
Državna gimnazija Ptuj

1924
Državna realna gimnazija

1930
Državna realna gimnazija kraljeviča Andreja v Ptuju

1941
Wolfram von Eschenbach Schule, Oberschule für Jungen

1945
Državna gimnazija v Ptuju

1948
Gimnazija Ptuj

1966
Gimnazija Dušana Kvedra v Ptuju

1979
CSUI Ptuj, TOZD Gimnazija splošne in pedagoške smeri Dušana Kvedra Ptuj

1982
SŠC Ptuj, TOZD Srednja družboslovna šola Dušana Kvedra Ptuj

1985
SŠC Dušana Kvedra Ptuj, TOZD Srednja družboslovna in ekonomska šola Jože Lacko

1986
SŠC Dušana Kvedra Ptuj, Srednja družboslovna, ekonomska in naravoslovno-matematična šola Jože Lacko

1989
SŠC Dušana Kvedra Ptuj, Naravoslovna in družboslovna šola Ptuj

1990
SŠC Dušana Kvedra Ptuj, Gimnazija Ptuj

1991
SŠC Ptuj, Gimnazija Ptuj

1996
ŠC Ptuj, Gimnazija

2001
Gimnazija Ptuj

2019
150 let Gimnazije Ptuj

1869 + 150 2019

GIMNAZIJA PTUJ

Zbornik

ob 150-letnici Gimnazije Ptuj

Urednice

Moja gimnazija, Gimnazija Ptuj

Za uvod

Zlati rez se zarisuje v skladnem človeškem telesu, zgradbi mehkužcev, lupinarjev, v spiralah v cvetu sončnic, zlatem pravokotniku, piramidah, spiralnih galaksijah ... Je merilo umetnosti in lepote. Zlato razmerje je najbolj prijetna kompozicija za človekovo oko. In zlati rez krasi tudi logotip Gimnazije Ptuj. Po zlati niti z naslovnice stopimo v spomine generacij ptujskih gimnazijk in gimnazijcev.

Pričujoči zbornik je most med 125- in 150-letnico ptujske gimnazije s poudarkom na zadnjih 25 letih njenega delovanja in razvoja. Gimnazija Ptuj, ena najstarejših gimnazij na Slovenskem, je v svojem stoletje in pol dolgem obstoju in po številnih programskih preobrazbah, še posebej v zadnjih 25 letih, danes gimnazija s splošnim programom, s športnimi oddelki in z oddelkom maturitetnega tečaja. Je osrednja ptujska izobraževalna institucija, ki dijake pripravlja na splošno maturo, sodobna šola številnih priložnosti in možnosti, prepoznavna v Sloveniji in tujini. Pečat ji dajejo številne generacije dijakinj in dijakov, profesoric in profesorjev, ravnateljic in ravnateljev ter drugih zaposlenih, ki s svojim šolskim in obšolskim delom prispevajo k obstoju in razvoju Gimnazije Ptuj. Nekateri posamezniki so bili pomembni soustvarjalci slovenskega znanstvenega, kulturnega, gospodarskega in športnega razvoja, nekateri so to tudi danes, nekateri bodo zagotovo še v prihodnosti. A za popolno podobo Gimnazije Ptuj je pomemben vsak nekdanji in sedanji profesor in dijak. Želimo si, da bi se v nagovorih ravnateljic in ravnatelja, v opisih predmetnih področij in pouka, v predstavljenih projektih in dejavnostih ter utrinkih dijaške ustvarjalnosti prepoznal prav vsak. Vsi ptujski gimnazijci, ki so v zadnjih 25-ih letih končali Gimnazijo Ptuj, so poimensko zapisani v posebnem dodatku, vsi profesorji pa so vključeni v popis članov aktiva pri posameznem predmetnem področju.

V zadnjih 25 letih je število narodnih in mednarodnih projektov in dejavnosti tako intenzivno naraščalo, da v zborniku ni bilo mogoče popisati vseh. Predmetni aktivi so v svojih prispevkih izpostavili tiste, ki njihova strokovna področja najbolje predstavljajo. Podrobnejši opisi pa so kronološko in vsebinsko dokumentirani na spletni strani Gimnazije Ptuj www.gimptuj.si in v spletni obliki glasila Prebliski na isti spletni strani ter na FB-strani. Odločili smo se za zbornik, ki smo ga spisali skupaj, vsak izmed profesorjev in veliko število dijakov je prispevalo svoj del. Zbornik je mozaik predstavitev kakovosti pouka, pomena in vloge posameznih predmetnih področij, pestrosti obšolskih dejavnosti, projektov in izmenjav tako v narodnem kot mednarodnem prostoru ter ekskurzij. Predstavljeni so inovativni pristopi v vzgojno-izobraževalnem procesu ptujske gimnazije, projektni tedni, timska in medpredmetna prepletenost predmetnih področij in bogastvo vsebin, ki so jih v šolski prostor prinašali tudi številni gostje iz različnih institucij.

Mozaik dopolnjujejo v fotografski objektiv ujeti trenutki iz življenja in dela generacij ptujskih gimnazijcev. Večina jih je iz zadnjih 25 let, nekaj pa jih je iz obdobja, ko je bil fotografski svet še črno-bel, in zaokrožujejo 150 let ptujske gimnazije. Pomemben sestavni del zbornika je tudi foto zgodba, ki jo je ob sodelovanju ptujskih gimnazijcev v jubilejnem letu ustvaril Andrej Lamut in odslikava šolski vsakdan trenutnega časa.

Sprejeli smo izziv in ustvarili dokument časa, ki povezuje preteklost in sedanjost ptujske gimnazije ter je namenjen tudi rodovom prihodnosti. Čas na Gimnaziji Ptuj, bodisi čas izobraževanja ali profesionalnega delovanja posameznika, morda celo obojega, je preplet zmag, iskanja odgovorov, sprejemanja odločitev, sklepanja prijateljstev in bogastva medosebnih odnosov. Je zorenje in učenje drug od drugega. Naj bo zbornik spomin na ta čas, ki je zaznamoval posameznikovo pot v prihodnost, in ko je hkrati vsak posameznik zaznamoval zgodbo naše gimnazije, Gimnazije Ptuj.

Boštjan Šeruga

Zgrabi sedanjost, stopi v prihodnost

150 let Gimnazije Ptuj — zavidljiva in spoštovanja vredna obletnica. Kaj danes, ko velikokrat živimo le od danes do jutri, pomeni 150 let? Takšna obletnica je priložnost za pogled v preteklost in za iskanje odgovorov na vprašanja, kako snovati prihodnost. Ob visokem jubileju je pomembno, da se zavedamo vizije naših prednikov, ki so pred davnimi 150 leti vedeli, da sta znanje in vzgoja trajna in daljnosežna naložba. Ko se sprašujemo o prihodnosti in ob tem vsak dan spremljamo napredek, tehnološke dosežke in posledično družbene spremembe, pogosto pozabimo ali se premalo zavedamo, kako pomembna je šola za oblikovanje celostne podobe človeka. Znanje je ena največjih človeških vrednot, a se velikokrat zlorablja, s čimer ogroža posameznika in človeštvo. V veliki vnemi po presežkih se v družbi žal premalokrat zavedamo pomena vzgoje in znanja. Naloga šole je ozavestiti mlade, da bodo stremeli k znanju in ga uporabljali v svoje dobro, dobro lastnega naroda in celotnega človeštva.

V publikaciji, ki je posvečena 150-letnici Gimnazije Ptuj, je zajeta njena zgodovina s poudarkom na delu zadnjih 25 let. Odraža poslanstvo vseh, ki so oblikovali zgodovino Gimnazije Ptuj, in hkrati spoštovanje zaposlenih do preteklosti in obvezo za prihodnost. Gimnazija Ptuj je danes ena izmed 56 splošnih gimnazij v Sloveniji, katerih temeljne naloge so posredovati znanje, ki je potrebno za nadaljevanje izobraževanja v visokem šolstvu, razvijati samostojno kritično presojanje in odgovorno ravnanje, posredovati znanje slovenskega jezika in književnosti, razvijati zavest o državni pripadnosti, integriteti posameznika in še mnoge druge naloge.

Na Gimnaziji Ptuj sledimo vsem navedenim ciljem, kar odraža naš slogan Zgrabi sedanjost, stopi v prihodnost. Način, kako dijake opremiti s čim več znanja za njihovo nadaljnjo življenjsko pot, se je v 150 letih precej spremenil, a je še vedno najtesneje povezan z učiteljem. Čeprav se je položaj učitelja v družbi od 19. stoletja do danes spremenil, je vloga, ki jo ta opravlja v dnevnem stiku z mladim človekom, še vedno neprecenljiva. Delati z mladimi je privilegij. Nismo zgolj posredniki znanja, ampak smo mnogo več. Sooblikujemo osebna stališča, vrednote, pravzaprav je v naših rokah prihodnost naroda. Zahtevna naloga.
Ob visokem jubileju se lahko ozremo v preteklost in analiziramo, kako uspešni smo pri sledenju svoji viziji Naša šola je prostor delovnih, ustvarjalnih in strpnih ljudi. Brez težav lahko ugotovimo, da smo pri tem uspešni. Tako v slovenskem kot širšem mednarodnem prostoru nas prepoznavajo kot šolo s srcem, šolo, ki razume in sprejema različnost, in šolo, v kateri je dobrodošel vsak. V vsakem posamezniku poskušamo poiskati znanje in veščine, ki jih posameznik že poseduje, ter jih nadgrajevati. Resnično poskušamo biti Unescova šola in udejanjati načela Unesca vsak dan svojega življenja. O naši uspešnosti govorijo številni dosežki na najrazličnejših področjih dela, kar pa postavlja izziv pri pisanju tovrstne publikacije. Številni nekdanji ptujski gimnazijci so uspešni na svojih osebnih in kariernih poteh, številni so dosegli najvišje položaje v družbi, postali uspešni gospodarstveniki, kulturniki, politiki, športniki in prispevajo k rasti in razvoju naše regije in celotne države. Biti ptujski gimnazijec pomeni biti državljan sveta, v katerem mora imeti vsak priložnost biti slišan in viden. Gimnazija Ptuj se je prebila skozi veliko viharjev, ki so vplivali na delovanje šole v preteklosti. Vsemu navkljub je šola danes prepoznavna, kakovostna vzgojno-izobraževalna ustanova, ki je sposobna in voljna prisluhniti družbenemu dogajanju v lokalnem, nacionalnem in mednarodnem okolju ter predvsem zadostiti potrebam mladih posameznikov, ki s pomočjo šole zorijo in se v njenih učilnicah oblikujejo v nosilce prihodnjega razvoja. Učitelji in dijaki ob vseh uspehih, ki jih dosegamo, ne smemo pozabiti bistva, značilnega za šolo: odprtost do sveta, strokovnost, strpnost in dobri medčloveški odnosi.

Ob 150-letnici delovanja, visokem jubileju, se zahvaljujem vsem, ki so ustvarjali zgodbo Gimnazije Ptuj: delavcem šole, dijakom in dosedanjim ravnateljem.

Zahvala gre vsem avtorjem prispevkov in ustvarjalcem jubilejnega zbornika Gimnazije Ptuj.

Boštjan Šeruga je ravnatelj Gimnazije Ptuj od leta 2017.

Meta Puklavec

Gimnazija Ptuj, kot se je spominjam

Ptujska gimnazija je zame najpomembnejša institucija v življenju. Z njo so povezani najstniška sanjarjenja gimnazijke in nato prvi koraki v umetnost poučevanja ter končno praktično največji del poklicne kariere do upokojitve. V tem času se je veliko spremenilo — osnovna šola, dijaki, starši, učitelji, družba nasploh …

Predmetnik gimnazije v tem času smo razumeli v njegovem najširšem pomenu in si prizadevali, da bi obvezne predmete čim bolj popestrili. Izkoristili smo tudi možnosti za pouk čim večjega števila tujih jezikov in s tem spoznavanja različnih kultur. Dramski krožek, ki se je povezoval z DPD Svoboda Ptuj, je blestel s svojo produkcijo, pevski zbor, ki je potoval po svetu (Francija, ZDA, Madžarska, Avstrija, Nemčija ...), literarni krožek z objavami v medijih, umetnostna zgodovina s svojimi odmevnimi ekskurzijami, uspehi naravoslovcev, slavistov, športnikov, tujih jezikov, družboslovcev na raznih tekmovanjih so veliko prispevali k oblikovanju osebnosti mladih, bili pa so tudi magnet za vpis na našo gimnazijo. Entuziazem brez meja v takratnem učiteljskem zboru je vzpodbujal modernizacijo pouka in razvoj zahtevnejših programov na Ptuju, pa tudi bogato družabno in zabavno življenje na šoli. Vpis smo razširili s športno gimnazijo, bili smo tudi med pobudniki za oblikovanje UNESCO ASP-mreže slovenskih šol in med prvimi slovenskimi gimnazijami, ki smo izvajali nemško jezikovno diplomo. V sklopu Srednješolskega centra Ptuj smo celo oblikovali interno televizijo in prvi AV-studio v slovenskem srednjem šolstvu. Pomemben prispevek k utrjevanju timskega dela in iskanju poti v družbo znanja so zanesljivo bila študijska potovanja učiteljskega zbora po Evropi. Obiskovali smo šole, znanstvene institucije, institucije, ki so se ukvarjale z mladostniki, in si tako nabirali izkušnje za prenos dobrih praks vzgojno-izobraževalnega dela. Kulturne vsebine in zabavni deli teh ekskurzij pa so veliko prispevali k oblikovanju vrednot učiteljskega zbora in medsebojnemu razumevanju. Bili smo na Siciliji, na Škotskem, v Nemčiji in na Portugalskem.

Vedno smo se ubadali s preskromnimi sredstvi, vendar nas to ni nikoli omejevalo pri ambicioznih načrtih za razvoj in razne dejavnosti, ki so bogatile pouk. Samo da je bilo za dijake dobro, pa smo se hitro uskladili tudi z lokalnim okoljem in ministrstvom.

Avtonomni, zagnani učitelji, ki so hoteli doseči cilje in znali motivirati dijake, so zaslužni, da smo na maturi vsa leta dosegali zavidljive rezultate. Veliko nam je tudi pomenilo, če naši rezultati niso bili prezrti. Še posebej sem ponosna na izkazano priznanje dr. Aleksandre Kornhauser Frazer, prve slovenske ambasadorke znanosti, Zoisove nagrajenke, svetovno priznane kemičarke, pedagoginje, članice Svetovne akademije znanosti, edine ženske z najvišjo japonsko Hondovo nagrado in velikega človeka, ki nam je pri razvoju naše šole kot mentorica veliko pomagala. Depriviligirana severovzhodna Slovenija je bila zame vedno izziv za dejavnosti in trkanja na ministrska vrata, ki so se včasih odprla, drugič pač ne. Ko smo bili dovolj trmasti in vztrajni, ko so nas podpirali lokalni politiki in gospodarstveniki, smo uspeli. Prepričana sem, da bomo tudi v bodoče na Ptuju zmogli povezati šolstvo in lokalno skupnost v brezkompromisnih zahtevkih za dvig izobrazbene ravni prebivalcev.

Zadnjih 10 let svoje poklicne poti sem se intenzivno ukvarjala tudi z zapletenimi postopki za izgradnjo nove gimnazije. Skupaj z vplivnimi gospodarstveniki in politiki lokalnega okolja, učiteljskim zborom in ministrstvom za šolstvo smo uspeli, da smo se lahko preselili v lepotico ob Grajeni. Takrat smo tudi oblikovali samostojni javni zavod. Prvi maturanti v novi šoli so na maturi dosegli 98-odstotni uspeh, kar je bila dobra popotnica za naslednje generacije. Vesela sem, da sem vodila ustvarjalen, motiviran, kompetenten in požrtvovalen učiteljski zbor, da smo skupaj dosegali dobre rezultate in da uspešni dijaki Gimnazije Ptuj marsikje po Sloveniji izstopajo v svojih okoljih. Spremljam uspehe gimnazije in se veselim vsakega dosežka dijakov in učiteljskega zbora.

Meta Puklavec je bila ravnateljica Gimnazije Ptuj v letih od 1979 do 1982 in od 1991 do 2002.

Melani Centrih

Z znanjem in s tradicijo v svet

V 150. letu svojega obstoja je Gimnazija Ptuj ustanova, ki je glede na naravo svojega poslanstva oblikovala podobo vrste rodov ptujskih izobražencev in določala duhovno širino slovenskega sveta ob Dravi.

Gledano iz perspektive časa in z zgodovinskim spominom je bila Gimnazija Ptuj vedno središče duha, ki je ustvarjalo intelektualni temelj, na katerem se je mogla razrasti vsa intelektualna dobrina, ki svet ob Dravi ustvarjalno vključuje v intelektualno produkcijo slovenske sodobne družbe in mu daje potrebne človeške potenciale za pospeševanje njegovega ekonomskega razvoja.

Danes si šola postavlja visoke cilje, vedoč, da je v sodobnem svetu prav znanje, ki zmore rojevati nove ideje, primerjalna prednost vsakega posameznika in vsake družbe, kajti kdor ima takšno znanje, lahko v večji meri ustvarja sam svojo prihodnost.

Ob hitrih spremembah, ki jih doživlja svet v zadnjem času, lahko ugotovimo, da naša prihodnost ni več lahko predvidljiva, hkrati pa moramo ugotoviti, da naša prihodnost še nikoli ni bila tako močno odvisna od naših dejanj. Danes ni več nikogar, ki bi imel zagotovljeno delovno mesto od rojstva do smrti, sedanje in prihodnje generacije se bodo lahko uspešno soočile z izzivi prihodnosti, če bodo imele zagotovljen dostop do znanja. Zato ustvarjanje, obvladovanje, razpolaganje in uporaba novih tehnologij niso samo stvar izbire, temveč tudi preživetja. Vse resnice o naravi, svetu in človeku še niso prepoznane in povedane. Čakajo na mlade rodove znanstvenikov, ki bodo kot vrhunski strokovnjaki ustvarjali v svetu številnih jezikov, kultur in več središčih razvoja človeške civilizacije.

Prihodnost je na strani pogumnih, pogum pa izvira iz samozavesti, znanja in dobro opravljenega dela. Mladim, ki se izobražujejo na Gimnaziji Ptuj, se odpira pot, na kateri bo veliko iskanja, radovednosti in ustvarjanja novih znanj. Nobeden izmed talentov, ki so kot zakladi, zakopani v globini vsakega človeškega bitja, ne sme ostati zanemarjen. Spomin, razum, domišljija, telesna sposobnost, smisel za lepoto, sposobnost približevanja drugim, naravni dar za vodenje, vse to potrjuje željo po boljšem poznavanju samega sebe, svoje preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. To so vrednote, ki smo jih ptujski gimnazijci dolžni spoštovati zaradi mesta,v katerem Gimnazija Ptuj stoji, in zaradi domovine Slovenije, v kateri smo se rodili.

Gimnazija Ptuj se je v zgodovini in danes ponašala z vrsto odličnih profesorjev, ki so s svojim zgledom, pokončno držo in širokim znanjem vtisnili pečat ugledu šole. Danes učitelji Gimnazije Ptuj spodbujajo, usmerjajo, informirajo, raziskujejo, širijo interes do znanja, pomagajo odkrivati nova obzorja, sledijo izzivom, ki jih pedagoška znanost uvaja v šolsko prakso, vodijo priprave na maturo, sodelujejo v maturitetnih komisijah, pripravljajo ptujske gimnazijce na tekmovanja, so del UNESCOVE mreže šol, sodelujejo v mednarodnih projektih, organizirajo raziskovalne tabore, izvajajo nemško jezikovno diplomo, vodijo pevski zbor, spremljajo športnike na njihovi poti do uspehov, pripravljajo razstave in organizirajo proslave, tudi ob 150-letnici.

Ti učitelji so v 150-letno zgodovino šole zapisali neizbrisne sledi. Ugled šole, ki ga s spoštovanjem oblikuje nešteto ptujskih gimnazijcev, je rezultat skupne poti, polne razumevanja, timskega dela, strokovnega dopolnjevanja in iskanja, naklonjenosti in človeškega razumevanja. V čast mi je, da se lahko s ponosom postavim v to vrsto učiteljev in dijakov, katere del sem bila, najprej dijakinja in maturantka, potem dolga leta učiteljica in prav tako dolga leta pomočnica ravnateljice in ravnateljica. Učitelji in dijaki smo ves čas skupaj hodili po neznanih poteh, skupaj smo oblikovali nove resnice in spoznanja v obdobju, v katerem so ptujski gimnazijci postali zrele, odrasle in odgovorne osebnosti. Na koncu te poti so bili ptujski maturanti pripravljeni, da so zapustili tudi varna ognjišča svojega doma. To je usoda vseh mladostnikov — po eni strani skupna vsem, pa vendar tako posebna in drugačna za vsakega izmed nas.

Vedno sem bila vesela, ko so bili ptujski gimnazijci zmagovalci v tej prvi tekmi z življenjem, predvsem pa v tekmi s samim seboj. Poleg otroške igre in razigranosti je dijakom vedno ostalo dovolj časa za učenje in delo, ki edina prineseta trajne rezultate v življenju. In življenje je skrivnost, ki se vsakemu razkriva le sproti in vsakemu po svoje. Želela sem si, da bi šola dijakom razkrila prave skrivnosti in prave možnosti, da bi šolska iskanja pomenila usklajenost med željami, pričakovanji in dosežki, da bi iz skrivnostnih formul in nerazumljivih besednih zvez, iz barvastih likov in zvenečih taktov dijaki razbrali, kaj je pomembno za preteklost, sedanjost in prihodnost vsakega posameznika. In da bi v dolgih šolskih hodnikih in prostranih šolskih prostorih ptujske gimnazije v štirih letih do mature ujeli spomine na trenutke, ko so pili iz vira mladosti in znanja.

Obletnica, ki jo letos slavimo, je tudi priložnost za razmislek o šoli danes, o naših nalogah in pričakovanjih, o tem, kako želimo svoj razvoj usmerjati v prihodnje. Povezovanje vrhunskega pedagoškega dela z mladostno radovednostjo, sistematično vlaganje v raziskovalne projekte, spoštovanje, ki ga prinašajo veliki dosežki, ugledni profesorji in uspešni dijaki, vse to so zahteve, ki jih pred sodobne šole postavljata čas in mednarodna primerljivost. Vsaka dobra šola je kombinacija tradicije in inovacije, stroge pedagoške metode in polne ustvarjalne svobode, samodiscipline, pa tudi sproščenosti in celo določene posebnosti.

Gimnazija Ptuj je šola z bogato dediščino in ta dediščina zavezuje. 150-letnica šole poteka v času, ko naša družba potrebuje najboljše intelektualne prispevke za naš razvoj, ko potrebujemo bistro stanje duha in jasno postavljene meje vrednostnih sistemov. Tem izzivom se Gimnazija Ptuj s svojo tradicijo, dediščino in duhovnim potencialom z veliko odgovornostjo pridružuje. Ponosna sem na svoj prispevek v tem delu zgodovine Gimnazije Ptuj in upam, da bo prihodnost potrdila pravilnost odločitev, ki jih je bilo treba izbojevati ali prijazno osvojiti v prid zagotavljanja razvoja gimnazijskega izobraževanja na Ptuju in v Sloveniji. Upam, da bodo nove generacije opazile, da je bilo v preteklosti potrebno veliko storiti, prepričevati, razmišljati, se učiti in spoznavati, biti včasih potrpežljiv in skromen, pa spet neučakan, prodoren, borben in tekmovalen.
Na koncu svoje poklicne poti, ki sovpada z visokim jubilejem Gimnazije Ptuj, se spominjam predvsem številnih uspehov, srečnih trenutkov in ovir, ki so me spremljali na moji šolski poti. Med izvajanjem medpredmetnega projekta o človekovih pravicah — enega izmed naših številnih skupnih in odlično izpeljanih — sem svoja človeška merila postavila v luč besed: Ne da sovražim, da ljubim, sem na svetu.

Pričujoča publikacija bo osvetlila bogato dogajanje na Gimnaziji Ptuj zadnjih 25 let, katerega del sem bila z veseljem in s predanostjo. Hvala vsem, ki ste z menoj podobno razmišljali, kaj Gimnazija Ptuj potrebuje, in ste verjeli, da smo na pravi poti. Zapisi v tej publikaciji bodo naše delo postavili v zgodovinski okvir. Upam, da boste razbrali ljubezen in ne sovraštva v vsem, kar smo ustvarjali skupaj, učitelji, dijaki, starši in vsi, ki ste bili kakor koli povezani s šolo.

Gimnazija Ptuj, srečno na poti do naslednjih uspehov in obletnic.

Melani Centrih je bila ravnateljica Gimnazije Ptuj v letih od 1983 do 1985 in od 2002 do 2017.

Marija Meznarič

Naših prvih 125 let

V besedilu so povzeti nekateri pomembni mejniki v razvoju Gimnazije Ptuj. Zgodovina njenih prvih 125 let je podrobno in strokovno poglobljeno predstavljena v spominski publikaciji Zbornik ob 125-letnici ptujske gimnazije, izdan 1994, od 2019 je v elektronski obliki dostopen na dLib.si: http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-KF4YAEDK.

Ptujska gimnazija je ena najstarejših gimnazij na Slovenskem. Ustanovljena je bila leta 1869 z ustanovitveno pogodbo med deželnim odborom in mestno občino Ptuj. Gimnazija je v času svojega delovanja zamenjala več lokacij oz. stavb. Najdlje je bivala na koncu Prešernove ulice, od konca 19. stoletja do preselitve leta 1979 v Srednješolski center Ptuj. Po dolgoletnih prizadevanjih je Gimnazija Ptuj postala samostojni zavod in se je leta 2001 preselila v nove, moderne prostore.

Gimnazija Ptuj je do leta 1872 delovala kot deželna nižja (realna) gimnazija, nato pa je bila ob koncu 19. stoletja razširjena v višjo gimnazijo. Učni jezik je bil nemški, slovenščino so poučevali le dve do tri ure na teden. Da je bil Ptuj takrat prava nemška trdnjava, kažejo podatki, da so učitelje, ki so bili narodno zavedni in politično aktivni, dokaj hitro prestavili v bolj nemško okolje, čeprav so bili dijaki povečini slovenske narodnosti. Ko sta začeli delovati društvi, ki sta načrtno skrbeli za prihod nemških dijakov, se je tehtnica premaknila v korist Nemcev. Tako je bilo vse do leta 1918, do razpada Avstro-Ogrske.

V času Kraljevine SHS je nemščina počasi izginjala iz šole, težave pa so začele zaradi nezadostnega vpisa dijakov, zato je oblast v Beogradu hotela šolo zreducirati na nižjo gimnazijo. To se na srečo ni zgodilo, tudi ne v času 30. let, ko je državo in ptujsko območje zajela gospodarska kriza. Gimnazija je takrat veljala za levičarsko in nekateri dijaki so bili zaradi širjenja komunističnih idej izključeni. Ob pojavu in krepitvi nacizma, ki so ga podpirali še vedno ekonomsko močni ptujski Nemci, se je krepil tudi narodnoobrambni duh med zavednimi dijaki in profesorji. Marca 1941 je oblast začasno prekinila pouk. Med 2. svetovno vojno je v narodnoosvobodilnem boju padlo 86 dijakov in 3 profesorji. Nemški okupator je med vojno ustanovil nemško gimnazijo, slovenske profesorje so preselili ali pa so se sami umaknili. Nemška era se je spet končala marca 1945. Ponovno pa ptujski hram učenosti sprejme učence, željne znanja, julija 1945. Gimnazija se je delila na nižjo in višjo gimnazijo, učiteljski zbor si je prizadeval za dvig znanja dijakov, za več discipline so vpeljali »horo legalis«. Profesorji so morali veliko pozornosti posvečati vzgoji, posebno ideološki. V prvih povojnih letih so dijaki ob pouku opravili tudi veliko udarniškega dela. S šolskim letom 1957/1958 je zamrla 8-letna gimnazija, vlogo nižjih gimnazij so prevzele 8-letne osnovne šole, gimnazija pa je postala 4-letna srednja šola. Posebej slovesno je bilo leta 1969, ko je gimnazija proslavila 100-letnico svojega obstoja. Gimnazijski program so velikokrat spreminjali z namenom, da bi ga približali gospodarstvu, vpeljali so nova, praktično tehnična znanja, obenem pa so poslovanje približali zahtevam tako imenovanega samoupravljanja.

Zadnje šolsko leto, ko so maturanti opravljali maturo, je bilo 1958/1959, nato so dijaki opravljali zaključni izpit do konca obdobja usmerjenega izobraževanja. Matura je bila ponovno uvedena v šolskem letu 1994/1995.

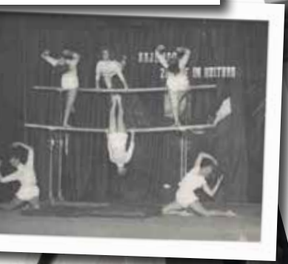

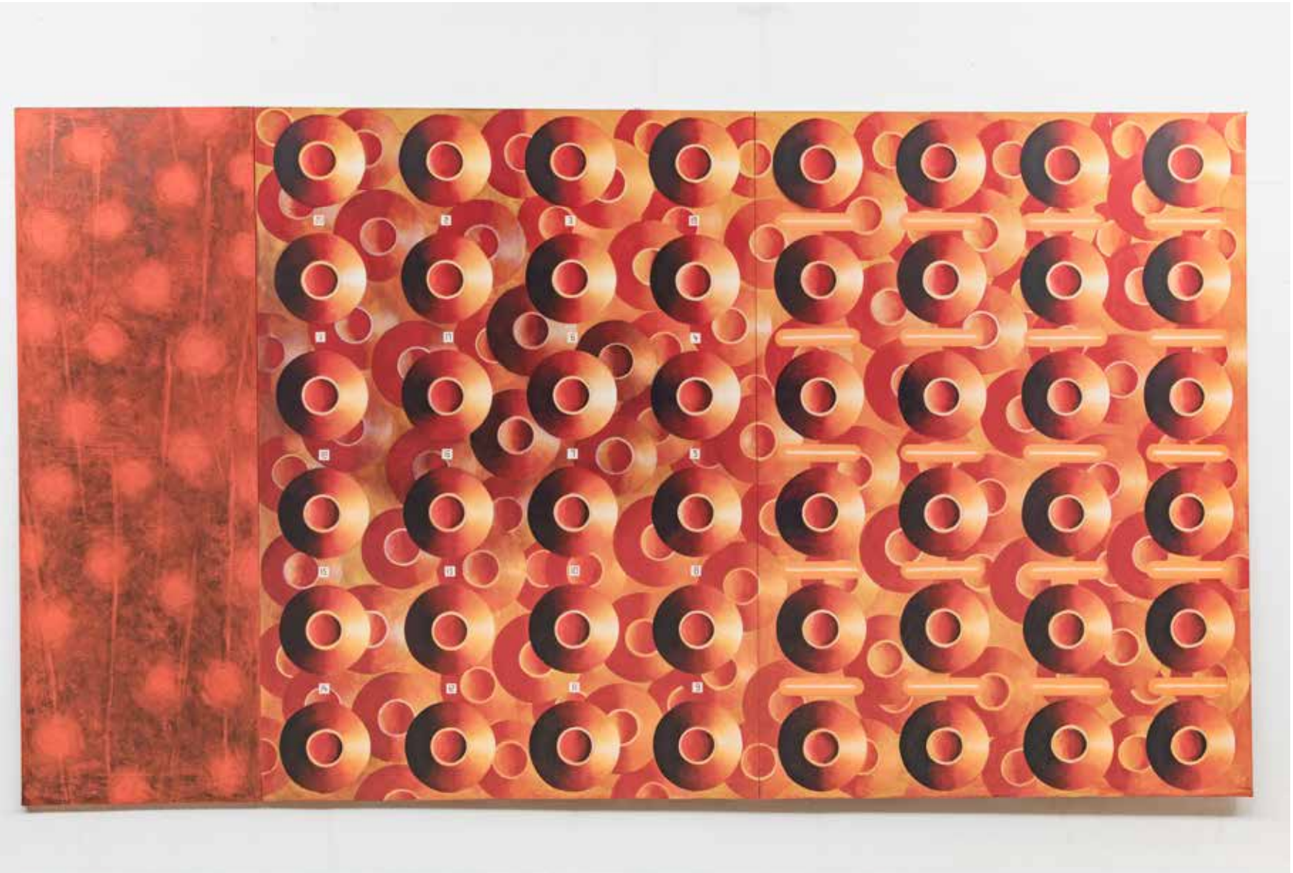

Šola je prostor za učenje in razmišljanje. Če jo opazujemo z arhitekturnega vidika, stavba Gimnazije Ptuj izpolnjuje oba kriterija. O tem pričata tudi strokovni priznanji, ki ju je prejel njen arhitekt Janko J. Zadravec — to sta slovenski izbor za evropsko arhitekturno nagrado Mies van der Rohe 2001 in Plečnikova nagrada v letu 2004.

Arhitektura je dejavnost notranjosti in zunanjosti. Nastaja mentalna struktura.

Dušan Fišer

Enigma mentalne strukture prostora

Mentalna struktura podobe,
akril, platno,
250 x 440 cm, 2003

Koncept slike se navezuje na raziskovanje mentalne strukture prostora, ki izhaja iz omejevanja tega v relaciji do stvarnosti. Izhodišča so vezana na človekovo nujo in potrebo po zamejevanju prostora, ki izvira iz bivalnih, eksistencialnih in duhovnih potreb. Posledica tega je specifični sistem struktur prostora, tako v horizontalni, vertikalni kot globinski in časovni (zgodovinski) osi. Ta se definira skozi koordinatni sistem, ki pogojuje razmerja in gibanje po prostoru in je posledica miselnega razvoja in mentalne vizualizacije misli kot posledice zavednega.

Misel skozi prosojnost zavesti strukturira mentalni prostor. Vsaka misel o prostoru ima svojo mentalno podobo, ki se v projektu manifestira kot ampule prostorskih zapisov in se kot kodni sistem razvršča po prostoru. Sistem izvira iz potrebe — želje po svobodi prostora, ki je edini mogoč v legi mentalnega ekrana. Ta je lasten vsakemu posamezniku in v veliki meri izvira iz želje po sebi lastnem prostoru in omogoča, da miselni vzorec definira strukturo prostora, ki je enkraten in vsem lasten. S te pozicije se mentalni pogled po (virtualnem) prostoru giblje iz smeri miselne vizualizacije prostora, je enosmeren, fizično neomejen, čutno nezaznaven in čustveno pogojen. Projekt temelji na sistemu kod, ki se kažejo kot multiplicirane iluzionistične podobe, ampule. Te so nosilci na simbolni ravni in kondenzirajo miselne vizualizacije mentalnih struktur, realizirane skozi formo, ki je močno asociativna, optično iluzivna. Podobe se ne iztečejo v vizualnosti, ker niso glavni nosilec mentalnih struktur prostora, ampak le formalni nosilci kodnega sistema, ki ga gledalec absorbira in ki se dekodira kot mentalna (virtualna) struktura prostora, ki ni njemu lastna — vsiljena. V tem kontekstu slika ne nosi pomena, ampak je samo fizični nosilec sistema, ki se skozi vizualnost manifestira v gledalčevi miselni vizualizaciji.

Gre torej za manipulacijo s subjektom kot medijem. Je torej vzročno-posledična interakcija. V tem kontekstu je možna ironična prispodoba, da

se mentalne strukture da vsiliti kot vzorec, da smo zmanipulirani že s sistem prevzemanja miselnih vzorcev, ki so nam dani ali vsiljeni kot zgodovinska bit. V socialnem oziroma v ekstencialnem smislu nosi to ključno vlogo v sistemu človekovega bivanja v življenjskem prostoru. Je neke vrste obrambni mehanizem za omejevanje in usmerjanje miselnega toka skozi mentalno podobo, ki je drugačen od pogleda od zunaj v smislu povratnega dovajanja podob, ki omogoča estetiziranje stvarnosti. Vprašanje je, ali bi bila funkcija mentalne podobe, ki jo ustvari miselni vzorec, drugačna, kot jo zahteva družba, utemeljena na podobah. Dvojna zmožnost — da se subjektivizira oziroma objektivizira stvarnost z namenom nadzora spremembe stvarnosti, ki jo nadomesti sprememba mentalnih podob. Moč mentalnih podob sta razplatonizirala naše dojemanje stvarnosti in razmišljanje o razdvojenosti med doživljanjem stvarnosti in podob. Moč mentalnih podob izhaja iz dejstva, da so te enakovredne osnovam realnosti in so mogočni impulz za spreminjanje stvarnosti, to pomeni, da so stvarnejše, kot si mislimo. V tem kontekstu imajo mentalne podobe izredno moč določanja naših zahtev do stvarnosti in vzbujajo pohlep kot nadomestki za doživetja. Te mentalne podobe so se dejansko zmožne vsiliti nad stvarnost, v kolikor posnemajo videz oziroma so »podobna« stvarnosti.

Mentalne podobe “resnice” kot vizualne kode pomenijo navezovanje razmerja s svetom, ki ga občutimo kot vednost — kot moč, oblast. Pomeni, da mentalni prostor nastaja skozi drugi prostor, na katerega se veže, in je določen kot hkratna prisotnost — odsotnost.

Dušan Fišer je akademski slikar, rojen na Ptuju. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in leta 1989 diplomiral pri Metki Kraševec. Leta 1991 končal študij na slikarski specialki pri Emeriku Bernardu. Študijsko se je izpopolnjeval na akademiji Minerva v Groningenu na Nizozemskem. Študijsko je bival na Dunaju in v Parizu.

Od leta 2001 na Gimnaziji Ptuj poučuje likovno snovanje in vodi likovni krožek. S svojimi umetniškimi intervencijami, vodstvih po likovnih razstavah, delavnicami v projektnih tednih in dneh, oblikovanjem scen in logotipov ter s sodelovanjem na kulturnih dogodkih, proslavah, narodnih in mednarodnih izmenjavah ter projektih polni prostor Gimnazije Ptuj in krepi duhovno rast ptujskih gimnazijcev.

BRANJE POGOVOR PISAVA MISEL LEPOTA KNJIGA NAVDIH USTVARJALNOST
DVOJINA POSLUŠANJE RAZGLEDANOST ŠELESTENJE POLJUB ANTIKA ESEJ
KONSTRUKTIVIZEM PREGLAS ČAROBNOST ŽIVLJENJE UŽITEK TRUBAR
ZORENJE SRCE SONETNI VENEC PREŠEREN DOTIK SLOVNICA AKROSTIH
POSVETILO ESEJ VEZAJ EP INTERPRETACIJA RIMA SLOVENŠČINA FRAZEM
INTEGRALI HUMANIZEM GLAS KNJIŽEVNOST LIRSKI SUBJEKT AVTOR ZLOG
PRIPOVEDOVALEC VEJICA PISANJE RECITAL SPORAZUMEVANJE BESEDILO
POUSTVARJANJE VEČPOMENKA POVED CANKAR POEZIJA SPOROČILO EP
PESEM ČRTOMIR JULIJA POEZIJE SAMOGOVOR FRAZEM VSEBINA LEGENDA
ABECEDA BRIŽINSKI SPOMENIKI PRAVOPIS REFORMACIJA KNJIŽNI MOLJ
KOMENTAR DRAMA MATERINŠČINA ZLOG DALMATIN INTERPRETACIJA VERZ
NOVELA LOČILA RENESANSA VERZ BESEDA FABULA GOVORNI NASTOP
SKLON ŽIVLJENJEPIS LOČILA STAVEK KLICAJ ROMAN HREPENENJE AVTOR
LITERARNA OSEBA AVTOR KOSOVEL LIRIKA BESEDILO POVED RECITACIJA
JEZIK BRALEC IZRAŽANJE PIKA VEJICA RECITAL PRIPOVEDOVALEC GLAS
AVTOR ZLOG HUMANIZEM INTEGRALI KNJIŽEVNOST LIRSKI SUBJEKT ESEJ

Marija Holc, Anita Ekert

SLO

Pouk o jeziku je pouk o tem,
kakšni smo.
(Kozma Ahačič)

Zakaj slovenščina? Dobro znanje maternega jezika je izjemno pomembno, saj nam omogoča boljše samorazumevanje, sporazumevanje, lažje usvajanje novega znanja različnih področij našega zanimanja in vrednotenje procesov okoli nas. Predmetnik za gimnazije slovenščini namenja 560 ur.

Dijaki se z ustvarjalno močjo slovenskega jezika srečujejo ob reprezentativnih umetnostnih besedilih. Ob tem ne opazujemo zgolj družbeno-zgodovinskih okoliščin, v katere so vpete literarne osebe, in raznovrstnega bogatega sloga, ampak predvsem človeka, saj menimo, da tako v književnosti kot v vsakdanjem življenju še vedno drži Sofoklesova misel, zapisana že pred tisočletji, da ni večje skrivnosti, kot je človek. Branje umetnostnih in neumetnostnih besedil ne bogati samo človekovega duha, ampak mladostnika tudi ostri, da postaja kritični premišljevalec stvarnosti, in mu privzgaja etiko. Gimnazijce spodbujamo, da v procesu šolanja najdejo svojo knjigo za življenje in svoje besede oziroma pot do njih.

Dijaki v gimnaziji uzavestijo pomembno vlogo, ki jo ima slovenski jezik v njihovem osebnem, družbenem in kasneje tudi poklicnem življenju. Poglobljeno razvijajo zmožnost pisanja in govorjenja v knjižnem jeziku ter veščine javnega nastopanja, hkrati pa jih spodbujamo, da negujejo svoje narečje in odnos do kraja, od koder izhajajo. Mladostnike se trudimo vzgajati v kultivirane gledalce najrazličnejših kulturnih prireditev, prepričljive recitatorje in deklamatorje na domačem gimnazijskem odru, predvsem pa v čuteče mlade ljudi, ki se zavedajo svojih korenin in moči, ki jo ima slovenska beseda.

Dijakom z izvajanjem različnih dejavnosti omogočamo stik z različnimi področji umetniškega ustvarjanja. Pripravljamo oglede različnih kulturnih dogodkov, predvsem gledališča ter opere in baleta. Od šolskega leta 2017/18 omogočamo nakup gledališkega ali opernega dijaškega abonmaja in tako vzgajamo kultivirane ljudi, ki bodo znali uživati v umetniških dosežkih in ceniti izvirna dela in njihove ustvarjalce.

Literarna dejavnost je na šoli zmeraj živela. Oblikovali smo literarne zbornike tistih generacij, ki so s svojo ustvarjalnostjo še posebej izstopale. Eden odmevnejših je pod naslovom Razokvirjena beseda izšel v šolskem letu 2005/2006. Udejstvujemo se tudi v raziskovalni dejavnosti na tekmovanjih in natečajih. Ponosni smo na doseženo prvo mesto in zlato priznanje na **47. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije**. Dijakinje so v svoji raziskovalni nalogi preučevale družinska razmerja, zgodovinske dogodke v Gorišnici, šege, opravila, pesmi in pregovore, kakor jih je zapisala Angela Arnuš. Sodelovanje na najrazličnejših natečajih pomeni korak k uveljavljanju mladih ustvarjalcev na literarnem, fotografskem in filmskem področju. Dijak Gimnazije Ptuj je bil leta 2015 razglašen za avtorja najboljšega prispevka v kategoriji 1. in 2.

letnik na literarnem natečaju z naslovom Jaz na svetovnem spletu, ki ga je Slovenski center PEN razpisal v okviru 2. mednarodnega festivala literature za mir — Obrazi miru. Na natečaju za nagrado Mlada Vilenica sta v letih 2015 in 2016 v kategoriji srednješolcev zmagali dijakinji Gimnazije Ptuj, naš dijak pa je postal prejemnik posebne nagrade v letu 2016. V letih 2018 in 2019 sta bili naši dijakinji nagrajenki natečaja Evropa v šoli. V tem šolskem letu pa je bila naša dijakinja dobitnica 3. nagrade na natečaju Turnišče 2019. Na razpisih Javnega sklada za kulturo so priznanja za svoje dosežke prejeli ustvarjalci miniaturke haikujev z naslovom Lepota čas mi krade (2016) in dijakinja Gimnazije Ptuj za doseženo 3. mesto med srednješolskimi pesniki.

S svojim zrelim razmišljanjem o aktualni družbeni tematiki in z obvladovanjem novinarskih žanrov so se izkazali dijaki v Obrazih prihodnosti. To je bila Dnevnikova priloga, ki so jo ustvarjali dijaki več kot dvajsetih slovenskih gimnazij, mi pa smo sodelovali trikrat (projekt je trajal štiri leta). Dosegli smo 3. mesto na mednarodnem natečaju kratkih filmov o človekovih pravicah in se novembra 2014 na Dunaju udeležili podelitve nagrade. Skupina dijakov je ustvarila sporočilno in tehnično prepričljiv film Praised but violated o stalnem kršenju človekovih pravic kljub vse večji osveščenosti o tej problematiki. V šolskem letu 2014/15 je izšel šolski časopis gimna@list.

Ptujski gimnazijci pa so nemalokrat tudi soustvarjalci slovesnosti, kot je bila ob Cankarjevem letu (2018) v Domu upokojencev Ptuj. Ob izmenjavah z dijaki iz drugih držav smo pripravili kratke igrane prizore za učenje slovenščine v vsakdanjem življenju. Izvedli smo branje poezije pod ptujskim gradom. V marcu 2018 smo ob svetovnem dnevu poezije ustvarili literarno-glasbeni večer. Slovenski kulturni praznik praznujemo s Prešernijado. Prireditev smo prvič izvedli februarja 2016 ob Orfejevem spomeniku, ki je idealno prizorišče, saj podčrta simboliko Prešernovega sporočila, da umetnost plemeniti in združuje ljudi. Do danes je ta dogodek postal že tradicionalen. Izvajamo ga vsako leto z drugačnimi poudarki. V šolskem letu 2018/2019 sta bila to glasba in petje.

Ponosni smo na uspehe naših dijakov, ki jih dosegajo na tekmovanjih. Cankarjevo tekmovanje je eno najmnožičnejših na naši šoli.

Do leta 2003 smo organizirali tabore za pripravo na tekmovanje, zdaj pa priprave potekajo na šoli. Dosežki dijakov so visoki in skorajda ni šolskega leta, v katerem ne bi dosegli vsaj enega zlatega priznanja. Število podeljenih zlatih priznanj v državi je odvisno od števila sodelujočih na vseh stopnjah tekmovanja in se giblje med 20 in 30, tako da je Cankarjevo zlato še posebej dragoceno.

Osnova dobre priprave na tekmovanje iz materinščine sta poglobljeno branje zahtevnejše literature in pogovor o prebranem s sobralci in mentorico. Izmenjava argumentiranih stališč zbližuje sodelujoče, ki jim ni težko ostajati v šoli tudi v poznih popoldanskih urah. V sproščenem vzdušju odkrivamo tuje svetove in bolje spoznavamo sebe. Slovenščina ima dolg jezik je tekmovanje, katerega glavni cilj je spodbuditi delo učencev in dijakov s književnimi besedili, da spoznavajo sporočilnost in sestavine književnih del ter možnosti njihovega poustvarjanja s prenosom književnega dela v filmski jezik. V šolskem letu 2018/19 so sodelovali dijaki 3. dš. Posneli so Kostanj posebne sorte Ivana Cankarja in osvojili srebrno priznanje.

V šolskem letu 2004/2005 smo bili ena izmed 14 gimnazij, na katerih so poskusno izvedli programsko posodobitev gimnazije, imenovano evropski oddelki. Njihova značilnost je bila usmerjenost v Evropo in svet. Vključitev Slovenije v združeno Evropo je pomenila, da je mlad človek moral biti pripravljen na medkulturno komunikacijo, saj ga je čakalo življenje v demokratični večkulturni in večjezični družbi.

V učenju in poučevanju v teh oddelkih je bilo kar nekaj novih programskih elementov, posebej izstopajoči so bili novi predmeti, poudarek na samostojnem raziskovalnem delu, poudarjeno učenje tujih jezikov in slovenščine, izmenjave, ekskurzije in medpredmetno povezovanje. Naredili smo prve in v strokovni javnosti odmevne korake v evropskih oddelkih. S slovenščino sta bila tesneje povezana dva nova predmeta. Družbene vloge slovenščine so bile zamišljene kot samostojno opazovanje jezika in spoznavanje mnogoobraznosti slovenščine in njene rabe. Nastali so domiselni preživetveni priročniki, pri katerih se je izkazala tudi ustvarjalnost dijakov.

Pri predmetu Slovenska književnost in prevodi so se dijaki ob praktičnih primerih preizkusili v prevajanju neumetnostnih in umetnostnih besedil na predavanjih in v delavnicah, ki sta jih vodila uveljavljena prevajalca Ivo Ban in Jakob J. Kenda. Prevajanje konkretnih besedil je pomenilo izkušnjo nujnosti širšega poznavanja teme prevoda in okoliščin nastanka besedila. Vsak oddelek si je v prvem letniku izbral izhodiščno temo. Zvrstile so se: Egipčani, Olimpijske igre, Odisejada, Trpljenje mladega Wertherja, Trubar in njegov svet, Bidermajer (odrsko uprizoritev so dijaki 2. e-oddelka izvedli v letu 2010). Žal so sčasoma evropski oddelki zamrli. Učiteljice slovenščine, ki smo sodelovale v tej obliki posodabljanja gimnazije, to obžalujemo. Dijaki evropskih oddelkov so v primerjavi s svojimi vrstniki pridobili več praktičnih izkušenj in spretnosti, svoje znanje so poglabljali in širili. Vsi v oddelku so sodelovali pri uresničevanju razrednega projekta. Samostojno so raziskovali v vseh stopnjah raziskovalnega dela: od izbire teme do predstavitve svojega raziskovanja v razredu, potem pa še pri načrtovanju dogodka, na katerem so kot razred na odru za javnost predstavili svoja dognanja. Obžalujemo, da novi programski elementi evropskih oddelkov niso zaživeli kot del programa splošne gimnazije. To vidimo kot zamujeno priložnost.

Številna predavanja, delavnice, srečanja z ustvarjalci pomenijo obogatitev pouka in širjenje učnih vsebin. Gostili smo Aleša Štegra, Alenko Rebula, Ferija Lainščka, Milana Deklevo, Vinka Möderndorferja. Še posebej veliko zanimanje kažejo dijaki za predstave in ekskurzije, povezane z literarnimi deli, še posebej tistimi iz maturitetnega sklopa, tako da smo si ogledali Ibsenove Strahove, Bartolovega Alamuta, Tolstojevo Ano Karenino, Dürrenmattove Fizike, Möderndorferjevo Limonado slovenico, Maupassantovo Debeluško in Kocbekovo Črno orhidejo.

Poudarjeno poučevanje tujih jezikov, Formativno spremljanje, Franček, Jeziki štejejo so le nekateri projekti iz zadnjih let, v katerih so sodelovali profesorice slovenščine in njihovi dijaki.

Izvedli smo tudi številne medpredmetne povezave: Kako razlagam literarno besedilo? (SLO-NEM), Po poteh Pomladnega dneva (SLO-ZGO-UVZ-GEO-FIL), priprava programa za Rusijado (RUS-GLS), Eksistencializem v Sartrovi drami Zaprta vrata (SLO-FIL), Rastem s knjigo (SLO-KIZ), Kraljestvo

funghi (SLO-BIO), Oblikovanje referatov in uvod v znanstvenoraziskovalno delo (SLO-KIZ).

V šolskem letu 2006/07 je zasijala slovenščina tudi kot osrednja tema projektnega tedna. Postala je Živa slovenščina. Poudarili smo njeno rabo v vsakdanjem sporazumevanju od narečja pa vse do robotike. Idejna zasnova za Živo slovenščino je nastajala vse od začetka leta 2006. K tematskemu načrtovanju smo pritegnili tudi dijake in njihovi predlogi so nam bili vodilo pri izbiri zunanjih predavateljev. Želje dijakov smo upoštevali tudi pri načinu prijavljanja na delavnice in oblikovanju urnika. Dijakom smo ponudili 27 delavnic z medpredmetnimi povezavami in vsak se je udeležil 2 ali 3 (odvisno od dolžine delavnice), ki so se mu zdele najzanimivejše. Tri delavnice so bile tekmovalnega značaja, prav vsi razredi pa so se lahko izkazali v ustvarjalnosti in izvirnosti, saj so izdelovali novoletne okraske iz naravnih materialov in oblikovali novoletne poslanice.

Dogajanje smo si zamislili po tematskih sklopih. V ponedeljek smo spoznavali slovenska narečja in se učili, kako izdelati družinsko deblo. Predavala sta akademikinja in največja strokovnjakinja za narečja pri nas dr. Zinka Zorko ter mag. Martin Prašnički. Osrednja tema torkovih predavanj je bil človeški govor. O tem, kaj lahko iz jezika sklepamo o govorcih, je predavala antropologinja dr. Vesna Vuk Godina, o tem, kako pomemben je jezik pri razvoju govornih tehnologij, pa dr. Zdravko Kačič. Sreda je bila namenjena dediščini. Predavali sta dr. Darja Koter o ljudskih glasbilih in Dušica Kunaver o običajih pred novim letom. V četrtek smo se posvetili ptujskim literarnim in gledališkim ustvarjalcem. Potrčevo in Murkovo pot nam je predstavila Viktorija Dabič, rabo in večpomenskost jezika v gledališču pa sta nam slikovito približala Samo M. Strelec in Tadej Toš. Literarno delavnico je vodil David Bedrač. Dogajanje je popestril bogat spremljevalni program: koncert, predstava in literarni večer. Zaključna prireditev je bila božično-novoletno obarvana. Oživila je spomin na čase naših dedkov in babic. Spoznali smo običaje tega časa ter vonjali in okušali kulinarične dobrote. Razšli smo se v prijetnem pričakovanju praznikov.

V tem tednu smo spoznavali slovenščino malo drugače s poudarkom na domačem okolju, se seznanjali z dediščino, krepili timsko delo ter sodelovalno kulturo med dijaki in učitelji, se spoznavali in (malo tudi) zabavali. Svoje delo smo predstavili širši javnosti. Uspelo nam je združiti vse ptujske generacije: na delavnicah in na končni prireditvi so sodelovali otroci iz Vrtca Ptuj, učenci OŠ Mladika ter člani društva Zreli vedež.

To je bilo pravzaprav učenje za življenje. Organizacijsko zahtevna, a prijetna in dragocena izkušnja. Mentorji in somentorji so izvedli naslednje delavnice: Prevajanje pregovorov, rekov in otroških pesmi (uspavanke, izštevanke iz angleščine v slovenščino), Vsakdanja slovenščina (razstava starih dokumentov, kuharskih knjig, revij …; izraze za ta besedila so udeleženci prevedli v angleščino, nemščino, ruščino, francoščino, italijanščino), Ali angleščina ogroža slovenščino? (raziskovanje vpliva angleščine na slovenščino, pogostost angleških izrazov v vsakdanjem jeziku), O angleščini — slovensko (kviz, v katerem so se dijaki pomerili v poznavanju držav, v katerih je angleščina uradni jezik), Debata (dijaki so se seznanili z debatno tehniko in debatirali na temo Ali je knjižni jezik ovira za pristno komunikacijo?), Slovenska imena zdravilnih rastlin in njihova uporaba, Izvor nekaterih geografskih imen v Sloveniji (dijaki so se posvečali geografskim imenom, ki izvirajo iz imen živali, rastlin, vegetacije, bioloških procesov, rastišč), Imena elementov (s pomočjo svetovnega spleta so dijaki ugotavljali izvor imen kemijskih elementov), Matematična besedila, Interaktivna gradiva za slovenščino (v delavnici so izdelovali žive spletne strani za samostojno učenje slovenščine, kjer ima uporabnik možnost aktivnega vključevanja), »Cajta za špil nam nikol' ne sfali«, Motite se, če mislite, da ne znate nemško, Božično-novoletni prazniki (šege in navade, vedeževanja, magija, reki, prehrana, krašenje v naših krajih), Osnove gledališke igre (kako igralec študira vlogo), Podoba podobe Petkovškov obraz (po predstavitvi Cankarjeve črtice Petkovškov obraz in slike avtorja samega so dijaki napisali črtico ob ogledu treh različnih umetniških del), Umetnost obdarovanja (lepopisna delavnica), Žlahtna slovenščina v zgodovinskih bukvah, Literarna delavnica, Moč besede v Andersenovih pravljicah, Izdelava lutk (predstava in druženje z otroki iz vrtca Narcisa), Pohod po Potrčevi poti, Kreativno pisanje, Plesna delavnica (kaj vse lahko povemo z gibom v prostoru), Predstava uporabnikov VDC Sonček Ptuj o drugačnosti in koncert skupine The Kripls. Ena od delavnic v projektnem tednu je prerasla šolske okvire. Dijaki, ki so preučevali kulinarično in obredno tradicijo naših krajev v božično-novoletnem času, so svoja spoznanja in pridobljeno znanje predstavili v Knjižnici Ivana Potrča in na Radiu Slovenija, pripravili vsaj tri delavnice, tako ali drugače povezane s slovenščino. Sicer pa smo profesorice slovenščine za vsak projektni teden pripravile medpredmetno zasnovane in timsko izvedene delavnice (prim. projektni tedni drugih predmetnih področij).

Iz starejšega projekta Znanje za življenje pa je vzklilo tudi gobarsko društvo, ki ima sedež na naši šoli.

V letu 2019 slovenščino poučujejo Marija Holc, mag. Anita Ekert, Marija Mir Milošič, Alenka Plohl Podgorelec, Vida Vidovič.
Od leta 1994 so poučevale še Branka Bezeljak, Darinka Čretnik, Marijana Jeromel, Tina Mojzer, Anita Pepelnik, Dušanka Pešec, Tatjana Pichler, Silvija Rakuš, Alenka Rožanc.

Vesna Zmazek

Glavna misel,
s katero je prepojena vsa matematika,
je pojem enakosti.
(Herbert Spencer)

Tako rad se spominjam matematičnih ur, pa čeprav matematika ni bila moje najmočnejše področje. Tistega vašega navdušenja ob razlagi, pa četudi velikokrat nisem nič razumel. A ravno trud in napor, da bi razumel, sta mi dala veliko več, kot sem v tistem trenutku verjel. Na faksu sem se velikokrat spomnil na matematične ure, ker sem pri njih razvil ljubezen do logike. In ta logika mi je pomagala povsod v življenju.

Ko je bivši ptujski gimnazijec v vrsti pred blagajno v trgovini pristopil k svoji učiteljici matematike in pred množico čakajočih izlil v besede svoje občutke o matematiki, je prepričljivo zadel njeno bistvo. Njegovo misel smo si zato izposodili za uvod k razmišljanju o našem predmetnem področju.

Izvor **matematike** sega v zgodovini človeštva daleč nazaj, k preprostemu štetju. In čeprav se matematika danes marsikateremu učečemu, ki spoznava njene lepote, ne zdi prav nič preprosta, v svoji osnovi še vedno skriva najpreprostejše resnice.

Že od Evklidovih časov so zapisane v sistem aksiomov, definicij in trditev. Matematika zato ponuja urejeno eksaktnost, znotraj katere ni dvomov o resnicah in ni veliko priložnosti za različne interpretacije. Po drugi strani pa je v tem urejenem znanstvenem sistemu toliko več priložnosti za globino razumevanja vzrokov in posledic, za razvijanje logičnih spretnosti pri utemeljevanju (dokazovanju) zapletenih in zato toliko zanimivejših trditev ter za matematični prenos življenjskih izzivov z matematičnim modeliranjem. Seveda je matematika za gimnazijce včasih vir frustracij, saj njena narava zahteva trdo in poglobljeno delo, a dijaki se tudi s procesom takega učenja dokopljejo do največjega razumevanja življenja nasploh. Krepitev logičnega sklepanja jim pomaga pri vsakem početju v življenju; pri učenju kateregakoli predmeta oziroma poglabljanju v katerokoli strokovno področje ali pri razumevanju odnosov v družini in družbi nasploh.

Matematika v sebi skriva tudi lepoto v umetniškem smislu. Ne le da najdemo matematično razmerje zlatega reza v arhitekturi, slikarstvu, kiparstvu in radodarno tudi v naravi sami, lepota se skriva tudi v moči kratke in jasne argumentacije pri komunikaciji, v odstiranju bistva in razumevanju literature, v postavljanju ciljev in učinkoviti poti do njihovega uresničevanja, in to na kateremkoli življenjskem področju. In čeprav se dijakom včasih zdi njena lepota zakrita za množico računskih problemov, tudi zaradi napornih ur sedenja ob matematičnih vajah, se učitelji ne čudimo, da se mladi ljudje po nekaj letih oddaljene in zato jasnejše perspektive spominjajo matematike v povsem pravi luči.

LOGIKA RAČUNANJE EKSAKTNOST NATANČNOST DOKAZOVANJE ZAHTEVNOST ARGUMENTACIJA TEORIJA VZTRAJNOST INOVATIVNOST RADOVEDNOST ENAČBE UPORABNOST TEORIJA GRAFI ŠTEVILO ABSOLUTNA VREDNOST ULOMEK ŠTEVEC IMENOVALEC ŠTEVILSKA PREMICA ABSCISA ORDINATA APLIKATA SIMETRALA MODUS MEDIANA ARITMETIČNA SREDINA ZAPOREDJE NIČLA PREMICA IZREK ZAČETNA VREDNOST HORNERJEV ALGORITEM PITAGOROV KOSINUSNI GRAF KOT HERONOVA FORMULA SINUSNI IZREK EVKLIDOV ALGORITEM TALESOV IZREK KROŽNI LOK KOSINUSNI GRAF IZREK PREMICA VREDNOST PARABOLA ELIPSA HIPERBOLA SINUSOIDA ŠTEVILO EKSPONENT LOGARITEM KOMPLEMENTARNA KOTA IRACIONALNO KOMPLEKSNA ŠTEVILA IMAGINARNA ŠTEVILA KONJUGIRANA SKALARNI PRODUKT LINEARNA KOMBINACIJA ENOTSKI VEKTOR SUPLEMENTARNA KOTA ORTONORMIRANA BAZA KOTNE FUNKCIJE KVADRANTI BIJEKTIVNOST INJEKTIVNOST SURJEKTIVNOST PRAŠTEVILA I E Π LNX DISKRIMINANTA KROG DETERMINANTA PARAMETER ASIMPTOTA DEFINICIJSKO OBMOČJE VALJ ZALOGA VREDNOSTI LIMITA ODVOD INTEGRAL RADIANI TRIKOTNIK PARALELOGRAM TRAPEZ DELTOID ROMB PRAVILNI VEČKOTNIK TETIVA TANGENTA MIMOBEŽNICA SREDIŠČNI KOT OBODNI KOT KROŽNI LOK KROŽNI IZSEK KROŽNI ODSEK KROŽNI KOLOBAR PRIZMA PIRAMIDA VALJ STOŽEC KROGLA PROSTORNINA POVRŠINA ENOTA POPOLNA INDUKCIJA DOKAZ IZREK AKSIOM PRESEK UNIJA KARTEZIČNI PRODUKT VERJETNOST KOMBINATORIKA PERMUTACIJE VARIACIJE PIRAMIDA KOMBINACIJE BINOMSKI IZREK BINOMSKI SIMBOL IMAGINARNA ŠTEVILA TRAPEZ

Ponosni smo, da znamo na Gimnaziji Ptuj učitelji matematike delati tako z dijaki, ki jim to področje povzroča težave, kot z dijaki, ki iščejo v matematiki dodatne izzive. Naša stalnica so poleg sodobnega pouka tudi **matematični krožki in program intenzivne matematike,** ki ponujajo priprave na vse ravni (šolska, izbirna in državna) **tekmovanja** iz logike, razvedrilne matematike ter priprave na tekmovanje za Vegovo priznanje. In čeprav na teh tekmovanjih ne zmagamo vsako leto, smo imeli na Gimnaziji Ptuj že veliko zelo uspešnih matematikov, tudi državne prvake iz matematike in udeležence na mednarodni matematični olimpijadi.

S spoštovanjem se spominjamo njihovih imen in dosežkov, ki so jih pri svojem udejstvovanju dosegli na izobraževalni poti na Gimnaziji Ptuj in po njej. Danes kot doktorji znanosti zasedajo vidna mesta na znanstvenem področju doma in v tujini ali pišejo uspešne zgodbe na gospodarskem področju.

Radovednejšim dijakom nudimo še več kot le priprave na tekmovanja. V okviru **matematičnih vikendov in tednov**, ki smo jih organizirali v povezavi z nekaterimi drugimi slovenskimi gimnazijami, ponujamo vpogled in poglabljanje v izbirne vsebine iz učnega načrta, tudi v povezavi z zanimivimi strokovnjaki slovenskih podjetij in institucij.

Najbolj se spominjamo matematičnega tedna v Bohinju, na katerega smo poleg naših tretješolcev in četrtošolcev povabili tudi gimnazijce iz Gimnazije Šentvid in Gimnazije Škofja Loka. Zanimivi so bili tudi večeri, ob katerih smo se družili v jezikovni pestrosti narečij in si pripovedovali matematične šale. Celo kakšen matematični obrazec je v tem vzdušju dobil novo podobo in eden izmed njih celo novo ime. Se spomnite "aspirin formule"? Radi se spomnimo tudi prvega projektnega tedna, ki smo ga organizirali na Gimnaziji Ptuj decembra 2005. Poimenovali smo ga **Z matematiko v svet**. Ena od dijakinj je nekoč zapisala:

"Ko slišim besedo matematika, se ne spomnim na šolo, ampak na pesem That's matematics ameriškega glasbenika in matematika Toma Lehrerja, v kateri poje o tem, da je matematika povsod v našem življenju."

S projektnim tednom vseživljenjskega učenja smo želeli popularizirati matematiko in utemeljiti njene uporabne vrednosti znotraj medpredmetnih povezav. To nam je uspelo tudi s pomočjo priznanih gostujočih predavateljev. Takrat 800 ptujskih gimnazijcev je ves teden skozi različne medpredmetne povezave matematike z drugimi predmetnimi področji pridobivalo novo znanje na povsem drugačen način kot pri pouku. To je bil za dijake teden izkustvenega in konstruktivnega učenja na vsakem koraku in pri vsaki delavnici. Bogatili smo širino uporabe matematike, krepili razumevanje, navdihovali dijake z ustvarjalnostjo ter v njih budili kreativnost in inovativnost.

V letih od 2006 do 2009 smo bili na Gimnaziji Ptuj nosilci odmevnih evropskih projektov **E-um** za matematiko v gimnaziji, E-um za matematiko v devetletki ter E-um perpetu-um I in II, pri katerih so sodelovali univerzitetni profesorji matematike in didaktike matematike treh slovenskih univerz ter več kot 50 učiteljev praktikov iz cele Slovenije. Mladim, ki so pri delu z računalniki pogosto bolj vešči od učiteljev, smo želeli ponuditi dostopna e-gradiva, ki spodbujajo interaktivno sodelovanje učečega pri pridobivanju znanja s poudarjanjem razumevanja abstraktnih vsebin. V obeh projektih

E-um so tako nastala vsebinsko, metodično in didaktično utemeljena ter temeljito recenzirana e-učna gradiva, ki so bila na spletu učencem in dijakom na voljo brezplačno.

Kasneje so bila e-gradiva preoblikovana in dopolnjena v **i-učbenike**, po katerih se osnovnošolci in gimnazijci na interaktivni način še danes poglabljajo v razumevanje matematike.

Poučevanju in učenju matematike smo želeli s temi projekti odtisniti pečat v slovenskem šolskem prostoru. Izkazalo se je, da so bili naši pristopi zanimivi tudi v tujini. K sodelovanju smo zato pritegnili tudi tuje strokovnjake, predvsem na tehničnem področju pri razvoju orodja za ustvarjanje **interaktivnih appletov.** Rezultate projekta smo večkrat uspešno predstavili na **znanstvenih konferencah** doma in v tujini.

V letu 2019 matematiko poučujejo mag. Simona Kokol, mag. Mateja Šilak, Alenka Šuman Irgolič, Stanislav Šenveter, Vesna Zmazek.
Od leta 1994 so poučevali še Sonja Bezjak, Sandra Cigula, Andreja Čič, Melita Gorše Pihler, Robert Ivanuša, Blanka Lubej, Vesna Mrkela, Tina Orešek, Mojca Pajek, Sonja Posavec, Jernej Regvat, Ksenija Perčič Sodja, Bernarda Slodnjak, Samo Soderžnik, Maja Stanek, Simon Starček, Simona Šavora, Petra Šparl, Vlasta Kokol Voljč, Nevenka Zupančič, Ivan Žmavc.

HITACHI

Alenka Ketiš, Aleksandra Pal, Brigita Vertič Kumer, Romana Zelenjak

... kako boginje hodijo, ne vem;
ko ona hodi — stopa kot ljudje;
in vendar se mi zdi bolj očarljiva
kot vse, ki pesem jih slavi lažniva.
(William Shakespeare)

Angleščina ... vsak jo zna. Obkroža nas v vsakdanjem življenju, je jezik popularne kulture, oglaševanja, interneta. Kaj lahko angleščina kot šolski predmet še ponudi dijakom? O, veliko. Ta svetovni jezik je namreč preprost na osnovni ravni, ko pa dijaki odkrivajo zakonitosti zapletenih struktur, se jim ponudijo povsem nove izrazne možnosti. Postajajo natančni, dosledni in poglobljeni govorci ciljnega jezika. Cilj pouka jezika je razvijanje vseh štirih spretnosti - poslušanja, branja, govora in pisanja, ne zgolj za enostavno sporazumevanje, temveč kot priprava na akademsko delo na univerzi in kasneje v poklicu. Število dijakov, ki se še učijo angleščino kot drugi tuji jezik, vidno upada, hkrati pa jo tudi ti dijaki obvladajo na visoki ravni. Ptujski gimnazijci blestijo na mednarodnih izmenjavah, projektih, konferencah, kjer jezik nastopa kot orodje, torej v vlogi, kot ga bo v prihodnosti večina dijakov tudi uporabljala. To je zagotovo izjemno pomembna popotnica za življenje.

Na Gimnaziji Ptuj smo bili v letih od 2012 do 2015 vključeni v projekt **obogateno učenje tujih jezikov (OUTJ II in III)**, ki ga je vodil ZRSŠ. Projekt je pedagoško-didaktična sintagma, ki vključuje naslednje soodvisne razsežnosti: razvijanje medkulturne sporazumevalne zmožnosti na kroskurikularni in praviloma vsešolski ravni, tj. znotraj predmeta tuji jezik, znotraj drugih predmetov ter v medpredmetnih oziroma kurikularnih povezavah med njimi. Te zmožnosti razvijamo na avtentičen način, tj. z avtentičnimi učnimi cilji in učnimi situacijami, učnimi dejavnostmi in učnimi orodji in gradivi. Celoten proces temelji na didaktičnih načelih sodelovalnega in timskega poučevanja (učiteljev jezikov in nejezikovnih predmetov, domačih in tujih učiteljev).

Projekt je potekal v dveh delih: OUTJ II v šolskem letu 2012/13, kjer je bil poudarek na razvijanju medkulturne ozaveščenosti, in OUTJ III v šolskih letih 2013/15, kjer je bil poudarek na razvijanju strokovne pismenosti. Pouk je potekal po načelih timskega poučevanja, v katerega so bili vključeni tuji govorci jezika in slovenski učitelji predmeta.

Timsko poučevanje v medkulturnih timih omogoča vzpostavljanje odnosa med izvorno in tujo kulturo, pestrejši in bolj dinamičen pouk, ki je v večji meri osredinjen na učenca. Dijaki so se pričeli zavedati kulturne dimenzije jezika in posledično jezik ni pomenil le orodja za komunikacijo, temveč je dobil širšo dimenzijo. Dijaki so se bili zmožni sporazumevati v tujih jezikih in v materinščini na medkulturno ozaveščen, medkulturno občutljiv in medkulturno kompetenten način. Učna komunikacija je bila avtentična, ker so bili dijaki prisiljeni komunicirati v tujem jeziku, kar je povečalo njihovo aktivno rabo jezika in spontano odzivanje v avtentičnih situacijah. Preko stika s tujim učiteljem so dijaki razvijali sposobnost vzpostavljanja odnosa med izvorno in tujo kulturo, razvijali so kulturno občutljivost in sposobnost

uporabe različnih strategij za navezovanje stikov z ljudmi iz drugih kultur, naučili so se učinkovitega reševanja medkulturnih nesporazumov in konfliktov ter na ta način pridobili sposobnost preseganja stereotipnih odnosov. Vse to vedenje je za učenca jezika zelo pomembno, saj v nasprotju z mnogimi drugimi vidiki znanja po navadi ni del učenčevih predhodnih izkušenj in je lahko zaradi stereotipov izkrivljeno. Naši dijaki prihajajo iz relativno zaprtega, deprivilegiranega okolja, zato sta medkulturna ozaveščenost in zavedanje, da obstaja širši nabor kultur, zanje ključnega pomena.

V času projekta je pouk angleščine v posameznih oddelkih potekal enkrat tedensko po načelih timskega poučevanja, kar pomeni, da so se dijaki neposredno, s pomočjo avtentičnega dialoga s tujim učiteljem med drugim soočili tudi z rabo različnih »svetovnih angleščin« in z njihovo kulturo, npr. z indijsko in singapursko različico. Slovenski učitelj je odigral podporno vlogo in je predvsem šibkejšim dijakom pomagal pri razumevanju.

V drugem delu projekta smo razvijali strokovno pismenost v obeh jezikih (v angleščini in v slovenščini), kar je ena izmed vseživljenjskih kompetenc. Pouk po načelih medpredmetnega timskega povezovanja smo s tujim in domačim učiteljem strokovnega predmeta izvedli pri geografiji, fiziki in glasbi. Tako so npr. dijaki s pomočjo tujega učitelja ustvarjali ekfrastično poezijo. Ekfrastična poezija je literarno delo, ki združuje dve umetniški deli: slikarsko, kiparsko ali arhitekturno umetnino in poezijo. Avtor ustvari poezijo na osnovi vtisa, ki ga je nanj naredila umetnina. Tuji učitelj je sodeloval pri timskem pouku s profesorico glasbe in s profesorico fizike, saj sta bili poleg angleščine njegovi profesionalni področji tudi fizika in glasba. Pri angleščini so dijaki nove pojme, ki so se jih naučili pri nejezikovnem predmetu, uporabili za pisanje ekfrastične poezije, npr. akrostiha in haiku, v angleščini.

V okviru tega projekta je bila naša šola izbrana za **modelno šolo**, kar pomeni, da smo razvijali in izvajali programe usposabljanja z modeliranjem timskega pouka v avtentičnem šolskem okolju. Izvedli smo pet izobraževanj, ki se jih je udeležilo po 10 do 12 učiteljev z različnih osnovnih in srednjih šol v Sloveniji. Modeliranje smo izvedli v sodelovanju s projektno skupino ZRSŠ in je bilo namenjeno osnovnošolskim in srednješolskim učiteljem jezikovnih in nejezikovnih predmetov. To pomeni, da smo izvedli pouk v posameznih razredih po načelu timskega oziroma medpredmetnega poučevanja skupaj s tujim učiteljem. Pouku je sledila evalvacija in delavnice, na katerih so udeleženci načrtovali delo pri svojem predmetu po načelih medpredmetnega timskega poučevanja.

V okviru projekta OUTJ smo 21. februarja 2014 obeležili svetovni dan materinščine. Med dijaki naše šole smo izvedli anketo o materinščini, ki je pokazala, da je naša šola zelo homogena, kar se tiče raznovrstnosti materinščin. Veliko dijakov se je šele tedaj zavedlo, da so med njimi tudi takšni, katerih materinščina ni slovenščina. Na prireditvi so dijaki spregovorili o pomenu materinščine, posamezni dijaki in profesorji, vključno s tujimi učitelji angleščine in francoščine, so si izbrali besedilo v svojem maternem jeziku in ga prebrali. Zvrstili so se naslednji jeziki: albanščina, bošnjaški jezik, francoščina, hrvaščina, nemščina, malgaščina, makedonščina, ruščina, srbščina, angleščina in seveda slovenščina. Dijaki so z zanimanjem prisluhnili govorcem. Veliko dijakov je spremljalo tudi predstavitev na ekranu v avli.
Sodelovanje v projektu OUTJ (opis povzet po

gradivih OUTJ) je predstavljalo veliko dodano vrednost za vse vključene, dijake in učitelje ter šole kot celote. Žal po zaključku projekta zaradi finančnih omejitev nismo uspeli podaljšati sodelovanja s tujim učiteljem, vendar načela medpredmetnega povezovanja in razvijanja medkulturne zmožnosti vključujemo v pouk.

Za dijake prvih letnikov na Gimnaziji Ptuj že šesto leto zapored organiziramo **strokovno ekskurzijo v London**, v letošnjem šolskem letu pa se ji je pridružila še nova destinacija — Irska in njeno glavno mesto, **Dublin**. Za dijake je ta ekskurzija še posebej težko pričakovana, saj je za večino prva, na katero se odpravijo z novimi gimnazijskimi sošolci, hkrati pa so navdušeni tudi nad odhodom v deželo, katere jezik poznajo in so pogosto tudi njegovi zavidljivo dobri govorci.
V štirih dneh poskušamo dijakom pokazati čim več, kar ponujata prestolnici: dnevi so polni ogledov priljubljenih znamenitosti, ki jih poskušajo navdušeno ujeti na svoje fotografije, pešačenja po mestu po dolgem in počez, da začutimo utrip mesta in opazujemo mešanico kultur, vrveža na podzemni železnici, preizkušanja drugačnih kulinaričnih užitkov in poslušanja angleškega jezika v njegovem domačem, naravnem okolju. Dijaki se domov vedno znova vračajo zadovoljni, polni vtisov in prijetnih spominov.

»Pogovori se z menoj« ob **evropskem dnevu jezikov** je tradicionalna akcija, s katero želimo poudariti pomen učenja tujih jezikov, jezikovno različnost Evrope in učenje jezikov skozi vse življenje. Evropska unija ne bi mogla delovati brez sporazumevanja, zato naši dijaki vsako leto 26. septembra (evropski dan jezikov) na ulicah Ptuja nagovarjajo mimoidoče v različnih jezikih (angleščini, nemščini, francoščini in italijanščini) in jih tako spodbudijo k razmišljanju o pomembnosti znanja tujih jezikov. Dogodek izvedemo v sodelovanju z Informacijsko točko Evropske unije Europe Direct Podravje. »Z vsakim novim jezikom, ki ga govoriš, živiš novo življenje. Če govoriš samo en jezik, živiš samo enkrat.« (češki pregovor)

Dijaki, ki so bili vključeni v program **evropskih oddelkov**, so v četrtem letniku dobili nov predmet **Slovenska književnost in prevodi (SKP)**. Glavni cilj predmeta je bil usposabljanje dijakov za predstavitev slovenske literature in kulture drugim narodom. Pri tem predmetu so dijaki povezali znanje slovenske književnosti in znanje angleščine. Pri slovenščini so obravnavali obdobja slovenske književnosti in njihove avtorje ter povzetke prevedli v angleščino. Delo pri angleškem delu predmeta je potekalo po določenih sklopih in v več fazah. Dijaki so se seznanili z delom prevajalca in sodnega tolmača. Na šolo smo povabili prevajalca Jakoba J. Kendo, ki je dijakom predstavil svoj poklic in izzive, s katerimi se sooča kot prevajalec, npr. pri prevajanju imen v knjigi Harry Potter. Gospod Kenda je z dijaki izvedel tudi prevajalsko delavnico, na kateri so dijaki spoznali, da je za kvaliteten prevod potrebno ne samo znanje jezika, ampak tudi poglobljeno poznavanje kulture, iz katere literarno delo izhaja. Dijaki so poslušali tudi predavanje sodnega tolmača Iva Bana o prevajanju neumetnostnih besedil.

V naslednjem sklopu smo pri angleščini primerjali slovenska originalna dela z njihovimi prevodi, zadnja faza pa je bila povezana s prevajalskimi poskusi dijakov. Dijaki so prevedli pregovore, poezijo, krajše prozno besedilo in ljudsko pesem v angleščino in nato svoj prevod primerjali z originalom. Svoje občutke in spoznanja so strnili v refleksiji na koncu šolskega leta.

Slovenija v svetu (SVS) je bil predmet v evropskih oddelkih, namenjen temeljitemu spoznavanju in raziskovanju domačega okolja, da bi ga v tujih jezikih predstavili svetu. Zbirali so gradivo o določeni temi in ga predstavili v različnih oblikah, kot so plakat, prispevek za spletno stran in film. Preučevali so tudi zgradbo in besedišče izvirnih člankov in spletnih predstavitev v tujem jeziku. Pouk pri predmetu je potekal timsko, saj so zraven slovenskega učitelja sodelovali narodni govorci tujega jezika. Ti so s svojimi vprašanji, opažanji in nasveti dijakom omogočali neposreden stik z jezikom in ustvarjali avtentične okoliščine za rabo ciljnega jezika.

Pri predmetu **Kultura in civilizacija (KIC)** so si dijaki izbrali tematiko, ki jih je zanimala (npr. Problem ozonske luknje, Kofein, Sociologija mladih, Napoleon Bonaparte, Pravice žensk, Vpliv drog na živčni sistem), zbirali gradivo in raziskovali ter napisali projektno nalogo, ki so jo tudi predstavili. Naloge in predstavitve so bile v angleškem jeziku. Pri tem predmetu je bil poudarek na pridobivanju veščin pisanja seminarskih nalog; od osnovnih pravil citiranja, udeležbe na konzultacijah z mentorjem, upoštevanja rokov in izdelavi končnega izdelka. V pripravljalni fazi so dijaki dobili osnovne informacije o pisanju seminarskih nalog od knjižničarke, ki jih je poučila o tem. Na konzultacijah z mentorjem so dobili povratno informacijo o opravljenem delu in nasvete za nadaljnje delo. Pri predstavitvi nalog so dijaki morali pripraviti »power point« in samostojno predstaviti tematiko. Predmet Kultura in civilizacija je dijake opremil z znanjem pisanja seminarskih nalog in predstavitvijo le-teh. Zagotovo pa je obogatil tudi znanje angleščine, predvsem besedišče, ki je bilo specifično, glede na izbrano temo.

V šolskem letu 2009/2010 je **projektni teden** potekal pod geslom ***Angleščina in umetnost sta univerzalna jezika***. Članice predmetnih aktivov angleščine in umetnosti smo želele poudariti pomen angleškega jezika, ki postaja svetovni jezik, ter umetnosti, ki s svojo izrazno govorico ne pozna meja. Dejavnosti so se vsebinsko navezovale na državo, ki je s svojim jezikom in s svojo umetnostjo močno zaznamovala svet, na Združene države Amerike. Ob poplavi kritik ameriške politike, družbe in načina življenja moramo vendarle priznati, da smo mnogo ameriškega posvojili po vsem svetu: zamisel o narodnih parkih, reklame, musical, filmsko industrijo, glasbene zvrsti, nenazadnje tudi hamburger in coca-colo. Dijaki so tako lahko spoznavali področja ameriškega življenja, tudi tista, o katerih do sedaj niso razmišljali. Še več, v delavnicah s področja umetnosti so lahko izživeli svoje skrite talente ali odkrili nove. Lahko so bili ustvarjalni na način, za katerega pri običajnem pouku ni prostora.

V projektnem tednu angleščine in umetnosti so dijaki lahko sodelovali v 35 delavnicah. Staroselci Severne Amerike, Ameriške borilne veščine, Se greva drajvat s karom, Legende ameriškega športa, Grafiti, Action painting, My Poker Face je le nekaj naslovov, ki kažejo na domiselno povezavo šolskih predmetov in vodilne teme projektnega tedna. Dijaki so si ogledali musical It's Showtime, razstavo umetniških del, jazz koncert in koncert raperja Trkaja. Predavala sta gosta z ameriškega veleposlaništva v Sloveniji. Uvodna prireditev je dijake, učitelje in goste v pesmi in plesu popeljala skozi zgodovino ZDA. Med nastopajočimi so se zvrstili izjemno nadarjeni gimnazijci, nastopila sta mešani pevski zbor in pihalni orkester Gimnazije Ptuj. Zaključna prireditev, katere rdeča nit je bil znani film Čarovnik iz Oza, pa je prikazala utrinke iz projektnega tedna in na igriv način poskušala odgovoriti na vprašanja, ki si jih postavljajo mladi.

V šolskem letu 2014/2015 smo v okviru **mednarodne dejavnosti** kot partnerska šola pričeli dvoletni Erasmus+ projekt Forum Theatre s šolami iz Bolgarije, Poljske, Turčije in Italije ter šola prijaviteljica iz mesta Iasi v Romuniji. Projekt A Cup of creativity in educational process pa je od 2017 do 2019 kot prijaviteljica vodila Gimnazija Ptuj in k sodelovanju pridobila šole iz Portugalske, Italije in Grčije.

Na Gimnaziji Ptuj že od leta 2013 tradicionalno organiziramo **mednarodno izmenjavo** z zasebno šolo St. Mark's Senior Secondary Public School iz New Delhija. Neposredne stike s šolo iz Delhija je naša šola navezala z indijsko profesorico v Singapurju, na praznovanju 10-letnice šole Millennia Institute. Šoli sta se dogovorili za izmenjavo, saj sta obe zainteresirani za mednarodne projekte. Šola iz Delhija sodeluje prav tako kot Gimnazija Ptuj v projektih ASEF (Asia Europe Foundation) in Azijsko-evropske učilnice (Asia–Europe classroom NET). Izmenjave potekajo vsaki dve leti. Običajno je vključenih 10 do 12 dijakov, ki pred izmenjavo skupaj z indijskimi sovrstniki pripravijo predstavitve na določeno skupno temo, npr. izdali smo zbirko pesmi, zgodb in ilustracij Izrazi, kjer so bila predstavljena dela indijskih in slovenskih dijakov, raziskovali so pomembne reke obeh držav in spoznavali kulturo, jezik in običaje. Dijaki v času izmenjave živijo pri družinah in tako neposredno spoznajo življenje v drugi kulturi, spoznajo šolski sistem in prisostvujejo pri pouku, prav tako pa si na nekajdnevnem izletu ogledajo nekaj znamenitosti v Indiji, npr. Agro in Jaipur.

Angleška glasbeno gledališka skupina **ANGLES**, ki letos praznuje 10. obletnico, je **dejavnost izbirnega dela obveznih izbirnih vsebin**. Namenjena je dijakom, ki imajo poleg nadarjenosti za angleščino tudi veselje do poglobljenega spoznavanja jezika in kulture skozi dramsko besedilo, ustvarjalen pristop k interpretaciji in željo nastopiti na odru. Člani skupine so tudi pevci, plesalci in glasbeniki, ki želijo pridobivati glasbeno znanje, spoznavati različne žanre in glasbene sloge preteklih obdobij ter so pripravljeni prirejati glasbena dela. Odrska postavitev je izziv tudi za dijake, ki sodelujejo kot člani tehnične ekipe, tonski vodje, postavljavci luči.

Verjamemo, da je gledališče zmes več umetnosti, zato priložnost nastopa želimo ponuditi čim večjemu številu nadarjenih gimnazijcev. Skupina je na njihovo pobudo tudi nastala: po uspešni predstavi Amerika so dijaki izrazili željo in pripravljenost nadaljevati podobne predstave. Sledili sta dve predstavi: Vzponi in padci srednješolskega življenja ter V 60 minutah okoli sveta. V šolskem letu 2013/14 je skupina izvedla prvo predstavo v angleščini, Highlander. Sledile so: Eliza, the Flower Girl, Far from the Madding Crowd, The Door that Led to Where, zelo glasbeno obarvana Songs of dreams, of love, of … life ter London, 1590 – or thereabouts.

Premierni predstavi praviloma sledi več ponovitev, ki si jih ogledajo učenci osnovnih in dijaki srednjih šol. Učitelji na osnovnih šolah so oglede predstav pričeli umeščati v svoje letne delovne načrte. Delo v skupini ANGLES je izrazito sodelovalno, zato dijaki razvijajo tudi osebnostne, medosebne in socialne veščine in kompetence, čut za pohvalo in konstruktivno kritiko. Cilj njihovega dela je

predstava, v kateri se dobro počutijo, pomembni so tako kot posamezniki kot del skupine. Mentorici literarno predlogo za predstavo izbereta preudarno, zastavita pa si visok cilj, saj članom ponuja izziv in tako lahko napredujejo pri razvijanju svojega potenciala.

Pred desetimi leti je Amnesty International Slovenije šolam ponudila sodelovanje pri človekoljubni akciji — **pisanje apelov za Amnesty International**, ki poteka po celem svetu, in ptujski gimnazijci so se navdušeno pridružili. Dejavnost poteka v začetku decembra, ob mednarodnem dnevu človekovih pravic. Vodijo jo dijaki tretjih letnikov, ki pri pouku angleščine organizacijo tudi natančneje spoznajo. Tako učno snov, pisanje uradnega pisma, povežejo z učenjem za življenje. V gradivu, ki ga priskrbi Amnesty International Slovenije, dijaki spoznajo življenjske zgodbe posameznikov in skupnosti, ki so jim grobo kršene človekove pravice. Napišejo pisma podpore ali pozive odgovornim organizacijam, uradom, tudi predsednikom, in tako pomagajo graditi boljši svet.

V letu 2019 poučujejo angleščino Alenka Ketiš, Aleksandra Pal, Brigita Vertič Kumer, Romana Zelenjak.
Od leta 1994 so poučevali še Ljubica Bosanec, Manja Bratuž, Bojanka Vlašič Kolarič, Klavdija Podhostnik.

Tuji govorci: Benjamin Tweedie, Filipe de Almeida, George Yeoman, Melinda Ann Raleigh, Giselle Allin, Lisa Mc Atackney.

AKKUSATIV WEIL UNREGELMÄSSIGE VERBEN MIT MEDIEN AUFSATZ GOETHE
PRÄTERITUM ES PASSIV DÜRFEN DSD II LESEVERSTEHEN Ö FAMILIE RILKE
KONVERSATION PRÄSENS TEMPORALSATZ DAS KÖNNEN SUBSTANTIV WO?
ADJEKTIVSTEIGERUNG BERLIN KONJUNKTIV II UMWELT PERFEKT SCHULE
ALS WOLLEN ADJEKTIVDEKLINATION DER FÜR TRAUMREISE ADJEKTIV HEINE
GRAMMATIK DASS DATIV BRIEF ß WO? HÖRVERSTEHEN WEIL Ü FAIRE
KLASSE AUSTAUSCH WORTIGEL Ä SOLLEN RELATIVSATZ WENN WOHNEN
SCHREIBEN WORTBILDUNG NEBENSÄTZE VITAMIN.DE FREIZEIT BRECHT
PRÄSENTIEREN DIE TROTZDEM BERUFE WARUM? WIEN GENITIV UMLAUT
NOMINATIV LEBENSLAUF DSD I DSD II KÖRPER PLUSQUAMPERFEKT WO?
FINALSATZ GESUNDHEIT LESEPREIS MÜSSEN DEUTSCHE WELLE ARTIKEL
GEDICHT DAAD-STIPENDIUM PRÄPOSITIONEN KAUSALSATZ SIE UMLAUT
ENTLANG ZUSAMMENGESETZTE SUBSTANTIVE BREZELN ABER INFINITIV
PRONOMEN ZU TEXTWIEDERGABE MEINUNG ENTLANG FAIRE KLASSE Ä
LESEVERSTEHEN KAUSALSATZ PRONOMEN TRAUMREISE AKKUSATIV SCHULE
RELATIVSATZ NEBENSÄTZE UMWELT ADJEKTIVDEKLINATION WO? Ä ABER

Dobrinka Voršič Rajšp, Brigita Podgoršek, Renata Merc Furman

NEM

Vse, kar lahko storiš ali o čemer sanjaš,
da lahko narediš, poskusi narediti.
V drznosti je genialnost, sta moč in čaranje.
Začni zdaj!
(Johann Wolfgang von Goethe)

Za obstoj in identiteto naroda je skrb za materni jezik najpomembnejša, vendar ta ne sme voditi v samozaverovanost in samozadostnost, saj se tako zapirajo ali vsaj oklestijo možne poti razvoja in rasti. Znanje tujih jezikov pa odpira nove možnosti in priložnosti, širi pogled navzven in razumevanje drugačnih svetov, omogoča povezovanja, rast in drugačne vrste učenja.

Pogosto se zdi, da je z znanjem angleščine vsem tem potrebam zadoščeno, a to še zdaleč ne drži. Angleščina je globalna nuja, nemščina pa je kot jezik sosedov in najbolj razširjen materni jezik v evropskem prostoru ter jezik naših pomembnih gospodarskih in kulturnih partnerjev naša dodatna priložnost.

Temeljni cilj poučevanja **nemščine** je razvijanje medkulturne in jezikovne zmožnosti ter ozaveščanje lastne kulturne identitete, kar dosegamo z rednim delom pri pouku v šoli, poglabljamo pa v različnih drugih avtentičnih in umetno ustvarjenih učnih okoljih. Dijakom ne želimo približati le nemškega jezika, temveč tudi nemško govoreče dežele in njihovo kulturo.

Na Gimnaziji Ptuj se v zadnjih letih večina dijakov uči nemščino kot drugi tuji jezik, smo pa ena redkih gimnazij, ki še lahko ohranja nemščino kot prvi tuji jezik, saj nekaj okoliških osnovnih šol še uspešno kljubuje splošnemu trendu prehajanja na poučevanje angleščine kot prvega, pogosto edinega tujega jezika. Dijaki lahko pri nas nemščino izberejo tudi kot maturitetni predmet. Kdor želi poglabljati in nadgrajevati svoje jezikovno znanje ter pridobiti mednarodno veljavni certifikat, pa se lahko pri dodatnih urah nemščine in na tradicionalnem intenzivnem jezikovnem taboru na Pohorju pripravlja na opravljanje nemške jezikovne diplome.

Dijaki Gimnazije Ptuj lahko **nemško jezikovno diplomo (Deutsches Sprachdiplom — DSD)** opravljajo že od šolskega leta 1999/2000, ko se je program, ki se izvaja v sodelovanju z ZfA (Zentralle für Auslandsschulwesen — Centrala za šolstvo v tujini) in je vključno z opravljanjem izpita brezplačen, začel izvajati le na štirih slovenskih gimnazijah.

Posebna pridobitev za naše šole so v tem programu nemški programski učitelji, ki jih Zvezna republika Nemčija v Slovenijo pošlje z namenom, da dijake pripravljajo na opravljanje izpita. Gimnazija Ptuj je kot prva šola v Sloveniji sprejela nemško programsko učiteljico, ki ji je sledilo še pet drugih nemških učiteljev. V vseh teh letih so v pouk nemščine vključevali sodobne didaktične pristope in metode ter prenašali novosti na celotni strokovni aktiv.

Programski učitelj dr. Gerald Hühner je na primer od leta 2004, ko smo v gimnazijah začeli izvajati projekt evropskih oddelkov, pomembno prispeval

k razvoju programa pri poučevanju tujih jezikov, uvajanju timskega, medpredmetnega poučevanja in projektnega dela pri nemščini ter oblikovanju predmeta kultura in civilizacija (KIC), pri katerem so dijaki pod mentorstvom tujega in domačega učitelja ter v sodelovanju s šolsko knjižničarko in predmetnim področjem knjižnično informacijsko znanje (KIZ) v nemškem jeziku pripravljali seminarske naloge in predstavitve na različne teme.

V okviru programa DSD je organiziranih veliko izobraževanj, usposabljanj in seminarjev, na katerih smo profesorji nemškega jezika pridobili dodatne kvalifikacije, metodične spretnosti in zahtevana strokovna znanja za pripravo dijakov in za izvajanje izpita. Žal je nemških programskih učiteljev po različnih zapletih v dogovarjanjih na državni ravni v Sloveniji vedno manj.

Ker smo na šoli želeli ohraniti v slovenskem prostoru zelo prepoznaven program DSD, ga že od leta 2016 zelo uspešno izvajamo sami brez programskega učitelja. Dijaki lahko DSD opravljajo na dveh zahtevnostnih stopnjah, in sicer v skladu s skupnim evropskim referenčnim okvirjem DSD I na nivoju A2/B1 v 3. letniku in DSD II na nivoju B2/C1 v 4. letniku.

Opravljena diploma DSD II dijakom omogoča neposredni vpis na nemško govoreče univerze, saj izkazuje visoko jezikovno znanje kandidatov v vseh štirih jezikovnih spretnostih, bralnem in slušnem razumevanju, pisnem in ustnem izražanju, in dokazuje, da se je bodoči študent sposoben spopasti s študijsko vsebino in literaturo brez večjih težav. Certifikat je tudi odlična referenca pri kandidaturi za pridobitev štipendij, študijskih izmenjav, študentske prakse doma in v tujini ter pri iskanju zaposlitve pri bodočih delodajalcih. Z opravljeno diplomo DSD II se lahko naši dijaki potegujejo za nemško štipendijo DAAD (Deutsches akademisches Austauschdienst), ki omogoča študij na izbrani nemški univerzi in jo letno podelijo enemu slovenskemu gimnazijskemu maturantu.

Na Gimnaziji Ptuj smo ponosni na tri nekdanje dijake, ki so to štipendijo prejeli. Diplomo je v vseh teh letih na naši šoli pridobilo že okrog 600 dijakov. Med kandidati so vedno tudi dijaki, ki dosežejo skoraj vse točke, kar kaže na izredno visoko raven znanja jezika.

V šolskem letu 2014/2015 smo na šoli začeli izvajati tudi DSD I, diplomo prve zahtevnostne stopnje A2/B1. Učitelji smo morali opraviti obsežno izobraževanje in pridobiti certifikat za samostojno izvajanje izpita. Do danes je izpit opravljalo že pet generacij dijakov. Vsako leto v povprečju diplomo pridobi okrog 35 dijakov, kar nas uvršča v vrh slovenskih šol z največjim številom diplomantov DSD I.

Program DSD dijakom omogoča tudi sodelovanje v različnih **dejavnostih in mednarodnih projektih** doma in v tujini. Pri projektnem delu se spopadajo z aktualnimi temami, nadgrajujejo svoje jezikovno znanje in kompetence, razvijajo najrazličnejše spretnosti, pridobivajo pomembne medkulturne izkušnje ter sodelujejo z vrstniki iz različnih držav. Pri izvedbi projektov smo v preteklosti večkrat sodelovali tudi z nemško gospodarsko zbornico in nemškim veleposlaništvom v Ljubljani. Izpeljali smo kar nekaj odmevnih **projektov DSD**.

- Mednarodni projekt Jugend – Schule – Wirtschaft im euroäischen Dialog (Mladi – šola – gospodarstvo v evropskem dialogu) smo v letih od 2003 do 2007 izvajali s Kopernikus-Gymnasium iz Niederkassla v sodelovanju z Deutsche Bank Stiftung (Sklad Deutsche Bank), inštitutom IZOP in časopisno hišo Delo s ciljem, da dijaki dnevno prebirajo časopis, ki so ga dobivali brezplačno, se posvečajo predvsem člankom z gospodarskimi temami in na izbrane teme tudi sami pišejo časopisne članke, o čemer so se v uvodnih projektnih mesecih tudi dobro poučili.
- Ost-Westeuropäischer Umwelt Dialog (Vzhodno-zahodnoevropski okoljski dialog) z Rosenstein-Gymnasium iz Heubacha smo izvajali v šolskem letu 2004/2005.
- Več let smo sodelovali v mednarodnem okoljskem projektu Umwelt baut Brücken (Okolje gradi mostove), in sicer v letih od 2005 do 2009. Projekt je nastal v sodelovanju z DBU (Deutsche Bundesstiftung Umwelt), nemškim inštitutom IZOP in različnimi nemškimi ter domačimi časopisnimi hišami sodelujočih držav s ciljem razvijati medijske kompetence pri mladih in omogočiti medkulturni vzhodno-zahodnoevropski dialog. V okviru projekta so potekale tri izmenjave z gimnazijo Rosenstein-Gymnasium iz Heubacha v Nemčiji. Dijaki Gimnazije Ptuj so v tem projektu za svoje izjemne novinarske prispevke, ki so bili objavljeni v časopisih Frankfurter Allgemeine Zeitung in Delo, prejeli posebno priznanje in denarno nagrado v višini 2250 evrov.
- Mednarodno tekmovanje štirih dežel (4-Länder-Wettbewerb) partnerskih šol DSD iz Hrvaške, Madžarske, Slovaške in Slovenije je potekalo v šolskem letu 2006/2007 in 2007/2008. Dijaki so se pomerili v poznavanju geografskih, kulturnih, gospodarskih in drugih značilnosti sodelujočih držav.
- Internetni kviz o Sloveniji (Slowenien Quiz) slovenskih šol mreže Pasch (globalne mreže šol, ki vzpodbujajo učenje in poučevanje nemščine) v letih 2007/2008 in 2008/2009 je zajemal pripravo vprašanj za kviz, oblikovanje kviza in tekmovanje.
- Mednarodni gledališki projekt v šolskem letu 2008/2009 je nastal kot nadaljevanje navdušujoče in inspirativne gledališke delavnice za učitelje leto poprej. V njem so sodelovale šole DSD s Ptuja, iz Velenja, Krapine in Zagreba. Dijaki so pod vodstvom nemških umetnikov (dveh gledaliških in glasbenih pedagogov) v gledaliških delavnicah v Zadru in Fiesi pripravili predstavo Georga Büchnerja Woyzeck, s katero so gostovali v treh mestih v Sloveniji in Hrvaški.
- Mednarodni projekt šol DSD jugovzhodne Evrope z naslovom Mir — spomin in prihodnost ob 100. obletnici začetka prve svetovne vojne je Gimnazija Ptuj med 4. in 9. oktobrom 2014 organizirala v sodelovanju s ZfA. Sodelovalo je 80 dijakov iz Albanije, Kosova, Makedonije, Črne gore, Srbije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Slovenije. V pevskih, gledaliških, plesnih, dokumentacijskih in novinarskih delavnicah so pod vodstvom nemških mentorjev pripravili predstavo in razstavo o pretresljivih dogodkih iz 1. svetovne vojne.
- Mednarodni projekt treh dežel DSD I je vsakič potekal kot petdnevni mednarodni tabor dve leti zapored, 2015 in 2016, v Kovačici pri Beogradu. Udeležili so se ga dijaki prvih in drugih letnikov gimnazij s Ptuja, iz Varaždina in Beograda. Dijaki so se skupaj s svojimi profesorji nemščine in nemškimi programskimi učitelji v različnih delavnicah pripravljali na ustni del izpita DSD I, kjer so se učili strukturirati in oblikovati prezentacijo, kako se ustrezno pripravi, izpelje in analizira ankete, kako najti verodostojne informacije na internetu in kako

NEM

govorno nastopati. Vso pridobljeno znanje so preizkusili na ulicah Beograda.

- Kot dolgoletna izvajalka nemške jezikovne diplome je Gimnazija Ptuj pridobila status tuje partnerske šole DSD, zato se lahko potegujemo za določena sredstva, ki jih partnerskim šolam podeljujejo nekatere institucije v Nemčiji. Ena takih je BayBIDS – Bavarska iniciativa za partnerske in nemške šole v tujini, ki z denarnimi sredstvi podpira obiske bavarskih univerz tujih dijakov, podeljuje pa tudi štipendije. V sodelovanju z našo zadnjo programsko učiteljico, ki je doma na Bavarskem in dobro pozna tamkajšnjo študijsko ponudbo, smo januarja 2016 obiskali mlado univerzo Bayreuth, univerzi Würzburg in Bamberg z dolgoletno tradicijo ter visoko tehnično strokovno šolo v Nürnbergu, kjer so razvili mnoge zanimive interdisciplinarne študijske programe. Dva maturanta sta se po tem obisku odločila za študij v Nemčiji.
- Od leta 2004 se naši športniki udeležujejo tudi mednarodnih rokometnih turnirjev šol DSD, sprva na Madžarskem v mestu Gyönk, od leta 2011 pa v Zaprešiču na Hrvaškem. S teh turnirjev se največkrat ponosno vrnejo z zmagovalnim pokalom.

Nemški programski učitelji pa niso edini naravni govorci, ki našim dijakom omogočajo neposredni stik z nemško kulturo in jezikom. Že vrsto let zelo dobro sodelujemo z organizacijo Jugendfreiwilligendienst kulturweit nemške komisije za UNESCO, ki mladim omogoča opravljati prostovoljno delo v kulturi, vzgoje in izobraževanja po celem svetu.

Začetki sodelovanja z našo šolo segajo v leto 2009. Bili smo ena izmed prvih šol v Sloveniji, ki je začela **prostovoljce iz različnih delov Nemčije** vključevati v pouk nemščine, priprave na nemško jezikovno diplomo ter v različne projekte. Ti naravni govorci dijakom na avtentičen način približajo svoj jezik, kulturo in deželo, hkrati pa njihova mladostna energija dijake vzpodbuja in motivira pri učenju jezika.

Najopaznejši projekt, v katerega od samega začetka vključujemo svoje motivirane prostovoljce, je projekt Faire Schulklasse (Pravični razred), v katerem ozaveščamo probleme in vprašanja, povezana s pravično trgovino.

Naš projekt Pravični bombaž — Fair Do, pri katerem smo se povezali z društvom Humanitas in pravično trgovino 3MUHE iz Ljubljane ter v njem oblikovali bombažne peresnice in torbice za stekleničko, ki so jih iz pravičnega bombaža šivali v Burkini Faso, je bil v Nemčiji leta 2014 izbran kot najboljši, zato si je projektna skupina pridobila naziv Pravični razred. Naše večletne izkušnje s projektom smo leta 2017 kot primer dobre prakse predstavili na Konferenci globalnega učenja društva Humanitas.

Pouk nemščine je obogaten tudi z različnimi **drugimi projekti**, ki vsem dijakom omogočajo pridobivanje dodatnih znanj in življenjskih izkušenj ter učenje zunaj šolskih učilnic.

Začetki mednarodnega povezovanja nemškega strokovnega aktiva na Gimnaziji Ptuj so povezani z Alpen-Adria College (IAAC). IAAC je leta 1989 v Avstriji ustanovljeno društvo, ki si je sprva prizadevalo za ustanovitev mednarodne šole in je vzpodbujalo mednarodno izobraževanje in povezovanje dijakov in njihovih učiteljev z območja Alpe-Adria. V projektu je sodelovalo osem držav, organiziranih pa je bilo kar 28 družboslovnih in naravoslovnih mednarodnih projektnih tednov. V šolskem letu 1996/1997, ko je naravoslovni tabor z naslovom Panta rei (Vse teče) potekal na Ptuju, je bila k sodelovanju povabljena tudi naša gimnazija.

V okviru projektnih taborov so bile vsakič organizirane delavnice in strokovna predavanja na skupno temo. Posebnost teh delavnic je bilo medpredmetno povezovanje in timsko delo, kar je bila v tistem času za nas velika novost.

Z dijaki smo se udeležili enotedenskih taborov na Hrvaškem, v Italiji, na Slovaškem in večkrat v Avstriji.

V različnih delavnicah je delo potekalo zelo praktično, na terenu, kreativno, s fotografiranjem in snemanjem krajših filmov ter z gledališkimi predstavami, spoznavali pa smo tudi značilnosti držav in mest, ki so gostila tabore — cilj je bil namreč vedno tudi povezovanje z lokalnim okoljem. Žal po letu 2005 zaradi pomanjkanja finančnih sredstev tabori niso bili več organizirani.

Jezika se učimo najhitreje, če smo z njim v tesnem stiku, kar potrjujejo naše številne **izmenjave**. Mednarodni stiki z vrstniki pomembno prispevajo k osebnostnemu razvoju in celostni vzgoji mladega posameznika, saj ob tem bolje spoznava tudi sebe, svoje življenje in ga v primerjavi z drugo kulturo vrednoti, spoznava in sprejema različnost, razvija svoje socialne veščine in komunikacijske zmožnosti.

Glavni cilj naših izmenjav je ob vsebinsko različnem skupnem projektnem delu predvsem povezovanje mladih iz različnih jezikovnih in kulturnih okolij, spoznavanje razlik in podobnosti ter odpravljanje predsodkov in zadržkov v medsebojni komunikaciji.

Zelo trdno vez smo v dolgoletnem poznanstvu in izmenjavah stkali s partnersko gimnazijo iz Burghausna. Po začetnem sodelovanju pobratenih mest Burghausen z Bavarske in Ptuja na gospodarskem, kulturnem in glasbenem področju je bila vzpostavljena povezava tudi v šolstvu.

Na povabilo gimnazije Aventinus-Gymnasium iz Burghausna smo v šolskem letu 2001/2002 prvič izvedli mednarodno izmenjavo. Letos poteka že 17. leto našega partnerstva, ki je preraslo v tesno prijateljstvo. Preko 100 ptujskih gimnazijcev je bivalo pri nemških družinah in si v Burghausnu ogledalo najdaljši grad v Evropi.

V šolskem letu 2011/2012 smo navezali stike z Realschule Übach-Palenberg v zvezni deželi Nordrhein-Westfalen in štiri leta zapored izvedli mednarodno dijaško izmenjavo. Dijaki so lahko spoznali od Ptuja kar 1000 kilometrov oddaljeni mesti Köln in Aachen ter se peš sprehodili do Nizozemske.

V šolskem letu 2018/2019 smo na pobudo naše zadnje nemške programske učiteljice prvič izvedli mednarodno izmenjavo z njeno matično šolo Realschule Scheßlitz iz severne Bavarske. Kot skupno projektno temo smo izbrali aktualno okoljsko problematiko in v času izmenjav na obeh šolah organizirali kampanje, v katerih smo vrstnike pozivali k odgovornejšemu ravnanju — na Ptuju k odklanjanju plastenk in plastičnih vrečk ter uporabi platnenih, v Scheßlitzu pa k manj potrošniškemu ravnanju ter izmenjavi oblačil in drugih predmetov.

Glede na dejstvo, da živimo precej blizu avstrijske meje in smo zato lahko zelo hitro v stiku z svojim ciljnim jezikom, se povezujemo tudi z avstrijskimi

šolami. V šolskem letu 2012/2013 smo začeli dvoletno sodelovanje z gimnazijo Alpen-Adria-Gymnasium Völkermarkt iz Velikovca. Posebnost te šole je dvojezičnost, saj mnogo dijakov izhaja iz družin s slovenskimi koreninami. Povezoval pa nas ni le slovenski jezik, temveč tudi reka Drava, ob kateri ležita obe mesti.

V tej izmenjavi so se naši dijaki veliko naučili o koroškem plebiscitu in zamejskih Slovencih, kar je za sodelujoče na obeh straneh meje zelo dragocena in pomembna izkušnja.

Partnerska gimnazija Schulschiff Bertha von Suttner na Dunaju je v Evropi edinstvena zaradi svoje stavbe — dijaki tam namreč šolske ure preživljajo v učilnicah na ogromni ladji na Donavi. Obe šoli sta članici Unescove mreže šol, zato smo si blizu tudi po vrednotah, ki jih zagovarjamo. Dijaki so se v triletni izmenjavi posvečali aktualnim temam o migracijah in sobivanju v multikulturnem okolju. Ob narodnostno pisanih razredih avstrijskih, bosanskih, poljskih, iranskih, madžarskih in španskih dijakov na tej šoli so te teme del njihovega vsakdana.

Tako se je tema izmenjav Učiti se živeti skupaj ponudila kar sama po sebi. Bližina nemško govorečih dežel nam odpira veliko možnosti spoznavanja njihovih mest in kulture.

Zato ne preseneča dejstvo, da organiziramo številne **strokovne ekskurzije** v Avstrijo in Nemčijo. Obiskujemo Gradec, Celovec, Dunaj, Salzburg, München, na povabilo univerze v Rostocku smo se januarja 2013 podali celo na daljni sever Nemčije. V Gradec se skupina dijakov odpravi skoraj vsako leto in si ogleda gledališko predstavo, božični sejem in aktualne razstave.

Dijaki se lahko s svojim znanjem izkažejo tudi na šolskih in državnih tekmovanjih v znanju nemškega jezika. Vsa leta dosegamo visoke rezultate in se lahko pohvalimo z državnimi prvaki, s številnimi zlatimi in srebrnimi priznanji. Dijake vzpodbujamo tudi k branju nemških knjig in k sodelovanju na tekmovanju za nemško bralno značko.

Kot strokovni aktiv smo se spopadli tudi z nalogo organizirati tradicionalni **projektni teden**. V timu s strokovnim aktivom za fiziko smo v zadnjem decembrskem tednu leta 2010 pripravili projektni teden z naslovom Einstein, zwei Steine, MOZAIK - Valovanje misli.

Dijaki so spoznavali nemško literaturo, film, glasbo, slikarstvo, ples, znanstvenike in znanstvene dosežke s področja fizike. V delavnicah so nastale zanimive interpretacije Grimmovih pravljic, igre, razstave, oblikovali so maksi razredne novoletne voščilnice, se zabavali ob akrobatskem izvajanju Mozartove glasbe Jureta Ivanušiča in se navduševali za znanost ob predavanjih dr. Sama Kralja in predstavljenih fizikalnih eksperimentih dr. Mihe Kosa iz Hiše eksperimentov iz Ljubljane.

Ob vsej tej pisani ponudbi najrazličnejših dejavnosti pa glavni del našega dela ostaja pouk. V obdobju izvajanja projekta evropskih oddelkov smo predvsem profesorji tujih jezikov na izobraževanjih pridobili veščine za timsko poučevanje in medpredmetno povezovanje, saj je bila ta oblika dela del rednega pouka v evropskih oddelkih in povezovanje vseh predmetnih področij s tujimi jeziki najpreprostejše. Izvedli smo številne medpredmetne povezave z večino predmetnih področij. Dijaki so tak pouk sprejeli zelo pozitivno, saj so se naučili povezovati znanje, pridobljena pri različnih šolskih predmetih, kar pri bolj tradicionalnem pouku ostaja nekoliko v ozadju. V pouk redno poskušamo vnašati sodobne pristope dela, ki vključujejo tudi obstoječe tehnične in medijske pridobitve našega časa, kar pri mladih pozitivno vpliva na motivacijo za učenje.

Nikoli pa se ne bomo mogli izogniti dejstvu, da se je za kvalitetno in poglobljeno znanje treba potruditi, poprijeti tudi za zvezke in knjige in ponavljati tiste tolikokrat nelogične der/die/das in smešne oblike nepravilnih glagolov v preteklih časih.

V letu 2019 nemščino poučujejo Slavica Bratuša, Melani Centrih, Tatjana Gašparič, Sandra Kupčič Toplak, Renata Merc Furman, Brigita Podgoršek, Dobrinka Voršič Rajšp.
Od leta 1994 so poučevali še Aleksandra Čurin, Tonja Kolar, Nataša Kostanjevec, Emilija Mesojedec Erlih, Mateja Potrč Mastnak, Renato Topolovec.

Programski učitelji za nemško jezikovno diplomo (DSD II) od leta 1998 so bili Margit Barnerssoi, Ulrike Beckenkamp, Marina Benkhardt, dr. Gerald Hühner, Simone Rasim, Anke Scholz.

BONJOUR ÇA VA LES CROISSANTS UN DEUX TROIS VOILÀ TRÈS BIEN LA TOUR EIFFEL VAS-Y LE LOUVRE TRÈS BIEN EDITH PIAF C'EST LA VIE LES FILMS LE 14 JUILLET NAPOLÉON LES PARFUMS LA BAGUETTE LE TOUR DE FRANCE IL Y A LA CUISINE FRANÇAISE LE PASSÉ COMPOSÉ L'ART JE NE SAIS PAS LE CHAMPAGNE Ê LA FRANCE QUELLE BELLE LANGUE! À BIENTÔT LES PAYS FRANCOPHONES LE COQ GAULOIS L'EXAMEN DU DELF ZAZ LA MODE LIBERTÉ ÉGALITÉ FRATERNITÉ LA LITTÉRATURE FRANÇAISE É FRATERNITÉ LE DRAPEAU BLEU BLANC ROUGE OUI È LE PETIT PRINCE PARIS LOUIS XIV ROI SOLEIL QUATRE-VINGT-DIX VERSAILLES LES CHANSONS LA SEINE LA JOURNÉE FRANCOPHONE L'INTONATION JE NE REGRETTE RIEN À BIENTÔT AUX CHAMPS-ÉLYSÉES LIBERTÉ ÉGALITÉ FRATERNITÉ LE PASSÉ COMPOSÉ LA BAGUETTE L'ART VAS-Y NAPOLÉON LE 14 JUILLET BONJOUR LES CROISSANTS ÇA VA UN DEUX TROIS VOILÀ BIEN LA TOUR EIFFEL LE TOUR DE FRANCE LE PASSÉ COMPOSÉ LA FRANCE QUELLE BELLE LANGUE! LE COQ GAULOIS L'EXAMEN DU DELF ZAZ LA MODE LIBERTÉ C'EST LA VIE Ê L'ART JE NE SAIS LE CHAMPAGNE Ê QUATRE-VINGT-DIX ZAZ VAS-Y OUI

Tatjana Gašparič

FRA

Ne hodi za menoj; morda ne bom vodil.
Ne hodi pred menoj; morda ne bom sledil.
Le hodi ob meni in bodi moj prijatelj.
(Albert Camus)

"Oh, francosko znaš, kako lep jezik je to!"
Kolikokrat ste že vsi, ki znate francosko, slišali te besede in poželi občudovanje, pa tudi kanček zavisti, ker govorite ta romanski jezik.

Francoščina, ta tako melodični in spevni jezik, obdan z mitom težavnosti, zaznamovan z izgubo pomembnosti v našem in tudi širšem prostoru … Razum res ne podpira odločitve o učenju francoščine kot drugega tujega jezika. Pa vendar francoščina spada med deset najbolj razširjenih jezikov na svetu in ostaja uradni jezik v številnih mednarodnih organizacijah. Inštitucije Evropske unije, v katerih so zaposleni številni Slovenci, imajo svoj sedež v francosko govorečih državah Belgiji, Franciji in Luksemburgu. Kot romanski jezik francoščina v sebi nosi veliko prvin latinščine, iz katere je izšla, hkrati pa podobnosti z ostalimi romanskimi jeziki, predvsem italijanščino in španščino. Ko se srečujemo s temi sorodniki, presenečeno ugotovimo, koliko si lahko pomagamo z znanjem francoščine. Po drugi strani pa sta imeli tako latinščina kot francoščina velik vpliv na besedišče angleškega jezika, kar nam je v veliko pomoč pri učenju in razumevanju francoščine na višjih stopnjah, ko premagamo prve začetniške ovire. Znanje angleščine je pri dijakih na visokem nivoju in omogoča pozitiven prenos med obema jezikoma.

Na Gimnaziji Ptuj si dijaki francoščino lahko izberejo kot drugi tuji jezik in se jo učijo štiri leta. V tem času pridobijo znanje, s katerim se lahko sporazumevajo v vsakdanjih življenjskih situacijah. Francoščino lahko izberejo kot maturitetni predmet, hkrati pa jih spodbujamo, da opravijo tudi **jezikovni izpit DELF** na stopnji A2 ali B1, ki ima neomejeno trajanje in je mednarodno priznan. Od leta 2013 do leta 2019 je francosko jezikovno diplomo na jezikovni stopnji A2, B1 ali B2 uspešno opravilo 24 naših dijakov.

Pouk poteka običajno v **manjših skupinah**, kar dopušča več komunikacije in aktivne uporabe jezika pri pouku ter uporabo različnih učnih pristopov in metod. Seveda pridobivanje znanja ni omejeno samo na učenje slovnice in besedišča, spoznavamo tudi frankofonske dežele in njihove kulture s poudarkom na Franciji, z dijaki pripravljamo francoske jedi, spoznavamo način življenja, poslušamo glasbo, gledamo filme in sodelujemo pri različnih projektih in delavnicah od gledaliških in glasbenih do literarnih. Na potovanjih in izmenjavah se srečujemo s francosko govorečimi vrstniki in v avtentičnem okolju preizkušamo in širimo svoje znanje.

V vseh letih poučevanja francoščine na Gimnaziji Ptuj se je nabralo veliko uspešnih **dejavnosti**, mnoge izvajamo že celo več let zapored. Najuspešnejše aktivnosti so naštete v nadaljevanju.

- V marcu redno sodelujemo na že tradicionalnem Frankofonskem dnevu v Celju

pod pokroviteljstvom Zavoda za šolstvo RS in Francoskega inštituta v Sloveniji.

- Sodelovali smo v gledališkem projektu z režiserji iz Francije, kjer so dijaki naše gimnazije z vrstniki iz drugih šol sodelovali pri uprizoritvah gledaliških del Samuela Becketta Čakajoč Godota (2013), Noëlle Renaude Gospa Ka (2014), Davida Lescota Europejka (2015) in Sonje Ristić Migranti (2016).
- Priključili smo se projektu Le français à travers le monde (Francoščina na različnih kontinentih), kjer so sodelujoči predstavljali frankofonske dežele s stojnicami in nastopi. Naši dijaki so predstavili Tunizijo (2017) in Mali (2018).
- Pogosto se s francoskim jezikom predstavimo na tujejezičnem recitalu Jezik — kultura in tradicija slovenske UNESCO ASP-mreže pridruženih šol v organizaciji Gimnazije Škofja Loka, kjer je vsakoletna prireditev v znamenju drugačne teme: Voda povezuje (2013), recitacija pesmi Pod mostom Mirabeau (Sous le pont Mirabeau) in pesem Dež (La pluie); Rod rodu si roko podaja (2014), dramatizacija pesmi Zaščitimo drevesa (Aux arbres, citoyens); Zrno na zrno pogača (2016), dramatizacija pesmi Peka kruha (Cuisson du pain); Potujem po svetu in v kraje neznane (2017), pesem Potuj, potuj! (Voyage, voyage) in recitacija pesmi Moja vas na drugem koncu sveta (Mon village à l'autre bout du monde).
- Nastopamo na Fête de la musique (Praznik glasbe), kjer učenci iz cele Slovenije prepevajo v francoskem jeziku.
- Sodelujemo na različnih delavnicah s **francosko govorečimi naravnimi govorci** v organizaciji Francoskega inštituta v Sloveniji. Če naštejemo samo nekaj dogodkov v zadnjih letih: nemško-francoski gledališki projekt Au fil des nuages, delavnica France voyage, delavnici kreativnega pisanja s pesnikom Pierrom Solettijem in pisateljem Bernardom Friotom.

Dijaki se pripravljajo tudi na šolsko in državno **tekmovanje v znanju** francoskega jezika v organizaciji Slovenskega društva učiteljev francoščine za dijake 4. letnika, kjer se lahko pohvalimo z doseženim 2. in 4. mestom v državi. Dijake spodbujamo k branju francoske literature, zato sodelujejo na tekmovanju za **bralna značko** v organizaciji Mladinske knjige ali Državne založbe Slovenije. V preteklih letih so pri bralni znački kar tri dijakinje za nagrado osvojile potovanje v Francijo.

Veliko je priložnosti za navezovanje mednarodnih stikov, saj je **mednarodna dejavnost** tudi v okviru francoščine na Gimnaziji Ptuj zelo živahna.

V šolskih letih 1998/1999 in 1999/2000 smo sodelovali v projektu Sokrates — Comenius z naslovom Lingua: Tradicionalne jedi ob praznikih v Sloveniji. Predstavitve smo izvedli v šolah Lycée Jean XXIII v francoskem mestu Les Herbiers in v Collège Anatole France v kraju Puteaux pri Parizu. Z gimnazijo Lycée Jean XXIII smo 1998 in 1999 izvedli tudi dijaško izmenjavo.

Z igro Poročna slika smo se predstavili na mednarodnem srečanju mladih iz sredozemskih držav PACA.

Dvakrat smo sodelovali na Mladinskem gledališkem festivalu človekovih pravic v mestu Sfax v Tuniziji, leta 2013 s kolektivno avtorsko igro Naše pravice in leta 2014 z igro Zaščitimo drevesa, prirejeno po pesmi Aux arbres, citoyens!, avtorja Yannicka Noaha. Obakrat smo nastop povezali z mednarodno izmenjavo z vrstniki. Leta 2015 je bila francoska gledališka skupina Gimnazije Ptuj izbrana, da Slovenijo zastopa na mednarodnem festivalu šolskih gledaliških skupin Pantomimes v mestu Orthez v Franciji. Pod vodstvom mentorice Mary Ellen Ramasimanana Virtič, ki je kot naravna govorka na šoli več let sodelovala pri urah francoščine, je skupina sedmih dijakov nastopila z igro Davida Lescota Evropejka.

Ob že omenjenih sta bili pomembni še dve **mednarodni izmenjavi**, ki sta bili odlična priložnost za učenje in razvijanje govornih spretnosti v francoščini, in sicer izmenjava z gimnazijo Lycée Léonard de Vinci iz mesta Amboise v Franciji (2003 in 2004) in izmenjava z gledališko skupino iz mesta Cancale v Bretaniji v Franciji (2016).

Organizirali smo že več **strokovnih ekskurzij**, v zadnjih letih v Pariz in Provanso.

Francoščina je jezik, ki ga lahko resnično vzljubiš, ko se mu predaš. Pri odločitvi, da se ga bomo učili, pa moramo morda bolj slediti srcu kot razumu ali kot je zapisal Saint - Éxupery v Malem princu:

"Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno."

V letu 2019 francoščino poučuje Tatjana Gašparič.
Od leta 1994 je poučevala še Jasna Zvezdana Regent.

Tuji govorci od leta 1994 so bili Benoît Boudaud, Céline Doucet, Marie-Cécile Girard, Sophie Quérin, Mary Ellen Ramasimanana Virtič.

MI CHIAMO PERÒ SÌ, GRAZIE GELATO VERSACE CANTARE DANTE ALIGHIERI
PIZZA MARGHERITA MARE DANTE ALIGHIERI ESPRESSO BELLISSIMO CIAO
CUCINA BEL CANTO SCUSI O, SOLE MIO AMICI BUONGIORNO SIGNORI ROMA
STUDIARE GARDALAND SPIAGGIA LAURA NON C'È SCUOLA MA DAI MA
CERTO! VOLARE SPAGHETTI ALLA BOLOGNESE MA DAI QUANTO? UNO
CENTO AMORE LUNA DI MIELE FAMIGLIA INSIEME MODA TURISMO
STORIA MUSEO DOVE? ARTICOLO PIACERE MIO ESSERE COME VA? SCUSI
BENISSIMO AMORE FINITO VORREI PARLARE QUANDO ABITARE CASA
PASSATO PROSSIMO CHE LAVORO FA? DOTTORE MA LA DIVINA COMMEDIA
ISOLA PERCHÉ ? DOTTORE CAPPUCCINO RAI BELLA CIAO GIOVANI TEMPO
LIBERO CALCIO TOTTI MAMMA MIA PRESENTE ANDARE IN VACANZA LA
VITA È BELLA CINEMA PERÒ PIZZA MARGHERITA DANTE ALIGHIERI COME
VA? ESPRESSO MA DAI QUANTO? AMORE FINITO PARLARE TURISMO STORIA
UNO CENTO FAMIGLIA INSIEME MODA BUONGIORNO CIAO SIGNORI GRAZIE
GELATO VERSACE CANTARE CHIAMO ROMA STUDIARE COLARE MA CERTO!
LA DIVINA COMMEDIA DOTTORE CAPPUCCINO RAI BELLA MAMMA MIA CIAO

Jana Gerl, Marta Prelog Rožanc, Jasna Zvezdana Regent

ITA

Meje mojega jezika
so meje mojega sveta.
(Ludwig Wittgenstein)

Ob učenju angleščine, nemščine, francoščine in ruščine so se dijaki želeli učiti tudi **italijanski jezik**, jezik naših sosedov. Ponudili smo jim učenje **italijanščine** kot izbirnega predmeta, vrsto let pa so se ga lahko učili vsa štiri leta šolanja kot drugi tuji jezik. Jezik je lep, pojoč, ne pretežak in predvsem gre hitro v uho. Z leti se je zanimanje za učenje tega jezika povečalo. V sklopu pouka so dijaki spoznali, da je znanje italijanskega jezika uporabno za splošno izobrazbo, saj marsikateri koren besed izhaja iz latinščine, iz katere se je italijanščina razvila.

Dijaki so želeli spoznati predvsem življenje povprečnega Italijana, njihovo kuhinjo, šolski sistem, življenje mladih, modo, glasbo, šport, film. Poleg samega jezika so se dijaki tako seznanili z italijansko zgodovino, kulturo, umetnostjo in različnimi področji vsakdanjega življenja. Še posebej jih je pritegnila gastronomija.

Obiskati Italijo, spoznati njene lepote in priti v neposreden stik z ljudmi, ki jim je italijanščina materni jezik — to so bile želje, ki smo jih uresničevali na mnogih ekskurzijah. Vsako drugo leto smo organizirali **strokovno ekskurzijo** v Italijo na temo renesansa, Toskane kot zibelke italijanskega jezika, Etruščanov, Danteja. Obiskali smo Firenze, Cortono, Rimini, Ferraro, Marzabotto, Verono, Trento, Bolzano, Padovo, Milano, Bergamo, Mantovo, Trst, Palmanovo, Čedad ... Obiskali smo še Umbrijo, nekaj šol italijanskega jezika, tudi univerzo za tujce v Perugi, kjer so dijaki prisostvovali pouku italijanščine. Dijaki so se na te ekskurzije temeljito pripravljali, preštudirali veliko gradiva, izdelali referate in jih predstavili vsem udeležencem. Poleg spoznavanja bogate kulturne dediščine Italije so lahko dijaki, ki so se učili italijanski jezik, preverili in utrdili svoje znanje jezika in si pri sporazumevanju z domačini tudi medsebojno pomagali. Ponosni smo na naše sodelovanje z ostalimi predmeti: filozofijo, angleščino, geografijo, glasbo, francoščino, zgodovino in umetnostno zgodovino. Vsa leta so dijaki sodelovali tudi pri italijanski **bralni znački** in dosegali zlata, srebrna in bronasta priznanja. V **projektnih tednih** smo kuhali po italijansko, ustvarjali mozaike, govorili o izseljevanju Italijanov v Ameriko (Mamma mia) in obravnavali tudi druge teme.

Če dijakom omogočimo, da zavzeto sodelujejo in oblikujejo učno dejavnost, pridobijo poleg znanja jezika tudi veliko spretnosti v komuniciranju, pridobivajo in utrjujejo samozavest, ki jim bo v življenju še kako potrebna.

V letu 2019 italijanščino poučuje Urška Petrič.
Od leta 1994 so poučevale še Jana Gerl, Nastja Faganel, Marta Prelog Rožanc, Jasna Zvezdana Regent.

Barbara Damjan

Učitelj in učenec morata imeti isti cilj;
učitelj, da bi koristil,
in učenec, da bi imel od tega korist.
(Seneka Mlajši)

Od leta 2001 do 2011 smo z dijaki Gimnazije Ptuj sledili skupnemu cilju, o katerem piše Seneka, in obenem ugotavljali, da **latinščina** ni mrtev ali neuporaben jezik, ampak da živi na čisto svoj način.

Učili smo se osnov slovnice in prevajali latinske misli posameznikov, ki so v svojem okolju in času ustvarili literarne presežke, in se čudili aktualnosti njihovega sporočila. Ob učenju latinskih besed smo opazovali, kako odzvanjajo v besedišču slovenščine, angleščine in še zlasti romanskih jezikov. Prevajali smo diagnoze in izraze iz anatomije ter različne pravne izraze in tako ugotavljali, da je latinščina na svoj način še kako živ jezik.

Nekatera literarna dela rimskih avtorjev smo brali v prevodu: opazovali smo, kako so Ovidijeve Metamorfoze ali Vergilijeva Eneida odmevale v umetnosti, kako močno so Katulove in Horacijeve pesmi vplivale na poezijo kasnejših obdobij. V prevodu smo brali in iz latinščine prevajali pesmi iz zbirke Carmina Burana in se tako seznanjali z latinsko književnostjo srednjega veka.

V **projektnem delu** smo obravnavali arhitekturo, izobraževanje, zdravljenje … v antičnem Rimu in različne kulturno-civilizacijske značilnosti svojega okolja primerjali z antičnimi.

Prevajali smo latinske napise na kamnitih spomenikih Povodnovega muzeja na Slovenskem trgu v središču Ptuja, interpretirali reliefe na Orfejevem spomeniku, brali in interpretirali rimske nagrobne in druge spomenike v tedanjem lapidariju v prostorih Dominikanskega samostana in se tako seznanjali z verovanjem, obredjem ter z drugimi vidiki rimskega vsakdana.

Ugotavljali smo, kako lahko s pomočjo teh znanj iste stvari vidimo z drugačnimi očmi in z globljim razumevanjem, kako znanje o antičnem človeku, ki se od modernega na videz močno razlikuje, a mu je v nekaterih vidikih zelo podoben, razvija zavest o drugačnosti in sočasni podobnosti, ki jo tako laže prenesemo na svoje venomer prisotne okoliščine.

Usoda latinščine v šolskem sistemu je od nekdaj negotova in spremenljiva, zato naj ta zapis zaključimo z željo, da bi dijaki v mestu, ki je bilo v rimski dobi izjemnega pomena, še kdaj v prihodnosti imeli priložnost srečevanja z jezikom, ki je prav v teh krajih pustil zares močan pečat.

Latinščino je v letih od 2001 do 2011 poučevala Barbara Damjan.

Tatjana Pichler

Lepota bo rešila svet.
(Fjodor Mihajlovič Dostojevski)

Ruščina … jezik vrhunskih znanstvenikov in umetnikov, raziskovalcev vesolja, okrutnih oblastnikov in politikov, večine potnikov na transsibirski železnici, jezik, ki ga je »razumela« psička Lajka, jezik največje države na svetu s kar enajstimi časovnimi pasovi in glavnim mestom, kjer so mnoge postaje metroja kar majhne umetnostne galerije na prostem, jezik največjega števila govorcev med vsemi slovanskimi jeziki, pomembnih gospodarskih panog … uf, še bi se dalo naštevati.

Vse našteto se mi je podilo po glavi, ko sem pred novim šolskim letom 2000/2001 predlagala tedanji ravnateljici ptujske gimnazije Meti Puklavec možnost poučevanja ruščine. Takoj se je strinjala, mene pa je kmalu po prvem vznemirjenju popadel strah pred vsemi mogočimi preprekami; od tega, da ni bilo učbenikov, do tega, da je bilo zanimanje za jezik tedaj še »out«. Pravzaprav me je slednje še najmanj skrbelo, kajti med radovednimi gimnazijci se vedno najdejo taki, ki jim učenje tujega jezika predstavlja izziv. Ruščino smo ponudili kot **izbirni predmet** v drugem letniku, in sicer v obsegu 70 ur. Počitnice sem preživela milo rečeno zelo delovno. Morala sem temeljito obnoviti znanje ruščine, se računalniško opismeniti in nastalo je 40 delovnih listov za moje bodoče rusiste.

Čez dve leti so tudi na Zavodu za šolstvo in šport začutili naraščajoče zanimanje za ruščino in tako se nas je devet rusistk zbralo v Ljubljani, ustanovilo Sekcijo učiteljev ruščine pod okriljem Slavističnega društva ter začelo načrtno promocijo jezika. Zasnovale smo brošuro in plakat za informativne dneve, organizirale vse potrebno za bralno značko in za tekmovanja na različnih nivojih, sočno češnjo na torti pa je predstavljala **Rusijada**, vseslovensko srečanje otrok, učencev, dijakov, študentov in njihovih mentorjev. Šlo je predvsem za druženje, predstavitev svojega dela in znanja, v različnih delavnicah pa smo se seznanili z značilnimi ruskimi jedmi, plesi, ikonopisjem in še z veliko zanimivostmi. Slavnostni gostje, ruski in slovenski umetniki in politiki, so vsemu dodali še piko na i. Prva Rusijada je bila leta 2007, osma 2019, ptujski gimnazijci pa smo sodelovali na prvih petih. Naši dijaki so zelo uspešno sodelovali tudi na vseh **bralnih značkah**, le na tekmovanja se nismo prijavljali, ker je bil pogoj za tekmovanje na I. stopnji najmanj 105 ur pouka. Posebno je bilo šolsko leto 2008/2009, ko je bilo k ruščini prijavljenih kar 49 dijakov. Niti v knjigarni niso imeli dovolj učbenikov, tako da so jih morali naročiti v moskovski založbi Zlatoust. Prav imenitno se nam je zdelo, ko smo videli, da so v tej največji založbi učbenikov ruščine zaradi našega naročila dodali poimenovanja za Slovenijo, Slovence in slovenski jezik. Najlepši dogodek v tem šolskem letu pa je bila **ekskurzija** v Sankt Peterburg in Moskvo. Nepozabno doživetje za vse!

Pouk ruščine je gotovo pustil svoj pečat med ptujskimi gimnazijci. Kar nekaj se jih je z jezikom ukvarjalo še kasneje, po maturi, tudi za študij so se odločili. In znanje vsakega tujega jezika predstavlja novo okno v svet, prispeva k razumevanju drugih, k večji strpnosti, bogati naš um, nas naredi bolj človeške. Prepričana sem, da samo razumevajoči, strpni, notranje bogati ljudje zagotavljajo prihodnost človeštva. Vse našteto je namreč svojevrstna lepota, in če je Dostojevski prepričan, da bo lepota rešila svet, bo že držalo.

Ruščino je v letih od 2001 do 2014 poučevala Tatjana Pichler.

8
157

Jelka Kokol Plošinjak

Ozrite se daleč v svojo preteklost,
da boste videli svojo prihodnost.
(Winston Churchill)

Zgodovina je temeljna humanistična znanost, ki se je začela razvijati v grški antiki. Že takrat so se zavedali, kako pomemben je zgodovinski spomin za razumevanje sedanjosti in načrtovanje prihodnosti.

Zelo pomembno je, da zgodovine oziroma zgodovinopisja ne zlorabljamo in preteklosti ne ocenjujemo z današnjim pogledom oziroma merili. Vedno je treba upoštevati duh časa, zgodovinske razmere in miselnost. Nobenega dogodka v sedanjosti ni, ki ne bi bil s tisočerimi nitmi povezan s preteklostjo. Dobro poznavanje zgodovine v današnjem hitro spreminjajočem se svetu je nujno, saj moramo imeti trdne korenine za vse viharje sedanjosti in prihodnosti. Zmotno je mišljenje, da je danes predmet zgodovina za dijake le »piflanje« letnic. Letnice so le svetilniki, ki osvetljujejo dogodke iz preteklosti, da bi bili razumljivejši in preglednejši. Zgodovina je v bistvu lahko zanimiv časovni stroj, ki nam seveda pomaga odkrivati, kdaj se je nekaj zgodilo, a odgovori na vprašanja ZAKAJ, KAKO, KJE so bistvo današnjega poznavanja preteklosti. Časovni stroj so na Gimnaziji Ptuj poganjali številni zaslužni profesorji zgodovine, ki so kovali pot temu predmetu na šoli. Nekateri so bili v očeh dijakov strogi, zanimivi, velikokrat so seveda zahtevali tudi poznavanje letnic, zlasti pa poudarjali ljubezen do slovenstva. Čeprav so v tistih časih imeli na voljo le malo sodobnih didaktičnih pripomočkov, so znali dijakom približati preteklost na takšen način, da vsebine v njihovih očeh živijo še danes.

In kako je s poukom zgodovine na naši šoli danes? Dijakom sta vsa štiri leta šolanja namenjeni dve uri pouka predmeta zgodovina na teden. Prazgodovino in stari vek spoznajo v prvem letniku, pridobljenim osnovam orientalskega in antičnega sveta dodajo v drugem letniku srednji vek in obdobje do sredine 18. stoletja. V tretjem letniku jim razsvetljenska miselnost pokaže pot za nastale spremembe v omenjenem stoletju, vzpon meščanstva in nacionalna gibanja v 19. stoletju. Četrtošolci se nato podrobneje seznanijo z dogodki in procesi, ki so zaznamovali preteklo stoletje. V vsakem letniku dijaki spoznajo svetovno in nacionalno zgodovino ter razmišljajo o gibalu razvoja.

Tistim dijakom, ki so želeli pridobiti več informacij o preteklosti, je bila v tretjem letniku do vključno šolskega leta 2015/2016 dodana ena ura pouka zgodovine kot izbirna ura. Ob koncu tretjega letnika pa imajo dijaki vedno možnost odločiti se, ali bo eden izmed maturitetnih predmetov tudi zgodovina. V tem primeru imajo v četrtem letniku pet ur pouka na teden, ki je namenjen temu predmetu.

Treba je poudariti, da je bila zgodovina od ponovne uvedbe mature leta 1995 med najbolj zahtevnimi predmeti. Poglobljeno znanje so dijaki med

drugim dokazovali, ko smo učitelji morali desetim izbranim maturitetnim temam (pet z občo in pet z nacionalno vsebino) dodajati precej novih vsebin. Rezultati na državnem nivoju so bili zaradi obilice snovi dokaj povprečni.

Zgodovina na maturi je zato nujno doživela pomembno spremembo, saj so dijaki, tako kot pri ostalih predmetih, dobili možnost opravljati notranji del, ki ga pripravi učitelj na šoli (pisna naloga — delo z viri, referat, ekskurzija). Rezultati so se začeli izboljševati. Od leta 2012 morajo dijaki poznati vso snov, ki se obravnava pri rednih urah in ne več samo določenih tem. Rezultat na maturi je tako sestavljen iz dosežkov dveh pol (obča in narodna zgodovina — skupaj 80 odstotkov) in notranjega dela, ki predstavlja 20 odstotkov ocene.

Zelo smo zadovoljni, da so se do sedaj dijaki vsako šolsko leto odločili za opravljanje mature iz zgodovine. Zainteresiranih dijakov je bilo vedno za eno skupino, največkrat smo lahko oblikovali dve, v nekaterih letih celo tri skupine. Tudi z doseženimi rezultati smo zadovoljni.

Veseli nas tudi dejstvo, da se je do sedaj precej dijakov odločilo za študij zgodovine. Vsako šolsko leto jim omogočimo opravljanje pedagoške prakse, nekateri med njimi so spoznavali pedagoški proces tudi kot pripravniki. V nadaljevanju prispevka so opisane vsebine različnih aktivnosti, ki smo jih učitelji zgodovine izvajali skupaj z dijaki dlje časa ali pa so imele še posebej velik vpliv na dijake.

Sestavni del življenja na naši gimnaziji so številni projekti. V letu 1998 je izšel priročnik za učitelje srednjih šol Podjetno v svet zgodovine z vsebinskim poudarkom na slovenskih srednjeveških mestih. Nastal je v okviru mednarodnega projekta Modeli poučevanja in učenja. K vsebini priročnika je pripomogla tudi naša šola, saj mesto Ptuj s svojo bogato zgodovino ponuja številne možnosti in ideje za poučevanje. Tako je v šolskem letu nastalo didaktično-projektno delo Pripoved o srednjeveškem Ptuju.

Gimnazija Ptuj je članica slovenske UNESCO ASP-mreže šol in profesorji zgodovine izvajamo mnoge nacionalne projekte mreže. V letu 2002 smo se vključili v Unescov projekt Dediščina v rokah mladih — Mladi posvojijo spomenik. Posvojeni spomenik šole je postala rimska cesta. Zakaj? Ker je v antiki potekala skozi rimski Ptuj, ker so danes ohranjeni samo delci celotnega veličastnega cestnega omrežja in so širši javnosti premalo poznani, ker je cesta nekoč in še danes okno v svet novih spoznanj, ker je pomembno, da dijaki rimsko cesto in cesto nasploh razumejo kot neprestano človekovo željo po gibanju, iskanju in spoznavanju.

Kaj so počeli vključeni dijaki? Povezali so se z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije (Območna enota Maribor, izpostava Ptuj), se učili od arheologov in konservatorjev, anketirali mimoidoče Ptujčane in dijake na šoli v zvezi s poznavanjem rimske ceste v domačem mestu, poiskali sodobne trase nekdanje rimske ceste. Dijaki 1. letnikov so izdelali kolaž risb pri likovni umetnosti, projektna skupina se je lotila izdelave stripa, predstavili so svoje ugotovitve in opozorili na skrb za spomenik.

Nadaljevanje projekta je družabna igra Rimljan, ne jezi se! Zamisel so vključeni dijaki dobili v šolskem letu 2014/2015, večino svojih idej pa so realizirali v času projektnega tedna ob koncu leta 2015. Osrednja tema je bila seveda rimska cesta, cilj pa dijakom na šoli podati znanje o rimskem imperiju na zabaven in razvedrilen način. Igro so zasnovali kot poenostavljen zemljevid, kjer vse štiri izbrane poti (iz rimskega Pariza, Dunaja, Ljubljane in Ptuja) vodijo v središče — Rim. Tekmovalci, posamezniki ali ekipe odgovarjajo na vprašanja iz treh sklopov (rimska cesta, rimska država, naši kraji pod Rimljani), ki se barvno razlikujejo med seboj, na voljo pa so jim tudi joker vprašanja.

V Cankarjevem domu so z igro sodelovali na Kulturnem bazarju marca 2016 in od obiskovalcev prejeli precej pohval in celo nekaj ponudb za nakup igre. Možnost, kako bi igro čez nekaj časa lahko zagledali tudi na policah v trgovinah ali kje drugje, so naši dijaki skupaj z dijaki iz Osijeka jeseni 2016 proučevali v projektu Erasmus+ Znanje za razvoj. Redna uporaba družabne igre pri pouku pa je že postala stalnica in predstavlja popestritev, a obenem tudi utrjevanje snovi in pridobivanje novih informacij.

Kot Unescova šola smo zelo ponosni, da od začetka sodelujemo v mednarodnem projektu Meja. Srečanje šol udeleženk poteka 21. septembra, ob mednarodnem dnevu miru. Mladi slovenske mreže šol Unesco in vrstniki iz Italije se tradicionalno srečajo pri pomniku braniteljem slovenske zemlje, ki stoji na razglednem vrhu Cerje na zahodnem robu kraške planote. Udeleženci projekta v različnih delavnicah razmišljajo in ustvarjajo na temo miru in se tako učijo, da je mir najpomembnejša vrednota človeštva.

Leta 2012 je srečanje pod naslovom Iskra pod pepelom izjemoma potekalo v Kobaridu. Glavna tema srečanja je bil tolminski kmečki upor, zadnji izmed večjih slovenskih uporov, katerega 300-letnica je bila naslednje leto. Vodilna misel je bila svoboda posameznika in skupnosti skozi čas.

Že več let zapored tudi vzpodbujamo dijake, da se v Unescovem projektu Učenec poučuje preizkusijo v vlogi učitelja. Samostojno ali v timu so pripravili številne zanimive ure na najrazličnejše teme.

Nekateri dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD), ki potekajo v okviru Tedna kulturne dediščine na začetku vsakega šolskega leta, so prav tako zaznamovali delo aktiva učiteljev zgodovine na šoli. Med drugim smo se udeležili otvoritve 25. DEKD, ki je potekala septembra 2015 v dvanajstih slovenskih krajih, tudi na Ptuju.

Na dvorišču Minoritskega samostana smo sodelovali s predstavitvijo utrinkov z razstave Gimnazijski maturant nekoč in danes. Obiskovalcem smo skušali s pomočjo zbranega gradiva približati življenje prejšnjih generacij (fotografije dijakov maturantov iz različnih obdobij, vabila na maturantske plese, albumi, seznami zlatih maturantov …). Izdelana je bila zloženka, v kateri je bil podan zgodovinski pregled razvoja mature vse od sredine 19. stoletja do ponovne uvedbe mature leta 1995 in predstavljeni elementi proslavljanja mature (razredna osmrtnica, obhod po šoli, pohod po mestu, krsta, predaja ključa, spominska maturantska listina, himna, ples, izlet).

Z nekaterimi mimoidočimi so dijaki, oblečeni v nekdanje maturantske obleke, tudi spregovorili in zabeležili njihove vtise. Po uspešno končani prireditvi smo v šoli postavili razstavo, ki so ji dodali med drugim še nekaj maturantskih oblek iz različnih let in majic, ki jih nosijo maturanti ob zaključku izobraževanja.

Jeseni leta 2016 smo na 26. DEKD z naslovom Dediščina okoli nas pozornost posvetili že omenjeni družabni igri Rimljan, ne jezi se!

RIMLJAN, NE JEZI SE!
RIMLJAN, NE JEZI SE!
RIMLJAN, NE JEZI SE!
RIMLJAN, NE JEZI SE!

Tema 27. DEKD pa je bila Voda od mita do arhitekture. Trinajstim dijakom je uspelo napisati in ilustrirati zanimivo poučno zgodbico Ptuj po kapljicah. Sami so besedilo poimenovali kar pravljica. V njej kapljica Bibi potuje skozi različna zgodovinska obdobja našega mesta. Vsebina je bila namenjena zlasti otrokom v vrtcih in osnovnošolcem. Knjižico so predstavili ostalim gimnazijcem in na Ljudski univerzi Ptuj. Zastavili smo si tudi cilj, da bi knjižica doživela tiskano izdajo.

Junija 2018 nam je to tudi uspelo. Predstavitev je takrat bila namenjena donatorjem, ki so nam s finančno pomočjo omogočili, da je zgodbica doživela še knjižno izdajo 300 izvodov v sodelovanju z založbo Kreativna PiKA. Na ptujskem območju smo jo podarili vrtcem in osnovnim šolam, prejele so jo tudi institucije, ki so povezane z zgodovino našega mesta in NUK.

Dijaki so dobili priložnost, da svojo zgodbico predstavijo tudi na 34. slovenskem knjižnem sejmu v Cankarjevem domu. Z izdajo te poučne zgodbice so dijaki dokazali, da lahko s sodelovanjem dosežejo pomemben skupni cilj. Toliko samoiniciativnosti, motiviranosti in vztrajnosti učitelji redko doživimo.

Projekt AEC Border and bus stops je potekal v organizaciji države Pakistan leta 2011. Našo šolo je zastopalo 11 dijakov. Glavni namen projekta je bil povečati zavedanje azijskih in evropskih dijakov o mejnih vprašanjih. Sodelujoči dijaki so se drug drugemu predstavili s pomočjo kratkih osebnih profilov, na internetu so objavljali svoje prispevke o razvoju in značilnostih meja našega ozemlja v 20. stoletju in s kratkim filmom predstavili našo državo. Seznanili pa so se tudi z azijskimi produkti in tihotapljenjem preko meja.

V letih 2006 in 2007 smo bili vključeni v projekt Partnerstvo fakultet Model II—Model sistematičnega uvajanja pripravnikov in začetnikov v pedagoškem poklicu v vzgojno-izobraževalno delo.

Projekt Ana Frank — zgodba za sedanjost je mednarodni projekt, v katerem sodelujejo države iz celega sveta. V središču projekta, ki je potekal leta 2015, je bila potujoča razstava z enakim naslovom, ki se navezuje na življenjsko zgodbo Ane Frank in njen slavni dnevnik. Posebnost razstave je bila ta, da so po njej vodili dijaki, torej vrstniki Ane Frank v času njenega doživljanja vojne. Pod mentorstvom strokovnjakov iz Muzeja novejše zgodovine Slovenije so spoznali vsebino razstave in potek vodenja z veliko koristnimi nasveti. V sklopu izobraževanja je potekala tudi delavnica za ogled razstave s slepimi in slabovidnimi osebami. Namen razstave je bil opozoriti na vedno aktualne teme, kot so diskriminacija, empatija, drugačnost, ter se v tem kontekstu seznaniti z Deklaracijo o človekovih pravicah. Ob odprtju razstave se je slavnostnim govornikom pridružila tudi predstavnica Veleposlaništva Kraljevine Nizozemske.

Projektni teden Zgodba moje gimnazije — Gimnazije Ptuj je potekal leta 2014. Vsebine celotnega tedna so bile posvečene 145. obletnici šole, njeni preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Dva meseca pred začetkom so vse štiri generacije dijakov upodabljale svoja gimnazijska leta v okviru razredne dejavnosti. Nastali so razredni spominski albumi z domiselnimi izdelki, vsak posameznik je prispeval del razredne zgodbe. V uvodni slovesni akademiji so dijaki z umetniško besedo oživili ustvarjalnost različnih generacij. V prijetnem druženju smo nato z gosti obujali spomine in razmišljali o pomenu naše šole v širšem prostoru. Kopico zanimivih zgodb za pomenkovanje je

ponudila tudi zbirka maturantskih majic nekdanjih ptujskih maturantov, razstavljena v šolski avli pod naslovom Ko maturant poslavlja se.

Projektni teden smo nadaljevali s številnimi tematskimi delavnicami in ustvarjalnicami. Profesorji so jih pripravili petintrideset. Vsaka delavnica je svoje delo in spoznanja kasneje predstavila v publikaciji projektnega tedna. Dijaki so izbrali po dve delavnici in zopet dokazali, da njihova ustvarjalnost nima meja. Spomine na svoje gimnazijske dni je z gimnazijci delil tudi bivši dijak, Tadej Toš. Srečanja z njim so zmeraj nepozabna. Ob kratki igri, ki jo je z dijaki pripravila profesorica Marija Meznarič, smo se seznanili z življenjem gimnazijcev nekoč. Gospa Marija Hernja Masten, ki smo jo povabili v goste, pa je še dodatno orisala pregled zanimivosti in posebnosti iz gimnazijskega šolskega življenja nekoč. Pestro dogajanje je bilo povezano tudi s kvizom Moja gimnazija. Pomerili sta se ekipi dijakov 1. in 2. letnikov, nato 3. in 4. letnikov, en član vsake ekipe pa je bil tudi iz profesorskih vrst. Kviz ni bil zasnovan zgolj kot kviz znanja, pač pa je imel humorno vsebino.

Brez glasbe si zaključek koledarskega leta in praznovanje težko zamislimo. Šolske glasbene skupine so pripravile koncert, na katerem so se sprehodile med uspešnicami velikih imen rock glasbe. Zelo pomembno se nam zdi, da pozornost posvetimo tudi dobrodelnosti. Izdelke iz različnih ustvarjalnih delavnic je bilo mogoče kupiti na božično-novoletnem sejmu, celotni izkupiček pa smo namenili pomoči potrebnim na šoli.

Kot vsi profesorji na šoli smo tudi zgodovinarji sodelovali z različnimi delavnicami in aktivnostmi na ostalih projektnih tednih in projektnih dnevih, ki so se do sedaj zvrstili na šoli.

Poznavanje preteklosti lahko dijaki dokazujejo tudi na različnih **tekmovanjih**. Eno izmed njih je tekmovanje mladih zgodovinarjev Slovenije, ki ga pripravi Društvo učiteljev zgodovine Slovenije v sodelovanju s srednjimi šolami. Prijavljene šole najprej preverijo poznavanje določene tematike na svoji šoli (tekmovalno polo sestavi DUZS), kjer dijaki tekmujejo za bronasta priznanja, trem najboljšim pa nato omogočijo priprave in udeležbo na državnem tekmovanju, kjer tekmujejo posamično in ekipno (terenski del) za zlata in srebrna priznanja. Tekmovanje poteka že od leta 2002. Do sedaj je potekalo v naslednjih mestih: Slovenj Gradec, Maribor, Ljubljana, Kranj, Vipava. Kamnik, Ljutomer, Litija, Celje, Škofja Loka, Lendava, Nova Gorica, Slovenska Bistrica, Brežice, Ptuj, Murska Sobota. Število tekmovalcev je skozi leta naraščalo, s tem pa tudi število ekip.

Naša šola se je tekmovanj udeležila vsako leto, saj smo sledili interesu in željam dijakov po pridobivanju novih znanj in izkušenj ter tako uresničevanju različnih ciljev predmeta. Čeprav je bilo treba preštudirati veliko predpisane literature, so naši dijaki vedno znova dokazovali, da zmorejo ob rednem pouku žrtvovati precej prostega časa in izjemno uspešno zastopati šolo.

Organizacija XVII. državnega tekmovanja na temo Slovenski naselitveni prostor od 10. do 15. stoletja je bila 7. aprila 2018 zaupana Gimnaziji Ptuj. Tekmovanja se je udeležilo 59 gimnazij in 29 srednjih strokovnih šol, skupaj 251 dijakov. Naši dijaki so bili dobitniki vseh treh vrst priznanj, ekipno pa so dosegli delitev tretjega mesta med gimnazijami (le štiri točke za prvouvrščenimi). Pri izvedbi tekmovanja so nam poleg nekaterih naših učiteljev in ostalih delavcev šole ter dijakov na različne načine priskočili na pomoč Pokrajinski

muzej Ptuj-Ormož, Zgodovinski arhiv Ptuj, Društvo Poetovio LXIX, Mestna občina Ptuj, Knjižnica Ivana Potrča, ZRC Bistra in TIC. Upamo si trditi, da do sedaj sodimo med najuspešnejše gimnazije na državnih tekmovanjih. Dosegli smo številna zlata in srebrna priznanjih ter visoke ekipne rezultate. Še posebej smo ponosni, da smo bili ekipni državni prvaki leta 2009 in 2019, podprvaki leta 2007 in 2017, posamično pa so dijaki najbolje v državi rešili pole in s tem postali državni prvaki leta 2003 in 2019 (tudi drugo mesto), leta 2005 pa dosegli tretje mesto.

Kako pomembno je poznati življenje in delo pomembnih Slovencev dokazujemo na šoli že vrsto let. Leta 2013 smo bili povabljeni k sodelovanju na **kviz o Rudolfu Maistru**, katerega organizacijo vsako leto prevzame gimnazija iz kraja, povezanega s tem velikanom naše preteklosti (Kamnik, Kranj, Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj). Kviz običajno poteka na dan praznika — 23. novembra. Vsako šolo zastopajo trije dijaki. Ti odgovarjajo na vprašanja, ki so povezana predvsem z vojaškim, političnim in kulturnim življenjem generala Maistra. Gimnazija Ptuj je šestkrat sodelovala na kvizu, trikrat je dijakom uspelo zmagati, dvakrat so osvojili drugo mesto, enkrat pa tretje. Leta 2015 smo bili uspešni organizatorji kviza. Dijaki, ki sodelujejo na kvizu, prejmejo priznanje šole gostiteljice, pri predmetu zgodovina pa so nagrajeni tudi z oceno. Cilj tekmovanja, spoznavanje Rudolfa Maistra na različnih področjih, je bil nedvomno vedno dosežen. Upamo si trditi, da tudi presežen.

Izjemno pomembno je namreč zavedanje mladih, da je bil Rudolf Maister človek dejanj v ključnih zgodovinskih trenutkih in je s svojimi vrlinami, ki jih danes žal vse bolj pogrešamo, ostal v narodovi zavesti kot velik domoljub. Korajža velja so v stilu Maistrovih besed zapisali dijaki, zmagovalci na enem izmed kvizov. Trudimo se, da se v tednu praznika s pomočjo različnih virov pogovarjamo o pomenu tega zaslužnega borca za severno mejo. Z dijaki pripravimo tudi razstavo, radijsko oddajo in sodelujemo na občinski proslavi, ki jo pripravi Društvo general Maister Ptuj.

Sestavni del predmeta zgodovina so tudi **ekskurzije**, s katerimi dijaki pridobivajo in utrjujejo znanje na drugačen način, zamenjajo klasično učilnico z novim okoljem in tako razvijajo številne kompetence. Po Sloveniji so ekskurzije potekale največkrat v okviru notranjega dela mature za dijake 4. letnikov (Škofja Loka, Cerkno, Idrija, Posočje, Bistra, Postojnska jama, Ljubljana, Velenje, Celje, Šempeter, Žiče, Goričko …). Organizirali smo jih tudi za dijake 3. letnikov, ko so še imeli predmet kot izbirni in zato dodatne ure. V okviru domoznanskih ekskurzij so spoznavali bližnje kraje (Dornava, Velika Nedelja, Ormož, Maribor). Za oba letnika so bile ekskurzije pogosto medpredmetne, povezovanje je najpogosteje potekalo z geografijo in umetnostno zgodovino (ta predmet je že nekaj let nosilec ekskurzije za 2. letnike v Celje in Šempeter).

Pomembne so postale tudi ekskurzije, ki so potekale preko meja Slovenije in so za dijake predstavljale poseben izziv. Bile so medpredmetne, povezane z geografijo, umetnostno zgodovino, italijanščino, francoščino, slovenščino … Dijaki so vedno delovali kot homogena skupina, pokazali so veliko mero družabnosti in discipline.

V letih od 2011 do 2015 smo za dijake 2. letnikov v okviru obveznih izbirnih vsebin organizirali ekskurzijo v Grčijo. Potovali smo z avtobusom in ladjo. Odločili smo se za t. i. klasično pot po antični

Grčiji. Ogledali smo si srednjeveške samostane na visokih skalah v Meteori, preročišče Delfi in Atene, kjer smo največjo pozornost posvetili znameniti Akropoli in se zabavali na grškem večeru. Preko Korintskega prekopa smo prispeli do Miken, starodavnega mesta bojevitih Ahajcev, in do gledališča Epidauros, ki nas je očaralo z brezhibno akustiko in oglede zaključili v Olimpiji na zahodnem Peloponezu, prizorišču vsegrških športnih iger in svečanosti. Dijaki so se na to ekskurzijo dobro pripravili, saj so izdelali referate o različnih temah (grški mitologiji, atenskih državnikih, znamenitih bitkah in igrah, geografskih značilnostih države, o filozofih, matematikih…) in jih predstavili na poti.

Cilj ekskurzije v Italijo je bil velikokrat Rim, nosilec organizacije ekskurzije pa je bil predmet umetnostna zgodovina. V Italiji so dijaki spoznavali tudi druge destinacije v okviru medpredmetnega povezovanja z italijanščino, geografijo, umetnostjo .

V referatih pri zgodovini so izpostavili različna obdobja in ustrezno tematiko, povezano z mesti in regijo, kjer so se nahajali (npr. po poteh Etruščanov, renesansa, velikokrat so se imeli priložnost soočiti s trpljenjem primorskih Slovencev pod fašizmom in spoznavati problematiko oblikovanja zahodne meje ter življenja Slovencev v tej sosednji državi).

Že več kot desetletje potujemo tudi na Poljsko. Po evalvaciji prve ekskurzije leta 2007 smo se odločili, da je smiselno nadaljevati z njo tudi v prihodnje. Ogledamo si koncentracijsko taborišče Auschwitz-Birkenau in mesto Krakov. Vsakoletna poročila dijakov o tej ekskurziji so zadosten dokaz, zakaj je pomembno poznavanje preteklosti. Ena izmed dijakinj je svoje poročilo naslovila Bili smo v najsrhljivejšem kraju v Evropi. Ekskurzija je vedno povezana tudi s kasnejšo obeležitvijo mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta v januarju.

Medpredmetno sodelovanje je stalnica pouka na Gimnaziji Ptuj, ki se je skozi leta razvijalo in krepilo. V okviru posodobitve gimnazij smo se ukvarjali z medpredmetnimi povezavami predvsem s predmetom sociologija in sledili začrtani vsebini na šoli v projektu Ne da sovražim, da ljubim, sem na svetu. V okviru začrtane vsebine smo se posvetili človekovim pravicam z različnih vidikov. Izpostavimo lahko sodelovanje z geografi – ne samo na ekskurzijah, pač pa tudi pri rednem pouku (npr. odkritja, francoska revolucija).

Zanimivo je bilo tudi sodelovanje z angleščino, kjer so izbrani dijaki s pomočjo zgodovine spoznali romantiko, 1. industrijsko revolucijo, viktorijansko Anglijo, zgodnji srednji vek v Angliji, predstavili referate v slovenskem ali angleškem jeziku na temo Zgodovina se je začela, ko sem se jaz rodil, natančneje spoznali zgodovino ZDA, da bi lažje razumeli vsebino knjige The Diamond as Big as the Ritz. Povezovanje poteka tudi s slovenistkami.

Strokovnega vodenega oblikovanja seminarskih nalog pa si ne moremo predstavljati brez sodelovanja s šolsko knjižničarko, ki v okviru predmetnega področja knjižnično informacijsko znanje prav tako usmerja dijake pri ustvarjanju nalog pri notranjem delu mature in različnih dejavnostih pri predmeta zgodovina.

Učitelji zgodovine smo bili zadolženi tudi za soorganizacijo III. zborovanja Društva učiteljev zgodovine Slovenije na Ptuju, ki je potekalo leta 2006 na temo Človekove pravice in totalitarni režimi pri pouku zgodovine. Ugotovitve oz. rezultate smo lahko uporabili pri pouku našega predmetu in tudi

pri drugih družboslovnih predmetih.

Primer medpredmetnega sodelovanja izven šole so bili tudi geografsko-zgodovinski **tabori**, s katerimi smo pričeli leta 1999. Namenjeni so bili dijakom, ki jih je zgodovina še posebej zanimala oz. so izbrali zgodovino kot izbirni predmet. Raziskovali so tipične zgodovinske značilnosti lokalnega okolja v preteklosti, spoznavali kulturno dediščino … Lokacije so bile največkrat na Javorniškem rovtu, v Bohinju, na Pohorju, Kobaridu, Fari na Kolpi, kraškem svetu in morskem okolju.

Vrh medpredmetnega sodelovanja pa so vsekakor bili **evropski oddelki**. Učitelji zgodovine, ki smo učili v teh oddelkih, se zagotovo z veseljem spominjamo vseh aktivnosti, ki smo jih izvajali. V šolskem letu 2004/2005 je v prvem letniku nastal projekt Stari Egipčani na obisku. Vodilno vlogo pri istoimenski predstavi, ki je bila del projekta, je imel predmet zgodovina. S pomočjo igre vlog se je egipčanska zgodovina in tradicija prepletala s sodobnostjo. Predstava je bila odlična, kar so vedno znova dokazali na več ponovitvah za dijake, starše in goste.

V šolskem letu 2005/2006 so se dijaki takratnega 1. letnika odločili, da gredo po stopinjah svojih predhodnikov. Odločili so se za projekt Olimpijske igre. Med drugim so za predstavo napisali scenarij, s prisotnostjo sta jih med drugim počastila tudi slovenski športni legendi — dr. Miroslav Cerar in Ivo Daneu. V reviji Šport mladih je bilo zapisano:

Predstava je bila super tudi zato, ker je prihranila ljudem, da bi brskali po starih knjigah. Vse so videli v živo in na platnu. Dijaki so si zaslužili desetico …

Dijaki so bili zelo ponosni, da so predstavo ponovili večkrat za različne udeležence in jo uprizorili tudi na 15. obletnici Olimpijskega komiteja Slovenije. Sodelovanje učiteljev zgodovine se je seveda nadaljevalo tudi v različnih vlogah pri ostalih projektih (Odisejada, Trpljenje 2. EO (branje romana Trpljenje mladega Wertherja), Trubar in njegov svet). Naj izpostavim še nekatera **predavanja**. Da je poznavanje preteklosti domačega kraja še kako pomembno, smo imeli priložnost večkrat doživeti. Zelo poučno je bilo predavanje dr. Ljubice Šuligoj, ki je orisala narodnoobrambni značaj ptujskega okolja v 20. stoletju.

Da ima živa, neposredna beseda udeležencev določenih zgodovinskih dogodkov pri dijakih izjemen odziv oz. težo, nam je dokazal gospod Jože Križančič, ki je kot najstnik doživel 2. svetovno vojno v izgnanstvu v delovnem taborišču v Nemčiji. V počastitev mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta nam je v šolskem letu 2008/2009 Klemen Jelinčič Boeta predstavil zgodovino nastanka države Izrael in družbeno politične razmere na Bližnjem vzhodu. Predavanje priznanega slovenskega zgodovinarja, dr. Jožeta Pirjevca Demokratizacija in osamosvojitev Slovenije je pripomoglo k dodatni poglobitvi znanja o naši bližnji preteklosti.

V prispevku že omenjam nekatere **razstave**, ki so nastale v sklopu različnih dejavnosti. Dodajamo še eno. Na šoli je gostovala razstava Vojna za Slovenijo 1991. Veterani vojne za Slovenijo Ptuj jo vsako leto skupaj z Vojaškim muzejem Slovenske vojske postavijo na šolah na našem območju. Skozi prelomna leta in dneve je nekaj skupin dijakov popeljal gospod Vlado Žgeč, predsednik OZVVS Ptuj. Ena izmed dijakinj je zapisala:

Take razstave so pomembne, saj krepijo narodno zavest in ozaveščajo mlade, ki premalo vemo o dogajanju na slovenskih tleh, o pomembnosti lastne države, v kateri lahko mirno živiš in deluješ.

Učitelji zgodovine upamo, da smo z raznimi aktivnostmi skupaj z dijaki in ostalimi kolegi prispevali pomemben del v mozaik šole, ki ga sestavljamo že 150 let. Če sem v uvodu prispevka omenjala letnice, pa naj z njimi tudi zaključim. V rojstnem letu naše gimnazije, torej letu 1869, je bil odprt Sueški prekop. Ko šola praznuje »abrahama«, 1919, dobimo Slovenci univerzo v Ljubljani. V 100. letu obstoja šole, 1969, prvi človek stopi na Luno. V 110. letu šole, ko se vse ptujske srednje šole 1979. leta preselijo v skupno stavbo, smo Slovenci prvič stopili na Mount Everest. Ob 120. rojstnem dnevu šole, 1989, pade berlinski zid. Ob 150-letnici šole naše mesto praznuje 1950-letnico prve pisne omembe.

V letu 2019 zgodovino poučujejo Jelka Kokol Plošinjak, Branimir Rokavec, Branka Šijanec.
Od leta 1994 so poučevali še mag. Vladko Horvat, Estera Jelenko, Marija Matjašič Črešnik, Marija Meznarič, Samo Plošinjak, Martina Prejac, Boštjan Šeruga, Uroš Vidovič.

GYMNOS KOŠARKA PODAJA SKOK PREIGRAVANJE OBRAMBA PROTINA-PAD
TAKTIKA CENTER KOŠ MREŽA NOGOMET VODENJE ŽOGE GOL VISOKA
ŽOGA SPREJEM SERVISA UDAREC NA MREŽI ALMA PENAL MAKS BADMINTON
SERVIS SMASH FORHEND BEKEND PRAVILA ATLETIKA PRE-KRŠEK SODNIK
ŠTART GIBANJE AEROBNA PRIPRAVA SKIPING SPRINT TEK VZDRŽLJIVOST
KROS SKOK V VIŠINO SKOK V DALJINO ŠTAFETA TRENING STRECHING PENAL
TREBUŠNE MIŠICE KOORDINACIJA GIBANJA RAVNOTEŽJE SKLECE PREVAL
DRSANJE REKREATIVNI POHOD KOLEBNICA EKSPLOZIVNOST KONDICIJA
ŠPORTNI TABOR ROKOMET STABILIZACIJA TRUPA STADION GIMNASTIKA
PREVAL SALTA STOJA NA ROKAH SMUČANJE SESKOK Z OBRATOM ROKOMET
DVOJNI KORAK "FAIR PLAY" NAMIZNI TENIS REZULTAT POTAPLJANJE PREVAL
ŠPORTNO VZGOJNI KARTON TRENIRANJE FITNES KROŽNA PONJAVA GIBANJE
ŠVEDSKA KLOP ŠPORTNI DAN PIŠČALKA SMUČANJE STOJA NA ROKAH
SPRINT SALTA DVOJNI KORAK "FAIR PLAY" ROKOMET NOGOMET KROS
KOLEBNICA RAVNOTEŽJE DRSANJE REKREATIVNI POHOD STABILIZACIJA
TRUPA STADION GIMNASTIKA TREBUŠNE MIŠICE SKOK V DALJINO PIŠČALKA

Lovro Beranič

ŠV

Vse je v poti,
ne v rezultatu.
(Carl Lewis)

Častitljivih 150 let Gimnazije Ptuj je priložnost, da spregovorimo nekaj besed o razvoju športa (najprej telovadbe, pozneje telesne vzgoje, danes športne vzgoje) in o športnih dejavnostih ter dosežkih, ki so jih dosegli dijaki in dijakinje Gimnazije Ptuj v obdobju po letu 1994 do danes. Prva prelomnica, ki jo želim izpostaviti, je vsekakor šolsko leto 1946/1947, ko v predmetniku takratne realke na Ptuju prvikrat zasledimo **pouk športa**, in sicer 2 uri telovadbe tedensko.

Pomemben **mejnik v razvoju športa** na Gimnaziji Ptuj je začetek sistematične in strokovno vodene telovadbe na šoli.

V šolskem glasilu Izvestje iz šolskega leta 1974/1975 so zapisi o aktualnih problemih izvajanja pouka telovadbe, o potrebah dijakov in dijakinj z ukvarjanjem z rekreativno športno dejavnostjo izven rednih ur pouka, o šolskih tekmovanjih in prenovi učnega načrta telovadbe. Z današnjim časom vidimo pravzaprav veliko podobnosti in skupnih izhodišč. Takratni učni načrt je, podobno kot danes, obsegal športne panoge, kot so košarka, nogomet, odbojka, atletika, talna in orodna telovadba ter športno ritmična gimnastika. Šola je organizirala letni tabor plavanja in vodnih aktivnosti na morju in za potrebe pedagoških oddelkov tudi šolo smučanja. Pouk telovadbe in športna tekmovanja izven rednih ur so potekala na različnih lokacijah. Pozimi se je telovadba izvajala v majhni telovadnici ob nekdanji gimnaziji v Prešernovi ulici in pozneje tudi v športni dvorani Mladika. Na današnjem Mestnem stadionu so se izvajale ure atletike, rokometa, košarke in nogometa, medtem ko je potekalo učenje plavanja v ptujskih Termah. V osnovni šoli Franca Osojnika (danes Osnovna šola Ljudski vrt) je pozimi potekala košarkarska liga za dijake, rokometno tekmovanje med razredi za dijake in dijakinje pa je potekalo na rokometnem igrišču na današnji lokaciji Mestnega stadiona. V obdobju med letoma 1980 in 1990 so izvajali pouk športne vzgoje na ptujski gimnaziji številni športni pedagogi. Nova pridobitev je bila stavba Srednješolskega centra Ptuj (danes ŠC Ptuj) z novo športno dvorano, kjer so domovale vse ptujske srednje šole in kjer se je izvajal pouk telesne vzgoje in pozneje športne vzgoje do odhoda v novo zgrajeno ptujsko gimnazijo v šolskem letu 2001/2002.

Danes poteka **pouk športne vzgoje** v športni dvorani Gimnazije Ptuj in na športnem stadionu v neposredni bližini šole, kjer so atletska steza, skakališči za skok v višino in daljino ter igrišči za nogomet in košarko. Dijaki pa imajo tudi možnost individualno vaditi v fitnesu.

Na Gimnaziji Ptuj sledimo sodobnim spoznanjem športne stroke in smernicam, ki jih predvideva kurikulum športne vzgoje na gimnazijah v Sloveniji danes. Tako v okviru rednih ur pouka športne vzgoje izvajamo vsebine osnovno motorične vadbe, košarke, nogometa, odbojke, rokometa, atletike,

DOMAĆI
GOSTI

športne gimnastike, športno ritmične gimnastike in vsebine iger z loparji, kot sta namizni tenis in badminton. Dijaki in dijakinje Gimnazije Ptuj pa se pod strokovnim mentorstvom športnih pedagogov redno udeležujejo športnih tekmovanj v atletiki, košarki, rokometu, nogometu, športni gimnastiki, streljanju s standardnim orožjem, občasno pa tudi v šahu, judu in še čem. Gimnazija Ptuj organizira zimski in letni tabor za splošne in športne oddelke.

V šolskem letu 1997/1998 se je Gimnazija Ptuj vključila v desetletni državni projekt ŠKL – Šolska košarkarska liga, kjer je tekmovala z ekipo svojih dijakov in dijakinj. Pozneje je pod okriljem tega tekmovanja potekalo tudi državno nogometno tekmovanje, kjer smo prav tako sodelovali. V tem obdobju je košarkarska ekipa dijakov Gimnazije Ptuj dosegla izjemen rezultat, saj se je uvrstila v finale državnega tekmovanja med štiri najboljše ekipe. V ŠKL pa je tri leta igrala tudi košarkarska ekipa dijakinj.

V okviru projekta SLOfit zbira Fakulteta za šport rezultate merjenj gibalnih sposobnosti in nekaterih antropometrijskih mer, ki jih športni pedagogi opravljamo pri rednih urah športne vzgoje v obdobju zadnjih 25 let. Dobljeni rezultati tovrstnih merjenj dajejo športnemu pedagogu in vsakemu dijaku posebej vpogled v stanje in razvoj dijakovih gibalnih sposobnosti in morfoloških značilnosti v celotnem obdobju srednje šole.

Gimnazija Ptuj prav tako sodeluje s Fakulteto za šport iz Ljubljane v okviru nacionalnega projekta Analiza razvojnih trendov motoričnih sposobnosti in morfoloških značilnosti in relacij obeh s psihološkimi in sociološkimi dimenzijami slovenskih otrok in mladine. Izsledki meritev te študije, ki se izvajajo od leta 1994 vsakih 10 let, dajejo zelo pomembne in izčrpne informacije o stanju razvitosti gibalnih sposobnosti in morfoloških značilnosti slovenske srednješolske populacije.

Športno vzgojo aktivno vključujemo v različne šolske projekte. V olimpijskem letu 2006 so dijaki in učitelji 1. letnika evropskega oddelka pripravili in predstavili zanimiv projekt z naslovom Olimpijske igre. Ob tej priložnosti sta nas s svojo prisotnostjo počastila slovenski športni legendi, in sicer olimpijca in nosilca medalj Miroslav Cerar in Ivo Daneu, ki sta ob druženju z mladimi spregovorila tudi nekaj besed o svoji športni poti in doseženih športnih uspehih.

Vsako šolsko leto športni pedagogi načrtujemo vsebine, ki se navezujejo na ostala predmetna področja, s čimer bogatimo znanje in izkušnje ptujskih gimnazijcev. V šolskem letu 2007/2008 je bil na Gimnaziji Ptuj izveden projektni teden s pomenljivim naslovom Šport in zdravje – življenjski slog mladih, v okviru katerega so potekale številne delavnice in predavanja priznanih strokovnjakov s področja biologije in športa. O motivaciji v šoli je mladim spregovoril priznani športni psiholog s Fakultete za šport dr. Matej Tušak, o pomenu biološkega znanja je predavala dr. Barbara Vilhar, dr. Janko Strel je spregovoril o telesnem in gibalnem razvoju mladostnikov, dr. Arne Hodalič pa je predstavil del svojega popotovanja po Sibiriji. V okviru delavnic in medpredmetnega sodelovanja biologije in športne vzgoje je bila izvedena delavnica, kjer so dijaki pridobivali znanje s področja anatomije srca in funkcionalnega delovanja srca pri obremenitvi med športno aktivnostjo.

V šolskem letu 1998/1999 je bil na Gimnaziji Ptuj ustanovljen tudi športni oddelek. V 21 letih ga je obiskovalo veliko število izjemno nadarjenih mladih športnikov, ki so dosegali vrhunske rezultate v evropskem in svetovnem merilu v različnih športnih panogah, kot je kolesarstvo, tenis, atletika, nogomet, rokomet, košarka, judo, standardni plesi in še kateri, ter bili člani mladinskih državnih reprezentanc. V športnih oddelkih je pouk dijakov in dijakinj prilagojen organizaciji treningov in tekmovanj. Ob strokovni pomoči športnih pedagogov in sodelovanju klubskih trenerjev se med rednimi urami športne vzgoje načrtujejo in izvajajo tudi individualni programi posameznikov. Program v športnih oddelkih vsebuje zraven večjega števila ur športne vzgoje tudi različne oblike športnih aktivnosti, ki se v vsakem oddelku izvajajo med zimskim in letnim športnim taborom. Sem spadajo smučarski in plavalni tečaji, šola potapljanja, izletništvo in pohodništvo, različne aktivnosti v naravi, kot je veslanje, kolesarjenje, športno plezanje, lokostrelstvo in druge. Naši dijaki in dijakinje so obiskali različne slovenske športno rekreativne centre, kot so Rogla, Vogel, Kranjska Gora, Pokljuka, Bohinj, Savudrija na Hrvaškem in druge. Namen športnih taborov je udeležence obogatiti z znanjem, ki ga mladi športniki ne pridobijo med rednimi treningi. Na taborih sodelujejo zraven športnih učiteljev tudi učitelji drugih predmetnih področij.

Po letu 1994 so se zvrstili številni odlični rezultati dijakov in dijakinj Gimnazije Ptuj v košarki, streljanju, atletiki, nogometu, rokometu in odbojki.

V zadnjih 15 letih tekmuje košarkarska ekipa dijakov Gimnazije Ptuj na šolskih tekmovanjih v okviru Ministrstva za šolstvo RS in je najuspešnejša košarkarska ekipa med srednješolskimi ekipami v Mestni občini Ptuj. V tem obdobju se je večkrat uvrstila v četrtfinale omenjenega državnega tekmovanja. Najboljšo uvrstitev pa so košarkarji dosegli v šolskem letu 2012/2013, ko so se prav tako uvrstili v polfinale državnega prvenstva, kjer se jim kot gostiteljem tekmovanja žal ni uspelo uvrstiti v finalni turnir, to je med 4 najboljše srednješolske ekipe v Sloveniji.

Ekipa dijakinj Gimnazije Ptuj je v šolskem letu 2006/2007 osvojila 1. mesto v finalu ekipnega državnega prvenstva v streljanju z zračno puško in si priborila naslov državnih prvakinj.

Da je atletika kraljica športov zaradi množičnosti, dokazujejo tudi dijaki in dijakinje naše šole. Šolska atletska ekipa šteje 40 tekmovalcev, ki so temu športu namenili velik del svojega prostega časa. Temu primerni so tudi rezultati, saj so v obdobju zadnjih 25 let osvajali najvišja mesta, medalje in pokale tako na področnih tekmovanjih kot v finalih državnih prvenstev. V vseh teh letih je za Gimnazijo Ptuj nastopila vrsta izjemno uspešnih atletov in atletinj. Dijaki in dijakinje so dosegli veliko šolskih državnih rekordov in zmeraj znova dokazovali, da so ptujski gimnazijci izjemni tekači, skakalci in metalci. Kot člani državne reprezentance so tekmovali na evropskih in svetovnih mladinskih prvenstvih, od koder so se, tudi s tako prestižnih tekmovanj, vračali domov z odličji. Nekateri med njimi so bili udeleženci olimpijskih iger.

Nogometna ekipa dijakov je iz leta v leto napredovala in tudi prerasla kakovost občinskih in področnih tekmovanj ter se vključila v boj za odličja tudi v finalu državnih tekmovanj. Nogometna ekipa se je vključila tudi v projekt ŠKL nogomet in ob pomoči novoustanovljene plesne in navijaške skupine posegla v sam vrh slovenskega srednješolskega nogometa. Nekateri nadarjeni igralci so ob trdem delu oblekli tudi dres državne reprezentance in danes igrajo v različnih klubih v Sloveniji in v Evropi.

Dijaki ptujske gimnazije so bili v obdobju zadnjih 20 let izjemno uspešni in so pustili močan pečat v rokometu. Ekipa uspešno nastopa na šolskih športnih tekmovanjih, kjer se je v obdobju od leta 2011 do leta 2014 redno uvrščala na finalni turnir državnega tekmovanja. V letih 2012, 2013 in 2014 je ekipa osvojila bronasto medaljo in se zapisala v zgodovino šolskih športnih tekmovanj.

Izjemen rezultat je rokometna ekipa dijakov dosegla z uvrstitvijo in sodelovanjem na dveh svetovnih prvenstvih srednjih šol, in sicer na Portugalskem v mestu Braga leta 2010 in na Hrvaškem v mestu Varaždin leta 2012. V Varaždinu so ptujski dijaki osvojili odlično peto mesto.

Gimnazija Ptuj se je z rokometno ekipo dijakov v zadnjih letih redno udeleževala mednarodnih turnirjev. Izjemne generacije so od leta 2004 do 2016 sodelovale na zelo kvalitetnem turnirju v kraju Gyönk na Madžarskem, imenovanem Tuba cup, in dvakrat, to je v letu 2006 in v letu 2016, tudi osvojila ta prestižni turnir. Od leta 2011 je tudi redna udeleženka mednarodnega turnirja na Hrvaškem v mestu Zaprešiči. Tekmovanje se imenuje DaF cup. Do danes je ekipa na tem turnirju zmagala štirikrat in nadgradila svojo zgodbo o uspehu. Rokometaši so v zadnjih letih postali pomemben ambasador šole. Rokometna ekipa dijakinj se je osemkrat uvrstila na polfinalni turnir, kjer je vedno osvojila 3. mesto. Največji dosežek v teh letih pa je 3. mesto na finalnem državnem rokometnem turnirju leta 2011. Šolsko leto 2008/2009 smo športna tekmovanja obogatili s tekmovanjem deklet v nogometu v okviru ŠKL. Dijakinje ptujske gimnazije so tako postale prve nogometne prvakinje ŠKL. Leto 2006 je bilo najuspešnejše za nogometno ekipo, saj so se prebile v finalni turnir državnega tekmovanja, katerega organizacija je potekala pod našim okriljem. V letih 2007, 2008 in 2009 se je nogometna ekipa dijakinj uvrstila v polfinalni turnir državnega prvenstva.

Leta 2001 smo organizirali finale državnega prvenstva v skokih z male prožne ponjave, kjer dijaki niso dosegli vidnejših uspehov, zato pa so se naše dijakinje leta 2016 uvrstile na 3. mesto na državnem tekmovanju v športni gimnastiki in leta 2018 na 4. mesto na državnem tekmovanju v akrobatiki.

V obdobju od leta 1994 do danes sta odbojkarski ekipi dijakov in dijakinj Gimnazije Ptuj pričeli nizati uspehe na tekmovanjih ptujskih srednjih šol. Ekipi sta večkrat zmagali na občinskem in področnem tekmovanju ter se prav tako velikokrat uvrstili v četrtfinale državnega tekmovanja. Na Gimnaziji Ptuj je pouk odbojke organiziran tako, da dijake in dijakinje spodbuja k lepoti in vrednotam te športne igre, saj jo bodo kot rekreativno športno dejavnost lahko uspešno uporabljali tudi kasneje na svoji življenjski poti.

V letu 2019 športno vzgojo poučujejo dr. Lovro Beranič, David Hameršak, Suzana Maltar, Gorazd Ojsteršek, Tanja Solina, Tomaž Zemljič.
Od leta 1994 so poučevali še Marjeta Malek, Igor Solina, Jaka Rajh.

PEVSKI GLASOVI ZBOR KOMORNA ZASEDBA ORKESTER SIMFONIČNI ORKESTER SKLADATELJ POUSTVARJALEC POSLUŠALEC POSLUŠANJE GLASBE BLUES ROCK AND ROLL ROCK PUNK SOUL HIP-HOP REGGAE FOLKLORNI INŠTITUT GLASBENO¬NARODOPISNI INŠTITUT PESEMSKA OBLIKA ETNOMUZIKOLOG ZBIRALCI PRIREJEVALCI IJUDSKE PESMI IMPROVIZACIJA BIG BAND RITEM MELODIJA INTONACIJA VALČEK POLKA MENUET SARABANDA OPERA ŠUM OPERETA MUSICAL RECITATIV ARIJA KADER NEMI FILM MULTIMEDIA ZVEN TON INTERVAL MELODIJA LESTVICE AKORD HARMONIJA TEMPO METRUM PALEOLITSKA PIŠČAL OBREDNA PESEM ETNOMUZIKOLOG MOTET TENOR ARS ANTIQUA ARS NOVA MADRIGAL MAŠA IMITACIJA KANON POLIFONIJA MADRIGAL MONODIJA PROGRAMSKA GLASBA GLASBENA MISEL TEMA SUITA ALLEMANDE COURANTE SARABANDE GIGUE MENUET FUGA PRELUDIJ GENERALBAS PASIJON KANTATA SONATE BALET INSTRUMENTALNA GLASBA PLESNA GLASBA ACADEMIA PHILHARMONICORUM SONATA RONDO IMPRESIJA HOMOFONIJA SIMFONIJA KLAVIRSKA MINIATURA SIMFONIČNA PESNITEV TONALITETA ABSOLUTNA GLASBA DINAMIKA KROMATIKA AKORD WEBERN CELOTONSKA LESTVICA NEOKLASICIZEM BALETNA SUITA KLASICIZEM HAYDN MOZART BEETHOVEN SCHÖNBERG J. S. BACH ROMANTIKA BAROK PSALM FONOGRAF PENTATONIKA PSALTERIJ PSALMODIJA APOLINIČNA GLASBA STAROCERKVENA GLASBA GREGORIJANSKI KORAL PSALM MELIZMATIČNO IN SILABIČNO PETJE UMETNOSTNO OBDOBJE STILNO OBDOBJE SREDNJI VEK RENESANSA BAROK KLASICIZEM ROMANTIKA GLASBA 20. IN 21. STOLETJA PROGRAMSKA GLASBA GLASBENA MISEL TEMA SUITA PRELUDIJ

Nina Lorber

GLA

Glasba ni v notah,
temveč v tišini med njimi.
(Wolfgang Amadeus Mozart)

Glasba je v slovenskem srednješolskem prostoru tradicionalno prisotna, sploh če se osredotočimo na gimnazijsko izobraževanje. Dijaki se z vodenim poukom glasbe srečajo žal le v prvem letniku gimnazije, vendar pa mladostnik v svojem kognitivnem in čustvenem razvoju še kako potrebuje impulze umetnosti, kulture in morda tudi dokazovanja, vrednotenja in izražanja skozi glasbeno ustvarjalnost in poustvarjalnost, ki bi jo lahko vodeno gojil tudi v višjih letnikih, če bi za to imel možnost.

Pri pouku glasbe dijaki prvega letnika gimnazijskega programa ob obravnavanju glasbenih vsebin spoznavajo estetiko in glasbene zakonitosti posameznega zgodovinskega obdobja skozi izvajanje, spoznavanje glasbenih oblik, kompozicijskih tehnik in značilnosti splošnega življenja v določenem obdobju. Nadvse pomembna dejavnost ustvarjanja in poustvarjanja pri pouku glasbe še posebej v tem občutljivem obdobju mladostniku izostruje glasbeno občutljivost, dojemljivost za estetske norme, sposobnost doživljajskega in analitičnega poslušanja. Na teh področjih dijaki z veliko vnemo poglabljajo in usvajajo novo znanje ter se skozi ustvarjalnost izražajo in spoznavajo. Vse to ob rednem pouku krepijo tudi na obiskih kulturno umetniških programov v sklopu vsakoletnega kulturnega dne, ko se odpravijo v Slovensko narodno gledališče Maribor, kjer si ogledajo eno izmed predstav repertoarja, ki ga kulturni hram ponuja. Dijaki prvih letnikov pa poleg tega doživijo tudi koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer v sklopu kulturnega dne poslušajo koncert, ki ga ponudi Glasbena mladina Slovenije. Odzivi dijakov na tovrstne vsebine so zelo pozitivni in si želijo še več tovrstnih dogodkov. Obiski slovenskih kulturnih hramov, v katerih imajo možnost v živo slišati in videti glasbene vsebine tudi v povezavi s plesom, dijake zelo nagovarjajo, jim dajejo vpogled v nekaj, kar zanje ni vsakdanje in jih spodbuja, da se obiskov gledališč, koncertnih dvoran in drugih estetsko visokih umetniških dogodkov ne bodo udeleževali le takrat, ko morajo, ampak da doživijo tudi notranjo željo po poslušanju in ogledu tovrstnih umetniških uprizoritev, kar se od splošno razgledanega posameznika tudi pričakuje.

Na Gimnaziji Ptuj že vrsto let gojimo tradicijo zborovskega petja in dijakom omogočamo sodelovanje v **mešanem mladinskem pevskem zboru**. Pevski zbor deluje skozi celotno šolsko leto. S pevci se na vajah srečujemo enkrat tedensko po dve uri in v izbranih skladbah glasbeno poustvarjamo repertoar slovenske in svetovne zborovske zakladnice. Pri izbiri literature imajo dijaki možnost odločanja, saj del programa posameznega šolskega leta pri pevskemu zboru izberejo pevci. To dijake še dodatno spodbudi in jim da možnost izvedbe sodobne moderne, njihove glasbe na zborovski način. Največja tegoba današnjega časa, s katero se srečuje pevski zbor, je prezasedenost in razpršenost dijakov na (pre)

več področjih in dejavnostih v popoldanskem času, kar seveda nehote vpliva na delo pevskega zbora. Pevci pevskega zbora se vsako leto udeležijo intenzivnih pevskih vaj, ki jih zadnja leta organiziramo v Zavodu Marianum v Veržeju. Poleg temeljitega usvajanja zborovske literature se najde čas tudi za spoznavanje in druženje s sopevci, kar je pri delovanju skupine, kot je pevski zbor še kako pomembno. Pevci se v času intenzivnih vaj sprostijo tudi na kopanju v Termah Banovci, kar mlade dodatno motivira za trdo delo na intenzivnih pevskih vajah. Šolski pevski zbor se redno predstavlja na informativnih dnevih ter različnih šolskih in drugih proslavah in prireditvah, kar seveda kliče po ponovnem obujanju in spodbujanju te dejavnosti na Gimnaziji Ptuj. Nemalokrat so vključeni tudi razni inštrumentalisti, ki vokalno poustvarjanje popestrijo z inštrumentalno spremljavo.

Pomembnejši nastop šolskega pevskega zbora v zadnjem obdobju je sodelovanje na velikem koncertu gimnazijskih pevskih zborov ob dnevu Evrope v Unionski dvorani v Mariboru 9. maja 2018 in 2019, kjer je predstavil zanimiv program.

[1]Na Gimnaziji Ptuj ves čas njenega obstoja veliko pozornost posvečamo glasbi, gimnazijskim glasbenim zasedbam in zborovskemu petju. Tako so bile tudi v obdobju od leta 2001 do 2015 v okviru pouka glasbe, izbirnih vsebin v povezavi z glasbo in pri delovanju mladinskega mešanega pevskega zbora (MeMPZ) pod vodstvom takratne profesorice glasbe in zborovodkinje izvedene številne odmevne dejavnosti, koncerti in pevske turneje po Sloveniji in tujini. Naj navedemo le nekatere. Dijaki so si ogledali glasbene predstave, kot so koncerti za glasbeno mladino, koncert Slovenske vojske, koncerte v okviru abonmaja društva Arsana in ptujskih glasbenih šol. MeMPZ je sodeloval v projektnih tednih na proslavah, informativnih dneh, izmenjavah in drugih dogodkih na Gimnaziji Ptuj. Vrsto let so se gimnazijski pevci na svoje nastope pripravljali na dvodnevnih intenzivnih pevskih vajah na Pohorju.

Navajamo odmevnejše glasbene dogodke in turneje MeMPZ Gimnazije Ptuj.

- 2004/2005 • Izmenjava koncertnega orkestra Gimnazije Hamburg-Meiendorf in MeMPZ Gimnazije Ptuj v Hamburgu in na Ptuju ter izvedba skupnih koncertov.
- 2007/2008 • Izmenjava pevskih zborov DSD gimnazij, Gimnazije Veszprem in Gimnazije Ptuj v Veszpremu in na Ptuju ter izvedba skupnih koncertov.
- 2011/2012 • Izvedba pevskega tabora MeMPZ Gimnazije Ptuj v Poreču. Gostiteljstvo in skupni koncert MeMPZ Gimnazije Ptuj in mešanega pevskega zbora s Filipinov Ateneo de Manila College Glee Club.
- 2013/2012 • Izmenjava zborov (gostiteljstvo zbora iz Zagreba).
- 2014/2015 • Sodelovanje na pevskih delavnicah in nastop na zaključni prireditvi v sklopu mednarodnega projekta DSD Mir — spomin in prihodnost. Izvedba skupnih koncertov z Mladinskim zborom iz II. gimnazije Maribor na Gimnaziji Ptuj in na II. gimnaziji Maribor. Nastop na povabilo Mestnega gledališča Ptuj na osrednji občinski prireditvi ob prazniku kulture v Dominikanskem samostanu. Sodelovanje na dobrodelnem koncertu Gimnazije Ptuj za pomoč otrokom osnovne šole v Bosni, ki so jo prizadele hude poplave. Sodelovanje na reviji mladinskih pevskih zborov na OŠ Mladika. Nastop na občinski prireditvi 8. maja, ob dnevu Evrope. Sodelovanje MeMPZ v predstavi angleške gledališke skupine Gimnazije Ptuj, ANGLES V 60 minutah okoli sveta.

V tem sodobnem času digitalizacije in vsega, kar je ta prinesla s seboj, ne pozabimo na Platonove besede, da glasba oblikuje družbo.

[1]Vir: Arhiv Gimnazije Ptuj. Zbrala Jelka Kosi.

V letu 2019 glasbeno umetnost poučujeta Nina Lorber in Aleksandra Kelemina Plemenič.
Od leta 1994 so poučevale še Mateja Kuharič, Jožica Lovrenčič Lah, Klavdija Zorjan Škorjanec.

Estera Jelenko

Vse, kar vemo,
izhaja iz tistega, kar čutimo.
(Leonardo da Vinci)

Umetnostna zgodovina je humanistična veda, ki se ukvarja z razvojem likovne umetnosti od prazgodovine do danes. Dijaki pri predmetu umetnostna zgodovina ob izbranih spomenikih spoznavajo, doživljajo in vrednotijo likovno umetnost, arhitekturo in urbanizem. Ob tem razvijajo opazovanje, opisovanje in občutenje umetnine. Najprej analitično, kasneje pa na podlagi tega oblikujejo sintezo. Razumejo pomen in sporočilnost umetnine. Dijaki tako ob spoznavanju umetnostnih spomenikov razumejo zgodovinski razvoj likovne umetnosti, medsebojno povezanost in soodvisnost različnih umetnostnih področij ter njihovo vpetost v družbena dogajanja. Vsaka umetnina je odraz časa in prostora, v katerem je nastala. Ob tem se učijo ceniti tradicijo, vzgajajo se v zavesti o pomenu naravne in kulturne dediščine. Umetnostna zgodovina je temeljnega pomena za razumevanje nacionalne kulturne identitete ter vpetosti slovenske umetnosti v evropski in svetovni prostor. Za dijake Gimnazije Ptuj je pomen umetnostne zgodovine izjemen, saj je mesto prava zakladnica spomenikov, ki vsakega posameznika nagovarjajo s svojo prisotnostjo. Od nas, našega vedenja in razumevanja umetnostne zgodovine je odvisno, kakšen bo naš odnos do teh pričevanj preteklosti. Ob tovrstnih vsebinah dijak osebnostno zori, razvija občutek za lepo, predstavo o harmoniji, proporcih, se čustveno bogati, razvija kulturno razgledanost. Vsa ta znanja prispevajo k notranjemu bogatenju vsakega posameznika, saj ob stiku z umetnino, slikarskim delom ali arhitekturnim prostorom ustvarjamo dialog, ki teče med nami in umetnino. Vsi ti dialogi se trajnostno zapišejo v nas in s tem pridobivamo tisto znanje, ki ga gimnazijec s splošno razgledanostjo potrebuje pri nadaljnjem študiju, ne glede na usmeritev. Umetnostna zgodovina je izrazito interdisciplinarna, saj v svojem bistvu združuje pomembne segmente znanj drugih ved.

Likovna umetnost je kot predmet v programih splošne gimnazije uvrščena v predmetnik za 1. letnike. Vsebinsko je predmet razdeljen na dva dela, in sicer na umetnostno zgodovino in likovno snovanje. V prvem delu dijaki pridobijo znanje, poznavanje umetnostnozgodovinskih obdobij. Poglavitni namen likovnega snovanja je razvijanje dijakove ustvarjalnosti, razumevanja in doživljanja likovne umetnosti. Pomembno je tudi, da ob tem dijak razvije zavedanje o uporabnosti likovnosti v zasebnem, družbenem in kasnejšem poklicnem življenju.

Dijaki Gimnazije Ptuj vsega znanja s področja likovne umetnosti v zadnjih petindvajsetih letih niso pridobili samo pri pouku, temveč z **rednim obiskovanjem razstav, ogledov umetnostnozgodovinskih spomenikov** tako na Ptuju, po Sloveniji kakor tudi v tujini. Sodelovali so na različnih natečajih, likovnih razstavah … Ob praznovanju stote obletnice filma je dijak naše šole raziskoval pomen filmske umetnosti, predvsem slovenske. Pri tem je izpostavil vlogo režiserja

Boštjana Hladnika v našem filmskem prostoru. V svoji **raziskovalni nalogi** je dijak poudaril nove smernice pri delu Hladnika, ki je prelomil s tedanjo prakso snemanja vojnih filmov. Režiser je s filmom Ples v dežju (1961) nakazal novo pot slovenskemu filmu. Dijak je s svojo raziskovalno nalogo sodeloval na državnem tekmovanju Gibanje znanost mladini za mlade raziskovalce srednješolce in dosegel 1. mesto.

V šolskem letu 1995/1996 so dijaki prvič opravljali **maturo** pri predmetu umetnostna zgodovina, ki je v naslednjih letih postala izbirni predmet na šoli. Izpit iz mature pri umetnostni zgodovini je prva leta obsegal izdelavo seminarske naloge, pisni in ustni del. Kasneje, s poenotenjem izvedbe pisnega dela pri vseh predmetih, so dijaki opravljali pisni del mature v dveh delih. Namesto seminarske naloge je bil uveden umetnostnozgodovinski praktikum. Ta sedaj predstavlja 20 % ocene celotnega izpita. Vsak dijak si izbere spomenik (umetnostni spomeniki na terenu, v odprtem okolju ali v galerijah in muzejih, obiski razstav in umetniških ateljejev), se vsebinsko nanj pripravi, opravi predstavitev na terenu in ob koncu izdela še poročilo. Teme ogledov so povezane z izpitnimi vsebinami iz kataloga, predvsem s področja Slovenije.

V želji, da dijakom približam umetnostno zgodovino, sem pripravila umetnostnozgodovinske **ekskurzije** po Sloveniji in tujini kot obliko učenja za življenje. Vsako šolsko leto smo se odpravili na različne destinacije in spremljali aktualne razstave doma in v tujini. Z dijaki smo se odpravili na Primorsko in obiskali Hrastovlje ter kulturne znamenitosti Kopra in Pirana. Prav tako smo v medpredmetni povezavi z geografijo organizirali ogled Prekmurja. Dijaki so obiskali znamenito cerkev sv. Martina v Martjancih, kjer je deloval umetnik Janez Aquila, rotundo Selo in ob koncu še cerkev Kristusovega vnebohoda v Bogojini. Pot nas je vodila tudi na Gorenjsko, kjer smo z dijaki v okviru medpredmetne povezave obiskali Tržič, Škofjo Loko, znamenito romarsko pot v Crngrobu, kjer so spoznali značilnosti dvoranskega prezbiterija in pomembnejše freske. Ob koncu te poti smo se ustavili še v Suhi pri Škofji Loki, da so videli lep primer kranjskega prezbiterija. Vsako leto smo se z maturanti odpravili v Ljubljano in si ogledali zbirko Narodne in Moderne galerije. Spoznali so tudi osrednje spomenike baročne, Plečnikove in secesijske Ljubljane. Vsi ti ogledi so pripomogli k lažjemu delu in pripravi na maturo. Skoraj vsako leto nas je pot vodila na Dunaj, kjer smo si ogledali odmevne razstave v muzejih Albertina, Kunsthistorisches Museum in Belvedere, vmes pa smo vedno vključili ogled znamenite stolnice sv. Štefana, pa tudi Plečnikove Zacherlove palače. Za dijake 2. letnikov smo pripravili večdnevne ekskurzije v Toskano, s poudarkom na ogledu znamenitosti renesančnih Firenc. Dijaki tretjih letnikov so se pripravili na ekskurzijo v Pariz, kjer so poleg Louvra, Orsayskega in Rodinovega muzeja spoznali še vrsto drugih znamenitosti: Eifflov stolp, Montmartre, Slavolok zmage ... Druga pot je bila pot odkrivanja znamenitosti antičnega, renesančnega in baročnega Rima. Dijake sem na ekskurzijo predhodno vsebinsko pripravila, na poti so svoje znanje bogatili še z reševanjem delovnih listov, zadnja leta pa tudi s samostojnimi govornimi nastopi neposredno pred izbranimi umetnostnimi spomeniki. Tako smo skupno odkrivali nove poti med umetnostnimi spomeniki in beležili vse, kar je bilo vidno, a tudi nevidno.

Dijaki so bili aktivni tudi na likovnem področju. Njihova **likovna dela** so bila predstavljena v prostorih šolske avle, prav tako pa tudi zunaj šolskega prostora. Največjo razstavo so pripravili dijaki v letu 2002, ko so se predstavili v prostorih romanskega palacija na ptujskem gradu. S to razstavo smo počastili preselitev Gimnazije Ptuj v nove šolske prostore.

V šolskem letu 2008/2009 smo sodelovali v mrežnem šolskem **projektu splošnih gimnazij** pod naslovom Impresionisti v šoli. V Narodni galeriji v Ljubljani so si dijaki 1. in 2. letnikov ogledali retrospektivno razstavo Impresionisti in njihov čas. V šoli so pri pouku spoznali temeljne značilnosti impresionizma, ključne predstavnike in njihova dela. Pri likovnem snovanju so se seznanili s tehniko slikanja, rabo čistih barv, slikanja krajine na prostem. Po ogledu razstave so zapisali vtise z razstave, svoje občutke.

Ko stojim pred sliko Groharjevega Sejalca, me prevzame mešanica barv. Nanosi barv me spominjajo na pomladne barve gozda. Ob tej sliki me prevzame občutek domoljubnosti in ponosa, da so si moji predniki z veseljem zavihali rokave in delali za preživetje.

Ali pa ob doživljanju Sternenove slike Rdeči parazol:

Uživam ob rdeči barvi, ki je tudi ena mojih najljubših barv. Povedali so nam, da prvotni položaj dežnika ni bil poševen, temveč navpičen, in da ga je kasneje Sternen popravil. Ob pogledu na to sliko začutim mir, začutim, kot da sem tudi sama nekje v naravi. Na trenutke se mi zazdi, kot da sem poleg upodobljene ženske, a me rdeča barva parazola zaustavi in naenkrat ohladi to toplino poletja. Vsako delo naredi name poseben vtis. Razmišljam, kakšno ozadje bi izbrala sama, če bi bila v slikarjevi koži.

Skupini dijakov 2. letnikov smo namenili največ pozornosti, ker je bila v tistem šolskem letu precej številčna. Posebej smo se posvetili času, v katerem so živeli in ustvarjali impresionisti. S pomočjo branja biografije o Rodinu (David Weiss: Nag sem prišel), organizirane ekskurzije v Pariz in iskanja drugega gradiva smo spoznavali vlogo Montmartra, tamkajšnjih kavarn (utrip kavarniškega življenja) in umetnike, ki so se tam zbirali. Spoznali smo vlogo Émila Zolaja, kot pri nas Ivana Cankarja, ki sta vsak na svoj način vzpodbudno vplivala na impresioniste. Med francoskimi impresionisti smo največ pozornosti namenili Claudu Monetu, njegovemu odnosu do narave, poiskali vzporednice z našimi impresionisti, ki so se tudi večkrat vračali k istemu motivu (vrbe, breze). Med našimi impresionisti smo posebno pozornost namenili delu Ivana Groharja, zaradi simbolike njegovih del, in Riharda Jakopiča, idejnega vodja slovenskega impresionizma. Ker je bil za uspeh slovenskega impresionizma pomemben Dunaj, kjer so uspeli z razstavo leta 1904, smo izpostavili vlogo Dunaja v širšem smislu, saj so v začetku 20. stoletja tam delovali še drugi slovenski umetniki: Plečnik, Fabiani, pa seveda vesnani.

Po predstavitvi impresionizma so si dijaki ogledali razstavo v Narodni galeriji. S pedagoško službo Narodne galerije smo se dogovorili, da so vodstva za dijake 2. letnikov posebej pripravili v povezavi s poezijo in fotografijo. Moja prvotna zamisel je bila, da bi dijaki drugih letnikov pisali esej kar v Narodni galeriji, kjer so bili še v neposrednem stiku z umetninami, kar se je izkazalo za težko izvedljivo, zato sem to misel opustila. Tako so dijaki pisali esej v šoli, pod naslovom Sledim žarku svetlobe, kako drsi po stvareh in jih obda z ovojem barv. Pri pisanju eseja so upoštevali naslednje oporne točke: predstavi slovenske impresioniste in njihov čas; predstavi vlogo Riharda Jakopiča

in Ivana Groharja med savani; kakšna je izpovednost Groharjevih del (Sejalec, Macesen, Pomlad) v primerjavi z Jakopičevimi (Križanke, Breze); na razstavi poišči tri Sternenova in tri Jamova umetniška dela in opiši posebnosti izbranih slik; kako so se na dunajsko razstavo leta 1904, na kateri so doživeli slovenski impresionisti največji uspeh, odzvali slovenski literati in drugi umetniki, ki so tedaj delovali na Dunaju.

Predstavljam vam enega izmed napisanih esejev.

Slovenski impresionizem postavljamo v čas na prelomu iz 19. v 20. stoletje. V letih 1890—1920 so pri nas delovali štirje izvrstni impresionisti, ki so sledili žarku svetlobe: Ivan Grohar, Rihard Jakopič, Matija Jama in Matej Sternen. Vsi so se šolali pri Ažbetu, ki jih je popeljal v svet čistih barv, brez mešanja na paleti. Sam je to prelivanje barv poimenoval diamantni učinek, ki so mu naši impresionisti ostali zvesti. Kot pravi slikarji so tudi veliko razstavljali. Tako so se predstavili na svoji prvi razstavi leta 1900 v Ljubljani, ki pa jih je dve leti kasneje sprejela z odklonom in posmehom, češ da so špinačarji in kozolčarji. Odločilnega pomena zanje je bila razstava leta 1904 na Dunaju, na kateri so se predstavili kot Freie Vereinigung der Kunstlergruppe Sava ali kar savani. Njihov uspeh je odmeval med slovenskimi literati, ki so tedaj ustvarjali na Dunaju. Cankar in Župančič sta pri impresionistih našla značilnosti v „štimungi" - zasanjanem razpoloženju, ob njihovih delih sta podoživljala lepoto slovenske pokrajine.

Četverica impresionistov se ni srečevala samo na razstavah, ampak so se družili tudi med ustvarjanjem. Predvsem so imeli radi Škofjo Loko, ki je postala nekakšen slovenski Barbizon. Ta pojem označuje tudi njihovo slikanje na prostem, saj jih je pritegnila igra svetlobe. Osrednja in najmočnejša osebnost med četverico impresionistov je bil Rihard Jakopič. Rad je slikal drevesa, razpoloženje, ki so ga ustvarjali različni letni časi. Posebej rad je imel breze, ki so postale pogost motiv na njegovih krajinah. Na njih vidimo, kako svetloba sije skozi krošnje dreves, veter ustvarja ritem krošenj, listja. To nas navda z občutkom topline, gibanja, vonja po jeseni, ko se narava s posebnim šumom šelestenja listja poslavlja od nas. Pogosto so bile motiv njegovih del Križanke, ki jih je slikal v različnih letnih časih iz svojega stanovanja. Dela nam govorijo o različnih razpoloženjih, to pisanost razberemo tudi preko različnih formatov slik in pestrosti okvirjev. Vse to govori o bogastvu Jakopičevega notranjega doživljanja vidnega. Platna ne govorijo samo o menjavanju letnih časov, temveč na neki način tudi o spreminjajočih se občutkih umetnika samega.

Ivan Grohar je bil pravi poet v upodabljanju lepot slovenske pokrajine. Njegova Pomlad je bila osrednja slika na dunajski razstavi leta 1904. Z njo je slikar izrazil upanje v prerojeno življenje, z drevesom, na katerem bodo vsak čas vzbrsteli listi. Pestrost barv, s katerimi je upodobil valovito pokrajino, kaže na prihajajoči letni čas. S Sejalcem je želel pričarati moč trdega in vztrajnega dela kmeta, ki je tesno povezan z naravo. S tem ko ga je upodobil s hrbtne strani, je Grohar simbolično v njegovi podobi predstavil korenine slovenskega naroda, ki je bil že od nekdaj tesno povezan z zemljo. Nenavadno platno Macesen v sebi skriva svojo zgodbo, saj je umetnik sliko obrezal in tako je osameli macesen sredi krajine ostal sam. Umetnik se je s to osamljenostjo poistovetil, saj se je na deblo drevesa podpisal in s tem ustvaril simbolični avtoportret. Tako nam kljub delnemu pogledu v visoko se vzpenjajoče drevo, ki kljubuje v tej prostrani pokrajini, sporoča, da tudi on sam s čopiči in barvami izpoveduje svojo borbo za življenje. Matija Jama je bil prav tako mojster krajine. Njegova platna govorijo o igri svetlobe, rabi čistih barv. Na sliki Most čez Dobro začutimo svežino jutra in vode, ki teče pod mogočnim mostom. Ob Hišah v snegu pa nas prevzame snežna belina, ki jo zmoti zlatorumeno prebujanje jutranjega sonca. Res, prava zima, ko nam umetnik z igro svetlobe in sence ter barvami pričara občutek mraza, ki človeka strese do kosti. Zabrisani obrazi deklet na sliki Kolo dajejo občutek gibanja, belina njihovih kril nas navda s čistostjo. Mojster figuralike je bil Sternen. Rad je slikal ženske ob najintimnejših trenutkih, v njihovi tišini in samoti. Upodobil je trenutke njihove intime, ki jo je subtilno predstavil na sliki z naslovom Akt, prav takšno vzdušje je pričaral na sliki, ki predstavlja žensko, ki si zapenja korzet. Vsakič me privabi pogled na sliko Rdeči parazol, nekaj zapeljivega je na njej. Mogoče kontrast rdeča — zelena, ki vedno vžge.

Slovenska impresionistična četverica je postavila temelje slovenskemu svobodnemu umetniškemu izražanju. Čeprav so bili slikarji vtisov, so to morali na neki način tudi izraziti. Svoje poslanstvo so izvrstno opravili, saj so njihova dela še danes priljubljena, dajejo pa nam občutek, kot bi bila naslikana včeraj.

Na Gimnaziji Ptuj so posebnost **projektni dnevi**. Vsako šolsko leto je eno izmed predmetnih področij vodilno, v smislu priprave in načina izvedbe. V šolskem letu 2017/2018 je bil aktiv umetnosti izbran za pripravo in izvedbo projektnih dni, ki so potekali pod sloganom Človek in meje. Priprave so potekale od septembra do decembra 2017. Najprej smo znotraj aktiva zasnovali idejni načrt, naš aktiv se je povezal tudi s predmetnim področjem psihologije in filozofije in skupaj smo oblikovali vsebinsko zasnovo za uvodno prireditev. Znotraj te medpredmetne povezave smo na uvodni prireditvi predstavili razvoj človekove zavesti od »stvarjenja« do danes. Misli izbranih filozofov in psihologov so bile vsebinsko vezane na umetniško ustvarjalno polje v posameznih obdobjih skozi čas. Med delavnicami so se dijaki udeležili predavanja doc. dr. Primoža Šterbenca Islam kot TISTO in si ogledali film Brezmejno (Aleša Štegra in Petra Zacha). Ob koncu so dijaki izrazili svojo ustvarjalnost na razredni delavnici, kjer je vsak razred izžrebal iztočnico, temo za razmišljanje in ustvarjanje. Vsi dijaki posameznih razrednih skupnosti so se o temi skupno in nato še v parih pogovarjali. Vsak dijak je oblikoval svoje ključne besede, izdelal načrt besedila, ki ga je zapisal na svojo stran. Besedilo je vsak posameznik tudi likovno opremil. V razredu so ob koncu združili posamična besedila v zbirko, jo povezali s platnicami in napisali predgovor. Izbrani dijaki so besedila predstavili na zaključni prireditvi.

V letu 2019 umetnostno zgodovino in likovno umetnost poučuje Estera Jelenko.
Od leta 1994 je poučeval še akademski slikar Viktor Rebernak.

RADA BI PADLA V TVOJ OBJEM RADA BI ČUTILA TVOJE ROKE NA SEBI RADA BI ČUTILA TVOJA USTA NA SVOJEM VRATU RADA BI BILA S TABO V TEMI S TABO BI LOVILA SONČNE ŽARKE IN OB TEBI DOČAKALA OBJEM TEME SANJALA BI V TVOJIH ROKAH IN SE OB TEBI ZBUDILA SMEJE RADA BI ZNALA ŽIVETI BREZ TEBE RADA BI ZNALA HODITI NAPREJ A VSE KAR ZNAM JE HODITI BREZ TEBE IN UPATI V NAJU NAPREJ IN NAPREJ RADA BI ZNALA LJUBITI ŠE DRUGE RADA BI DA BI BIL ZAME LE ZRAK A VSE KAR ZNAM JE GLEDATI DRUGE IN VIDETI TEBE BREZ TVOJIH NAPAK TUDI ROCK JE TEK • TEK PROTI HLAPČEVSTVU HOMOFOBIJI ISLAMOFOBIJI KSENOFOBIJI PROTI FOB JAM VS EH VRST • VSA ŽIVA BITJA SMO BRATJE IN SESTRE PIKA • SLIKA NA STENI PRIKAZUJE ŽIVLJENJE OBOŽUJEM JO • MOREBITI PA JE VSE KOT MORA BITI • VZELA SEM ŽAREK SONCA IN GA PREPLETLA MED PRSTI KOT PESEK JE S SVETLOBNO HITROSTJO SPOLZEL K TLOM NISEM GA MOGLA VEČ UJETI PRAMEN NJEGOVIH LAS MED MOJIMI PRSTI POTEM PA PRAZNINA OČITNO JE TUDI ON MORAL POSTATI NEKDO • ZAVRTI SVET ŽELJA JE SVET DOBER PRIJAZEN TESNO OBJET POLN ČLOVEŠKIH DUŠ STISKOV ROK ISKRENIH BESED PA NAJ BO KAKRŠNAKOLI POVED A TEGA NI TEGA NE BO BOMO ČAKALI STO LET BO SVET IZGINIL ČLOVEK DOKONČNO PREMINIL ZAVRTI GLOBUS ZAVRTI SVET POSADI ROŽE LEPE BESEDE SPREMENI POGLED NA SVET SVET BO

Umetnost je zavedanje
in upanje hkrati.
(Dušan Fišer)

Kako opredeliti **ustvarjalnost** kot učni proces? Ustvarjalnost je človekova lastnost, ki jo dojemamo kot danost, kot samoumevno, kot nekaj izrednega, nedoumljivega.

Pojmovanje ustvarjalnosti je težko enoznačno opredeliti z definicijo, ker posega v široko polje človekove dejavnosti. Bistvo ustvarjalnosti je v preseganju že ustvarjenega, je miselni proces ustvarjanja iz že znanih oblik, le način sestavljanja je nov — izviren. Nova spoznanja, ideje, odkritja, človekove stvaritve povzročajo duhovne in materialne spremembe. Bistvo ustvarjanja je uresničevanje samega sebe. Je zavestno in podzavestno uresničevanje novih zamisli in odkrivanje njihove realizacije.

Ko posameznik uresničuje svoje potenciale in pride do **procesa ustvarjanja**, se ti nazadnje opredmetijo — torej pride do ustvarjalnega dejanja, ki vsebuje preoblikovanje realnih pojmov s pomočjo odnosov in soodnosov v druge realne pojme ali domišljijske projekcije. Torej ima vsak posameznik intimen odnos do ustvarjalnosti, ima lastne postopke in občutki, ki se porajajo, v svetu materije dosežejo samozavedanje in pomenijo celovito vključevanje človekove osebnosti.

Likovno snovanje je specifičen učni proces, ki skozi časovno in prostorsko komponento sistematično in kompleksno razvija sistem likovnega ustvarjanja v določenem okolju in z določeno skupino ustvarjalcev. Je poseben način razvijanja metod in postopkov umetniškega ustvarjanja pod strokovnim vodenjem, ki omogoča celovito in analitično preverjanje ustvarjalnih postopkov in materializacijo teh. Ti postopki so v prostorskem in časovnem okviru vezani na določeno izhodišče, na vsebino, ki narekuje proces raziskovanja in eksperimentiranja v smislu iskanja idejnih rešitev in ustreznih form, ki so pogoj za realizacijo. Ustvarjalni proces je nenehno preverjanje in analiziranje izhodišč in postopkov v trajanju nastanka likovnega dela, ki je v nenehnem spreminjanju, dokler ne zaživi v dokončnosti odločitve.

Izvirnost, proces sprotnega spreminjanja, senzibilnost, odprtost, sposobnost improvizacije, zmožnost vrednotenja, racionaliziranje ideje in negotovost ponujajo mnogo rešitev za isti problem v neskončnem polju rešitev. Način dela se prilagaja okoliščinam ustvarjalnega procesa. Gre za kompleksen in organski proces, na katerega vplivajo številni dejavniki. Delo z dijaki je večnivojsko in združuje različne pristope k ustvarjalnosti, ki pogojujejo dijakov ustvarjalni proces, in združuje likovno teorijo, filozofijo, znanost, zgodovino, družbeno okolje, stanje v družbi, na katero se posledično odziva. Ob tem **dijak** aktivira vse ustvarjalne zmožnosti — spomin, duha, čute, zavest, nezavedno, dar. **Učilnica** je okolje dialoga, ki se dogaja in spreminja. Pri tem je pomemben izkustveni svet in kreativni spomin kot potencial, ki ga ustvarjalni proces aktualizira in hkrati subjektivizira skozi vizualnost.

V vsakem umetniškem ustvarjanju in delu so številni robovi in meje, ki so odprti tako v formalnost kot v vsebino, in pomen likovnega dela, ki se vzpostavlja v interakciji in dialogu med dijakom in **mentorjem**. V tem kontekstu je pomembna sprotna **interpretacija del**, ki se ne zameji samo v iskanju napak in ustreznih estetskih vzorcev, ampak je stanje stalnega nemira, ki dopušča širok spekter mnenj in pomislekov v smislu pravilnosti postopkov in možnosti drugačnosti. Je bojno polje refleksij vseh likovnih praks, ki na svojstven način kažejo interpretacijo izhodišča v polju sodobne likovnosti.

Likovno snovanje je v svoji biti umetniški projekt, ki se v časovnem okviru razvija od enostavnih veščin risanja, preko transformacije danega, do idejno kompleksnih struktur celote. Čeprav večina mladih izhaja iz predstavnosti narave, realnega, se zaradi specifičnosti dela ne zreducirajo na površinske impresije ali nakazovanje občutij, temveč vključujejo kontekst, formalne odločitve, sporočilnost, sodobnost in aktualnost, ki zahtevajo drugačen in specifičen miselni in izvedbeni pristop. Seveda je **okolje** neusahljiv vir spodbud in možnosti, ki jih mladostnik potrebuje za ustvarjanje. **Socialni kontekst** dela se definira s specifičnostjo skupine, ki se znotraj razreda dopolnjuje, razlikuje, vpliva, vzpostavlja, analizira, sooča s kriteriji, mnenji in vplivi. Je zanimiv socialni moment v medsebojnih odnosih, razumevanju, dopuščanju, obnašanju in spoštovanju. Gre za neke vrste avtorefleksijo vsakega posameznika in samoudejanjanja znotraj heterogene skupine.

Če povzamemo, ključni sta dve osnovni determinanti ustvarjalnega procesa — iztočnica iskanja in razvijanja ideje, konteksta ter iskanje ustrezne materializacije. Pri tem pa je bistveno, da tovrstni ustvarjalni proces odpira, odkriva in podpira ustvarjalni potencial vsakega posameznika in ga poskuša pripeljati do roba njegovih zmožnosti in čez.

Od leta 2001 likovno snovanje poučuje akademski slikar Dušan Fišer.

VULKAN ATLAS POTOVANJA SVET PRST TEKSTURA IN STRUKTURA DRŽAVE PRSTI PEDOGENEZA PODZOL SAVANA ORIENTACIJA POLITIKA VERA HRANA OTROCI OZN HRANA EKOLOGIJA GLOBALNO SEGREVANJE OZRAČJA VODA KONTINENTI DRŽAVE NAFTA ZASTAVE SLOVENIJA POKRAJINA VODA FEN ŽIVLJENJE TURIZEM ZEMLJEVID BEGUNEC KANJON SEDIMENTNE KAMNINE MAGMA LITOSFERA GEOSFERA PREPEREVANJE EROZIJA AKUMULACIJA KLIF BARHAN GUBANJE GRUDASTO GORSTVO MORENA UDOLINA KRAŠKI POJAVI POSTOJNSKA JAMA GEOLOŠKE DOBE PLEISTOCEN POVODJE KRNICA KLIF REČNA DELTA FJORD PODNEBJE ATMOSFERA LEDENI MOZJE PODNEBNI DEJAVNIKI IN ELEMENTI PASAT BURJA FEN POTUJOČI CIKLON TOPLOTNI PAS MORJE REČNI REŽIM MOKRIŠČE TEKTONSKO JEZERO MIGRACIJE TAJFUN DEMOGRAFSKA EKSPLOZIJA DEPOPULACIJA URBANIZACIJA RASE NAFTOVOD PLANTAŽE NOMADIZEM INDUSTRIJSKA POKRAJINA PORENJE ŠLEZIJA OPEC MEGALOPOLIS KMETIJSKI PASOVI RUDARSTVO MONOLIT KOLONIALIZEM PODNEBJE MODRA BANANA ŠELFNO MORJE TORNADO OPEC TAJFUN INDIJANSKI REZERVATI DESERTIFIKACIJA MRTVA ČRTA POZITIVNA DISKRIMINACIJA SILICIJEVA DOLINA ANTARKTIČNA KONVERGENCA PLANTAŽE

Igor Šeruga, Janja Terbuc

GEO

Ne pozabite,
da se Zemlja veseli vaših bosih korakov
in vetrovi se želijo igrati z vašimi lasmi.
(Kahlil Gibran)

Geografija je zaradi zanimive vsebine vedno privlačevala širok krog ljudi. Nekoč opisi manj znanih krajev, potopisi, odkritja drznih raziskovalcev, čez čas podatki in opisi celin, držav, pokrajin, narave, družbenih pojavov. Nekateri niso pozabili, da so pri tem predmetu morali znati številna imena krajev, gora, rek, številne statistične podatke in podobno, s katerimi niso vedeli kaj početi. Mnogim so bile pri geografiji najzanimivejše knjige s prelepimi in barvitimi fotografijami vulkanov, kanjonov, zaledenelih arktičnih puščav, samotnih oaz, bujnih tropskih deževnih gozdov, kamnitih velemest, zanimivih kmetijskih območij, zadimljenih industrijskih pokrajin. Danes dijaki ob besedi geografija, poleg naštetega, razmišljajo o potovanjih, orientaciji, zemljevidih v atlasu, spoznavanju celin in držav, vlogi človeka na Zemlji, o njegovem odnosu do okolja. Vsi ti pogledi na geografijo so močno enostranski in pravzaprav le deloma ustrezajo njenemu bistvu in nalogam, ki si jih zastavlja.

Beseda geografija izvira iz grščine in je sestavljena iz besed Zemlja in pisati, opisovati. Če je geografija od starih Grkov dalje označevala vse takratno znanje o Zemlji, se je po velikih odkritjih osredotočila predvsem na oblike Zemljinega površja in opise znanih in na novo odkritih celin in dežel. Šele v 19. stoletju po razvoju nekaterih naravoslovnih in družboslovnih ved, ki so sistematično preučevale bistvo, zgradbo, delovanje posameznih pojavov, je tudi geografija morala na novo oblikovati predmet svojega preučevanja. Postala je veda o Zemljinem površju in pokrajinah. Za cilj si je postavila, da razloži in preuči vse tiste pojave, ki v medsebojni povezanosti ustvarjajo prostor, v katerem živimo. Naloga geografije je tako razmeroma težavna. Medtem ko druge vede preučujejo le en sam, celovit pojav, se geografija ukvarja z vsemi, tako naravnimi kot družbenimi pojavi. Sprememba enega povzroči verižno reakcijo in spremeni vse ostale. Je kompleksna veda, ki želi razložiti ter pojasniti, kateri naravni in družbeni pojavi sestavljajo Zemljino površje ter kako geografski dejavniki usmerjajo razvoj in spremembe na Zemlji. V šoli s pomočjo geografije pri mladostnikih vzpodbujamo in razvijamo celovito, večplastno razmišljanje in povezovanje znanja brez predalčkanja. Pomemben je tudi njen prispevek na vzgojnem področju, predvsem v boljšem poznavanju sveta in s tem ustvarjanju tesnejših stikov med različnimi kulturami, narodi, državami in ljudmi nasploh. Mlade se trudimo opremiti z geografskim mišljenjem, saj jih bomo s tem obvarovali pred preozkim pogledom na prostor, v katerem živimo. S preučevanjem, raziskovanjem ter vzgojno komponento bodo razumeli procese, ki potekajo v sodobnem svetu. Tako bodo dragoceni sodelavci pri izzivih, ki nas čakajo pri varstvu okolja, urejanju prostora in predvsem pri načrtovanju in izvajanju trajnostnega razvoja. Vsega navedenega so se na Gimnaziji Ptuj zavedali že ob njeni ustanovitvi. Geografija je bila vseskozi pomemben in med dijaki priljubljen predmet. Tudi mi, ki v zadnjem

obdobju poučujemo geografijo na Gimnaziji Ptuj, sledimo navedenim smernicam in spremembam pri poučevanju geografije ter se trudimo, da dijaki razvijajo pozitiven odnos do okolja in samega sebe. Poleg že ustaljenih metod smo v poučevanje nenehno vključevali nove, ki so postale sestavni del pouka. Dijaki pridobivajo novo geografsko znanje tudi s terenskim delom, ekskurzijami, projektnim delom, geografskimi tabori, tekmovanji, timskim delom, medpredmetnimi povezavami. Tako nam je uspelo geografijo približati dijakom, ki je kot izbirni predmet na splošni maturi, od njene uvedbe naprej, po številu dijakov med vodilnimi predmeti. Ker se zavedamo, da živimo v svetu hitrih sprememb, ki se odražajo tudi na mladih, bomo z omenjenimi prizadevanji nadaljevali.

V prizadevanju po ohranjanju in širitvi vloge geografije v družbi in šoli smo bili ptujski geografi izredno aktivni. To so prepoznali tudi na Filozofski fakulteti v Ljubljani, saj so geografom Šolskega centra Ptuj, v okviru katerega je delovala tudi gimnazija, leta 1996 zaupali organizacijo **17. zborovanja slovenskih geografov**. Takrat smo sodelovali pri ustanovitvi in delovanju Ptujskega geografskega društva, katerega delovanje pa je na žalost kasneje zamrlo. Omenjeno zborovanje je bilo izredno uspešno in odmevno, o čemer priča takratno poimenovanje našega območja kot Spodnje Podravje. Ime se je uveljavilo in se še zmeraj uporablja.

Zelo ponosni smo na dosežke naših dijakov na **tekmovanjih**. Učitelji geografije smo pogosto presenečeni ob ugotovitvi, da mnogim ni jasna tesna medsebojna povezanost naravnih in družbenih dejavnikov v okolju. Osnovna naloga geografije pa je prav raziskovanje in razumevanje kompleksne geografske stvarnosti, k čemur teži tudi geografsko tekmovanje. Cilj tekmovanja je spodbujanje ustvarjalnosti in razvijanje spretnosti in sposobnosti za reševanje konkretnih problemov in življenjskih nalog v okolju. Tekmovanje je sestavljeno iz teoretičnega in terenskega dela, na katerem dijaki s samostojnim delom in opazovanjem rešujejo naloge v konkretni pokrajini. Tekmovanje poteka na šolski, območni in državni ravni, najuspešnejši dijaki pa se uvrstijo na geografsko olimpijado. Teme tekmovanja so vsako leto zelo aktualne — od trajnostnega razvoja, energetike, problemov kmetijstva in migracij do turističnega gospodarstva. Dijakinje in dijaki Gimnazije Ptuj z mentorji sodelujejo na tekmovanju iz znanja geografije že od leta 1996. V prvem obdobju (1996—2004) je tekmovanje potekalo ekipno — naši šoli je takrat uspelo doseči enkrat tretje in enkrat prvo mesto, od leta 2005 pa je tekmovanje individualno. Resnično smo ponosni na uspehe naših mladih geografov, saj so dosegli zavidljive rezultate tako na državnem (številna zlata priznanja od leta 2010) kot na mednarodnem nivoju. Najvidnejši uspeh je dosegel Blaž Murko, ki se je v šolskem letu 2016 z odličnim rezultatom na državnem tekmovanju uvrstil v slovensko ekipo za **mednarodno geografsko olimpijado**, ki je potekala avgusta 2016 v Pekingu. V svetovni konkurenci mladih geografov je v štiridnevnem tekmovanju pokazal svoje odlično znanje in osvojil bronasto medaljo.

»Dokazal sem, da je možno doseči dobre rezultate s tistim, kar nas naučijo v slovenskih šolah. To je odlična izkušnja, zato vsem, ki jih zanima geografija, priporočam, da se pripravijo in poskusijo prihodnje leto,« je povedal Blaž.

Pot do svetovne olimpijade mu je nakazal že njegov sošolec Žan Malek Petrovič, ki se je leto pred njim uvrstil na Balkansko geografsko olimpijado v

Beogradu, s katere se je vrnil s srebrno medaljo. Sestavni del pouka geografije so zagotovo poučne **ekskurzije** in terensko delo. Pri načrtovanju smo se pogosto medpredmetno povezovali z biologijo, umetnostjo, zgodovino, slovenščino in kemijo. V zadnjih 25 letih smo dijake popeljali na različne konce naše domovine in z njimi odkrivali lepote Goričkega, Logarske doline, Bohinja, Bele krajine, Idrijskega hribovja, Mežiške doline, Krasa in Slovenske Istre. Organizirali smo domoznanske ekskurzije v Spodnje Podravje, obiskali smo naše zamejske rojake na avstrijskem Koroškem in v Porabju, s problematiko multikulturne družbe pa so se mladi geografi seznanili s potovanji na Hrvaško in v BiH. Raziskovalni geografsko-zgodovinski **tabori**, ki smo jih izvajali na različnih lokacijah v domovih CŠOD od leta 1999, so pripomogli k večji prepoznavnosti obeh predmetov. Na njih so dijaki spoznavali naravno in kulturno dediščino pokrajine, v kateri smo se nahajali. Tako smo preučevali alpske pokrajine in železarstvo na Jesenicah (Javorniški Rovt) in v Bohinju (Bohinj), spoznavali kraške pojave in značilne gozdove v Rakovem Škocjanu, prehodili območje soške fronte (Kobarid), raziskovali življenje ob morju in v njem (Fiesa) in uživali turistični utrip na Kolpi (Fara). Za popularizacijo geografije in širjenje geografskega znanja smo profesorji geografije vseskozi sodelovali v številnih **mednarodnih izmenjavah** (Moldavija, Norveška, Nizozemska, Estonija, Indija, Španija, Portugalska, Grčija, Poljska, Romunija, Srbija). V šolskem letu 2007/2008 smo skupaj s člani družboslovnega aktiva pripravili **projektni teden**. Naslovili smo ga Mladost, saj je to lepo in burno obdobje v življenju vsakega posameznika. Polno je idej, ustvarjalnosti, energije, vendar hkrati tudi obdobje zmedenosti, nevarnosti in težav. Takrat je šola skupaj s starši poklicana, da mladostnike usmerja, vzgaja in izobražuje, skratka, da vsakemu posamezniku pomaga premagati težave. Učenje je zabava in zabava je učenje. V tem tednu smo za dijake pripravili 7 različnih predavanj in 39 delavnic ter uvodno in zaključno prireditev, ves teden so se vrstila različna strokovna predavanja. Predavali so priznani strokovnjaki psihologije, sociologije, zgodovine in geografije. Mag. Aco Prosnik je predaval o prijateljstvu, o zgodovini šolstva je spregovorila Marija Hernja Masten, o temi Slava za vsako ceno je razmišljal dr. Andrej Marušič, o spolnosti je spregovoril dr. Ivan Bernik, s svojimi izkušnjami s potovanj od Atlantika do Pacifika nas je seznanil Vili Podgoršek, Viljem Ščuka je svoje predavanje posvetil ljubezni in učlovečenju človeka, dr. Božo Repe pa je predstavil življenje mladih med obema vojnama. Dijaška skupnost je organizirala koncert skupine Slon in sadež. V avli Gimnazije Ptuj je bila na ogled razstava likovnih del Mita Gegiča in izdelki dijakov, ki so nastali v različnih delavnicah. Nekatere delavnice so potekale na šoli, druge smo izvedli v sodelovanju z zunanjimi sodelavci. Seveda pa na uvodni in zaključni prireditvi ni manjkalo niti glasbe niti plesa, da o smehu ne govorimo. Vse aktivnosti v času projekta smo predstavili v posebni izdaji Prebliskov.

Učitelji geografije smo sodelovali tudi v različnih **mednarodnih projektih**. V okviru projekta ENO smo vsako leto posadili drevo in mlade osveščali o vzrokih in posledicah klimatskih sprememb.

V letu 2019 geografijo poučujejo Igor Šeruga, Branka Šijanec, Janja Terbuc.
Od leta 1994 so poučevali še Nataša Kostanjevec, Anita Polanec, Mirjana Šeruga, Janja Šterbal Vindiš, Uroš Vidovič.

CELICA EVOLUCIJA DARVINIZEM EKOLOGIJA POPULACIJA VRSTA GEN ČUTILA
SISTEMATIKA BIOLOGIJA ČLOVEKA KOSTI GEN MIŠICE HORMONI MOŽGANI
BELJAKOVINE MAŠČOBE OGLJIKOVI HIDRATI GENETIKA KOSTI KROMOSOM
MUTACIJE DNK BOTANIKA ZOOLOGIJA MIKROSKOPIRANJE FOTOSINTEZA
CELIČNO DIHANJE ATP MITOZA LIST VARSTVO OKOLJA JEDRO NARAVA
MEJOZA ENCIMI CITOPLAZMA JEDRO MITOHONDRIJI LIST MESOJEDCI
FOTOSINTEZA GEN CELIČNA MEMBRANA DIFUZIJA OSMOZA KLOROFIL LIST
CVET PAJKI ČEBELE ŽUŽELKE PAJKI RAKI RIBE DVOŽIVKE PLAZILCI PTIČI
NEVRON SESALCI SRCE KRVOŽILJE ERITROCITI LEVKOCITI TROMBOCITI
KOŽA IZLOČALA NEFRON DIHALA PREBAVILA ČUTILA ŽIVČEVJE NEVRON
TKIVA RAZMNOŽEVANJE BIODIVERZITETA SIMBIOZA PARAZITIZEM TKIVA
BAKTERIJE PLENILSTVO TKIVA EKOSISTEM BIOTOP BIOCENOZA ŽIVI SISTEMI
MEHKUŽCI RAZMNOŽEVANJE DREVESA DEDNOST BAKTERIJE ENOCELIČARJI
VRETENČARJI OKO VAKUOLA ENOLETNICE ENODNEVNICE KAPILARA PTIČI
PARAMECIJ OŽIGALKARJI OKO OKOSTJE RASTLINSKI KLJUČ MESOJEDCI
VSEJEDCI ZAJEDAVEC LIŠAJI VIRUSI PREHRANJEVANJE RASTLINOJEDCI

Irena Ljubec

Evolucija je neizogibno dejstvo,
ki ima osupljivo moč, preprostost in lepoto.
(Richard Dawkins)

Biologija je veda o življenju. Spremlja nas vsak dan, od jutra do noči, od rojstva do smrti. Na biologiji temelji pridelava hrane, živilska industrija, varovanje, bionika (veda, ki povzema zakonitosti iz narave) in številna druga področja, zato je pomembno, da poznamo naravne zakonitosti. Dijaki, ki načrtujejo študij agronomije, biologije, krajinske arhitekture, gozdarstva, lesarstva, veterine, farmacije, medicine ali ekologije, pridobijo pri predmetu biologija osnovna znanja, ki jim olajšajo študij in povečajo zanimanje za področje, s katerim se ukvarjajo.

V sedanjem času se biologija srečuje s številnimi izzivi. Znanstveniki se strinjajo, da smo priča velikemu izumrtju, ki ga povzroča človek, saj vsako leto izumre okrog 26.000 živalskih, rastlinskih in mikrobnih vrst. Globalno segrevanje prinaša velike spremembe v ekosistemih na vseh ravneh, spreminjata se kmetijstvo in živinoreja. Genski inženiring prinaša velik napredek pri zdravljenju bolezni, vzgoji nadomestnih tkiv in organov, pojavljajo se poskusi gensko izboljšanih ljudi in celo kloniranje človeka.

Predmet biologija je zahteven, združuje veliko znanja, zahteva poznavanje in razumevanje fizikalnih pojavov, kemije, geografije, matematike. Učni načrt obsega vsa področja biologije: citologijo, sistematiko rastlin in živali, biologijo človeka, ekologijo, genetiko, evolucijo. Včasih smo pri pouku uporabljali črno bele skice iz učbenikov, kasneje so prišli diapozitivi, prosojnice in barvni učbeniki. Za biologijo zagotovo velja, da slika pove več kot tisoč besed, zato je nujna uporaba sodobnih didaktičnih sredstev: računalnika z barvnimi slikami, 3D-modeli, video posnetki, animacije, dokumentarni filmi. Pomembne so laboratorijske vaje, pri katerih dijaki spoznajo praktični del vsebin in začutijo principe raziskovalnega dela.

Koliko besed je potrebno za opis cipresastega mlečka in koliko časa ga opazujemo na sliki ali celo v živo? Kako ga bolje spoznamo — z besedo ali s podobo? Zelo pomembno je stopiti v naravo, pogledati živali in rastline okrog nas, spoznati procese, s katerimi se srečujemo vsak dan (priprava jogurta ali sira, kisanje zelja, peka kruha, vrenje vina), ob športu (zdrava prehrana za učinkovito delovanje telesa, zgradba skeleta, mišic, čutil), ob delu (delovanje očesa, od kod bolečine v hrbtu, zakaj zbolimo, kako ohranjamo zdravje). Pomembno je obiskati botanični vrt, naravoslovni muzej, biološki inštitut, srečati se z znanstvenikom in poslušati njegovo predavanje. Zato pripravljamo številne aktivnosti, organiziramo predavanja, delavnice, ekskurzije, razstave in tekmovanja. Med našimi predavatelji so bili številni priznani strokovnjaki. Pokojni Tone Wraber nam je takoj po preselitvi v nove prostore ptujske gimnazije s svojim **predavanjem** približal čudoviti svet rastlin. V okviru projektnega tedna Šport in zdravje (2008) sta na šoli gostovala Barbara Vilhar, avtorica številnih znanstvenih člankov, ki je tudi vodila projekt Znanost gre v šolo,

s predavanjem O rastočem pomenu biološkega znanja, ter biolog Arne Hodalič, sicer eden najbolj cenjenih fotografov v svetu, popotnik, novinar, potapljač, jamar, ki je svoja dela objavil v številnih tujih revijah. Predaval nam je o Potapljanju pod sibirskim ledom. Leta 2013 nas je takratni predsednik Komisije za antidoping pri Atletski zvezi Slovenije Tadej Malovrh s svojim predavanjem o dopingu seznanil s pastmi nedovoljenih sredstev v športu, ki omogočajo »zmage« na kratek čas. Istega leta je naše dijake poučila o gensko spremenjeni hrani Jana Murovec s fakultete za agronomijo. Leto kasneje pa smo na šoli gostili tudi priznanega psihologa in psihoterapevta Andreja Perka, ki je v predavanju Pijan od življenja govoril o različnih odvisnostih. Nina Zupanič, naša bivša dijakinja, danes zaposlena na Inštitutu za nutricionistiko v Ljubljani, pa dijake zadnja leta na zanimiv način seznanja s pravilno prehrano mladostnika in opozarja na prekomerno uživanje sladkorja in na premajhen vnos vitaminov.

Zadnja leta smo se povezali tudi s študenti medicine v Mariboru in Ljubljani, ki organizirajo številne **delavnice**. Namen delavnice Varna in zdrava spolnost je mladostnikom posredovati osnovne informacije o spolno prenosljivih okužbah ter jih motivirati k varnemu in odgovornemu spolnemu življenju. Študentje so jim starostno in miselno zelo blizu, zato se dijaki o spolnosti lažje odkrito pogovarjajo z njimi. V delavnici Za življenje pa se dijaki seznanijo s temeljnimi postopki oživljanja, uporabo defibrilatorja, odstranjevanjem tujkov iz dihalnih poti, zaustavljanjem krvavitev. Študenti medicine ozaveščajo dijake o pomenu cepljenja v delavnici Vakcinet. Dijaki tretjih letnikov se v delavnici Epruvetka seznanijo s pomenom krvodajalstva in o darovanju nesorodnih krvotvornih matičnih celic.

V okviru biologije organiziramo tudi številne **ekskurzije**. V času odprtih vrat Nacionalnega inštituta za biologijo se dijaki seznanijo z Oddelkom za raziskave organizmov in ekosistemov, Oddelkom za biotehnologijo in z oddelkom, ki navadno pritegne največ pozornosti, to je Oddelek za biologijo raka. Na NiB dijaki navadno prvič vidijo elektronski mikroskop. Nadaljujemo z ogledom Botaničnega vrta, ki deluje v Ljubljani že od leta 1810. Tu med drugim uspeva Marmontova lipa, ki je bila posajena ob ustanovitvi vrta, torej šteje 208 let. V Münchnu si skoraj vsako leto ogledamo Deutsches Museum, ki razpolaga z bogatim naravoslovnim oddelkom. Po vsebini zelo bogat je Prirodoslovni muzej na Dunaju, ki ga prav tako redno obiskujemo. Tudi Muzej krapinskih neandertalcev je s posodobljenimi prikazi zelo zanimiv za dijake. Letos smo si v Ljubljani lahko ponovno ogledali **razstavo** Človeških teles — Body worlds. Gre za ogled pravih človeških teles, ki so jih ohranili s pomočjo plastinacije. To je proces, ki ga uporabljajo za permanentno ohranjevanje teles po smrti z uporabo tekočega gumijastega silikona. Preprečuje naraven proces razpadanja, pri tem vodo v telesu nadomestijo z acetonom. Ogledali smo si tudi Muzej iluzij, kjer so nas poučili o vrstah iluzij, ki pretentajo naše možgane. Že več let zapored sodelujemo s predstavniki Zavoda RS za varstvo narave (OE MB), ki dijake seznanijo z geografskimi značilnostmi, rastlinstvom in živalstvom Krajinskega parka Šturmovci, ki se nahaja nekaj kilometrov od naše šole. V sodelovanju z DOPPS smo leta 2013 izvedli opazovanje ptic ob Ptujskem jezeru. Obiskali smo Krajinski park Sečoveljske soline. Biologijo skušamo spoznati tudi v praktičnih pogojih, zato redno obiskujemo laboratorije Čistilne naprave na Ptuju, Perutnine Ptuj, Veterinarske bolnice, transfuzijskega oddelka bolnišnice, Vinske kleti, Lekarn Ptuj. Vsa leta se dijaki v okviru biologije

pomerijo v **tekmovanjih** na šolskem in državnem nivoju. Dijaki se udeležujejo tekmovanj iz znanja o sladkorni bolezni, kjer pogosto dosegajo zlata priznanja. Dijaki pa tekmujejo tudi v znanju biologije za Proteusovo nagrado, ki jo organizira ZOTK-is. Tudi tu dosegajo odlične rezultate. Biologija je od začetka (1994) prisotna na maturi kot izbirni predmet. V teh letih je več kot 500 maturantov izbralo biologijo na maturi in jo tudi uspešno opravilo.

Dijaki skupaj z mentorji redno sodelujejo pri različnih **raziskovalnih projektih**. Ob izdelavi raziskovalne naloge se dijaki srečajo z raziskovalnim delom, pogosto so ravno to prvi koraki na začetku uspešne strokovne kariere. Teme raziskovalnih nalog so bile svetlobno onesnaževanje, biotska pestrost, biološka fotografija. Tudi tukaj so prejeli najvišja priznanja. Dijaki so vključeni tudi v številne **druge projekte**. V okviru tedna globalnega učenja so se seznanili z okoljskimi problemi, pri tem jim je bila v oporo knjiga Planet, ki ne raste, avtorice Lučke Kajfež Bogataj. Tema projekta Učenec poučuje pa je bila čebeloslovje. Sodeloval je eden izmed naših dijakov, ki sam že nekaj let deluje kot čebelar. Znanje črpa od očeta, stricev in dedka. Letos je pridelal okoli 100 litrov medu. V svoji predstavitvi se je osredotočil na biologijo čebel, predvsem pa je svoje sošolce seznanil o tem, kako je sam vpet v čebelarstvo. Včasih se biologi tudi **medpredmetno povezujemo**, neredko najdemo povezavo z umetnostno zgodovino. Tako smo v šolski avli v tednu, v katerem je nastopila koledarska pomlad in ob svetovnem dnevu poezije, 20. in 21. 3. 2018, z dijaki pripravili razstavo Pomladni utrinek. Kljub takrat hladnemu vremenu in celo snegu smo v šolski avli razstavili zvončke in trobentice, ki so z živimi barvami priklicali sonce in pomladno vzdušje. Pripravimo tudi razstave, ki se navezujejo na dan Zemlje, ob dnevu boja proti AIDS-u spomnimo dijake na pomen preventive. Kot biologi (naravoslovci) se vključujemo tudi v **čistilne akcije**. Nazadnje so dijaki sodelovali v čistilni akciji Očistimo Slovenijo 2018, ki je potekala v okviru svetovne čistilne akcije. Slogan te čistilne akcije je bil Še zadnjič, ker smo še zadnjič čistili Slovenijo. Od sedaj pa bomo morali kot družba vse moči usmerjati v preprečevanje nastajanja odpadkov in posledično tudi smetenja, za vedno čisto Slovenijo. Leta 2005 smo prvič organizirali za naše dijake predavanja, na katerih jih seznanimo o postopku vpisa v slovenski **register nesorodnih darovalcev krvotvornih matičnih celic**, ki ga izvaja Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino. V zadnjem desetletju se je za vpis v register odločilo okoli 200 gimnazijcev. Letos teče petnajsto leto, odkar smo obudili **krvodajalstvo** med gimnazijci. Za dijake četrtih letnikov pripravimo predavanje na temo darovanja krvi, pri katerem jih seznanimo s postopkom odvzema. Krvodajalske akcije se vsako leto udeležijo tudi učitelji in drugi delavci naše šole. V teh letih je darovalo kri več kot 700 gimnazijcev.

Biologija je veda o naravi, o življenju. Narava je včasih kruta, a hkrati nepopisno lepa. Naša naloga je, da dijake učimo o naravi, jim pojasnimo zapletene procese, še bolj pomembno pa je, da jih navdušimo za spoznavanje živega sveta okoli nas in jim damo čut za spoštovanje narave.

V letu 2019 biologijo poučujeta Irena Ljubec, Alenka Valentin. Laborantka je Darja Habjanič.
Od leta 1994 so poučevali še Jelka Avguštin, Alenka Korpar, Petra Korpar, Evgenija Modrič, Vida Petrovič, Vesna Pintarič, Zlatko Žerak.

Boris Zmazek

Ničesar v življenju se ni treba bati,
le razumeti je treba.
(Marie Curie)

Leto 1869 je čas, komaj 100 let potem, ko je **kemija** postala znanost, to je komaj 60 let po nastanku Daltonove atomske teorije in samo pol leta potem, ko je Mendeljejev predstavil svoj periodni sistem elementov. Pouk kemije kot samostojnega predmeta se je na Slovenskem začel leta 1863 v Idriji. Leto prej je Michael Peternel na dvanajstih straneh opisal nekatere spojine in takrat 61 znanih elementov. Za imena elementov je uporabljal danes že pozabljena slovenska imena, kot so vodenec za vodik, ogljec za ogljik, dušec za dušik, kislec za kisik itd. Vsi elementi še niso imeli znanih relativnih atomskih mas, nekateri, kot je kisik, pa so imeli napačno določene, saj so takrat vodo razumeli kot spojino HO in ne H_2O. Pri pouku kemije so najprej uporabljali knjigo Kmetijska kemija, Matija Verovca (1847), in knjigo Knjiga prirode, Friedricha Schödlerja, ki jo je v slovenščino prevedel Fran Erjavec leta 1870.

Tudi na ptujski gimnaziji se je kemija poučevala kot samostojni predmet, le da so dijaki uporabljali nemški učbenik Elemente der Chemie, Antona Kauerja (1869). To je čas, ko so naravoslovne znanosti, zlasti kemija in fizika, začele odkrivati in spoznavati osnovno zgradbo snovi, atome in molekule. Kemija je postala osrednja znanstvena veda, ki je vplivala na razvoj molekularne biologije, medicine, farmacije, okoljske kemije, geologije, astronomije, nanotehnologije in drugih znanosti. Seveda se sama ne bi mogla razvijati brez razvoja le-teh, zlasti fizike in novih tehnologij. Kemija je močno vplivala na razvoj družbe, omogočila je pridelovanje večjih količin hrane, razvoj novih zdravil in novih materialov. Življenje je postalo lažje, boljše, kakovostnejše in tudi cenejše. Zaradi spremenjenega načina življenja, predvsem pa nenehne rasti prebivalstva, smo danes pred novimi izzivi, kot so ohranjanje naravnega in čistega okolja, zlasti pitne vode, razvijanje novih zdravil in okolju prijaznih materialov ter pridobivanje čiste energije. Kemija bo pri tem imela pomembno vlogo in še naprej ostala eden ključnih stebrov svetovnega gospodarstva. Napredek gospodarstva je odvisen tudi od ustrezno usposobljenih ljudi z najnovejšim znanjem. Pouk kemije in drugih naravoslovnih ved bo tako še naprej imel pomembno vlogo pri prenosu tovrstnih znanj in pri vzgoji družbeno odgovornih oseb, ki se zavedajo pomembnosti kemijske varnosti, odgovornega ravnanja s snovmi, s pozitivnim odnosom do zdravja in čistega okolja.

Tudi v zadnjih 25 letih so se na ptujski gimnaziji dogajale spremembe pri pouku kemije. Ob koncu 80-ih let prejšnjega stoletja uveden naravoslovno-matematični gimnazijski program, v katerem so bili ti predmeti zastopani z večjim številom ur, večja pa je bila tudi zahtevnost, se je v začetku 90-ih let spremenil v splošni gimnazijski program. S tem se je število ur pouka naravoslovja

[1] *S. Jozelj, Pouk kemije na Slovenskem, Šolska kronika, 1992, 25, 39—54.*
[2] *M. Peternel, Jahresbericht der k.k. Oberrealschule in Laibach, für das Schuljahr 1861/62, Imena, znamnja in lastnosti kemiških pervin.*
[3] *Fünfter Jahresbericht des steierm. landschaftlichen Realgymnasiums Pettau, 1874.*

zmanjšalo, temu primerno se je zmanjšal tudi obseg učne snovi. Gimnazijska vrata so se odprla vedno večji populaciji osnovnošolcev. 90. leta prejšnjega stoletja je zaznamoval začetek hitrega razvoja računalništva in informacijske tehnologije. Izmenjavo informacij preko klasične pošte, ki smo jo uporabljali v mednarodnih povezavah s tujimi šolami, je zamenjala veliko hitrejša komunikacijo preko faksa, danes pa hitro, tudi večkrat na dan, komuniciramo preko elektronske pošte ali drugih povezav. Na začetku smo računalnike uporabljali namesto pisalnih strojev za sestavljanje testov in drugega tekstovnega besedila. Kemija je bila že od začetka dobro podprta s programsko opremo, ki je prikazovala simulacije reakcij, zgradbo snovi in podobno. Nekaj teh programov smo zastonj dobili od profesorice Aleksandre Kornhauser iz Mednarodnega centra UNESCO za kemijske študije, s katerim smo sodelovali tudi pri pripravi lastnih računalniških programov. Pri pouku kemije smo se takrat, kot ena redkih šol iz Slovenije, priključili mednarodnemu projektu, v katerem smo se evropske šole povezale preko videokonference. Ta je takrat potekala preko satelita na Tehnični fakulteti v Gradcu. Danes lahko takšne videokonference potekajo s kateregakoli računalnika ali celo pametnega telefona. Z razvojem interneta se je močno olajšal dostop do informacij. V začetku 90-ih let so bile edine informacije redki učbeniki, druge strokovne literature skoraj ni bilo. Danes je učbenikov toliko kot založb, tem pa so se pridružili še interaktivni e-učbeniki, ki s številnimi aplikacijami, animacijami in videom vodijo dijake pri samostojnem učenju. Poskusno smo takšne učbenike uporabljali tudi na naši gimnaziji. Dijaki so k pouku namesto knjige nosili tablice. Občasno pri pouku kemije uporabljamo tudi pametne telefone. Te lahko uporabljamo kot koristne pripomočke za risanje molekul in njihovo 3D-animacijo, učenja organske nomenklature, iskanja po bazah podatkov in drugo. Tako učitelji kot tudi dijaki lahko hitro dostopamo do številnih podatkov, celo do nekaterih prosto dostopnih strokovnih člankov. Preprosto iskanje informacij predstavljajo tudi elektronske table, ki jih najdemo skoraj v vsaki učilnici. Sedanji dijaki so zelo privilegirani pri dostopu do informacij. Izkazalo se je, da je uporaba teh tehnologij koristna, lahko popestrijo pouk, ne sme pa biti pretirana. Za dijake je še vedno zelo pomembno, da stvari nastajajo pred njimi postopoma, da jim lahko sledijo. Velik problem danes predstavlja preveliko število informacij, predvsem tistih neverodostojnih. Šola ima pri tem pomembno vlogo, da dijake nauči kritičnega presojanja informacij.

Naravoslovni predmeti imajo tudi v splošnem gimnazijskem programu precejšen poudarek na **eksperimentalnem delu**, ki je osnova naravoslovnih znanosti. Z laboratorijskim delom naučimo dijake določenih ročnih spretnosti, predvsem pa učenja opazovanja pojavov. Skozi eksperiment spoznavajo dijaki določene zakonitosti, ki jih povezujemo s teorijo. Poznavanje vzroka in posledice sta ključna pri načrtovanju novih snovi. Pri eksperimentiranju pa se tudi navajajo na natančna merjenja, urejanja podatkov, prikazovanja rezultatov in interpretacije le-teh. Tudi pri eksperimentalnem delu ponekod uporabljamo računalniško opremo na osnovi senzorske tehnologije za hitra in enostavna merjenja. Leta 1994 je potekala poskusna matura, ki je bila prvič eksterno preverjanje maturantov, leta 1995 pa je bila ponovno uvedena **splošna matura**. V teh letih je kemijo na maturi opravljalo že več kot 1.000 naših dijakov. Vsako leto za kemijo pripravljamo dve, včasih tudi tri skupine maturantov, ki si kemijo v 4. letniku izberejo kot enega od izbirnih predmetov. Zadnjih nekaj let je kemija drugi najpogostejši izbirni predmet slovenskih maturantov. Učenje kemije na ptujski gimnaziji ne poteka samo pri pouku. Z dijaki se že od konca 80-ih let udeležujemo **tekmovanj** iz znanja kemije za Preglove plakete in tekmovanj mladih raziskovalcev. Naši dijaki so vedno dosegali bronaste, srebrne in zlate Preglove plakete. Pri tem lahko izpostavim Mitja Kodermana, ki je v vseh štirih letih osvojil zlato Preglovo plaketo. Ponosni smo, da so nosilci teh plaket danes uveljavljeni kemiki, tako doma kot v tujini, in so nosilci pomembnih funkcij na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo v Mariboru in v Ljubljani. Veliko jih je tudi vodilnih raziskovalcev v drugih inštitucijah in industriji, npr. v Krki, Leku, NUK-u in drugje. **Mednarodna kemijska olimpijada** je za nekatere naše dijake velik izziv. Za uvrstitev na priprave se morajo izkazati s posebnim testom. Izmed več kot sto dijakov izberejo najboljših dvajset. Ti se tedensko udeležujejo priprav v Ljubljani. V več ciklih z zelo zahtevnimi testi na koncu izberejo štiri najboljše dijake, ki zastopajo Slovenijo na mednarodni kemijski olimpijadi. Leta 2015 se je našemu dijaku prvič uspelo prebiti skozi vse priprave in preverjanja. Luka Pušnik je zastopal ptujsko gimnazijo na 47. mednarodni kemijski olimpijadi, ki je takrat potekala v Bakuju, v Azerbajdžanu. V letu 2019 pa se je naš maturant Mitja Koderman kot najboljši uvrstil v ekipo, ki je julija Slovenijo zastopala na 51. mednarodni kemijski olimpijadi v Parizu. Mitja Koderman je dosegel bronasto priznanje. Naši dijaki pa opravljajo tudi **raziskovalno delo** in svoje raziskovalne naloge predstavljajo na regijskih in državnih tekmovanjih Mladih raziskovalcev Slovenije. Pri raziskovalnem delu smo obravnavali številne teme, največkrat povezane z ekologijo in zdravjem, pa tudi čisto tehnološke. Pri pripravi nalog smo včasih sodelovali z zunanjimi institucijami, kot so Inštitut Jožefa Stefana, Silkem, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo v Mariboru, Čistilna komunalna naprava Ptuj. Leta 2012 smo pri raziskavi nanodelcev, ki nastajajo pri kemijskih eksperimentih, uporabljali takrat edini instrument za merjenje nanodelcev v Sloveniji. V letu 2016 so naši dijaki sodelovali v medgeneracijskem projektu MyMachine, ki ga je vodil Institut Jožefa Stefana. Posebnost tega projekta je bilo sodelovanje med otroki iz vrtcev, dijaki in študenti. Dijaki in študentje so uresničili ideje, ki so si jih zamislili otroci. V šolskem letu 2018/2019 sta dijaka 3. letnika raziskovala inhibitorske lastnosti azolov za protikorozijsko zaščito cinka. Nalogo sta uspešno zagovarjala in prejela zlato priznanje na regijskem tekmovanju in bronasto priznanje na državnem tekmovanju. Za vse dijake, ki jih kemija zanima, smo v preteklosti izvajali različne aktivnosti.

Tako smo leta 1998 organizirali prvi **naravoslovni tabor,** ki je potekal v CŠOD v Domu Štrk v Spuhlji. Kasneje pa smo naravoslovne tabore izvajali skupaj s fiziki in biologi. Pouk popestrijo tudi ogledi laboratorijev, najpogosteje na Inštitutu Jožefa Stefana ali Kemijskem inštitutu. Na slednjem posebej za naše dijake vedno pripravijo tematsko predavanje najnovejših raziskav ter nam razkažejo določene odseke. Udeležujemo se Festivala znanosti v Ljubljani. Občasno pa si ogledamo tudi kakšno proizvodnjo ali kemijski proces v naši širši in ožji okolici. Bili smo v tovarni Talum, d. d., Čistilni napravi Ptuj, v Gorenju, Pivovarni Laško, Krki, Leku in drugje. S kemijskimi temami so naši dijaki sodelovali tudi v številnih mednarodnih izmenjavah. Tudi v nadaljevanju bomo na ptujski gimnaziji skrbeli za prenos kemijskega znanja in veščin na vse dijake. Še naprej pa bomo poskrbeli za dijake, ki jim je kemija še poseben izziv.

V letu 2019 kemijo poučujejo Peter Luknjar, mag. Jovanka Rosič, dr. Boris Zmazek.
Laborantka je Mojca Čeh.
Od leta 1994 so poučevali še Jelka Avguštin, Ljuba Kodela, Zdenko Kolarič, Petra Korpar, Meta Puklavec.

Viktor Vidovič

FIZ

Življenje je kot vožnja s kolesom.
Če želite ohraniti ravnovesje,
se morate premikati.
(Albert Einstein)

Znanje **fizike** je temelj razvoja človeške družbe. Sokrat ni po naključju dejal, da neraziskanega življenja ni vredno živeti; neustavljiva radovednost preganja našo vrsto že od njenih mislečih začetkov, v naši civilizaciji pa se je posebej razbohotila na rodovitnih starogrških tleh, katerih modri obdelovalci so znanje postavili za eno temeljnih vrlin polno razvitega človeka. Izobraževalni sistem se je sčasoma izoblikoval v tisti mehanizem, ki to vrlino vzgaja in ljudem odpira obzorja sebe in sveta.

Slednjega smo si za predmet svoje vedoželjnosti vzeli najprej, ko smo ga skušali tako ali drugače razložiti, najprej mitološko in metaforično, že od predsokratikov naprej pa z opazovanjem in razmislekom.

Fiziko, ki je bila še do dvajsetega stoletja znana kot naravna filozofija, smo torej s seboj prinesli iz zibelke zahodne družbe. Njen neprecenljivi dosežek, ki je skozi zgodovino bolj in manj svobodno sijal, je ta, da zakonitosti, po katerih naj bi se ravnal svet, ni več iskala nad naravo, marveč v naravi sami. Od Aristotelovih pionirskih, četudi površnih opazovanj, Galilejeve matematizacije narave in Baconovih metodoloških revolucij z znanstvenim eksperimentom na čelu je kal te ambiciozne, bogoskrunske zamisli zrastla v mogočno in razvejano drevo sodobne fizike in se potem razmnožila v vse njene teoretične in praktične poganjke — fizikalna usedlina pa se je medtem zbirala, presnavljala in predajala v izobraževalnem postopku, katerega starodavno poslanstvo je izvajala tudi Gimnazija Ptuj.

Že od ustanovitve ptujske gimnazije leta 1869 je bila fizika uvrščena v predmetnik kot eden izmed obveznih šolskih predmetov. Takrat še ni bila samostojen predmet, saj so jo poučevali v sklopu naravoslovja ali po nemško Naturlehre, pač v skladu s tem, da je na Ptuju živel precejšen delež nemško govorečih ljudi in so bile uradne listine, kot so redovalnice, dnevniki in ostala šolska dokumentacija, napisane v nemškem jeziku.

Natančen seznam vseh zaposlenih učiteljev, ki so poučevali predmet v preteklosti, z dodanim časovnim pregledom in številnimi zanimivimi informacijami o predmetu, je dostopen na šolski spletni strani predmeta: http://fizika.marcus.si/informacije/zgodovina/.

Leta 1992 smo oblikovali aktiv fizike, ki uspešno deluje, prizadeva si dvigniti standard znanja fizike in promovira fiziko na naši šoli. Izdelali smo spletno stran, kjer predstavljamo svoje aktivnosti. Namenjena je predvsem dijakom, saj lahko na njej najdejo tudi učne vsebine in razne informacije, ki so povezane s poukom.

Učni program fizike in število pedagoških ur na teden se je med programi precej razlikoval. V družboslovni in jezikoslovni usmeritvi se je fizika

poučevala samo dve uri tedensko v prvem in drugem letniku, v naravoslovni usmeritvi pa so dijaki višjih razredov prisostvovali kar štirim pedagoškim uram tedensko. V tretjem in četrtem letniku so dijaki naravoslovnega programa opravljali še dodatnih pet ur eksperimentalnih vaj v okviru predmeta Fizikalna merjenja. Po letu 1994 izvajamo pri fiziki le program splošne gimnazije, kjer v prvih treh letnikih poučujemo predmet dve pedagoški uri tedensko. Dijaki so imeli možnost izbrati dodatno uro v tretjem letniku. V četrtem letniku je fizika za dijake izbirna in jo izvajamo štiri ure tedensko.

Fizikalni kabinet je med letoma 1994 in 2019 pridobil precej nove **eksperimentalne opreme**. Bogatejši smo postali za digitalni merilnik temperature in digitalni higrometer. Že leta 1994 smo pridobili prvi namizni računalnik z monitorjem in matrični tiskalnik. Naša velika želja je bila uporabiti računalnik za nadziranje fizikalnih eksperimentov in ga povezati z merilno krmilnim vmesnikom. Po preselitvi v nove prostore gimnazije smo pridobili še deset univerzalnih vmesnikov Vernier s številnimi senzorji: za tlak, temperaturo, magnetno polje, silo, plina CO_2 in PH. Klasične instrumente nadomeščajo digitalne naprave. Merilno krmilni vmesniki Vernier imajo zelo kvalitetno programsko opremo, tako da poskušamo dijakom olajšati merjenja in omogočiti čim bolj zanesljive in natančne meritve pri eksperimentalnih vajah.

Z leti na veljavi pridobiva tudi **astronomija**. Pomembna pridobitev za naš aktiv in seveda za naše dijake je teleskop Celestron NEXTAR 8 SE s Schmidt-Cassegrain postavitvijo. V letu 2003 smo prvič organizirali nočno opazovanje Saturna in Jupitra na strehi naše gimnazije. Leta 2004 smo imeli srečo, da smo lahko opazovali prehod Venere čez sončevo ploskev. Leta 2011 smo organizirali javno opazovanje delnega sončnega mrka, kjer smo imeli kar 68 % pokritost Sonca. Z nakupom astro kamere Philips SPC900NC/00 smo se lotili tudi snemanja nebesnih objektov. Vsako šolsko leto imajo dijaki možnost sodelovati pri zanimivem astronomskem opazovanju. Za naše dijake smo organizirali tudi več zanimivih predavanj in eksperimentalnih vaj na Fakulteti za naravoslovje in matematiko. V dvorani Gimnazije Ptuj smo organizirali poljudno **predavanje** prof. dr. Nataše Vaupotič z naslovom Spektri svetil, na katerem je predavateljica pokazala zahtevne demonstracijske eksperimente. Posebej se nam je vtisnilo v spomin predavanje profesorja dr. Sama Kralja z naslovom Najnovejše teorije o nastanku vesolja. Gostili smo ga v decembru 2010, ko smo skupaj z aktivom za nemščino za ptujske gimnazijce organizirali tradicionalni **projektni teden**.

Aktiv fizike je za dijake naše gimnazije organiziral številne **strokovne ekskurzije**. Za druge letnike smo več kot desetletje organizirali ekskurzije v München, kjer smo se posvetili predvsem fizikalnim poskusom in tehniki v tehničnem muzeju. Ekskurzije smo organizirali tudi v naravoslovni muzej na Dunaju, tehnični muzej v Zagrebu in seveda številne kraje po Sloveniji. Skorajda vsako leto smo v okviru priprav na maturo obiskali jedrsko elektrarno v Krškem in občasno tudi jedrski reaktor v Podgorici pri Ljubljani, kjer so za nas pripravili strokovna predavanja. V okviru decembrskih projektnih tednov se redno udeležujemo poučnih eksperimentov v Hiši eksperimentov v Ljubljani.

Za dijake z veseljem do naravoslovja so bili po letu 1994 organizirani večdnevni naravoslovni tabori. Posebej izstopa **naravoslovni tabor** v domu Burja v Seči, kjer smo podnevi izvajali njihov naravoslovni program, kar nekaj časa pa smo posvetili pripravam na maturo. V nočnih urah pa smo s teleskopom in daljnogledi opazovali nočno nebo. Seveda smo tudi merili koordinate nebesnih objektov in na osnovi višine severnice določali geografsko širino kraja.

Tudi **raziskovalna dejavnost** našim dijakom ni tuja. Udejstvovali smo se na več regijskih in državnih srečanjih Gibanje znanost mladini, za kar smo dobili priznanja in nagrade. Posebej uspešni sta bili raziskovalni nalogi Konstrukcija parabolične antene in izdelava računalnika za sprejem slik z vremenskih satelitov in Računalniško vodena vremenska hišica.

Ponosni smo na **tekmovanja**, ki se jih dijaki naše gimnazije udeležujejo na šolskem, regijskem in državnem nivoju že vse od leta 1990. Začetni uspehi nadarjenih in tekmovanj željnih posameznikov so navdihnili tudi ostale dijake, tako da smo se tekmovanj udeleževali v zmeraj večjem številu. Uvod v uspehe v zadnjih 25 letih zagotovo pomeni uvrstitev na **fizikalno olimpijado** v Pekingu leta 1994. To je uspelo dijaku Primožu Kušarju. Pred letom 1996 se je lahko državnih tekmovanj udeleževalo do pet najboljših reševalcev fizikalnih problemov na šolo. Po tem letu so se začela organizirati regijska tekmovanja iz fizike za Stefanovo priznanje. Naša gimnazija je bila organizatorica kar dveh regijskih tekmovanj in državnega tekmovanja leta 2011. V naši tekmovalni regiji so zastopane srednje šole od Maribora do Lendave. Dijaki lahko na regijskih tekmovanjih dosežejo bronasto Stefanovo priznanje, le najboljših 19 iz regije pa se uvrsti na državno tekmovanje, kjer lahko dosežejo srebrna in zlata Stefanova priznanja. Naši tekmovalci so prejeli številna bronasta, srebrna in zlata priznanja, za visoka mesta v državi pa še dodatno pohvale in nagrade. Društvo matematikov, fizikov in astronomov je v letu 2010 prvič organiziralo tekmovanja v znanju astronomije za Dominkova priznanja. Tekmovanj iz znanja astronomije se redno udeležujemo od leta 2012.

V letu 2019 fiziko poučujeta Kristina Pajek in Viktor Vidovič.
Laborant je Ervin Sedlašek.
Od leta 1994 so poučevali še Janez Bezjak, Jasmina Jančič, Anja Jesenek Grašič, Franc Kidrič, Iris Mlakar.

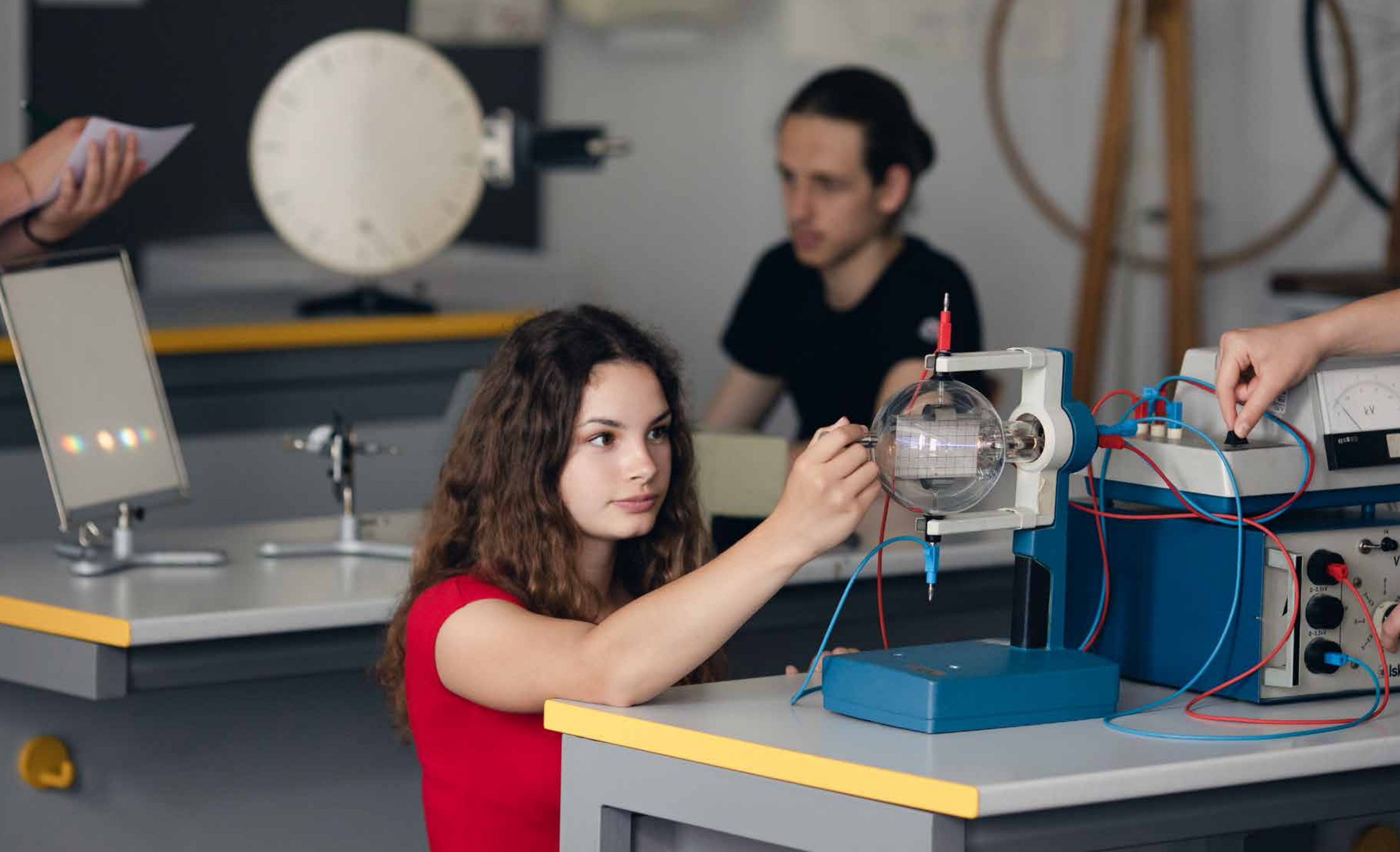

Zdravka Pernek

Ni popolnost končni cilj, smisel življenja je nikoli zaključen proces izpopolnjevanja, zorenja in žlahtnjenja.
(John Dewey)

Biti človek. Živeti. Biti srečen. Biti izpolnjen. Kaj me oblikuje? Zakaj živim? Kakšen je namen in smisel mojega življenja? Kdo sem jaz, ta skrivnostni znani neznanec? Vprašanja, na katera verjetno človek išče odgovore, odkar se zaveda samega sebe. Pa jih je našel? Jih je sploh moč najti? Mislim, da je odgovor ne in da hkrati. Zakaj ne? Ker sta človek in življenje neskončna, brezmejna v svojih možnostih, ki jih je v življenju nemogoče povsem odkriti, razviti, spoznati in živeti. In zakaj da? Ker je človek znotraj te neskončnosti, brezmejnosti duha določen z genetiko in kulturo, ki mu do neke mere določata okvir in smer njegovega razvoja in življenja, ki pa ga je moč usmerjati, spoznavati in marsikaj tudi spoznati zato, ker je človek zavestno bitje, bitje z voljo do smisla, kot pravi V. Frankl. In če je vse eno, kar pravijo modri in kvantni fiziki, potem spoznaj sebe in spoznal boš druge in svet. In **psihologija** je znanost, ki pomaga postavljati takšna vprašanja in usmerjati iskanje odgovorov.

Živimo v času visoko razvite tehnologije, ko je razkorak med razvojem tehnologije in stanjem duha verjetno največji v vsej naši zgodovini. Bivamo v družbeni stvarnosti, ko bivanjsko praznino zapolnjujemo s povezovanjem preko družbenih omrežij, ki navidezno zbližujejo, v resnici pa človeka oddaljujejo od resnice, narave, drugih ljudi in od lastnega bistva, zaradi česar postaja človek resnično vedno bolj osamljen, nesvoboden in nesrečen. In namesto da bi srečo in izpolnitev iskal v samem sebi in sodelovanju ter pristnih odnosih z drugimi, jih išče v tekmovalnosti in površinskih, plitvih trenutnih zadovoljitvah, ki jih nudi v potrošništvo in ceneno zabavo usmerjena industrija, ki omamlja njegovo zavest, ne da bi se tega sploh zavedal.

Ko nadzor nad človekom in njegovo zavestjo s pomočjo tehnologije ni več znanstvena fantastika, ampak realnost, v kateri živimo, je še toliko pomembneje, da se speča Trnuljčica v nas prebudi in da človek ponovno najde pot k samemu sebi, svojem bistvu, pri čemer so kažipot na tej poti do neke mere tudi spoznanja psihologije.

Gimnazijska leta so leta odraščanja, ko se otroštvo dokončno poslovi in mladostnik stopa v nov svet, svet odraslosti. Psihično življenje se širi in preusmerja v raziskovanje notranjih pokrajin ljubezni, odnosov, smisla …, kar zahteva veliko notranje moči, iskrenosti do sebe, poguma, svobode. In **psihologija** mladostnika pri tem spremlja in ga opremlja z znanjem, da se lahko pogumno poda na pot iskanja resnice o sebi, na pot, kjer bo tudi srečal in vzpostavil odnose z drugimi, da bo življenju rekel da.

V letu 2019 psihologijo poučuje Zdravka Pernek.
Od leta 1994 je poučevala še Veronika Leskovar.

ODNOSI DRUŽINA STRPNOST SPOŠTOVANJE DISKRIMINACIJA KULTURA DELO ENAKOPRAVNOST SOCIALIZACIJA RAZNOLIKOST EKOLOŠKE KATASTROFE ZAVEDANJE DRUŽBA FUNKCIONALIZEM KONFLIKTNA TEORIJA KULTURA ELITNA KULTURA SIMBOLIČNI INTERAKCIONIZEM KULTURA JEZIK OBIČAJI ARTEFAKTI VREDNOTE DRUŽBENE NORME SIMBOLI GLOBALIZACIJA OBLAST ASIMILACIJA AKULTURACIJA INTERKULTURALIZEM KULTURNI RELATIVIZEM SUBKULTURE MNOŽIČNA KULTURA SOCIALIZACIJA MLADOST VRSTNIKI ŠOLA DRUŽBENA NEENAKOST DRUŽBENI STATUS STATUSNI SIMBOLI MANJŠINE REVŠČINA DRUŽBENA MOČ PRAVNA DRŽAVA MODERNA DEMOKRACIJA DELO SOCIALNA DRŽAVA DRŽAVA BLAGINJE NACIONALNE DRŽAVE NACIONALIZEM POLITIČNA UDELEŽBA MULTIKULTURALIZEM POLITIČNE STRANKE RAST PREBIVALSTVA INTERESNE SKUPINE VOLITVE EVROPSKA UNIJA RELIGIJA EKOLOŠKA KRIZA PADANJE RODNOSTI DRUŽBENI SPOL BIOLOŠKI SPOL ETNOCENTRIZEM KOMUNICIRANJE S TELESOM POSEGI V TELO ZAKONSKA ZVEZA MONOGAMIJA MEDIKALIZACIJA DRUŽINA POLIGAMIJA ENDOGAMIJA SORODSTVO ŠOLA MERITOKRACIJA KULTURNI KAPITAL VSEŽIVLJENJSKO UČENJE FUNKCIONALNA PISMENOST RELIGIJA MONOTEIZEM POLITEIZEM SEKULARIZACIJA ODKLONSKOST KONFORMNOST DRUŽBENI NADZOR MNOŽIČNI MEDIJI ZNANOST KAKOVOST ŽIVLJENJA DELO ZAPOSLITEV ŠOLA STATUS PROSTI ČAS SINDIKATI BREZPOSELNOST EKSOGAMIJA KOMUNICIRANJE S TELESOM EKOLOŠKA KRIZA PADANJE RODNOSTI DRUŽBENI SPOL BIOLOŠKI SPOL POLITIČNE STRANKE EVROPSKA UNIJA INTERESNE SKUPINE VOLITVE

Alenka Baum

SOC

Svet se sesuva, mi pa moramo o tem razmišljati, govoriti in ukrepati.
(Immanuel Wallerstein)

Sociologija je znanost, ki se sistematično ukvarja s proučevanjem družbe, družbenega življenja in življenjem posameznika v družbi. Kot sistematična in kritična veda izvira iz dobe razsvetljenstva, kot samostojna znanost pa je bila priznana konec 19. stoletja.

Giddens je zelo nazorno opredelil bistvo sociologije, ko je dejal, da »ponuja poseben in razsvetljujoč pristop k proučevanju človeškega vedenja. Pomeni tudi to, da smo sposobni stopiti korak nazaj od osebnih razlag sveta, da bi uvideli širše družbene okoliščine, ki vplivajo na življenje, ki ga živimo«.

Spremembe v družbi so v zadnjih desetletjih izjemno hitre. Z intenzivnostjo globalizacije se čas in prostor krčita in množični mediji postajajo tisti, ki nam v vsakem trenutku ponujajo informacije o dogajanju v svetu. Razumevanje in kritičnost do informacij in vsebin je ključno za to, da smo sposobni individualne odločitve in ravnanja umestiti in razumeti v konceptu širših družbenih okoliščin.

Mladostniki danes nimajo preproste naloge znajti se v svetu, v kakršnem živimo. Njihovo odraščanje je precej drugačno od odraščanja njihovih staršev. Velik del svojega (prostega) časa preživijo v »družbi« svojih telefonov in drugih medijev, kjer imajo na dosegu roke v vsakem trenutku ogromno informacij. Naša naloga je v veliki meri ta, da jih (na)učimo kritičnosti, da jih spodbujamo h kritičnemu mišljenju in k temu, da znajo argumentirano zavzemati in predstavljati svoja stališča. Da so strpni in odprti do drugih in drugačnih. S pomočjo tem iz učnega načrta spoznavamo delovanje družbe in njenih ključnih institucij. Z aktualizacijo vsebin na konkretnih primerih poskušamo dijakom postaviti ogledalo, da bi se zavedali dogajanja okrog sebe in spoznali pomen svojih stališč, ravnanj in svoje vloge v družbi.

V letu 2019 sociologijo poučujeta Alenka Baum, Sandra Kupčič Toplak.
Od leta 1994 so poučevali še Mateja Belšak, Aleksandra Čurin, Mira Janžekovič, Mojca Patekar, Branimir Rokavec, Maja Ropič, Boštjan Šeruga.

RADOVEDNOST LJUBEZEN IN MODROST DVOM VEDETI »RAZUMEM?« BIT BISTVO SMISEL NIČ ARGUMENT ETIKA KATEGORIČNI IMPERATIV UŽITEK V TEKSTU NESKONČNO BREZDANJE RAZKOŠJE V GLAVI FILOZOFIJA NA MATURI TEŽKO KOMPLEKSNO FILOZOFI FILOZOFINJE GRKI DIALEKTIKA RAZUMETI SUBJEKT/OBJEKT INTENCIONALNOST PODČRTANE KNJIGE EGALITARNOST SEBSTVO TRANSCENDENTALNO POJEM »KAJ TO JE STO PROCENTNO?« ESEJ DUALIZEM PRAVIČNOST SVOBODA DEMOKRACIJA NOVOVEŠKA FILOZOFIJA NAJSTVO SOKRAT: VEM, DA NIČ NE VEM PLATONOVA DRŽAVA ROUSSEAU: ČLOVEK SE RODI SVOBODEN A JE VSEPOVSOD VKOVAN V VERIGE NIETZSCHEJEVE TRI PREOBRAZBE DUHA LOCKE: MEJA MOJE SVOBODE JE SVOBODA DRUGEGA HOBBES: ČLOVEK JE ČLOVEKU VOLK DESCARTES: COGITO ERGO SUM MILL: NAČELO SVOBODE RAWLS: NAČELO NEENAKOSTI KANT: ZVEZDNATO NEBO NAD MANO IN MORALNI ZAKON V MENI HOBBES: ČLOVEK JE ČLOVEKU VOLK SARTRE: EKSISTENCA JE PRED ESENCO RADOVEDNOST LJUBEZEN IN MODROST DVOM VEDETI »RAZUMEM?« BIT BISTVO ETIKA SMISEL NIČ ARGUMENT KATEGORIČNI IMPERATIV UŽITEK V TEKSTU GRKI NESKONČNO BREZDANJE RAZKOŠJE V GLAVI FILOZOFIJA NA MATURI BIT RAWLS: NAČELO NEENAKOSTI LOCKE: MEJA MOJE SVOBODE JE SVOBODA DRUGEGA HOBBES: ČLOVEK JE ČLOVEKU VOLK DESCARTES: COGITO ERGO SUM MILL: NAČELO SVOBODE DVOM VEDETI »RAZUMEM?« BIT BISTVO HOBBES: ČLOVEK JE ČLOVEKU VOLK DESCARTES: COGITO ERGO SUM PLATONOVA DRŽAVA RADOVEDNOST LJUBEZEN IN MODROST

Vida Otič

FIL

Zvezdnato nebo nad mano in moralni zakon v meni.
(Immanuel Kant)

Filozofi navadno začnemo s Sokratom, za nas je leto nič začetek filozofskega štetja časa. Je pa on paradoksalni začetnik; če je filozofiji lastna želja po približevanju modrosti, potem je zgodovina filozofije zapis te želje, a v svojem izhodišču, tako rekoč na prvi strani se nahaja filozof, ki ni zapisoval, ker je trdil, da je vsa dejavnost filozofije v dialogu, v pogovoru med sogovornikoma, ki mora argumentirano teči, kjer se lovi resnica. A to, kar se ulovi, je spremenjen sogovorec, ta ni več nosilec neke vednosti, utrjen je v drži nevednosti, v nenehni radovednosti s prižganim ognjem ljubezni do modrosti.

Tudi uram filozofije mora biti lastna ta sokratska drža, sicer ostanejo zgolj zapiski, ocene, poročila s tekmovanj, fotografije s filozofskih taborov, celo medijske omembe, ko sodelujemo na prireditvah take vrste, ostanejo maturitetna spričevala in RIC-ove statistike. A tisto res pomembno nima svoje materialne podstati, ostane kot spodbujena ali le nadaljevana filozofska radovednost, drža, ki uokviri pogled na prostor in čas, zaostri in obogati. To je naš cilj.

Ker pa bo imel ta zapis svoje mesto v kroniki, se moram vsaj delno pokoriti žanru in navesti relevantne podatke. Od šolskega leta 2002/2003 je filozofija **maturitetni predmet**. Zaznamuje jo maloštevilnost, velika predanost predmetu, dobri uspehi na maturi in **filozofski tabori**. Tabore navadno izvedemo v aprilu na CŠOD Planinka, so tridnevni, izpeljemo preizkus iz pisanja filozofske mature, povabimo goste, ki filozofijo predavajo na filozofski fakulteti ali na gimnaziji, si pogledamo ustrezne dokumentarne in igrane filme, ki lahko razširijo našo razumevanje problematike in se seveda družimo, diskutiramo. Včasih nas obiščejo bivši maturanti in pomagajo pri izvedbi aktivnosti. Matura iz filozofije zahteva od dijakov veščino pisanja eseja, dijaki morajo tako usvojiti formo in poznati vsebino, kar jim omogoča, da argumentirano in kritično zajamejo filozofski problem. Nekateri to izpilijo do vrline in tem je namenjeno tekmovanje iz pisanja filozofskega eseja. Naši dijaki se **tekmovanj** pogosto udeležijo, dosegli so bronasta, srebrna in zlata priznanja. Dva dijaka pa sta se udeležila **filozofske olimpijade**, in sicer Miha Andrič leta 2009 ter Tomaž Žgeč leta 2019.

Pod okriljem Unesca od leta 2008 poteka **svetovni dan filozofije**, ki se ga vsako leto udeležimo. Ponosni smo, ker smo kar trikrat aktivno sodelovali: leta 2010 je srečanje potekalo na temo Realnost in fikcija, leta 2012 smo sodelovali s kratko lutkovno predstavo Živalska farma, leta 2015 pa smo pripravili gledališko črtico na temo Nietzschejevih Treh preobrazb.

Velikokrat smo učitelji filozofije tudi mentorji **debatnega kluba** in se udeležujemo debatnih tekmovanj, ki potekajo pod okriljem Zavoda za kulturo dialoga. Gimnazija Ptuj sodeluje pri tem

projektu od začetka, velikokrat smo gostili debatna tekmovanja, nekajkrat celo državno tekmovanje. Dijaki se urijo v kritičnem mišljenju, ki pa se zaradi strukture debate ne sme spustiti na nivo kritizerstva, ki neutemeljeno vztraja pri svojem. Na argumente morajo odgovoriti s protiargumenti, morajo torej poslušati in premisliti. Kako je šlo našim ekipam v vseh teh letih? Dobro, nekajkrat so zmagali, nekajkrat so prišli do finala in tam izgubili. Velikokrat so bili opaženi kot dobri govorci in govorke in izvrstni tekmovalci. Eden izmed njih danes pripravlja slovensko svetovno debatno ekipo in predava debato po vsem svetu ter še vedno aktivno sodeluje z nami, v tem šolskem letu namreč sodelujemo še z gimnazijo IISS PietroSette iz Santerama v **projektu Erasmus+**, kjer je naš nekdanji dijak koordinator in zaželen predavatelj.

Vse, kar smo počeli, nekaj od tega smo tudi fotografirali ali drugače shranili, ima še drugačne sledi. Vse, kar gre v dušo, v zavest namreč nikoli več ne more iz nje, lahko tam le ždi, lahko pa živi in utripa v osebnosti dotaknjenega, morda mu doda kanček dostojanstva.

V letu 2019 filozofijo poučuje Vida Otič.
Od leta 1994 so poučevali še Andrej Adam, Simona Blagovič, Silvo Zapečnik.

Zdravka Pernek, Vida Otič, Mira Janžekovič,
Alenka Baum, Sandra Kupčič Toplak

Humanistika s svojo mehko avtoriteto prispeva k nastajanju novega znanja, vednosti, vrednot in lepega, ki jih porablja in diseminira v funkciji javnega dobrega.
(Rudi Rizman)

Humanistični predmeti filozofija, psihologija in sociologija se sicer po metodi dela in strukturi obravnavanega objekta med seboj razlikujejo, a druži jih to, kar je vsebovano v pomenu njihovega imena: človečnost. Skupna jim je torej ideja, da je človečnost ujeta v našo dušo, da se te duše povezujejo v skupnost, ki nadgrajuje samo dušo, ki pa ima vendarle svobodo, da postavlja pravila, po katerih bo živela, in jih išče skupaj z drugimi. Ne od nekdaj, ne vedno in to nikakor ni zagotovljeno. Zato pa so ti predmeti nujni, zato so humanistični in zato smo v aktivu izvedli številne projekte, razvili medpredmetno povezovanje in pripravili številna predavanja, okrogle mize, razstave in koordinirali projektne dni.

Zaradi pomena širšega vpogleda v družbeno življenje smo v devetdesetih letih pričeli s povezovanjem in projektnim pristopom. Tako so nastali **projekti** in dijaki, ki so v teh projektih sodelovali, so svoja spoznanja predstavili vsem dijakom šole.

V projektu Družina so dijaki predstavili zgodovinski razvoj družine, vrste družin in vzgojne sloge. Dijaki so tako dobili vpogled v raznolikost družinskega življenja nekoč in danes.

V projektu Vloga očeta so dijaki obdelali in predstavili pomen in vlogo očeta pri oblikovanju osebnosti s pravnega vidika in zgodovinsko-antropološkega pogleda, ki sta vključevala tudi filozofijo in umetnost, s psihološkega in sociološkega vidika. Predstavljena je bila vloga očeta v delih Dostojevskega in v Balzacovem romanu Oče Goriot.

Projekt Vrednote in prosti čas mladih je nastal kot primerjava z republiško raziskavo Mladina v sodelovanju s Fakulteto za družbene vede Univerze v Ljubljani. Izkazalo se je, da so ptujski gimnazijci v depriviligiranem položaju glede na socialni status in kulturni kapital, kar je pomenilo še večjo zavezo za delo z njimi. Raziskava je pokazala, da so pri naših gimnazijcih prevladovale tradicionalne družinske vrednote in da štipendijo v veliki meri porabijo za kritje osnovnih življenjskih stroškov.

S projektom Subkulture mladih so dijaki predstavili takratne aktualne subkulture (rokerje, hipije, pankerje …). Z njihovimi idejami so se mladi v veliki meri poistovetili in tako izražali kritičen odnos do družbenih razmer. Svoje predstavitve so podkrepili z izborom ustrezne glasbe, s tipičnim videzom in z oblačili, s katerimi so izražali pripadnost tem gibanjem. V okviru dvoletnega projekta Eko šola so dijaki pripravljali strokovno, likovno in literarno obarvane razstave. Ob dnevu Zemlje, 22. aprila, so o pomenu narave in ekologije s stojnico in kulturnim programom osveščali mimoidoče v mestu. Prav tako so postavili stojnico na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Ob prelomu desetletja in selitvi v novo zgradbo so dijaki v projektu Meščanstvo raziskovali družbeni

položaj ženske v 19. stoletju in ga predstavili z raziskovalnimi nalogami, plakati, razstavo in tudi z dramatizacijo odlomka iz Ibsenove drame Nora.

Namen projekta Pravljice je bil spoznavanje večplastnosti in sporočilnosti ter večne aktualizacije pravljic, razumevanje simbolne govorice, kompleksnosti sporočilnosti in možnost različnih interpretacij simbolov. Pravljice smo proučevali pri pouku slovenščine — zvrsti, zbiranje, motivi, razlaga simbolov; sociologije — družbena struktura (spolne vloge in spolna neenakost), vzgoja; nemščine — brata Grimm, pravljice v Nemčiji, Schattenspiel; umetnostne zgodovine — slovenski in svetovni ilustratorji; filozofije — psihoanalitični vidik pravljic in psihologije — spoznavanje sebe, identifikacija, spolno zorenje, morala.

Dijaki tretjih letnikov, ki so se odločili za izbirni predmet sociologija in filozofija, so sodelovali v evropskem projektu **Vzgoja za enake možnosti spolov**, ki je trajal dve leti in katerega nosilec je bila Gimnazija Ravne. Namen projekta je bil ozaveščanje mladih o problematiki neenakih možnosti spolov ter razbijanje predsodkov in stereotipov. Delo je teklo na teoretskem in empiričnem nivoju. V začetku smo »posneli« stanje o poznavanju problematike, nato pa nadaljevali s spoznavanjem pomembnih teoretskih prispevkov, analizirali smo dokumentarne in igrane filme ter izvajali različne delavnice, kjer so dijaki prepoznavali in reševali probleme, vezane na področje spolne neenakosti. Kot rezultat dela so izdali tudi brošuro.

V šolskem letu 2018/2019 smo ena od šol ambasadork Evropskega parlamenta. Projekt **Šola ambasadorka Evropskega parlamenta (EPAS)**, ki poteka pod okriljem Evropske unije v številnih državah članicah, je namenjen krepitvi zavedanja mladih o Evropi in evropski parlamentarni demokraciji, da bi si pridobili aktivno znanje o Evropski uniji, zlasti o Evropskem parlamentu. Poleg poučevanja dejstev o Evropski uniji vključuje tudi pridobivanje izkušenj o evropskem državljanstvu, in sicer pomen EU v vsakdanjem življenju in možnosti, da bo prihodnja Evropa taka, kot si jo želimo. Petar Mrdović iz pisarne Evropskega parlamenta Slovenije je z dijaki izpeljal delavnico Tokrat grem volit. 3 dijakinje so se udeležile simulacije Evropskega parlamenta v Strasbourgu 2018, ob predstavitvi knjige **Miha spoznava Evropsko unijo** v šolskem letu 2017/2018, ki sta jo napisali dve ptujski gimnazijki, pa nas je obiskal evropski poslanec Franc Bogovič, ki je tudi pobudnik širšega evropskega projekta **Zavezništvo za mlade, Mladi mladim**. V njem zraven srednjih šol znotraj Posavja sodeluje tudi Gimnazija Ptuj. Projekt je potekal od decembra 2018 do marca 2019. Našo šolo je v tem projektu zastopalo 7 dijakov 3. letnikov. Glavne naloge projekta so bile predvsem vzpostaviti sodelovanje med dijaki srednjih šol in uspešnimi podjetji iz njihove regije, proučiti nekatere politike EU, ki so povezane z dejavnostjo teh podjetij, ter predstaviti zaključke projekta javnosti.

Gimnazija Ptuj si je za področje raziskovanja izbrala dandanes zelo aktualno temo varovanje okolja ter k sodelovanju povabila Komunalno podjetje Ptuj, podjetje Talum ter Javne službe Ptuj. Pred terenskim delom projekta je bil organiziran sestanek s pobudnikom projekta, ki je dijakom predstavil projekt ter svoje delo v evropskem parlamentu. Po srečanju so lahko dijaki vprašanja, ki jih niso uspeli zastaviti na sestanku, poslali v Evropski parlament. Uvodnemu delu je sledil ogled izbranih podjetij, ki si prizadevajo in stremijo k čim čistejšemu okolju v našem kraju. V okviru aktiva družboslovja dijaki sodelujejo tudi v številnih projektih šole. V zadnjem letu pri pouku sociologije zelo aktivno v nacionalnem projektu UNESCO ASP mreže Učenec poučuje (IV. OŠ Celje), kjer se dijaki vživijo v vlogo učiteljev.

Medpredmetne povezave znotraj aktiva in z drugimi predmeti na teme: Enake možnosti spolov (filozofija-sociologija), Šparta ali rojstvo filozofije v prelomu z mitologijo (filozofija-zgodovina), Atenska šola (filozofija-umetnostna zgodovina), Svoboda skozi Gabrovo pesem La liberta (filozofija-italijanščina), Zenovi paradoksi (filozofijamatematika), Družina in vzgojni slogi (psihologija-sociologija), Človekove pravice, Martin Luter King (sociologija-angleščina), Razvoj človekovih pravic (zgodovina-sociologija), Strukturne in vsebinske značilnosti seminarske naloge (sociologija-knjižnično informacijska znanja), Spreminjanje kultur (geografija-sociologija), Življenje mladega Wertherja (psihologija-slovenščina).

K obogatitvi šolskih vsebin so v veliki meri prispevala tudi **predavanja** in razgovori dijakov s pomembnimi strokovnjaki, ki so gostovali na naši šoli.

Naj omenim le nekatere: dr. Maca Jogan, ki je govorila o seksizmu v slovenski družbi, dr. Ivan Bernik je predaval o sociologiji spolnosti, dr. Mirjana Ule je dijake seznanjala s predsodki in stereotipi v slovenski družbi. Tema predavanja dr. Franceta Bučarja je bila Razvoj slovenske nacionalne identitete, dr. Vesna Vuk Godina pa je spregovorila o razumevanju kulturnega relativizma. Sodelovali smo tudi s Tomom Križnarjem, ki žrtvam genocida v Darfurju pomaga tudi s podarjanjem mini kamer, katerih namen je, da zločinci »dobijo obraze«. Tudi dijaki naše gimnazije so zbirali denarne prispevke za nakup kamer. O revščini v globaliziranem svetu je predaval dr. filozofije in samostojni novinar Vasja Bedanič. Dr. Alenka Švab je predavala na temo Razumevanje telesa v sodobnih modernih družbah s poudarkom na komercializaciji teles, dr. Marina Tavčar pa o množičnih medijih. Dr. Barbara Rajgelj je gostovala dvakrat. Prvič je predavala na temo Pravni vidik urejanja pravic istospolno usmerjenih ljudi, drugič pa o položaju homoseksualne skupnosti v Sloveniji. Erik Valenčič je po ogledu filma predaval o razmerah v Gazi. Dr. Renata Šribar je predavala o kodi spola. Univerzalnost človekovih pravic je predstavil dr. Nenad Miščevič. Dr. Roman Kuhar je bil naš gost dvakrat. Prvič je predaval o homofobiji na Slovenskem, drugič pa o Vsakdanjem življenju gejev in lezbijk. Predavanje je neposredno predvajal radio MARŠ. Dr. Svetlana Slapšak je predavala o spolni identiteti v antiki in danes, dr. Primož Šterbenc pa je dijakom predaval na temo Islam kot TISTO. Simona Muršec je kot aktivistka LGBT spregovorila o svojem boju za pravice istospolno usmerjenih, Miha Andrič in Dora Lenart pa sta z dijaki razvijala metodo debate.

Družboslovni aktiv je bil v letu 2016 koordinator **projektnih dni** na temo **Človekove pravice**. Njihov namen je bil na šolo povabiti nevladne organizacije, ki so vsakodnevno v stiku z depriviligiranimi ljudmi, ki so jim človekove pravice zares kršene, in ker lahko aktivisti senzibilizirajo dijake tako, kot jih teoretski pristop nikoli ne more. Delavnice so izvajale nevladne organizacije Amnesty International, Adra, Humanitas, Magdalenska mreža, Sofijini ljubimci, Mirovni inštitut. Nekateri dijaki so si ogledali tudi razstavo Migracije. V okviru teh dni je bil izveden tudi razgovor s Tomom Križnarjem.

PSI, FIL, SOC

RAČUNALNIK INFORMACIJA ALGORITEM INFORMACIJSKI SISTEM INTERNET PROGRAMIRANJE POWER POINT BREZŽIČNO OMREŽJE MICROSOFT WI-FI TIPKOVNICA RAČUNALNIŠTVO WINDOWS HTTP DOMENA INFORMACIJSKI PROBLEM RAM PROCESOR PODATKI SEMINARSKA NALOGA MIŠKA WORD IZMENJAVA SPOROČIL GOOGLE UREJANJE BESEDIL DIGITALIZACIJA WWW RAČUNALNIŠKA PISMENOST UNICODE OFFICE EXCEL TELEFON VIDEO HTML RAČUNALNIŠKA OMREŽJA ANIMACIJA TEHNOLOGIJA PROGRAMSKI JEZIK PROTOKOL DATOTEKA PRENOS PODATKOV IP DOMENA SVETOVNI SPLET TABELA PREGLEDNICA INFORMACIJSKE REŠITVE KOMUNIKACIJE ZASLON POMNILNIK PROGRAMSKA OPREMA STROJNA OPREMA LOGIČNE OPERACIJE UKAZI MULTIMEDIJSKA PREDSTAVITEV MODEM TISKALNIK DVD OPTIČNI DISK ODPRTA KODA LICENCA UPORABE OUTLOOK EXPRES GMAIL YOUTUBE INSTAGRAM FACEBOOK APPS UREJANJE BESEDIL KB GB OMREŽJA ZASLON NAMIZJE ISDN-PRIKLJUČEK CD APPLE IPHONE IKT MODEM KOMUNIKACIJE RAČUNALNIŠKA PISMENOST UNICODE OFFICE EXCEL TELEFON SEMINARSKA NALOGA RAČUNALNIŠKA PISMENOST INFORMACIJSKI PROBLEM ANIMACIJA UREJANJE BESEDIL DIGITALIZACIJA WWW RAW PROCESOR MIŠKA WORD RAČUNALNIK INFORMACIJA TABELA PREGLEDNICA INFORMACIJSKE REŠITVE STROJNA OPREMA LOGIČNE OPERACIJE PROGRAMSKA OPREMA POMNILNIK ODPRTA KODA LICENCA UPORABE YOUTUBE PROTOKOL DATOTEKA PRENOS PODATKOV IP DOMENA SVETLOBNI SPLET WWW KB GB OMREŽJA ZASLON NAMIZJE ISDN-PRIKLJUČEK LICENCA UPORABE ODPRTA KODA ANIMACIJA

Peter Marčič

Prihodnost najbolje napoveš tako,
da jo izumiš.
(Steve Jobs)

Začetki **računalništva** v srednjih šolah v Sloveniji segajo v leto 1971. Poučevanje se je začelo s projektom Uvajanje računalniške pismenosti v srednje šole. V šolskem letu 1974/75 se je predmet računalništvo izvajal na 65 srednjih šolah v Sloveniji. Kot prelomnico bi lahko izpostavili šolsko leto 1990/91, s katerim postane predmet računalništvo in informatika obvezen enoletni predmet na vseh srednjih šolah. V okviru predmeta so dijaki spoznali osnove računalništva in informatike, urejanje besedil, baze podatkov in osnove programiranja. Prav tako je bil učni načrt pripravljen za nadaljnje poučevanje kot izbirni predmet v višjih letnikih gimnazije v okviru izbirnih vsebin. Do spremembe učnega načrta pride v letu 1995, večji poudarek je na obdelavi besedil in izdelavi daljše seminarske naloge, kar ostaja v večji meri še danes. Zadnjo večjo spremembo doživi učni načrt leta 1998, ko se predmet tudi preimenuje v predmet informatika. Gimnazijski učni načrt za informatiko sloni na izpeljavi predmeta v 1., 2 in ali 3. in 4. letniku izobraževanja (pov. po: RINOS, 2018).

Ob uvajanju mature v gimnazijah predmet računalništvo in informatika, kasneje informatika, ni bil uvrščen v seznam maturitetnih predmetov. Šele z letom 2002 je Republiška maturitetna skupina sprejela sklep, da je treba predmet informatika uvrstiti med izbirne predmete mature. Leta 2004 je bil pripravljen predmetni izpitni katalog za splošno maturo za informatiko. Prvič pride do izvedbe predmeta informatika na maturi leta 2007, tudi na Gimnaziji Ptuj. Kot izbirni predmet si informatiko na maturi izbere običajno malo dijakov ali pa sploh nobeden. Razlog za to je možno iskati tudi v tem, da se je predmet računalništvo in informatika in pozneje informatika skozi čas počasi umikal iz višjih letnikov kot izbirni predmet, kar se posledično odraža v slabšem nivoju znanja s tega področja. Dijaki, ki si izberejo informatiko kot izbirni predmet na maturi, morajo sami predelati obsežno področje snovi, saj v prvem letniku usvojijo le osnove.

Informatika se na Gimnaziji Ptuj izvaja v prvem letniku kot obvezni predmet. Naloga informatike v osnovnem, torej obveznem delu je podati dijakom tista znanja in veščine, ki opredeljujejo informacijsko pismenost. Informatika presega le poznavanje ukazov programske in strojne opreme. Učni načrt nam narekuje, da obdelamo teoretično področje v 18 urah in praktični del v okviru 52 ur.

V okviru teoretičnega dela se dijaki seznanijo s temeljnimi pojmi informatike in spoznajo informacijsko tehnologijo. V okviru praktičnega dela izdelajo daljšo seminarsko nalogo s sodobnim urejevalnikom besedil, splošno poimenovano pisna predstavitev informacije.

Tematika področja, ki ga v prvem letniku obdelamo, se v okviru učnega načrta skozi čas spreminja in predvsem dopolnjuje. Informacijsko tehnologijo spremlja silovit razvoj. Prerasla je v informacijsko

INF

komunikacijsko tehnologijo. Nenehen razvoj IKT, razvoj storitev in vsebin ki, jih ponuja, zahteva dopolnjevanje znanj in veščin, ki opredeljujejo informacijsko pismenost.

V okviru izbirnega predmeta informatika se dijaki seznanijo z osnovami računalniških omrežij programiranja in multimedijsko predstavitvijo informacije z izdelavo spletnih strani. V okviru predmeta je v skupinah več dijakov,ki izdelajo spletno stran na poljubno tematiko.

Izbirni predmet informatika je bil na voljo vse do leta 2014 in so si ga dijaki lahko izbrali v okviru izbirnih predmetov drugega letnika. Dokler je bil predmet informatika na voljo kot izbirni predmet, so si ga dijaki kar številčno izbirali.

Dijaki Gimnazije Ptuj so s svojimi izdelki vrsto let sodelovali na **festivalu računalništva** v izvedbi Zveze za tehnično kulturo Slovenije. Leta 2002 je bilo njihovo sodelovanje na 8. festivalu računalništva nagrajeno s priznanjem za doseženo 3. mesto na državnem **tekmovanju** za izbor najboljše spletne strani srednjih šol.

Ponosni smo na dijaka Gimnazije Ptuj, ki sta se v letu 2012 s svojo kreativnostjo, domiselnostjo in ustvarjalnostjo pri spletni predstavitvi informacije še posebej izkazala. Pripravila sta spletne strani, posvečene legendarnim slovenskim motociklom Tomos. Na mednarodnem tekmovanju Dot award, v organizaciji belgijskega Roger Van Overstraeten Society, sta zasedla odlično tretje mesto.

V prihodnje učna skupina za informatiko na Ministrstvu za šolstvo pripravlja korenite spremembe, pri čemer naj bi bil večji poudarek na programiranju. Namen poučevanja informatike je preseči izobraziti dijake le kot uporabnike IKT, treba jih je izobraziti v tvorce IKT. Pridružujem se stališču tistih učiteljev, ki menijo, da informatika v gimnazijskem prostoru zahteva s svojo težavnostjo vsaj toliko obveznih vsebin, kot jih imajo ostali predmeti. Rezultati mature namreč kažejo, da je informatika eden težjih izbirnih predmetov.

V letu 2019 informatiko poučuje Peter Marčič.
Od leta 1994 so poučevali še Branko Kancler, Damjan Križnik, mag. Oton Mlakar, Vesna Mrkela, Jernej Regvat, Simon Starček, Stanislav Šenveter.

Darja Rokavec

V 21. stoletju niso nepismeni tisti,
ki ne znajo pisati ali brati,
temveč tisti, ki se ne znajo učiti,
odučiti in ponovno naučiti.
(Alvin Toffler)

Kaj pomeni biti mlad, danes in tukaj? Kdo in kaj vpliva na znanje in vzgojo današnjih generacij? Kako razumemo tako pogosto uporabljeno geslo, da »živimo v družbi znanja«?

Marcel Gauchet v delu O pogojih vzgoje piše, da sta se v zadnjih desetletjih spremenila status in vloga znanja v družbi. Tudi šolska praksa potrjuje to dejstvo. Odgovori na zastavljena vprašanja niso enoznačni in bi potrebovali dodatne strokovne podkrepitve. Dileme, ki jih pred **šolsko svetovalno službo (ŠSS)** na Gimnaziji Ptuj postavlja soočanje s številnimi spremembami vzgojno-izobraževalnega sistema in s širšimi družbenimi spremembami, ki vplivajo na delovanje šolskega prostora, pa zahtevajo pri delu vsakodnevni razmislek in odločitve.

Spreminjata se družina in njena vzgojna funkcija, prihaja do sprememb na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov, porušena so razmerja socialno-ekonomskih statusov družin, družbeno okolje postaja vse bolj kulturno in socialno različno in tehnološki razvoj vse hitrejši. Ob vsem naštetem pa nevroznanstveniki opozarjajo na številne spremembe v razvoju otroških možganov in izzvenevanje nekaterih sinaps ter nastanek novih. Če se je pred 25 leti vpisovala generacija, ki je otroštvo preživela s stacionarnimi telefoni, čas študija pa že morda s prvimi mobilnimi, se zdaj vpisujejo generacije, ki so otroštvo preživele s pametnimi telefoni.

Generacije, ki so veliko bolj heterogene po svoji strukturi in intenziteti osebnega razvoja. Vedno večji delež generacije odrašča v pretirano varovanih, skrbnih okoljih, še vedno prevelik delež v družinsko manj funkcionalnih okoljih, marsikdo tudi v disfunkcionalnih, hkrati pa vsi vstopajo v svet družbene negotovosti in hitrih sprememb, ki so bile generacijam v preteklosti prizanesene.

Vedno več časa potrebujejo za razumevanje, kje so meje dovoljenega in sprejemljivega, za iskanje ravnotežja med samostojnostjo in odvisnostjo, več prostora za sprejemanje osebne in družbene odgovornosti in za spoznanje, da so problemi del življenja, ki se jih ne smejo bati, ampak se jih morajo naučiti reševati.

A edina stalnica med temi spremembami je učenje. **Učenje kot edina pot do znanja.** Učenje, še vedno tako kot nekoč, zahteva čas, napor, premagovanje ovir in neuspehov, postavljanje ciljev, načrtovanje, preseganje odpora do učenja in vztrajnost. Zaenkrat niti razvoj umetne inteligence, raziskovanje nanodelcev in vstavljanje mikročipov ne spreminjajo tega dejstva.

In na te zahteve procesa učenja so današnje generacije slabše pripravljene. Sicer v večini dovolj zrele, da zmorejo zahteve šole, manj pa pripravljene na spoprijemanje s pričakovanji, pritiski, krizami in padci, ki so na še tako gladki šolski poti običajni. Dijaki se včasih zdijo kot

vrvohodci, ki so 15 let zaščiteni pred napakami, negativnimi situacijami in zdrsi, a z visokimi pričakovanji okolja, da stopajo po vrvici čim višje pod stropom, dobivajo najvišje ocene, žanjejo uspehe in dosežke na tekmovanjih tudi takrat, ko zaščitnih ograj ni več toliko.

In ker so uspehi praviloma glavno merilo njihove osebnosti, so manj odporni na frustracijo, negotovi vase, odvisni od mnenja drugih. Pričakujejo izjemno natančne napotke za hitro učenje. Učenje razumejo kot dogodek za pridobitev ocene in ne kot proces, ki zahteva vztrajnost.

Če želimo, da smo pri poučevanju in vzgoji učinkoviti, moramo razvijati medosebne odnose, ki omogočajo mladim nove povezave in spoznanja, kritični razmislek in doživeto izkušnjo, in jim ne smemo odvzemati tudi negativnih izkušenj. V pedagogiki velja, da se do osebnostnih uvidov praviloma prihaja v konfliktnih situacijah. In ker naša naloga ni, da zgolj usmerjamo dijakinje in dijake pri njihovem razvoju v celovito osebnost, temveč da oblikujemo prostor, v katerem imajo možnost, da se razvijejo v celovito osebnost, so konflikti in negativne izkušnje velikokrat neizogibni. Vedno glasnejše zahteve laične javnosti po bolj »življenjskih« vsebinah, po uporabnejšem znanju ter pravni jezik in pravna logika, ki se v šoli vse bolj uveljavljata, pa velikokrat hromijo tudi naše možnosti za učinkovito vzgojno delovanje in avtonomno ravnanje v šoli.

Marsikaj od zgoraj navedenega ne moreta razrešiti posamezna šola ali posamezni svetovalni delavec, tudi ne kritika izobraževalnega programa, čeprav menim, da bi gimnazijski program in splošna matura potrebovala prevetritev. Odgovor na vprašanje, ali potrebujemo znanje, ki bo zgolj orodje za doseganje danes tako močno pričakovane in želene odličnosti in uspešnosti, ali znanje, ki bo del celovite osebnosti in bo izpolnjevalo celotno življenje, je treba iskati širše. A ne glede na to smo v šoli tukaj in zdaj, z vsako novo generacijo pred novimi izzivi in nalogami.

Šolsko svetovalno delo ima na vsaki gimnaziji različne poudarke, odvisno od profila svetovalnega delavca, od socialno-ekonomske strukture okolja, v katerem šola deluje, ter od osebnostne strukture dijakinj in dijakov. Kljub enotni zakonski podlagi sta položaj in pomen svetovalnega dela na šoli odvisna predvsem od sodelovanja, povezovanja, medsebojne strokovne in osebne uglašenosti, komunikacije, kritičnega prijateljevanja in aktivne odzivnosti vodstva in učiteljskega zbora. Šolska svetovalna služba na ptujski gimnaziji ni bila pisarna na koncu hodnika z uradnimi urami na vratih ali priložnostni strokovni servis.

V zadnjih dveh desetletjih in pol je bila **avtonomni** in **povezovalni člen**, strokovna sodelavka v celotnem vzgojno-izobraževalnem procesu šole – pri uresničevanju razvojnih in analitičnih nalog, preventivnega dela in pri neposrednem vključevanju v pouk, v opravljanje razredništva, v razredne ure, roditeljske sestanke, Svet staršev, v interesne dejavnosti, obvezne izbirne vsebine, projektne tedne in pilotne, nacionalne ter mednarodne projekte.

V obdobju od 1993 do 1995 tudi v poučevanje pedagogike kot izbirnega predmeta. Bila je odprt prostor za učiteljice in učitelje, vodstvo, dijakinje in dijake, starše ter za sodelovanje s številnimi strokovnimi institucijami in nevladnimi organizacijami. S pogledom na preteklih 25 let lahko rečem, da je bilo svetovalno delo na Gimnaziji

Ptuj kompleksno in aktivno vpeto v razvoj šole kot celote:

- z oblikovanjem **vizije šole** in vzgojnega koncepta šole, z izboljševanjem kakovosti izobraževanja ter z razvijanjem timske kulture in načrtovanjem strokovnega izpopolnjevanja učiteljic in učiteljev;
- s članstvom v **šolskem razvojnem timu** pri uvajanju in izvajanju programa športnih in evropskih oddelkov, pri projektu Posodobitev gimnazije, pri razvijanju koncepta projektnih tednov in izvajanju timskih povezovanj pri pouku;
- s sodelovanjem pri oblikovanju ponudbe **izbirnih predmetov**, pri razvijanju konceptov informiranja o šoli in prepoznavanja vloge šole v okolju ter pri ustvarjanju celostne podobe šole;
- z izvajanjem **preventivnih delavnic** s področja razvijanja komunikacijskih veščin, medsebojnih odnosov, oblikovanja pozitivne samopodobe in povezovanja oddelčne skupnosti (cilj teh aktivnosti je, da se mlade sprejme takšne, kot so, in ne takšnih, kot jih pričakuje okolica, da odkrijejo in razvijejo lastne interese, saj je le to, kar jih zanima, gonilna sila v življenju; pomembno je, da spoznajo, da so lastna pričakovanja do sebe pomembnejša od pričakovanj pomembnih drugih v njihovem življenju);
- z individualnim **svetovanjem**, kjer se je v 25 letih nabralo nešteto zgodb premagovanja osebnih stisk, šolskega neuspeha, dilem študijskih odločitev, v zadnjih letih vedno več premagovanja tesnobe, paničnih napadov in nizke samopodobe, ogrožajoče visoke storilnosti, pesimističnih pogledov na prihodnost in strahu pred neuspehom ter preseganje konfliktnih situacij v družini, stisk zaradi spletnega in verbalnega medvrstniškega nasilja ter kemične in nekemične odvisnosti, veliko pa je tudi zgodb smeha, spoznanj, zadovoljstva, ponosa in rešitev;
- z analizami **šolske klime**, vpisa, spoštovanja človekovih pravic, socialne podobe šole, zadovoljstva dijakinj in dijakov s poukom, z analizo vtisov v 1. letnikih, s posnetki stanja o počutju in povezanosti v razredu, kar je prispevalo k spremembam in dalo dijakinjam in dijakom možnost za izražanje mnenj;
- z delavnicami **Imaš svoj stil**, ki so zadnjih deset let namenjene učenju učenja in razvijajo zavedanje o lastnem učnem procesu in učinkovitih metodah učenja ter prispevajo k spoznanju, da se je tudi učiti treba naučiti;
- z mentorstvom dijakinjam in dijakom **v mednarodnih projektih Comenius**, **Erasmus+**, **ACES** in **ASEF** in z organiziranjem ter izvajanjem izmenjav, kar je z letom 2000 začelo odpirati šolo za medkulturni dialog;
- s **koordiniranjem UNESCO ASPnet** na šoli in vodenjem dejavnosti in projektov UNESCO mreže šol, ki je leta 1997 na Gimnaziji Ptuj začela poudarjati paradigmo učenja z razumom, s telesom in s srcem;
- s sodelovanjem pri razvoju **taborov** kot oblike izkustvenega učenja v letu 1998 (Eko tabor za raziskovalce v CŠOD Štrk in Kulturno-umetniški tabor za kreativce v CŠOD Kozjak) in z izvajanjem delavnic na taborih;
- z vodenjem in organiziranjem **delavnic**, ki naslavljajo globalne teme, kot so migracije, sovražni govor, kršenje človekovih pravic, nestrpnost do manjšinskih skupin, neenakopravnost spolov, ksenofobija, revščina in pretirano potrošništvo; izkustvene delavnice Skozi oči begunca, Toleriram te,

ZateZameZaSvet so priložnost za razmislek o lastnih stereotipih in predsodkih in za preseganje le-teh; delavnice so mladim izziv, kako se lahko sami aktivirajo pri oblikovanju družbe, v kateri se ljudje med seboj spoštujejo, in kako lahko prispevajo h globalni pravičnosti in ohranjanju planeta; te oblike dela pa razvijajo tudi medvrstniški dialog v skupini, ki je v času vedno večje izoliranosti in poplave spletnega povezovanja vse dragocenejši;

- s postavljanjem temeljev **prostovoljnega socialnega dela** leta 1996, ki mu je botrovalo spoznanje, da mladi potrebujejo dejavnost, ki jim bo omogočala, da bodo znali skrbeti tudi za skupno dobro in drugih ne bodo pustili na cedilu ter bodo razvili občutek za solidarnost in sodelovalnost;
- z razvijanjem **koncepta vseživljenjske karierne orientacije**, ki bo povezal vsak predmet v predmetniku in vsako dejavnost šole kot priložnost za raziskovanje študijskih možnosti in poklicev, za spoznavanje svojih osebnostnih lastnosti in interesov, za oceno delovnih navad, komunikacijskih veščin, naravnanosti za timsko ali individualno delo in za oblikovanje lestvice vrednot; z organiziranjem knjižnice znanj, izvajanjem delavnic za študijsko odločanje in informiranje, z izvajanjem kariernega dne, kariernega kluba in obiskom Informative.

V svetovalnem procesu ni priprav na tekmovanja iz znanja, na olimpijade znanja in na maturo. Zato tudi ni priznanj in diplom. Je pa veliko sledi, ki jih na šoli pušča vsak dijak.

Tisti, ki so samoiniciativno nizali visoke uspehe in ocene ali so se potrjevali v izbrani šolski dejavnosti ali projektu. Tisti, ki so prebrali skoraj vse knjige v knjižnici, tisti, ki so se težko in s trudom prebijali skozi šolanje, tisti, ki se jim v tem obdobju ni ljubilo učiti, a so srčno počeli nešteto drugih stvari. Tisti, ki so redno zamujali, tisti, ki jim je bilo vse brez veze, tisti, ki so bili v čustveni stiski ... Vsak je izziv, vsaka sled dragocena. Vsako osebno spoznanje dosežek, vsak korak k notranjemu zadovoljstvu zmaga.

Cilj zaključka gimnazije ne sme biti le izbira študija. Izbira študija je začetek poti do cilja, do opravljanja poklica. Na tej poti pa dijakinje in dijake čaka še veliko izbir in vedno novih odločitev. Večina bo opravljala poklice, ki danes sploh še ne obstajajo.

Strokovnjaki za prihodnost napovedujejo zametke teh poklicev že v novem desetletju, do leta 2030 pa bo nastalo 60 odstotkov poklicev, ki jih zdaj komaj slutimo. Takrat pa bodo na trg dela vstopale že tudi generacije, ki se v letu 2019 izobražujejo na Gimnaziji Ptuj, in na to realnost jih moramo pripravljati danes. Na realnost, da ko se nam zdi, da smo prišli na konec nečesa, se vedno znova znajdemo spet na začetku.

Cilj zaključka gimnazije je biti pripravljen na nove začetke in na novo znanje. Na koncu svojega zapisa sem torej spet na začetku, pri znanju.

V gimnaziji se pričakuje znanje, ki bi ga dijakinje in dijaki morda morali usvojiti že v osnovni šoli, saj se vpisujejo v gimnazijo s peticami in štiricami.

Na fakulteti se pričakuje znanje, ki bi ga morala dati gimnazija, saj je tako zapisano v maturitetnem katalogu. Pri opravljanju dela se pričakuje znanje s fakultete, ki ga zagotavlja diploma. Ampak **znanje** je živa reč, se razvija, dopolnjuje, nadgrajuje in ga ni moč dati ali dobiti enkrat za vselej. Spodbujata ga **domišljija** in **kreativnost**, saj v svoji brezmejnosti dopuščata svobodo razmišljanju, ne vodita le v eno smer, temveč kamorkoli in vsepovsod. Ogroža ga pozabljanje.

Zato je največ, kar lahko damo in dobimo, veselje do učenja. Prav v veselju do učenja in razumevanju pomena znanja pa se moramo tudi v prihodnosti preplesti dijakinje in dijaki, starši, učiteljice in učitelji.

V letu 2019 šolsko svetovalno službo vodi Darja Rokavec.

ŠSS

BRANJE KNJIGA SVETOVNI SPLET KNJIŽNIČNO INFORMACIJSKO ZNANJE KIZ
BRALNE STRATEGIJE TEHNIKE BRANJA PISMENOST KNJIŽNICA KAZALO
KLJUČNE BESEDE SEMINARSKA NALOGA ORGANIZACIJA ZNANJA REFERAT
ZNANSTVENI APARAT UPRAVLJANJE Z INFORMACIJAMI NUK REFERENČNI
POGOVOR BIBLIOTEKARSTVO INFORMACIJSKI PROBLEM IZUM CITIRANJE
RAZMIŠLJANJE POSTOPKI RAZISKOVANJA REFERAT KAZALO CIP ČASOPIS
NAVAJANJE CITIRANJE COBISS PREVOD KNJIŽNIČNO GRADIVO UREDNIK
REFERENČNI OKVIR OPOMBA HIPERTEKSTI BESEDILNE POKRAJINE AVTOR
ILUSTRATOR PREVAJALEC DLIB RED KNJIG TISK KAMRA FILMI ENOVITOST
ZNANJA ZALOŽNIŠTVO KOLOFON KNJIŽNIČNI KLUB DOTIK KNJIGE BAZE
PODATKOV INFORMEMI DIGITALNA KNJIŽNICA TED FOKUS VIDEOLECTURES
KNJIŽNI BLOK NASLOVNICA RAZSTAVA SREČANJA Z USTVARJALCI UVOD
SLIKOVNO SPOROČILO BESEDILO PISNE PODLAGE PORTALI UČENJE UČENJA
ZGODOVINA KNJIŽNIC UDK BESEDILNA ZAVEST METAPODATKI ZAKLJUČEK
SOAVTORSTVO GOOGLE BOOKS FOTOGRAFIJA UVOD IZVLEČEK POVZETEK
KAZALO NAVEDKI AMAZON DOŽIVLJANJE BRANJA KROSKURIKULARNOST
KNJIŽNI SEJEM KNJIŽEVNE NAGRADE PESNIK PISATELJ MEDIJ LEKSIKON
SPOROČILNOST PRIROČNA KNJIŽNICA ZALOŽNIŠTVO UREDNIK PALIMPSESTI
BIOGRAFIJA DOMOZNANSTVO ZAVEST ENCIKLOPEDIJA RESTAVRATORSTVO
LITERARNO IZKUSTVO DIGITALNA POEZIJA PALIMPSESTI BIBLIOMETRIJA
MEDBIBLIOTEČNA IZPOSOJA HIPERTEKSTI BESEDILNE POKRAJINE KOLOFON
AVTOR PREVAJALEC ILUSTRATOR REFERENČNI OKVIR CITIRANJE COBISS

Jelka Kosi

Ni pomembno, le kaj in kako beremo,
ampak kako nas prebrano spremeni.
(Addrian van der Weel)

Gimnazija Ptuj ima knjižnico že od začetka svojega obstoja. Kot lahko beremo v prispevku Doroteje Emeršič o bogati zgodovini gimnazijske knjižnice v zborniku ob 125-letnici ptujske gimnazije, segajo začetki šolskih knjižnic v sredino 19. stoletja, ko so bile leta 1849 s posebno ministrsko uredbo uvedene profesorske in dijaške knjižnice. Knjižnični fond se je po strukturi ves čas zelo spreminjal in se povečeval z nakupi ter darovi mecenov. Največjo spremembo v delovanju je **šolska knjižnica** doživela leta 1979 s selitvijo gimnazije v Srednješolski center Ptuj, z združitvijo knjižnic centrskih srednjih šol. Ročna obdelava in izposoja knjižničnega gradiva se je po letu 1987 postopoma avtomatizirala in v devetdesetih letih prejšnjega stoletja je knjižnica postala polnopravna članica sistema COBISS. S selitvijo Gimnazije Ptuj leta 2001 v nove prostore je tudi gimnazijska šolska knjižnica spet postala samostojna. Knjižnica Gimnazije Ptuj s svojo umeščenostjo v središčni prostor šole in s pogledom na grad vabi, da vstopimo.

Slovensko šolsko knjižničarstvo se uspešno vključuje v knjižnično vertikalo kot enoten, računalniško povezan knjižnično informacijski sistem Slovenije (KISS).

Šolske knjižnice kot **učni** in **raziskovalni prostor** so namenjene udeležencem vzgojno-izobraževalnega procesa. Delujejo po načelih bibliotekarske in pedagoške stroke. Njihova dejavnost je usklajena z letnim delovnim načrtom šole in ostalih strokovnih delavcev. Tako združuje **bibliotekarsko**, **dokumentacijsko** in **informacijsko dejavnost** s poudarkom na **knjižnično informacijskem opismenjevanju**.

Vloga šolske knjižnice je upravljanje s knjižničnimi viri in zajema sistematično zbiranje, strokovno obdelavo v skladu s pravili vzajemne katalogizacije ter ureditev, razvrščanje in izposojo v skladu s knjižničnimi pravili, svetovanje ob referenčnem pogovoru z uporabniki in motiviranje za uporabo knjižnice.

Najpomembnejša je njena **bibliopedagoška dejavnost**, s katero razvija informacijsko opismenjevanje, učenje učenja, raziskovalne in referenčne spretnosti, temeljne kompetence svojih uporabnikov, dijake in profesorje motivira, da uporabljajo gradivo, je prostor za branje, informiranje, osebni razvoj, razvedrilo, učenje ter vseživljenjsko izobraževanje.

Tudi po IFLA/Unescovih načelih iz leta 1999 in 2001 so eni najpomembnejših ciljev, ki usmerjajo delovanje šolske knjižnice podpora in bogatitev vzgojno-izobraževalnih ciljev, kakor jih opredeljuje poslanstvo šole in kurikulum, razvoj in vzdrževanje bralnih in učnih navad ter osebnega zadovoljstva ob branju in učenju, usmerjanje k uporabi knjižnic skozi celo življenje, nudenje priložnosti za izkustva v ustvarjanju in uporabi informacij za pridobivanje znanja, razumevanja, domišljijo in

osebno zadovoljstvo, podpora vsem učencem pri učenju in praktični uporabi veščin za vrednotenje in uporabo informacij, ne glede na obliko, format ali medij, razglašanje svobode misli in dostopa do informacij kot bistvenih za učinkovito in odgovorno državljanstvo ter udeleževanje v demokraciji, promocija branja in promocija virov ter storitev šolske knjižnice.

Vse pomembnejše postaja interdisciplinarno znanje in informacijske kompetence, ki so po teoriji nadgradnja informacijske pismenosti. Ta združujejo knjižnično, računalniško in medijsko pismenost, etiko, kritično mišljenje, komunikacijske sposobnosti in je opredeljena tudi kot razširjen koncept tradicionalne pismenosti, ker se veže pri uporabi katerega koli sistema znakov in vključuje razumevanje in ustvarjalno uporabo informacij, posredovanih tudi s sodobno računalniško, komunikacijsko in reprodukcijsko tehnologijo. Je razvojno naravnana in sestavna vsebina človekovega neprestanega učenja. Učimo se jo obvladovati, da bi se lahko učili, raziskovali.

Omenjene cilje in načela na Gimnaziji Ptuj uresničujemo pri predmetnem področju **knjižnično informacijsko znanje - KIZ** s poudarkom na povezovanju znanja in usvajanju prvih korakov v znanstvenoraziskovalno delo. KIZ izvajamo v obliki obveznih izbirnih vsebin, timskih in medpredmetnih povezav, pri raziskovalni dejavnosti, delovanju šolskega knjižničnega kluba, vpeljevanju novosti didaktike poučevanja s knjižnico v šolsko prakso, narodnih in mednarodnih projektih ter drugih dejavnostih, ki potekajo na naši šoli. Na tak način se šolska knjižnica dejavno vključuje v celoten vzgojno-izobraževalni proces. Dijaki se skozi štiri leta pri KIZ na različne načine urijo oblikovati gesla, potrebna za razrešitev informacijskih problemov, zbirati razpoložljive vire, jih pravilno in namensko uporabiti ter predstaviti v skladu z zastavljeno nalogo in avtorskimi pravicami.

Posebno pozornost pri vseh dejavnostih šolske knjižnice posvečamo uzaveščanju in razvijanju **branja**, eni od komunikacijskih oblik, ki jih človek uporablja pri sporazumevanju in razumevanju drugih. Branje je plod civilizacijskega in evolucijskega ter kulturnega razvoja. Je izhodiščni pogoj učenja in zapleten proces, ki ga eni obožujejo, drugim pa predstavlja obvezo in napor. Branje je lovljenje ravnotežja med avtorjevo in bralčevo zavestjo, ki jo determinira bralčev referenčni okvir. Ta pa nastaja vse življenje, tudi z branjem.

Bolj pomembno od tega, koliko beremo, je vprašanje, kako in kaj beremo, kako prebrano razumemo in uporabimo, v zvezi s tem pa vprašanje o vlogi in pomenu (obveznega) šolskega branja, predvsem leposlovnega, k spodbujanju in razvijanju katerega lahko v obdobju šolanja veliko prispevajo tudi šolski knjižničarji z izgradnjo kakovostne knjižnične zbirke in s svojim bibliopedagoškim delom. Pri tem gre za razvijanje čuta za lepo in za razvijanje občutka za literarno kakovost. Ta občutek pa nam, kot opredeljuje Tomaž Zupančič, ni prirojen, ampak je sad dolgotrajnega privzgajanja, ostrenja, razvijanja občutljivosti, kar je možno samo v neposrednem stiku z umetniškim delom. Tega odnosa ne more nadomestiti nič drugega. V umetniškem delu so zakodirana določena estetska sporočila, ki jih neumetniški pojavi ne vsebujejo. Umetniško delo kot pogoj za estetski transfer opravlja svojo vlogo le, če je kakovostno. Kot pravi Paul Armstrong, je paradoks umetnosti, da je hkrati univerzalna in relativna in da nase opozarja skozi vzbujanje estetskega čustva v prejemniku. Clive Bell je o umetnosti razmišljal tako:

»Obstaja posebno čustvo, ki ga vzbudijo umetniška dela. Ta nas prestavi iz sveta človeških dejavnosti v svet estetske privzdignjenosti. Za trenutek smo odmaknjeni od človeških interesov; naši spomini in pričakovanja so odstranjeni; dvignjeni smo nad tok življenja«.

Odnos do branja, njegov pomen, oblika in namen se v zgodovini ves čas spreminjajo. 500-letni tradiciji linearnega branja na papirju se v zadnjih dvajsetih letih pridružuje digitalno, spletno branje.

Danes govorimo o novih besedilnih pokrajinah, ki jih ob tistih iz tiskanih knjig srečujemo na spletu. Ob dosedanjem redu knjig danes govorimo o spreminjanju naše besedilne zavesti in o poti k digitalnemu redu znanja. V veliki meri je sposobnost posameznika za branje ob vsej spodbudi domačega okolja, spodbujanju branja v šoli, vseh mednarodnih in nacionalnih strategijah za razvoj branja in samomotivaciji posameznika pogojena tudi z delovanjem njegovih možganov ter njihovimi fiziološkimi, nevrološkimi in genetskimi danostmi.

Na delovanje posameznikovih možganov vplivajo njegov življenjski slog, vsakodnevne navade, poklic, ki ga opravlja, čustvovanje in tudi hrana, ki jo zaužije. Na delovanje možganov pa seveda vpliva tudi branje, tako linearno, iz klasičnih pisnih virov, kakor tudi digitalno branje pri uporabi sodobnih nosilcev informacij in spleta. Različni mediji nudijo in omogočajo tudi različne načine branja. Različna je sporočilnost, spreminja se besedilna zavest njihovih bralcev in uporabnikov.

Različne tehnike in bralne strategije sistematično razvijamo pri KIZ. V znanstvenih razpravah in ostali literaturi zasledimo zelo različna stališča, velikokrat tudi nasprotujoče trditve o vplivu spleta na delovanje možganov.

Naj povzamemo dve skrajnosti. Internet naj bi bil brezmejna besedilna galaksija, prepredena z multimedijskimi vsebinami, vsakomur in vedno dostopna. Nekateri internet imenujejo najobsežnejši in najmnožičnejši medij za posredovanje podatkov in znanja vsakomur, tako rekoč brez omejitev. Spletni navdušenci verjamejo, da gre za demokratizacijo znanja. Menijo, da je branje na spletu zahtevnejše od klasičnega, da širi obzorja, povezuje posameznike, krepi njihovo ustvarjalnost in socialne stike. Nudi nove priložnosti za zaposlovanje v novo nastajajočih poklicih ...

Spletni skeptiki pa dokazujejo, da je splet nepregledna galaksija podatkov, da nas poneumlja, povzroča odvisnost in pozabljivost, uničuje vid, povzroča zasvojenost. Prepričani so, da dejansko spreminja naše možgane, ki med njegovo uporabo drsijo po plitvini med klikanjem in srfanjem po spletu v zameno za nekoč poglobljeno analitično branje.

Za lovljenje ravnotežja med vsem opisanim na Gimnaziji Ptuj že vrsto let deluje **Knjižnični klub dotik knjige** kot razvijanje znanja iz KIZ, oblika spodbujanja branja in razvijanja veščin znanstvenoraziskovalnega dela, krepitev medkulturnega in medgeneracijskega dialoga ter osebnostne rasti sodelujočih. Tako naši člani združujejo talente, znanje, spretnosti, gojijo ljubezen do branja, filma, fotografije in umetnosti ter ustvarjalnosti na sploh. Pogovarjamo se o knjigah, raziskujemo, oblikujemo razstave, se posvečamo praznikom knjige, pripravljamo srečanja in intervjuje z ustvarjalci ...

Vsaka generacija je prispevala na svoj način, vse pa so pomembno oblikovale knjižnični vsakdan in življenje na Gimnaziji Ptuj.

V delovanju knjižnice Gimnazije Ptuj je posebej poudarjena njena kroskurikularna vloga **bibliopedagoškega dela**, **timskih** in **medpredmetnih povezavah** pri **pouku** in v **projektih**. To vlogo udejanja v najrazličnejših aktivnostih in projektih, ki so našteti v nadaljevanju.

- **Slovenski dnevi ter svetovni dan knjige in avtorskih pravic** (2001–2019): razstava Skrivnosti učenosti (2002) – pregledna razstava ob preselitvi v novo šolo; I THINK. MISLIM, razstava ob 200-letnici rojstva Charlesa Darwina in 150-letnici knjige O izvoru vrst (2009); fotozgodba in razstava Pravljične škatlice (2014); razstava Z genijem do genialnega branja ob 500-letnici smrti Leonarda da Vincija (2019)
- **Rastem s knjigo** (2007–2019), nacionalni projekt za spodbujanje branja
- **Kinomislec** (2007–2012): iskanje sinergije filma in literature
- **Branje je žur, Reading is Cool** (2007–2012): spodbujanje branja leposlovja v slovenščini in angleščini in kreativno pisanje z umetniki govorjene besede pisanja s Stevenom Camdenom iz Birminghama, z vzdevkom Polarbear
- sodelovanje na **natečajih** in pri **raziskovanju**: nagrajena raziskovalna naloga na Festivalu za tretje življenjsko obdobje z naslovom Socialna izključenost starejših v ptujskem okolišu, zlato priznanje za raziskovalno nalogo Novodobne pismenosti in funkcionalna pismenost ptujskih srednješolcev
- **Mednarodni mesec šolskih knjižnic** (2013–2019): Skype konferenca Gimnazija Ptuj-Millenia Institute iz Singapurja (2013); stripovska uprizoritev z naslovom Ljudje, ki berejo (2012); Knjige ptujskih gimnazijcev: Proza in pesmi v ritmu srčnih utripov ptujskih gimnazijcev (2016); Izmenjava knjižnih kazal s partnersko šolo Escola Padre João Coelho Cabanita iz mesta Loulé na Portugalskem
- Sodelovanje v projektih nacionalne **UNESCO ASPnet mreže šol**, v mednarodnih projektih **ACES, AEC, ASEF, Comenius, Erasmus+, Esfalp**:
  - Tudi hrana je naša dediščina (2005/2006): razstava Hrana včeraj, danes, jutri v šolski knjižnici in Knjižnici Ivana Potrča Ptuj.
  - Pomladni dan v Evropi 2006: projekt Ženske, ki živijo svoje sanje.
  - ESFALP (2010): mednarodni razredni projekt Proti svetlobnemu onesnaževanju.
  - ACESOV projekt Od blizu: naš glas, naš svet (2012/2013). AEC/ASEFAsia-Europe ClasroomNET (2012/2013/2015); Projekti Premagovanje meja – občutenje drugih, ustvarjanje filma Čutim s tabo), CNN – Class Network News (oblikovanje novic in oddaje šol iz Evrope in Azije), The World of Picture Books in obeležitev Noči knjige (2015), Somewhere out there: Hiden corners of Ptuj/Obrazi našega mesta.
  - Menjaj branje in sanje (2012–2018).
  - Ustvarjanje za dobrodelnost v projektnih tednih
  - Mednarodni dan strpnosti (2016/2019): Prikrita nestrpnost – ignoriranje in izključevanje, Toleriram te, Moj podpis za strpnost, Strpnost in medkulturni dialog (2017); aktivnost Ne pohodi me – stop obrekovanju! (2018)
  - Projekt Comenius Today – Tomorrow (2014/2015)
  - Erasmus+ Highlight Your Surroundings (2016-2019).
  - Udeležba na mednarodni konferenci UNESCO ASP-šol 2019 Agrosphere, Magnitogorsk v Rusiji.
  - Mednarodni projekt (TGU) Teden globalnega učenja (2012–2019): Klub učiteljic in učiteljev globalnega učenja društva Humanitas (od 2017), Misliti prihodnost, razstava Soočenje z globalnimi izzivi: otroško delo (2012), Dejavnosti, posvečene ciljem trajnostnega razvoja Moj svet je odvisen od vseh nas: Življenje na planetu, ki ne raste (2017).

Ena od pomembnih dejavnosti šolske knjižnice in obogatitev gimnazijskih učnih vsebin so srečanja z **ustvarjalci**. Še posebej v lepem spominu so nam ostala:

- Srečanje Za pisano veselje: prejeli smo 50 knjig založbe Beletrina.
- Predavanje Toma Križnarja o Sudanu in predstavitev knjige Nuba: čisti ljudje.
- Dr. Meta Grosman nam je razkrila pomen branja izvirnikov in literarnih besedil v celoti.
- Filmski jezik smo spoznavali ob predavanju in predstavitvi knjige Filmski pojmovnik za mlade mag. Stojana Pelka ter predavanjih dr. Dušana Rutarja.
- Zakonitosti dobre fotografije in umetnosti fotografiranja nam je razkrival nekdanji ptujski gimnazijec, mojster fotografije Stojan Kerbler. V fotografski delavnici smo oblikovali navodila mladim fotografom.
- Prevajalski poklic, založništvo, opremo knjig, razkošje branja originalov in njihovih prevodov nam je vrsto let s svojimi priljubljenimi predavanji in prevajalskimi delavnicami razkrival doktor literarnih ved, pisatelj in prevajalec Jakob J. Kenda.
- Ob predstavitvi svoje knjige Kompleksni sistemi II nam je njen avtor dr. Adolf Žižek razkril tudi svojo vsestransko in ustvarjalno življenje. Bil je nekdanji dijak in profesor na ptujski gimnaziji.
- Novinar, poznavalec družboslovnih vidikov spletnih tehnologij in eden prvih piscev spletnih dnevnikov, Domen Savič, je s svojim predavanjem Spletno državljansko novinarstvo spodbujal kritično branje medijev v postfaktični družbi in oblikovanje kvalitetnih blogov.
- Beletrinin trubadur Aleš Šteger, nekdanji ptujski gimnazijec, vsestranski ustvarjalec in kulturnik, nas je popeljal v svet kreativnosti in književnega ustvarjanja.
- Tremo pri govornem nastopu smo v delavnicah Point of Power Point premagovali s Samom M. Strelcem, z nekdanjim ptujskim gimnazijcem, režiserjem, večkratnim nagrajencem za režijo, iniciatorjem projekta digitalizacije slovenske gledališke dediščine ter soustanoviteljem portala SiGledal.

Vsakokratna srečanja z ustvarjalci so člani Knjižničnega kluba Dotik knjige dokumentirali s fotografskim in filmskim zapisom, pripravili predstavitev predavatelja ali z njim opravili intervju ter se ob tem urili v novinarstvu in dokumentiranju. Ob predavanjih smo v šolski knjižnici pripravili tudi tematske razstave.
Izvedli smo tudi številne **medpredmetne povezave**, kot so:

- Uvod v raziskovalno delo in govorni nastop, Oblikovanje referatov, Berimo skupaj pri vseh predmetih, Kdo je Goran Vojnović?, Rastem s knjigo (SLO/KIZ),
- Matične celice, Zgradba celice, Možgani (BIO/KIZ),
- Raziskovalni proces in seminarska naloga,

Obrazi Zemlje, Neznane kraške jame, Atlasi (GEO/KIZ),
- Strukturne in vsebinske značilnosti seminarske naloge, Delo z viri, baze podatkov (SOC/KIZ),
- Ustvarjanje pisne naloge pri zgodovini, (ZGO/KIZ),
- Berimo za življenje, Telesna govorica – prikrita resnica, Branje je žur – Reading is Cool (ANG/KIZ).

Knjižnica Gimnazije Ptuj je sodelovala tudi v različnih **razvojnih projektih**, intenzivno v projektu **Posodobitev gimnazij** (2008–2013). Sodelovanje v COMENIUS-ovem mednarodnem projektu **IDial** (Intercompentency and Dialogue through Literature/Razvijanje ključnih kompetenc skozi literaturo) (2010–2013) na povabilo Pedagoškega inštituta v Ljubljani je bilo bogata izkušnja vpeljevanja didaktičnih novosti RWCT, COGS in Arhetip v pedagoško prakso. Rezultat našega dela je šestjezični didaktični priročnik.

Fleksibilna organizacija učnega procesa (2010–2014), v katerega je bila vključena naša šola, je na Gimnaziji Ptuj potekal pod naslovom Ne da sovražim, da ljubim sem na svetu. Cilji so bili: z medpredmetnim povezovanjem pridobiti izkušnjo timskega in sodelovalnega poučevanja in učenja, ozaveščanje povezovanja znanja, razvoj ključnih kompetenc ter informacijske in digitalne pismenosti, vodeno znanstvenoraziskovalno delo in oblikovanje projektnih nalog, govornega nastopa s predstavitvijo.

Tako je zaživela tudi dobra praksa iz **evropskih oddelkov** (2004–2012), kjer smo pri skupnem delu spoznavali sodelovalne možnosti, še posebej pri novih predmetih DVS (družbene vloge slovenščine), SKP (slovenska književnost in prevodi), SVS (Slovenija v svetu), EŠ (evropske študije), pri ustvarjanju seminarskih nalog pri predmetu KIC (kultura in civilizacija) in vsakoletnem razrednem projektu Berimo skupaj pri vseh predmetih, ki smo ga v evropskih razredih izvajali v prvih letnikih. Nosilni predmet je bila slovenščina, povezovalni pa KIZ.

Dijaki so prebirali izbrano klasično literarno delo pri vseh predmetih in ga skušali razumeti ter analizirati skozi oči strokovnjaka posameznega predmetnega področja. Ob tem so med drugim nastajale tematske seminarske naloge pri različnih predmetih.

Skozi celoletni projekt so dijaki usvajali zakonitosti in se urili v raziskovalnem delu. Eden izmed ciljev je bilo tudi timsko povezovanje vsebin KIZ-a v celoletno projektno delo kot kroskurikularnega predmetnega področje s sodelujočimi predmeti in krepitev znanstvenoraziskovalnega dela.

Ob omenjenih ciljih je za dijake eden naj pomembnejših doseženih ciljev vsekakor tudi pridobljeno znanje o človekovih pravicah in zavedanje o pomenu spoštovanju človekovih pravic.

Ob sodelovanju v omenjenih dejavnostih in projektih so nastala tudi didaktična gradiva in primeri dobre prakse didaktike poučevanja s knjižnico, ki jih na naši šoli že vrsto let uporabljamo tako pri pouku kot drugih šolskih in obšolskih dejavnostih.

Smisel izobraževanja ni le prenos informacij, ampak predvsem prenos pomena, vrednost pridobljenega znanja, tudi knjižnično informacijskega, pa je odvisna od njegove uporabe.

Oblike knjižnic, tudi šolskih, se nenehno spreminjajo, njihov glavni namen pa ostaja vedno enak. In knjiga ostaja simbol branja. Kljub novim tehnološkim možnostim kodeks še vedno izhaja — vsako leto jih je več, so bogato opremljene, vsebinsko razkošne.

V prispevku opisan koncept delovanja šolske knjižnice Gimnazije Ptuj v zadnjih 25 letih je rezultat sodelovanja in sinergije spodbud vsakokratnega razvojno naravnanega vodstva Gimnazije Ptuj, pripravljenosti kolektiva slediti zastavljenim ciljem in razumevanja pomena timskega dela, motiviranosti dijakov in odziva na danosti prostora in časa, v katerem šolska knjižnica Gimnazije Ptuj deluje.

In zakaj že prostor in čas? *Čas obstaja, da se ne bi zgodilo vse naenkrat, prostor obstaja, da se ne bi dogajalo samo nam.*

V letu 2019 vodi šolsko knjižnico in poučuje predmetno področje knjižnično informacijsko znanje Jelka Kosi. Od leta 1994 do 2001 so v skupni knjižnici Šolskega centra Ptuj bili knjižničarji še Doroteja Emeršič, Jožica Gojkovič,Terezija Kekec, Biserka Kolmačič, Milovan Milunič.

DEBATA PEVSKI ZBOR LIKOVNI KROŽEK KROŽEK UMETNOSTNE ZGODOVINE KROŽEK INTENZIVNE MATEMATIKE NAJDI SVOJ STIL – UČENJE UČENJA KROŽEK RAČUNALNIŠKEGA PROGRAMIRANJA KROŽEK GREMO NA PREDSTAVO UNESCO KLUB ANGLEŠKO GLEDALIŠČE ANGLES KNJIŽNIČNI KLUB DOTIK KNJIGE ŠOLA ZA ŽIVLJENJE – GOBARJENJE KARIERNI KLUB FOTOGRAFI ASTRONOMSKI KROŽEK KONFUCIJEV RAZRED FIZIKALNI KROŽEK DIJAŠKA TEHNIČNA EKIPA RAZVOJNI TIM DIJAKOV NOVINARSKA EKIPA JAPONŠČINA KRVODAJALSTVO ČEŠČINA ŠPANŠČINA KITAJŠČINA RAZISKOVALNO DELO DIJAŠKA SKUPNOST PROJEKTNI TEDNI: Z MATEMATIKO V SVET MLADOST ŽIVA SLOVENŠČINA ŠPORT IN ZDRAVJE – ŽIVLJENJSKI SLOG MLADIH POKAŽI KAJ ZNAŠ ANGLEŠČINA IN UMETNOST STA UNIVERZALNA JEZIKA EINSTEIN ZWEISTEINE – MOZAIK ŽIVLJENJE Z MASKO PRAZNIK NA DOMAČI MIZI GENERACIJA Z ZGODBA MOJE GIMNAZIJE PTUJSKI GIMNAZIJEC ČLOVEK IN MEJE ZNANJE ZA ŽIVLJENJE ŠPORTNI TABORI TABOR DSD TABOR PEVSKEGA ZBORA FILOZOFSKI TABOR GEOGRAFSKI IN ZGODOVINARSKI TABOR LITERARNI TABOR KULTURNO – UMETNIŠKI TABOR TABOR TUJIH JEZIKOV TABOR UNESCO ASPNET PIRAN NARAVOSLOVNI TABOR MATEMATIČNI TABOR EKOLOŠKI TABOR RAZISKOVALCEV TEKMOVANJE V ZNANJU MATEMATIKE IN LOGIKE TEKMOVANJE ZA CANKARJEVO PRIZNANJE TEKMOVANJE V ZNANJU ANGLEŠČINE TEKMOVANJE V ZNANJU NEMŠČINE NEMŠKA BRALNA ZNAČKA FRANCOSKA BRALNA ZNAČKA TEKMOVANJE V ZNANJU FRANCOŠČINE TEKMOVANJE V ZNANJU ZGODOVINE TEKMOVANJE V ZNANJU GEOGRAFIJE TEKMOVANJE V ZNANJU BIOLOGIJE TEKMOVANJE V ZNANJU O SLADKORNI BOLEZNI TEKMOVANJE V ZNANJU KEMIJE TEKMOVANJE V ZNANJU FIZIKE TEKMOVANJE V ZNANJU IZ ASTRONOMIJE TEKMOVANJE ZA RUSKO BRALNO ZNAČKO ŠPORTNA TEKMOVANJA KVIZ O RUDOLFU MAISTRU KAJ VEŠ O PROMETU? MARATON PISANJA APELOV AMNESTY INTERNATIONAL EVROPA PLEŠE POMLADNI DAN: DIŠI PO EVROPI ŽENSKE, KI ŽIVIJO SVOJE SANJE FRANCOSKO GLEDALIŠČE ŠOLSKI RADIO GLEDALIŠKI STUDIO LITERARNI KROŽEK PLESNO GLEDALIŠČE KINOMISLEC NEMŠKA JEZIKOVNA DIPLOMA (DSD) OBRAZI PRIHODNOSTI ŠOLA MUZIKALA TEDEN GLOBALNEGA UČENJA GIMN@LIST ŠOLSKO GLASILO PREBLISKI LITERARNO GLASILO RAZOKVIRJENA BESEDA ŠOLSKI BANDI PROSTOVOLJNO SOCIALNO DELO ŠOLSKI ORKESTER EVROPSKI DAN JEZIKOV SKOZI OČI BEGUNCA DAN ZA SPREMEMBE DAN ČLOVEKOVIH PRAVIC MEDNARODNI DAN STRPNOSTI FRANKOFONSKI DAN KARIERNI DAN DAN KULTURNE RAZNOLIKOSTI ZA RAZVOJ IN DIALOG MEDNARODNI DAN FILOZOFIJE MEDNARODNI DAN BOJA PROTI HOLOKAVSTU MEDNARODNI DAN KNJIGE MEDNARODNI DAN MATERINŠČINE MEDNARODNI DAN MIRU NARODNE IZMENJAVE SCIENCE ACROSS EUROPE SREČANJE GIMNAZIJ SPODNJEGA PODRAVJA IN PRLEKIJE COMENIUS: VOLUNTEER SOCIAL WORK YOUTH & MEDIA LANGUAGE – CULTURE – TRADITION ZNANJE ZA RAZVOJ ERASMUS+: RAINDROPS BRING LIFE ALL OF US FORUM THEATRE TODAY - TOMORROW HIGHLIGHT YOUR SURROUNDINGS CLOSE UP – OUR VOICES A CUP OF CREATIVITY IL DEBATE: PALESTRA DI COMPETENZE ACES: EUROPEAN RAINBOW THE SOUND OF WOOD WE CARE, WE ACT – WE ARE THE SURVIVORS FRIENDS WILL BE FRIENDS OUR WORLD HOMESEEK – PEACE

VEDETI ZNATI

DIVE IN DIVERSITY AEC: CULTURAL KALEIDOSCOP LOVE DREAM CROSSING THE BORDERS FEELING THE OTHERS HOMESEEK II– PEACE LOVE DREAM BORDER AND BUS STOP SOMEWHERE OUT THERE THE WORLD OF PICTURE BOOKS CNN CLASS NETWORK NEWS FESTIVAL ZNANOSTI OGLED GLEDALIŠKIH GLASBENIH IN FILMSKIH PREDSTAV RAZSTAV KULTURNI BAZAR SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM SLOVENSKI KONGRES O VODAH DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE THE SOUND OF GIMNA MARIBOR – PRESTOLNICA MLADIH LASTNA PRODUKCIJA: PREDSTAVE PROSLAVE RAZSTAVE NASTOPI EVROPA V ŠOLI DREAM.DO IDIAL – INTERCOMPETENCY AND DIALOGUE THROUG THE LITERATURE ESFALP – EUROPEAN SCHOOL FOR A LIVING PLANET IAAC - INTERNATIONAL ALPE ADRIA COLLEGE SPOZNAVAJMO DRŽAVE EU PROJEKT TREH DEŽEL DSD RASTEM S KNJIGO MLADI MLADIM ŠOLA SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE SKRITI ZAKLAD MEDIJSKA IN FILMSKA KULTURA AMBASADORKA EVROPSKEGA PARLAMENTA JUGEND SCHULE WIRTSCHAFT OST - WESTEUROPEISCHER UMWELTDIALOG PREŠERNIJADA UMWELT BAUT BRÜCKE PODJETNOST V GIMNAZIJAH STARI EGIPČANI EVROPSKI ODDELKI: OLIMPIJSKE IGRE TRPLJENJE MLADEGA WERTHERJA ODISEJADA TRUBAR IN NJEGOV SVET ČLOVEKOVE PRAVICE LITERARNI NATEČAJ V PISANJU HAIKU-JEV DEVELOPEMENT FOR THE YOUTH PRIZE: FOCUS ON AFRICA MLADA VILENICA LGBTQI+ FILMSKI FESTIVAL UNESCOVI PROJEKTI: MY MACHINE ENO ENVIRONMENT ONLINE UNESCOV ASP-TEK MLADIH KONFERENCA MUN – MODEL ZN FAIR TRADE ZATE.ZAME.ZASVET GLOBAL YOUNG LEADERS CONFERENCE USA SIMBIOZA UNESCO FESTIVAL

OF YOUTH STUDENTS ARE PILLAR OF THE WORLD UNESCO RAINBOW BRIDGE CAMP EUROPEAN COURSE IN RESTORATION FOR YOUTH HERITAGE IN YOUTH HANDS INTERNATIONAL UNESCO VOLUNTEER CAMP CURACAO CONNECTING CULTURES OMAN INTERNATIONAL YOUTH SUMMER CAMP ON CHINESE WORLD HERITAGE INTERNATIONAL YOUNG PEOPLE ECOLOGICAL FORUM ONE PLANET - ONE FUTURE UNESCO GLOBAL CITIZENSHIP PROJECT PROJECT DECARBONIZE: DECOLONIZE COP23 THE STREAM GRAJENA FROM ITS SOURCE TO ITS MOUTH THE WORLD'S LARGEST LESSON SOCIALNA PRAVIČNOST IN GLOBALNI POGLEDI NA REVŠČINO NEPISMENOST IN IZKORIŠČANJE FRESH PAPER CRANE PROJECT MONDIALOGO 16SPROJ.COM MY ROOM – MY SPACE AGENDA 21 EDUCATION FOR ALL UNESCO ASPNET IN ACTION PLURAL+ YOUTH VIDEO FESTIVAL THIS HUMAN WORLD FILM PROJECT UNESCOV FOTOGRAFSKI NATEČAJI GOI PEACE CONTEST NATEČAJ DRUŠTVA ZA ZN O ČLOVEKOVIH PRAVICAH LITERARNI NATEČAJ DRUŠTVA PEN MIR JE V NAŠIH ROKAH DEDIŠČINA SKOZI UMETNIŠKO OKO MLADIH DEDIŠČINA V ROKAH MLADIH – MLADI POSVOJIJO SPOMENIK MODER STOL – NEKDO MISLI NATE JEZERO JE – JEZERA NI ŽIVA KNJIŽNICA MEJA – NAŠA ZGODOVINA IN NAŠA SKUPNA EVROPSKA PRIHODNOST UČENEC POUČUJE DOBRE VESTI IZ NAŠE ŠOLE NAŠEGA MESTA JEZIK - KULTURA IN TRADICIJA MENJAJ BRANJE IN SANJE OTROŠTVO PODAJA ROKO MODROSTI POVEZANI – V ISKANJU REŠITEV GLOBALNI POGLEDI NA REVŠČINO NEPISMENOST IN IZKORIŠČANJE FRESH UNESCOV FOTOGRAFSKI NATEČAJI GOI PEACE CONTEST MODER STOL – NEKDO MISLI NATE JEZERO JE – JEZERA NI ŽIVA KNJIŽNICA SIMBIOZA

BITI SODELOVATI

Ustvarjalnost Nenasilje Enakost Strpnost Celovitost Odgovornost Aktivnost Sodelovanje Pomoč

UNESCO

Darja Rokavec v imenu šolskih koordinatoric
in vodje središča v mreži UNESCO pridruženih šol

Ni poti do miru,
mir je pot.
(Ghandi)

Ob praznovanju 150-letnice je Gimnazija Ptuj na svoji poti v svetovni mreži **UNESCO** pridruženih šol (v nadaljevanju tudi ASPnet; UNESCO Associated School Project Network), ki šteje 11.500 institucij v 182 državah sveta, dopolnila 22 let članstva.

Leta 1997, ko je **slovensko ASPnet** sestavljalo 7 šol, je bilo na pobudo ravnateljice Mete Puklavec pionirsko in vizionarsko v šolske dokumente zapisati maksimo kulture miru in nenasilja, globalizacije šolskega življenja, multikulturnosti, strpnosti, odzivnosti na dogajanje v prostoru in času, soodvisnosti človeka in narave in soodvisnosti ljudi med seboj ter tej maksimi slediti pri delu v šoli. Na tej poti smo želeli razvijati sebe in svoje dijake, da bomo kot šola in posamezniki odprti za nove izzive, da nam ne bo vseeno, da bomo spreminjali in iskali priložnosti.

Dobra popotnica je bila misel o ptujski gimnaziji v obdobju med letoma 1925 in 1933, ki jo je Ivan Bratko zapisal v svojem prispevku za zbornik ob njeni 125-letnici:
"Nekaj širokosrčnega in strpnega jo je prevevalo ..."

Dejstvu, da je šola podsistem aktualnega družbenega dogajanja, odnosov in vrednot in da aktualni neoliberalni sistem poudarja izrazit ego posameznika, imperativ uspeha, tekmovalnost in zmago, se danes ni moč izogniti. Zato smo prepričani, da si moramo prizadevati za etos šole, ki spodbuja mir, strpnost, spoštovanje, vključevanje, pravičnost in solidarnost med vsemi. Nedvomno so šolske ocene pomembne, brez njih ne gre in tekmovalnost je vir izzivov. A kakšno sporočilo bomo dali mladim, če jih ne bomo učili strpnosti sobivanja in ne bomo zagotovili varnosti in pravičnosti za vse? Kako jih voditi po poti miru v globalno solidarnost brez solidarnosti znotraj šole in razreda? In kako jih učiti, če jim kot posamezniki in družba ne bomo vzor? Čas in prostor, v katerem živimo, zahtevata od nas, da vztrajamo na tej poti. Zato ta prispevek ni le pogled nazaj, temveč tudi zaveza za naprej.

V letih članstva smo se veliko naučili, se razvili in dozoreli. S svojimi pobudami, idejami in aktivnostmi smo prispevali tudi k razvoju slovenske mreže ASPnet in k njeni prepoznavnosti v svetu. Znanje, izkušnje, pogled na svet smo izmenjavali v projektih šol slovenske, evropske, afriške in azijske mreže. Bili smo slovenski predstavniki v Južni Koreji, na Nizozemskih Antilih, na Norveškem, Kitajskem, v Bosni in Hercegovini, Srbiji, Romuniji, v Omanu in Sibiriji, ZDA, Namibiji, Maleziji, Kanadi ... V slovenski mreži smo razvili danes uveljavljene nacionalne projekte Dediščina skozi umetniško oko mladih, Unescov ASPnet tek mladih in Gim MUN-konferenco modela Združenih narodov.

Morda boste ob branju opazili, da se nekatere aktivnosti pojavljajo v različnih prispevkih, nekje so le omenjene, drugje podrobneje opisane. Ni

napaka ali ponavljanje, je samo dokaz, da so se ASPnet aktivnosti projektnega, sodelovalnega in izkustvenega učenja vtkale v pouk, v dejavnosti in projekte vseh predmetnih področij, nagovorile številne sodelavce, se prepletle tudi z učnimi načrti in jih nadgradile.

Pot Gimnazije Ptuj v ASPnet se je začela, ko se je prva koordinatorica skupaj s štirimi dijakinjami leta 1997 udeležila izobraževanja v Piranu, na OŠ Cirila Kosmača, ustanoviteljici slovenske mreže UNESCO pridruženih šol. Tam so nastale prve smernice za delovanje Unescovih krožkov na šolah in v šolskem letu 1997/1998 je na Gimnaziji Ptuj pričel delovati Unescov klub s petimi zelo zavzetimi dijakinjami. Februarja smo gostili slovenske srednješolske Unescove klube, srečanje je bilo posvečeno tematiki kulturne dediščine, kurentu.

Že na samem začetku smo v sodelovanju z zavodom Bistra Ptuj organizirali srečanje Priložnosti Ptuja, da bi poiskali možnosti za kandidaturo Ptuja za vpis na seznam Unescove kulturne dediščine. Srečanja se je udeležila tudi Zofija Klemen Krek, takratna predstavnica Slovenske nacionalne komisije za UNESCO.

Unescove vrednote in vsebine so hitro prerasle okvire krožka in vključevale vedno večje število učiteljev in dijakov.

Ob začetku mednarodnega desetletja kulture miru smo bili leta 2000 prva šola v slovenski mreži, ki je organizirala mednarodno ASPnet srečanje za srednješolce z naslovom **Mir je v naših rokah**. Mladi iz 15 držav, med njimi tudi iz držav Balkana, ki so vonj po smodniku še vedno nosili v svojih nosnicah in prišli zaznamovani z neposredno izkušnjo vojne, so v delavnicah in športnih aktivnostih povezali kulturo športa s kulturo miru in dokazali, da zmorejo presegati politična, verska in nacionalna nasprotja.

Dediščina skozi umetniško oko mladih je naš prvi nacionalni projekt v slovenski mreži, ki se je leta 2003 začel s taborom srednjih šol slovenske mreže z naslovom Dediščina kot navdih in nadaljeval pod naslovom Dediščina skozi umetniško oko mladih. V okviru projekta smo do leta 2012 vsako leto z ustvarjalnostjo povezali mlade v slovenski mreži, ki so slikali, risali, fotografirali in pisali stripe z naslovi Dediščina mojega kraja, Tudi hrana je dediščina, Zvok lesa, Zgodba nekega spomenika, Dediščina digitalno, Nasmeh, Znamo — veljamo in Berem besedo, berem svet.

Ob 20. obletnici nacionalne in 60. obletnici svetovne mreže pa smo se v okviru šolskega razvojnega tima odločili uresničiti dolgoletno idejo ravnateljice Melani Centrih, da Gimnazija Ptuj z organizacijo teka razgiba starodavne ulice našega mesta, in razvili smo mednarodni tekaški projekt. V sodelovanju s Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO, Uradom za UNESCO in Mestno občino Ptuj smo leta 2013 izpeljali **1. Unescov ASPnet tek mladih**. Na Gimnaziji Ptuj smo tek prepoznali kot pomemben element povezovanja v skrbi za lastno zdravje in priložnost za globalno učenje. Naš tekaški korak ni samo športni korak, je tudi korak v svet strpnosti in odprtosti do različnosti, pravičnosti in enakih možnosti vseh mladih sveta, je korak medsebojnega spoštovanja in poštenosti ter zavedanje, da smo za lastno zdravje odgovorni sami. Tekaški dogodek spremljajo številne športno-gibalne dejavnosti in delavnice, ki vključujejo obvezne teme ASPnet: mir, spoštovanje človekovih pravic, medkulturni dialog, spoznavanje

UNESCO

svetovnih problemov OZN, odnos do kulturne in naravne dediščine ter trajnostni razvoj.

Da smo z idejo ujeli duh časa in stopili celo korak pred druge, je pokazalo leto 2014, ko je UNESCO razglasil prvi mednarodni dan športa za razvoj in mir. Prvič smo tekli pod sloganom Dohitimo enakost, drugič Razgibajmo telo – razgibajmo možgane, v tretje, ko so prepoznali pomembnost našega projekta tudi na sedežu UNESCA v Parizu, pri Atletski zvezi Slovenije in pri Olimpijskem komiteju Slovenije, pa pod sloganom Vedno na pravi poti – brez dopinga do cilja. In pod tem naslovom tečemo vsako leto odtlej, tudi letos, šestič.

Deliti med seboj je eno izmed vodil mreže. Naš tekaški korak smo prvič delili z 860 tekači, šestič tečemo že z 2500 tekači iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol iz skoraj vseh zavodov, vključenih v slovensko mrežo UNESCO pridruženih šol, pa tudi iz šol s širšega ptujskega območja in iz tujine. Vsako leto se otrokom in mladim pridružijo učitelji in kot ambasadorji številni slovenski uspešni športniki, posamezniki iz sveta znanosti, kulture in gospodarstva. Na teku so do sedaj sodelovale tudi številne zunanje institucije: UNESCO mladinska platforma, Humanitas, Slovenska filantropija, UNHCR in SLOADO. Cilj projekta je, da vsak od udeležencev v duhu našega tekaškega koraka živi in deluje vsak dan.

Mednarodni projekt **GimMUN**, ki je letos potekal četrtič, je še en odmevni projekt Gimnazije Ptuj. Model United Nation (MUN) oziroma simulacija zasedanja Organizacije združenih narodov je konferenca, pri kateri dijaki igrajo vlogo delegatov Združenih narodov in simulirajo delo posameznih komitejev Organizacije združenih narodov. V letu 2014 je na povabilo Urada za UNESCO prva skupina dijakov obiskala CFMUNESCO v Čedadu v Italiji in se tam navdušila nad tem načinom dela ter izrazila željo, da tudi sama organizira konferenco. Tako je Gimnazija Ptuj, šestkratna udeleženka konference v Čedadu in konference na Nizozemskem, leta 2016 organizirala prvo mednarodno dijaško konferenco v Sloveniji. Konferenca MUN je za dijake izjemna priložnost. V dneh konference razvijajo sposobnosti javnega nastopanja, argumentiranega zagovarjanja stališč države, ki jo zastopajo, komunikacije v tujem jeziku, navezovanja stikov z ljudmi najrazličnejših kultur, med pripravami pa pridobivajo organizacijske in promocijske zmožnosti ter se učijo delovati v timu in sprejemati pomembne odločitve ... Ob vsem tem poglobijo svoje znanje o svetu, v katerem živimo, razumejo globalne probleme, s katerimi se soočamo, ter postajajo aktivni državljani sveta — ljudje, ki jim je mar in ki so se pripravljeni angažirati za spremembe na bolje. Dijakinje in dijaki, ki so organizirali prvo konferenco, so se podali tudi na izobraževalni obisk v ZDA in spoznali delovanje OZN v New Yorku, srečali slovenskega veleposlanika pri OZN in veleposlanika RS v ZDA ter spoznali delovanje in pomen Generalne skupščine ZN.

Odgovorna in ozaveščena skrb za okolje je pomembno področje našega delovanja, zato jo razvijamo v več projektih.

S projektom **ENO** (Environment Online) smo takoj našli veliko stičnih točk. ENO je virtualna globalna spletna šola s sedežem v mestu Joensuu na Finskem, ki vzpodbuja razvoj okoljske zavesti, obravnava fizično in socialno okolje, naravo in ekologijo ter oblike razvoja in ohranjanja naravnega in kulturnega okolja. V projektu,

ki poteka od leta 2000, smo sodelovali od leta 2004 do 2018. Sodelovanje sta podprli nacionalna koordinatorica mreže in direktorica Slovenske komisije UNESCO, UNESCO pa je tudi partner v projektu. V projektu sodeluje preko 7000 šol iz 141 držav. Simbol projekta je papirnati zmaj, ki kljub mejam predstavlja učne izzive, svobodo in enake možnosti za vse.

Na Gimnaziji Ptuj smo s projektom ENO vzpostavili sodobni didaktični koncept, ki je bil na začetku na osnovi vsebinskih medpredmetnih povezav vključen v pouk posameznih oddelkov. Kasneje smo ga razvili v celoletni razredni projekt v vseh oddelkih 1. letnikov. Pod naslovnimi temami Drevesa in gozdovi, Klimatske spremembe, Biodiverziteta, Ekološki odtis in Voda, ki so ostajale enake, spreminjali pa so se vsebinski poudarki, so dijaki raziskovali svoj odnos do lokalnega okolja in ga spoznavali kot neločljivi del globalnega okolja. Svoja spoznanja in ugotovitve, opozorila ter predloge za spremembe v ravnanju zaradi okoljskih problemov in klimatskih sprememb so dijaki prvih letnikov delili z vrstniki iz drugih sodelujočih držav na projektni spletni strani ENO. S projektnimi aktivnostmi smo vsako leto začenjali 21. septembra, ob svetovnem dnevu miru, ko poteka akcija ENO sajenja dreves po vsem svetu. Takrat so se projektne skupine predstavile mlajši generaciji in ji predale štafetno palico. V letih sodelovanja smo posadili 14 dreves. Cilj projekta pa niso bile le obravnavane vsebine, razvijal je tudi socialno dimenzijo učenja, saj se je v skupni temi razred povezal in vsak posameznik je lahko prispeval svoj aktivni del k skupnemu rezultatu.

Leta 2012 smo se prvič priključili tudi **tednu globalnega učenja**, ki je namenjen vprašanjem družbene izključenosti, globalne soodvisnosti in solidarnosti. Vsako leto z različnimi aktivnostmi pri pouku posameznih predmetov, pri razrednih urah in s sodelovanjem knjižničnega kluba opozorimo, da je planet Zemlja ena država, človeštvo pa smo njeni državljani, ki živimo v medsebojni povezanosti in soodvisnosti. Leta 2018 smo se vključili v Klub učiteljic in učiteljev globalnega učenja, ki deluje v okviru društva Humanitas.

V letu 2017 smo v sodelovanju z društvom Humanitas začeli za dijake 1. letnikov izvajati delavnice **Vezalka povezovalka**, v katerih obravnavamo klimatske spremembe. Delavnice so zasnovane interaktivno z elementi gledališča zatiranih in so proaktivno usmerjene. Dijaki se s pomočjo izkustvenih aktivnosti soočajo z globalnimi izzivi današnjega sveta, spoznavajo aktualne posledice klimatskih sprememb in iščejo načine, kako lahko s spreminjanjem sebe in svojega vsakodnevnega ravnanja prispevajo k spremembam. Rezultat dela je skupina dijakov, ki je v letu 2019 že uspešno izpeljala svojo prvo akcijo Izmenjevalnica majic. Akcija ozavešča problematično potrošniško miselnost in pod geslom Prinesi svojo, zamenjaj z mojo spodbuja k spreminjanju nakupovalnih navad, ki ogrožajo okolje.

Ptujski gimnazijci so imeli v 19 letih priložnost osebno izkusiti medkulturno povezovanje v številnih večdnevnih ali večtedenskih **mednarodnih projektnih taborih, forumih in natečajih**, ki so jih organizirale nacionalne ASPnet in nacionalne UNESCO komisije s celega sveta:

UNESCO Festival of Youth — človekove pravice in mladi v Južni Koreji (2000, 2001 in 2002), Students are Pillar of the World — izobraževanje za strpnost v povojni Bosni in Hercegovini (Sarajevo 2000), UNESCO Rainbow Bridge Camp — univerzalni jezik

umetnosti, Mazurija (2001), The Global Young Leaders Conference v ZDA (2002), European Course in Restoration for Youth na Norveškem (2003, 2011), Heritage in Youth Hands v Bratislavi (2002), International UNESCO volunteer camp, Curacao na Nizozemskih Antilih (2001), Connecting cultures — medkulturni dialog v puščavi v Omanu (2013), International Youth Summer Camp on Chinese World Heritage v Šanghaju na Kitajskem (2013), International Young People Ecological Forum One Planet — One Future v Khanty Mansiysk v Sibiriji (2015), UNESCO Global Citizenship Project v Ottawi v Kanadi (2017), Project Decarbonize: Decolonize COP23 in udeležba na konferenci ZN o podnebnih spremembah v Kölnu v Nemčiji (2017), UNESCO ASP project Agrosphere 2019, Magnitogorsk, Rusija, Project in International year of continental waters: The Stream Grajena from its source to its month (2003), ESFALP (European Schools For a Living Planet) Svetlobno onesnaževanje: Je ponoči nebo še vedno temno? (2009), Globalna šolska UNESCO iniciativa The World's Largest Lesson: Zagotavljanje enakih možnosti za izobraževanje deklet in žensk (2003) ter Kakšen svet si želimo leta 2030? (2015), projekt Socialna pravičnost in globalni pogledi na revščino, nepismenost in izkoriščanje v sodelovanju z Inštitutom za afriške študije (2012), Projekt MyMachine v sodelovanju z Inštitutom Jožef Štefan in Uradom za Unesco (2015), Paper Crane Project v sodelovanju z Azijsko—pacifiškim kulturnim centrom pri UNESCU (2018).

Veliko mednarodnih projektov in kampanj je potekalo samo preko **spletnih povezav ali preko navadne pošte**. Dejstvo, da 2,6 milijarde prebivalcev sveta nima dostopa do električne energije, je v projektu z vrstniki iz Namibije postalo realnost in dragocena izkušnja. Na preizkušnji je bila velika potrpežljivost, saj je komunikacija potekala preko pisem in so dijaki na odgovore čakali tudi več tednov.

Taki projekti so bili: Mondialogo — Tokio (2005), Teheran (2006), Havana (2008), projekt 16sproj.com z deželami ob Sredozemlju — Maroko in Ciper (2007), FRESH-zdrav način življenja (2004), My room — my space — Namibija (2010), Agenda 21 — soočanje z globalnimi problemi, ki jo je koordinirala nemška ASPnet (2011, 2012, 2013), Education for all, pogledi mladih na pomen izobraževanja (2003 do 2013), UNESCO ASPnet in Action - online collaborative platform — medkulturni dialog in biodiverziteta (2013).

Vidnih uspehov smo se veselili tudi v projektih, v katerih smo se preizkušali kot mladi filmarji: PLURAL+ Youth Video Festival v Beogradu (2011), This Human world, filmski festival o človekovih pravicah v sodelovanju s sedežem OZN na Dunaju (2015, 2017, 2018).

Vsaka mreža je preplet vidnih in nevidnih niti, vmes pa je dovolj prostora za posamezni zavod, posamezno šolo. Prostor povezovanja polnimo s sodelovanjem v **projektih šol slovenske ASPnet** in svoja spoznanja in izkušnje delimo z drugimi. Vsako leto sodelujemo v vsaj petih projektih, v 19 letih smo se povezali s številnimi šolami v prav vseh Unescovih temah. Povezovanje otrok iz vrtcev, osnovnošolcev in srednješolcev pa tem projektom daje medgeneracijski pečat.

V projektu Dediščina v rokah mladih — mladi posvojijo spomenik smo posvojili rimsko cesto in jo spoznavali z zgodovinskega, arheološkega, umetniškega in sociološkega vidika od leta 2002 do 2010. Vsako leto smo rezultate predstavili na

taboru ASPnet Korenine in krila v Piranu. V okviru projekta je leta 2016 nastala tudi družabna igra Rimljan, ne jezi, ki so si jo vsebinsko in oblikovno zamislili dijaki.

Projekt Učenec poučuje* je namenjen obeleževanju svetovnega dneva učiteljev in ima vsako leto drugo tematiko. Dijaki se lahko sami preizkusijo v vlogi učitelja in so sami oblikovalci učnega procesa. Učitelji so svetovalci pri pripravah in opazovalci, pomočniki dijakom učiteljem. Vsako leto vsaj 5 dijakov sprejme izziv in se preizkusi v tej vlogi.

Projekt Živa knjižnica* izpostavi stereotipe in predsodke, značilne za slovensko družbo, in njihove negativne posledice, omogoči osebni stik z različnostjo v varnem prostoru, ozavešča o položaju družbeno stigmatiziranih skupin. Žive knjige so namreč ljudje, ki se v svojem vsakdanjem življenju zaradi osebnih okoliščin soočajo s predsodki in stereotipi ter so o tem pripravljeni govoriti z obiskovalci knjižnice.

Menjaj branje in sanje* je projekt, ki poteka kot organizirana izmenjava knjig, opremljenih s posvetili, z mislimi ali s citati. Osnovni cilj projekta je vzbuditi zanimanje za branje in medsebojno spoznavanje s podarjeno in prejeto knjigo.
Projekt Jezero je, jezera ni* se je 13 let odvijal ob Cerkniškem jezeru, kjer so dijaki spoznavali fenomen presihajočega jezera v naravoslovnih in umetniških delavnicah. V zadnjih treh letih pa se projekt odvija v različnih slovenskih krajih.

Projekt Dobre vesti iz naše šole, našega mesta* je ustvarjanje dobrih vesti na svoji šoli, vesti, ki so posledica udejanjanja Unescovih vrednot v vsakdanjem življenju na šoli. Meja — naša zgodovina in naša skupna evropska prihodnost* povezovalno spodbuja ustvarjalnost več dijakov, več učiteljev in več mentorjev. Mladi z delom v tem projektu utrjujejo zavest o pomenu sodelovanja v mreži. Kot njeni dragoceni in potrebni člani pridobivajo izkušnjo skupnega učenja, raziskovanja, prijateljevanja z elementi zavezništva. Vsako leto se srečajo na osrednjem dogodku na Cerju.

Moder stol — nekdo misli nate* je projekt z uvodno delavnico na izbrano temo, ki je odvisna od cilja, ki ga zasledujemo. Sledi skupno barvanje stolov in pisanje sporočil nanje. Stoli ostanejo na šoli ali se postavijo na javna mesta. Projekt povezuje socialno učenje, sodelovanje in spodbuja ekološko občutljivost z uporabo starih in odsluženih stolov.
Projekt Jezik — kultura in tradicija* poudarja pomen rabe tujih jezikov skupaj z rabo materinščine. Jezik je orodje za sporazumevanje, obenem pa se z jezikom učimo kulture naroda, spoznamo njegovo zgodovino in kulturno dediščino. Sodelujoči v projektu se predstavijo drug drugemu s tujejezičnim recitalom v Škofji Loki.

Povezani — v iskanju rešitev* je enodnevna simulacija konference OZN, MiniMUN, namen dogodka je predvsem predstavitev gibanja MUN tistim slovenskim srednješolcem, ki ga še ne poznajo.
*Vir: Povzeto iz opisov projektov, ki jih pripravijo šole ASPnet, nosilke projektov.

Na Gimnaziji Ptuj vsako leto obeležimo vsaj enajst različnih Unescovih mednarodnih dni, ki ozaveščajo o demokraciji, diskriminaciji, enakopravnosti spolov, migracijah in beguncih, okolju, priložnostih za mlade, solidarnosti, vrednotah in stališčih, medkulturnem dialogu, zdravju, človekovih pravicah, miru, materinščini,

branju in nagovarjajo dijake h kritičnemu razmisleku in akciji. Obeleževanje poteka na različne inovativne načine in ga pripravijo mentorji s člani Unescovega kluba, s skupinami dijakov pri pouku različnih predmetov, s člani knjižničnega kluba, pa tudi dijaška skupnost in posamezne oddelčne skupnosti. Vsakoletna stalnica so mednarodni dan knjige in avtorskih pravic, mednarodni dan miru, mednarodni dan človekovih pravic, dan boja proti aidsu, mednarodni dan boja proti holokavstu in mednarodni dan strpnosti, ki ga zadnji dve leti organiziramo tudi s sodelovanjem Izobraževalnega centra Eksena in aktivnosti predstavimo na nacionalnem nivoju.

Na Gimnaziji Ptuj je solidarnost prisotna s številnimi humanitarnimi in solidarnostnimi akcijami različnih razsežnosti. Vsaka je pomembna. Izpostavili bomo le prvo akcijo, ki ni bila namenjena pomoči pri odpravi revščine na globalnem jugu, temveč pomoči otrokom v Sloveniji. Izvedli smo jo leta 2012. Pogovor o solidarnosti, ki je potekal pri pouku tujega jezika, je dijake enega oddelka spodbudil, da so se ozrli okrog sebe in v dnevnem časopisu zasledili članek o zapiranju tovarne v demografsko ogroženem delu Slovenije. Posledica zaprtja obrata je bila izguba edinega vira dohodka za starše, njihovim osnovnošolskim otrokom pa so bile onemogočene obšolske dejavnosti in celo izlet v najbližje mesto ob koncu šolskega leta. Naši dijaki so se odločili, da jih povabijo na dvodnevni izlet na Ptuj. S plakati in radijskimi pozivi so začeli na šoli zbirati denar za avtobusni prevoz in poiskali so sponzorje med ptujskimi podjetniki in institucijami, ki so omogočili brezplačno nočitev, prehrano, kopanje in oglede. Dijaki in učenci so skupaj preživeli dva nepozabna dneva, veliko izvedeli drug o drugem in o krajih, ki so bili našim dijakom popolnoma neznani. Pri spodbujanju medsebojne solidarnosti je najpomembnejše vodilo, da je solidarnost vrednota, ki se ne poplača s hvaležnostjo, lahko se le povrne na enak način nekje drugje v življenju.

Upamo si trditi, da je slovenska mreža UNESCO pridruženih šol rasla z nami in mi z njo. Koordinirali smo njeno delovanje na nacionalnem nivoju, bili njeni predstavniki na srečanjih nacionalnih koordinatorjev Evrope in Kanade v Luksemburgu (2005) in Izraelu (2009), jo predstavili kot dobro prakso na konferenci Izobraževanje za prihodnost v Sarajevu (2012), bili povabljeni na konferenco o človekovih pravicah v Strasbourg (2008), na UNESCO ASPnet konferenco v Bonn (2007) in Rigo (2010), na konferenci ENO na Finskem (2011) in v Maleziji (2010). Svoje izkušnje smo delili z delegacijo učiteljev iz Finske, ki je v organizaciji Pedagoškega inštituta v okviru projekta Vzgoja za demokracijo ptujsko gimnazijo izbral kot primer dobre prakse. Bili smo v skupini slovenskih učiteljic in učiteljev, ki je v letu 2008 obiskala ASPnet šole v Namibiji in s svojimi izkušnjami oblikovala izobraževanje za učiteljice in učitelje iz Namibije, Lesota, Južnoafriške republike, Swazilanda in Zimbabveja. Leta 2010 pa smo devetčlansko delegacijo istih držav gostili v Sloveniji in na Gimnaziji Ptuj. Za naše dijake je bila posebna izkušnja delavnica z gosti o človekovih pravicah. V njej so lahko spoznali, kaj pravica do izobraževanja, zdravja, svobode govora, enakosti spolov pomeni v teh afriških državah in kako človekove pravice niso danost in niso samoumevne, predvsem pa, da stereotipna predstava o Afriki ne drži in da je tudi ta kontinent diametralen v svoji razvitosti. V delovanje UNESCO mladinske platforme so bili kot glasniki aktivno vključeni štirje glasniki Gimnazije Ptuj. ASPnet središče za Spodnje Podravje ima sedež na Gimnaziji Ptuj, ki središče

UNESCO

tudi vodi. Povezovanje zavodov v središču je namenjeno boljši organizaciji nacionalne mreže, lažjemu informiranju in skupnemu načrtovanju in povezovanju znotraj središča. V središču so poleg Gimnazije Ptuj še Vrtec Ptuj, ŠC – Ekonomska šola Ptuj, OŠ Destrnik-Trnovska vas, OŠ Cirkovce in ŠC – Strojna šola Ptuj. Organizirali smo dva seminarja za šolske koordinatorje in dve odmevni prireditvi za celotno slovensko ASPnet ob mednarodnem dnevu kulturne raznolikosti za dialog in razvoj. V letu 2010 je bila slavnostna govornica Zdenka Čebašek Travnik, varuhinja človekovih pravic Republike Slovenije, program pa je bil splet izkušenj in pogledov dijaka, priseljenega iz Združenih arabskih emiratov, Afričanke, živeče na Ptuju, in študentke na izmenjavi v tujini. Leta 2012 je prireditev potekala pod naslovom Cirkus Gimnazius, na kateri nas je v barvitost kulturne raznolikosti z uvodnimi mislimi popeljala profesionalna klovnesa Eva Škofič Maurer. Ptujski gimnazijci pa so pod cirkuškim šotorom skupaj z vrtcem in šolami ASPnet središča za Spodnje Podravje s plesom, glasbo, besedo, čarovnijo, z akrobatskimi spretnostmi in masko ustvarili umetniški pogled na kulturno raznolikost.
Na svoji dvaindvajsetletni Unescovi poti smo izpeljali nešteto manjših in obsežnih šolskih, narodnih in mednarodnih projektov, sodelovali v kampanjah in solidarnostnih akcijah, se udeležili mednarodnih konferenc, taborov in srečanj, nanizali nešteto projektnih rezultatov, se povezali z različnimi institucijami, društvi in lokalno skupnostjo ter ponujali izzive in priložnosti za odskoke. Pot, na katero smo stopili, ni lahka, včasih ostanemo negotovi, včasih ugotovimo, da nismo dosegli želenih ciljev. A ne zato, ker se zanje ne bi trudili, temveč zato, ker na poti pogosto stoji veliko objektivnih ovir, vplivov okolja, pa tudi predsodkov, stereotipov, zakoreninjenih vrednot in prepričanj …

A verjamemo, da smo z Unescovim duhom zaznamovali številne dijake. Če zaključimo z Einsteinovo mislijo, da ni nujno, da vse, kar je mogoče prešteti, tudi šteje, in ni nujno, da je vse, kar šteje, mogoče tudi prešteti, potem lahko trdimo, da še tako odlično znanje o Splošni deklaraciji o človekovih pravicah ni veliko vredno, če človekovo pravico s svojim ravnanjem odrekamo drugim, če ne zmoremo kulture sobivanja z različnimi in če ne branimo sleherne pravice. Šteje samo **znanje**, ki aktivno **spreminja poglede** in obstoječe stanje na bolje zdaj ali v prihodnosti. In tega v vzgojno-izobraževalnem procesu ni vedno moč prešteti.

Koordinatorica v letu 2019 je Jelka Kosi.
Vodja središča v letu 2019 je Renata Merc Furman.

Koordinatorice od leta 1997 so bile še Melani Centrih, Nataša Kostanjevec, Aleksandra Pal, Darja Rokavec.
Vodja središča od leta 2003 je bila še Darja Rokavec.
Nacionalna koordinatorica slovenske ASPnet od 2007 do 2012 je bila Melani Centrih.

ALBANIJA AVSTRIJA BOLGARIJA BOSNA ČRNA GORA DANSKA ESTONIJA
FINSKA FRANCIJA GRČIJA HRVAŠKA INDIJA ITALIJA IRSKA JUŽNA KOREJA
KANADA KITAJSKA MADŽARSKA MAKEDONIJA MALEZIJA MOLDAVIJA
NEMČIJA NIZOZEMSKA NORVEŠKA NAMIBIJA OMAN POLJSKA PORTUGALSKA
ROMUNIJA RUSIJA SINGAPUR SLOVAŠKA SRBIJA ŠVEDSKA ŠPANIJA ŠVICA
TURČIJA TUNIZIJA VELIKA BRITANIJA ZDA ASKIM AACHEN ATENE
AUSCHWITZ ARACHOVA ARLES AVIGNON AMBOIS AMSTERDAM BARCELONA
BAMBERG BRAGA BRATISLAVA BURGHAUSEN BENETKE BEOGRAD BRUGGE
BONN BUDVA BRUSELJ BUDIMPEŠTA DUBLIN CANNES CELOVEC
CHELOPECH ČEDAD DUNAJ DUBROVNIK EDINET EREGLI FIRENCE GENT
GRAZ GYŐNG HEUBACH ISTANBUL JOENSUU KHANTY MANSISK KRAKOW
KOPENHAGEN KÖLN KIŠINJEV KUALA LUMPUR LISBONA LONDON LES
HERBIES LUCERN LEUVEN LUXEMBURG LUCCA MÜNCHEN MESSAGNE
MOSKVA MUSCAT MURCIA NEW DELHI NICA PARIZ PISA PRAGA PECS
ROSTOCK RAVENNA RIM RIMINI SALZBURG SARAJEVO SENEC SIENNA
SINGAPUR SUZHOU SAN REMO SANKT PETERBURG STRASBOURG SAN
GEMINIANO STEENWIJK SAVUDRIJA ŠANGHAJ TIRANA TUNIS TARNOVSKY
GORI TALLINN ÜBACH-PALENBERG OSLO VARNA VARAŽDIN VERONA
VELIKOVEC WINDHOEK ZAGREB ZRENJANIN PADOVA PISA SAINT-QUENTIN

Branimir Rokavec

Požvižgaj se na meje,
ki nas ločujejo.
(John Lennon)

Comenius, Erasmus+, ACES, Azijsko-evropska učilnica in Konfucijeva učilnica

Zakaj? Kaj je bilo tisto, kar me je že kot mladega učitelja potegnilo v mednarodne izmenjave in projekte, mi ni povsem jasno. Biti učitelj ni bila moja želja iz mladostnih dni, je pa bil moj pogled na to, kakšno znanje in katere izkušnje bi želel pridobiti kot dijak in študent, nekoliko drugačen od tistega, ki ga je predpisoval slovenski šolski sistem.

Bil sem upornik in nisem želel, da je v mojem osebnem curriculum vitae zapisano zgolj formalno znanje. Oblikovali so me knjige in stripi, ki sem jih požiral, ter potovanja, na katera sem se že kot gimnazijec, sam, s skromnimi sredstvi, praviloma z avtoštopom, bolj lačen kot sit, odpravljal vsake počitnice. Mamila me je velika želja, da se prepričam, če Španci res podnevi spijo, ponoči pa se zabavajo do jutra, če v Delfih še vedno lahko doživiš vizijo svoje prihodnosti, kako živijo vrstniki na drugi strani mojih meja … Tako sem postal in ostal učitelj in večni popotnik. Potovanje je izobraževanje z veliko začetnico. Spoznaš nove znance, celo prijatelje, predvsem pa samega sebe. Spoznavanje novega okolja ti razširi obzorja vse tja do vesolja. Kulturne raznolikosti so vrata v svet lepote, ki je last človeštva.

Sodelovanje v mednarodnih projektih je in mora ostati lastna individualna odločitev, ker vsako popotovanje v drugačni svet doseže svoje cilje samo, če vložiš veliko dela, prostega časa, včasih pa moraš izklopiti tudi lastni ego. Zato se strinjam z Lin Yutangom, ki pravi:
"Dober popotnik je tisti, ki ne ve, kam gre, in odličen popotnik tisti, ki ne ve, od kod je prišel."

Veliko naših začetnih formalnih stikov je preraslo v osebna prijateljstva, ki še trajajo, veliko osebnih povezav je odpiralo vrata do projektov z novimi šolami, novimi sodelavci, novimi prijatelji. V dvajsetih letih smo stkali evropsko in azijsko mrežo. Nekateri stiki so zbledeli, nekateri so še vedno živi. Prav vsi pa so pustili sled.

Na izmenjavah v okviru mednarodnih projektov sem bil vedno zagovornik tega, da dijaki gostijo dijake, ker samo tako lahko spoznajo tisto pravo raznolikost okolja, ljudi, kulinariko, kulturo, želje, gostoljubnost, vsakdanji način življenja in sebe z vsemi svojimi strahovi in omejitvami.
Sredstva, ki smo jih dobili na različnih razpisih, pa so omogočila, da so lahko odpirali okna in vrata v nova obzorja tudi socialno šibki dijaki.
"Tudi tisoč kilometrov dolgo potovanje se mora začeti z enim samim korakom," pravi Lao Tse.

Mednarodno povezovanje ima na Gimnaziji Ptuj dolgoletno tradicijo. Vsi pa, ki smo začeli načrtovati in izvajati mednarodne projekte, smo naredili prve vizionarske korake, saj smo prepoznali vrednost mobilnosti mladih in jim omogočili pridobitev izkušenj, znanj in veščin v drugačnem okolju. Prepoznali smo vrednost mednarodnih izkušenj z evropskimi in neevropskimi kulturami, ljudmi, jeziki in vrednost izmenjave izkušenj s kolegi iz drugih držav ter spoznavanja njihovega načina poučevanja. Letos je Evropska unija namenila trikrat več sredstev za program Erasmus+ zato, da bomo lahko s pomočjo medsebojnega spoznavanja in sodelovanja zgradili nove družbene odnose.

Kako? Od Comeniusa do Erasmusa+ v EU

Slovenske srednje šole so se začele odpirati v mednarodni prostor s programom Phare, ki je deloval v okviru Centra za poklicno izobraževanje v Ljubljani. Ko pa je bil leta 2002 ustanovljen Cmepius (Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja), preoblikovana Nacionalna agencija, so se s programi Evropske unije za vseživljenjsko učenje odprla vrata v evropski svet izobraževanja in v finančno podprte izmenjave učiteljev in dijakov tudi gimnazijam.

Kot dolgoletni koordinator za evropske in azijske povezave menim, da so ti programi dali viden pečat Gimnaziji Ptuj in jo kot eno izmed prvih slovenskih gimnazij postavili na globalni izobraževalni zemljevid. Moja naloga je bila iskati povezave z različnimi šolami, ustanovami, nacionalnimi agencijami, ministrstvi in pisati projektno dokumentacijo ter skrbeti za finančno podporo. Noben premik pa se ne more zgoditi, če si sam in nimaš sogovornikov v vodstvu in kolektivu. Brez izjemne podpore ravnateljice Mete Puklavec in kasneje Melani Centrih ne bi šlo. Zato bo to moje razmišljanje brez imen, saj menim, da so pomembna dejanja in sledi, ki jih mednarodni projekti puščajo. Bili smo prvi in upali smo si! Začetek sega v leto 1999, ko smo bili, po izobraževanju v Španiji, povabljeni, da se med prvimi srednjimi šolami vključimo v program Comenius – šolska partnerstva. Za temo smo izbrali prostovoljno socialno delo, ki ga je že izvajalo več kot 50 dijakov.

Želeli smo ugotoviti kako prostovoljstvo razvijajo v partnerskih državah. Zaradi mednarodnega značaja se je motivacija vključenih dijakov še okrepila. Projekt je bil v publikacijah Cmepius-a in avstrijske Nacionalne agencije predstavljen kot primer dobre prakse. Dobili smo potrditev, da lahko prispevamo marsikaj inovativnega v šole v tujini. Po izkušnjah v projektih šolskih partnerstev, smo zagrizli v Comenius – jezikovni projekt. Dijaki so se prvič srečali z vrstniki islamske kulture. Projekt je z zanimanjem spremljala turška ambasada v Sloveniji, saj nas je med desetdnevno izmenjavo v Sloveniji obiskal tudi turški veleposlanik. Sledili so novi projekti, kjer smo imeli bodisi koordinatorsko bodisi partnersko vlogo in kjer je bilo število sodelujočih večje in večje.

Svoje znanje, izkušnje, poznavanje strukture prijavnice in finančnega načrtovanja smo uspešno prenašali tudi na partnerske šole. Projekti Comenius so se razvili v projekte Erasmus+. Število partnerjev in število dijakov na izmenjavah se je povečevalo. Množica partnerjev in organizacija izmenjav sta nam odprli popolnoma nov pristop k projektu. Na pripravljalnem sestanku je bilo kot na borzi. Nam, vajenim majhnega števila partnerstev in poudarjanja vsebine in povezanosti, je bil način Ptuj vzame Špance in Norvežane … kdo bo vzel Švede … kar malo srhljiv. A uspešno smo vztrajali do prazničnega leta naše šole.

Comenius šolska partnerstva

NASLOV PROJEKTA	PARTNERSKE DRŽAVE	
1. Volunteer social work Prostovoljno socialno delo	Les Herbiers (Francija) in Tanzenberg (Avstrija)	2000–2002
2. Volunteer social work II Prostovoljno socialno delo II	Les Herbiers (Francija) in Tanzenberg (Avstrija)	2002–2004

CILJ/TEMA: Razvijanje prostovoljnega socialnega dela dijakov, iskanje možnosti za vključevanje v šolski kurikulum in spoznavanje razlik pri izvajanju.

NASLOV PROJEKTA	PARTNERSKE DRŽAVE	LETO
3. Youth & Media Mladi in mediji	Tarnowskie Gory (Poljska), Niederkasel (Nemčija), Mesagne (Italija),Pecs (Madžarska) in Zrenjanin (Srbija)	2004–2007

CILJ/TEMA: Razlike in podobnosti mladih pri uporabi medijev, proučevanje (ne)kritičnega spremljanja medijev in preseganje stereotipnih predstav o germanski natančnosti, italijanski ležernosti in slovanski improvizaciji v medijih.

4. Raindrops bring life all of us Dežne kaplje, življenje za vse	Norveška, Španija, Italija, Grčija, Estonija, Romunija, Madžarska in Nizozemska	2011–2013

CILJ/TEMA: Raziskovanje življenja v morjih in jezerih ter obnovljivih virov energije v sodelujočih državah in povezovanje teme v literaturi in umetnosti.

5. Today-tomorrow Danes - jutri	Nizozemska, Norveška, Španija, Italija, Nemčija, Velika Britanija in Švedska	2014–2016

CILJ/TEMA: Poklici prihodnosti in vseživljenjsko izobraževanje sredi hitro razvijajočih se družb, globalnih sprememb in priložnosti za mlade v posameznih državah.

Comenius jezikovni projekt

NASLOV PROJEKTA	PARTNERSKE DRŽAVE	LETO
6. Language - Culture - Tradition Jezik - kultura - tradicija	Eregli (Turčija)	2004–2005

CILJ/TEMA: Spoznavanje jezikovne raznolikosti in podobnosti, raznolikosti in podobnosti v načinu življenja in vpliv tradicionalnih vrednot v vsakdanjiku mladih obeh držav ter pri prepletanju sodobnega in tradicionalnega v obeh kulturah.

Erasmus+

NASLOV PROJEKTA	PARTNERSKE DRŽAVE	LETO
7. Znanje za razvoj	Hrvaška in Avstrija	2014–2017

CILJ/TEMA: Razvoj modela za razvijanje ključne sposobnosti samoiniciativnosti in podjetnosti v splošnih gimnazijah.

8. Forum Theatre Gledališče zatiranih	Romunija, Poljska, Turčija, Italija,Bolgarija	2014–2016

CILJ/TEMA: Gledališče zatiranih kot učni instrument pri pouku za naslavljanje aktualnih družbenih tem in tem iz vsakdanjika mladih.

NASLOV PROJEKTA	PARTNERSKE DRŽAVE	LETO
9. Highlight Your Surroundings	Nizozemska, Norveška, Španija, Francija, Nemčija, Švedska in Italija	2016—2019
CILJ/TEMA: Razvijanje kompetenc, kot sta podjetnost in inovativnost, na področjih, vezanih na lokalno okolje. Tema je osredotočena na turistične priložnosti domačega okolja.		
10. A Cup of creativity Skodelica kreativnosti	Grčija, Italija in Portugalska	2017—2019
CILJ/TEMA: Izkušnja ustvarjalnih načinov učenja, razvijanje novih načinov raziskovanja, uvajanje ustvarjalnih pristopov v pouk in uvajanje metode vrednotenja ustvarjalnosti.		
11. I1 Debate: palestra di competenze Debatni program: telovadnica za razvoj mehkih kompetenc	Italija	2018—2019
CILJ/TEMA: Izkušnja ustvarjalnih načinov učenja, razvijanje novih načinov raziskovanja, uvajanje ustvarjalnih pristopov v pouk in uvajanje metode vrednotenja ustvarjalnosti.		

Iz Evropske unije v centralno in jugovzhodno Evropo

NASLOV PROJEKTA	PARTNERSKE DRŽAVE	LETO
1. European Rainbow	Zrenjaninska gimnazija Zrenjanin, Srbija	2006—2007
CILJ/TEMA: Spoznati vrednote dveh mladih držav, ki sta bili nekoč v skupni državi.		
2. The sound of wood	Gjimnazi Partizani Tirana, Albanija	2008—2009
CILJ/TEMA: Raziskovanje starih tradicionalnih lesenih glasbenih instrumentov, izdelava preprostih lesenih instrumentov in povezovanje kulturne dediščine ljudskega glasbenega ustvarjanja.		
3. We Care, We Act - We Are The Survivors	Gjimnazi Partizani Tirana, Albanija in Theotetical Lyceum Mihail Eminescu Edinet, Moldavija	2009—2010
CILJ/TEMA: Osveščanje o pomenu aktivnega državljanstva pri prepoznavanju okoljskih problemov, razvijanje odgovornega ravnanja do okolja in vključitev posameznih tem v šolski kurikulum za trajnostno delovanje celotne šole.		
4. Friends will be friends	Mihail Eminescu Edinet, Moldavija	2010—2011
CILJ/TEMA: Prepoznavanje verbalnega in neverbalnega nasilja v medsebojnih odnosih in iskanje oblik za reševanje konfliktov, ki so posledica tovrstnega nasilja.		

NASLOV PROJEKTA	PARTNERSKE DRŽAVE	LETO
5. Close Up - Our Voices, Our World	Chastna Profilirana Gimnaziya Chelopech, Bolgarija	2012—2013
CILJ/TEMA: Medijska pismenost mladih in odkrivanje dejstev, kako zaradi medijev sprejemajo in oblikujejo svojo realnost.		
6. Dive in diversity	JUSMŠ Danilo Kis Budva, Črna gora	2013—2014
CILJ/TEMA: Spoznavanje različnosti, preseganje predsodkov in iskanje možnosti skupnega sobivanja ljudi v našem lokalnem okolju in družbi.		

Iz Evropske unije v centralno in jugovzhodno Evropo

Leta 2006 je bil v okviru institucije Interkulturelles Zentrum na Dunaju ustanovljen program ACES (Academy of Central European Schools), ki je povezoval šole centralne in južne Evrope.
Spet smo bili med prvimi slovenskimi udeleženci. Ti projekti so odprli novo dimenzijo v dojemanju evropskega izobraževalnega prostora. Srečali smo srčne partnerje, ki so nas kljub nižjemu ekonomskemu standardu, slabše opremljenim šolam, a z veliko radovednosti, kreativnosti, delovne vneme in s svojo gostoljubnostjo, veliko naučili. Dijaki so spoznali vrstnike v državah, kamor jih morda nikoli več ne bo zanesla pot. Izvajali smo dinamične, vsebinsko aktualne in proaktivne projekte. Zaradi vse več kakovostnih projektov je ACES uvedel pravilo, da mora imeti šola po treh uspešnih kandidaturah enoletni premor. Tako v letu 2011 nismo sodelovali, leta 2016 pa se je projekt ACES zaključil.

Vstop v Azijsko-evropsko učilnico in …

Leta 2006 sem bil zaradi bogate mednarodne dejavnosti Gimnazije Ptuj povabljen na 6. konferenco Asia-Europe Classroom (AEC) Network Conference v Kerkini v Grčiji. Organizacija Asef (Asia Europe Foundation) je začela razvijati mrežo azijsko- evropskih šol, da bi z on-line projekti promovirala in razvijala sodelovalno učenje, medkulturno sodelovanje in projektno delo z uporabo IKT pod sloganom Dva kontinenta, en razred, učenje brez meja.

Slovenija se je na konferenci v Grčiji tudi uradno priključila ASEF-u in Gimnazija Ptuj je bila prva slovenska šola v tej organizaciji. Zaradi aktivnega sodelovanja na konferenci smo bili povabljeni v prvi projekt in na njegov zaključek na International Garden School v Kualalumpur v Malezijo.Naslednja konferenca je bila leta 2008 v Maleziji, v Kota Kinabalu Sabahu. Konferenca je Gimnaziji Ptuj odprla pot v izmenjave, najprej s šolo Millenium Institut iz Singapurja in posledično s St. Mark's Senior Secondary Public School iz New Delhija v Indiji.

Projekti AEC niso imeli predvidenih in financiranih izmenjav. Spoznavanje in priprave na izmenjave so bile dolge in na trenutke naporne, saj je bila konkurenca evropskih šol, zainteresiranih za izmenjave, velika.

Uspešna povezanost v projektu 2010, njegova predstavitev in osebno srečanje z vodstvom Millenium Institut iz Singapurja na konferenci ASEF

2011 v Dundalku na Irskem so bili začetek treh zahtevnih, a uspešnih, in za 34 dijakinj in dijakov nepozabnih izmenjav s Singapurjem. Uspešne izmenjave in sodelovanje na mednarodni konferenci mladih, ki so jo organizirali ob praznovanju desete obletnice njihove šole, pa so bile priložnost za 30 dijakov, ki so v treh dosedanjih izmenjavah obiskali Indijo. Odprla se nam je nova dimenzija, nova priložnost na kontinentu, kjer s šolskim prostorom še nismo imeli izkušenj. Podrobneje smo spoznali azijski šolski sistem z vsakdanjimi šolskimi obredi, neizprosen boj za vpis na prestižne osnovne in srednje šole ter fakultete. Začutili smo pregovorno azijsko prijaznost in zadržanost ter tudi izjemno gostoljubnost in prisrčnost ter sobivanje različnih kultur in nacionalnosti. V Sloveniji smo jih navdušili s kulturno dediščino, zvezdnim nebom, snegom, čarobnostjo narave, pitjem vode iz Soče.

NASLOV PROJEKTA	PARTNERSKE DRŽAVE	LETO
1. Cultural Kaleidoscop	Malezija, Italija, Vietnam, Filipini	2007
CILJ/TEMA: Sodelovanje na desetdnevnem druženju in na 60 paradah nacionalnosti. Naši dijaki so predstavili etnografske pustne like in slovensko kulinariko ter doživeli nepozabno izkušnjo azijskega velemesta in podeželja.		
2. Homeseek – peace, love, dream	Singapur, Indija, Malezija, Tajska in Filipini	2010—2011
CILJ/TEMA: Dijaki so odkrivali, kaj pomeni dom v različnih kulturnih okoljih, kateri dejavniki oblikujejo dom in/ali spreminjajo domače okolje. Kdo smo, od kod prihajamo, kam gremo, kako odhod od doma spremeni naše življenje?		
3. Crossing the borders feeling the others	Grčija, Madžarska, Filipini, Indija, Poljska, Ciper, Estonija, Malezija, Indonezija	2011—2012
CILJ/TEMA: Dijaki so raziskovali svet čustev in jih predstavljali s pomočjo zapisov, slik, fotografij, videov in spletnih tekstov. Nastal je slovar čustev, prepoznavali so obrazno govorico, preizkušali vpliv glasbe na počutje z reševanjem glasbenega kviza in oblikovali bazo čustev, izraženih z uporabo različnih medijev. Nastal je tudi Oblak razpoloženj. Vsak je vanj prispeval svoje dnevno razpoloženje in čustva, ki jih je pri tem občutil. Ptujski gimnazijci smo ustvarili film I Feel How You Feel/Čutim s tabo.		
4. Homeseek II – peace, love, dream	Singapur, Malezija, Indonezija, Filipini, Indija, Litva	2011—2012
CILJ/TEMA: Dijaki so razmišljali, kakšen je njihov sanjski dom in kje bi bil, kaj dom pomeni njihovim staršem, starim staršem, prijateljem. Na forumih so z zgodbami, s fotografijami in z intervjuji predstavljali svojo družino, svoje bivalno okolje, navade in običaje, ki oblikujejo njihov dom, delili mnenja, kaj je tisto v prostoru in času, zaradi česar se nekje počutiš doma.		

NASLOV PROJEKTA	PARTNERSKE DRŽAVE	LETO
5. Border and Bus stop	Irska, Madžarska, Pakistan, Indija	2011—2012
CILJ/TEMA: Povečati zavedanje dijakov v Aziji in Evropi o mejah, spreminjanju meja, njihovi odprtosti in prehodnosti, nevarnosti, povezovanju in zapiranju ter življenju neposredno ob meji.		
6. Somewhere Out There	Singapur, Malezija, Indija, Filipini	2012—2013
CILJ/TEMA: Odkriti v svojem okolju kotičke, ki jih uradni turistični vodniki ne omenjajo, in jih predstaviti na Virtual Tourist Page, je bil cilj projekta, ki je dijake motiviral za spoznavanje domačega okolja.		
7. The World of Picture Books	Nizozemska, Indija, Singapur, Malezija, Filipini	2012—2013
CILJ/TEMA: Z aktivnostmi v projektu so dijaki obudili otroka v sebi in pokukali v pravljični svet avtorjev sodelujočih evropskih in azijskih šol. Spoznavali so, da so pravljice univerzalne in sodijo v skupni spomin človeštva, ne oziraje se na jezikovno okolje, obdobje nastanka ali bralčevo starost.		
8. CNN Class Network News	Finska, Malezija, Indija, Irska, Švedska, Litva	2014—2015
CILJ/TEMA: Dijaki so spremljali novice z različnih področij, v različnih medijih, predstavljali poglede in stališča na novice iz držav, vključenih v projekt. Posneli so novico za skupno projektno CNN-oddajo, ki je odražala vso raznolikost sodelujočih šol in držav.		

Konfucijeva učilnica

Znani po tem, da se ne bojimo nobenega izziva, da smo odzivni in kooperativni, smo se maja 2013, ko je bila na II. gimnaziji v Mariboru ustanovljena Konfucijeva učilnica, odzvali povabilu Konfucijevega inštituta v Ljubljani.

Do sedaj je ustanovljenih več kot 300 Konfucijevih inštitutov in 200 Konfucijevih učilnic v 94 državah z nalogo, da širijo znanje kitajščine in poznavanje kitajske kulture. Tako smo postali del velikega, izjemno perspektivnega izobraževalnega prostora.

Medtem ko so bile kitajske učilnice v drugih okoljih nabito polne, smo mi s težavo sestavili skupino, čeprav je bilo učenje kitajščine brezplačno. A z našo prvo, mlado, v začetku malo izgubljeno učiteljico s Kitajske smo uspešno izpeljali učenje jezika, vsakoletno praznovanje dnevov kitajske kulture in kitajskega novega leta, sodelovali na tekmovanjih in se leta 2014 udeležili tudi veslanja kitajskih čolnov na Bledu.

Kaj smo dosegli?

Gimnazija Ptuj je leta 2007 postala ena vodilnih

šol v Sloveniji po sodelovanju v mednarodnih projektih in razširjanju informacij o njih v slovenski prostor. Zaupano nam je bilo izobraževanje pedagogov in vodstvenih delavcev iz evropskih držav v okviru programa Arion (2007) in Cedefop (2011) z naslovno temo Globalizacija in evropska dimenzija v izobraževanju. Ravnatelji in učitelji iz Portugalske, Francije, Norveške, Finske, Češke, Italije, Turčije, Reuniona in Estonije so na študijskem obisku spoznavali slovenski šolski sistem, obiskali šole celotne vertikale izobraževanja in se srečali s predstavniki MIZŠ, ZRSŠ, predstavniki lokalne skupnosti ter spoznali geografske in kulturne znamenitosti Ptuja in Slovenije. Ti dve izobraževanji sta prinesli veliko izkušenj pri organizaciji, veliko novih pogledov na evropsko dimenzijo izobraževanja in izmenjavo pogledov na didaktične, metodične, organizacijske in sistemske oblike ter metode dela v šolah. Bili pa sta tudi priložnost za nova partnerstva v bodočih projektih. Tudi sami smo bili izbrani za Arion izobraževanja v Haagu (2013) in eTwinning izobraževanje v Göteborgu.

Aktivna vloga Gimnazije Ptuj pa se je odražala v tesnem sodelovanju s Cmepiusom, ki je Gimnaziji Ptuj zaupal organizacijo in izvedbo svoje nacionalne konference (2010). Na številnih nacionalnih in evalvacijskih konferencah smo predstavljali in delili svoje izkušnje, sam pa sem bil izbran v ekipo, ki je ocenjevala in izbirala projekte. V okviru programa Comenius Assistents smo dobili prostovoljki iz Češke in Španije, ki sta vsaka za eno leto prinesli svojo državo, jezik in kulturo dijakom v učilnico. Dva projekta v okviru Azijsko-evropske učilnice, ki sta se uvrstila med 6 finalistov, sta bila nagrajena. Naslov zlati nagrajenec je prejel projekt Homeseek II-peace, love, dream, naslov projekt z odliko pa projekt Crossing the Borders, Feeling the Others. Ministrstvo RS za zunanje zadeve je nagradi in izmenjavo s Singapurjem v svojem poročilu za leto 2012 izpostavilo kot primer dobre prakse in vlada RS je svojega prvega predstavnika v ASEF imenovala leta 2012. Tečaj kitajščine je kljub začetnim težavam ostal del stalne ponudbe naše gimnazije.

Težko je našteti, kaj vse smo dosegli v zadnjih 20 letih v mednarodnih projektih. Izpostavil bi tri področja, za katera menim, da so se spremenila prav zaradi vpetosti posameznikov in institucije v mednarodno okolje. Prvi je profesionalni razvoj učiteljev, ki je v luči vseživljenjskega učenja rastel, drugi razvoj in krepitev medkulturnih kompetenc vsakega posameznika, kar je za delovanje v današnji družbi ključnega pomena, in tretji kakovost izobraževanja, h kateri smo z mednarodnimi projekti pomembno prispevali. Če temu dodam še vse nepreštete dijake in njihove zgodbe z izmenjav, ki so bile del teh projektov, in neprešteto število učiteljev, ki so vsebine preizkušali, vrednotili, spreminjali, predstavljali na nacionalnih in mednarodnih posvetih, lahko zaključim, da nam je vsem bilo dano spoznati, da je svet takšen, kakršnega si naredimo sami. In da lahko samo s spoznavanjem, sodelovanjem in odprtim duhom presegamo svoje lastne meje, prenesemo pouk iz učilnic in prinesemo svetovno raznolikost v učilnice.

To popotnico so dobili naši nekdanji dijaki in jo bodo tudi prihodnji. Naši projekti bi lahko imeli skupni naslov Pot učenja, pot sodelovanja, pot k prijateljem.

Boštjan Šeruga

Um je mišica, ki potrebuje vajo,
tako kot mišice telesa.
(Lynn Jennings)

Športni oddelki

Šport je že od najzgodnejših otroških let igral ključno vlogo v mojem življenju. Sproščanje, tekmovalnost, red, timsko delo, ciljna naravnanost so kompetence, ki so mi bile v različnih življenjskih obdobjih privzgojene pravzaprav ravno s pomočjo športa. Stopiti na pot, kjer lahko dijaku športniku omogočimo podporo v šoli, zagotovo ni bilo preprosto. A prav takšna pot športnih oddelkov na Gimnaziji Ptuj se je začela leta 1998. Zaznamovala jo je jasna vizija, da je treba mladim športnikom med odraščanjem nuditi več individualne podpore. Ukvarjanje z vrhunskim športom zahteva veliko napora in odrekanja, a hkrati prinaša možnost osebne, nacionalne in mednarodne uveljavitve ter omogoča veliko prepoznavnost. Doseči to, kar si želi vsak bodoči vrhunski športnik, zahteva veliko truda, potrpljenja in usklajevanja različnih obveznosti. Vrhunske rezultate posameznikov je zelo težko napovedati, zato je šolanje eden od ključnih stebrov njegove življenjske uspešnosti. V športnih oddelkih se nenehno trudimo dijakom zagotavljati intelektualno rast in osebnostni razvoj ter jim omogočiti uspešen zaključek izobraževalne poti. Športni oddelki nudijo dijakom potrebno varnost v prihodnosti ter možnost poklicnega razvoja na področjih zunaj njihove športne poti. Široka paleta športov in športnikov, ki so bili in so še vključeni v delo športnih oddelkov, je šolo vedno znova bogatila z novimi spoznanji in načini dela. Ne zgolj nogometaši, rokometaši, košarkarji, odbojkarji, kolesarji, atleti, boksarji, tenisači, šolo so obiskovali motokrosisti, golfisti, plavalci, športni plezalci, smučarji, plesalci, pa tudi tisti, ki so se ukvarjali z borilnimi športi, s konjeniškim športom ter mnogimi drugimi. Naši športni oddelki so torej zelo heterogeni po športih, a zelo homogeni v medsebojnih odnosih.

378 dijakov se je do sedaj odločilo za šolanje v okviru športnega oddelka Gimnazije Ptuj. Kaj jih je prepričalo, da so se odločili za tovrstno pot? Prav gotovo je na prvem mestu njihovo športno udejstvovanje, hkrati pa možnosti, ki jim jih program omogoča. Dodatna pomoč učiteljev, možnost naknadnega opravljanja šolskih obveznosti (tudi med počitnicami in prazniki, ob sobotah in nedeljah), možnost pogojnega vpisa v višji letnik, so le nekatere med njimi. Vse naše pretekle izkušnje kažejo, da je mogoče združiti šolske obveznosti z doseganjem visokih športnih rezultatov. Dokaz za to so vsi tisti športniki, ki so uspešno končali šolanje v športnem oddelku Gimnazije Ptuj in jih danes lahko zasledimo pri opravljanju zelo različnih poklicev: so profesorji matematike, direktorji, komercialisti, ekonomisti, pravniki, glasbeniki, nekaj od njih pa je nadaljevalo svojo pot v profesionalnih športnih vodah.

Biti športnik v dobi odraščanja in biti hkrati izpostavljen velikim športnim obremenitvam, ni preprosto. Tega se zavedajo tudi profesorji. Cilj, pot do cilja, uspeh, neuspeh so sestavni deli športnega zorenja. Pomoč in predvsem razumevanje sta ključnega pomena za mladostnika v obdobju

velikih športnih korakov ter hkrati osebnostnega zorenja. Zelo pomembno je, da naši mladi športniki v svojih učiteljih prepoznajo partnerje, ki jim v medsebojnih odnosih postavljajo meje in hkrati pomagajo z lastnim individualnim pristopom ter pogovorom. Vse od vpeljave športnih oddelkov na Gimnaziji Ptuj smo na vse naše dijake športnike zelo ponosni, da ob mladostni razigranosti najdejo voljo in energijo za šport in si želijo visokih športnih dosežkov. Želimo si delati s športniki, ki imajo visoke ambicije v športu in hkrati visoke cilje v vsakdanjem življenju. Ves čas se trudimo, da sta obe plati dijakov — šolska in športna — v sožitju in da ni nobena zapostavljena.

Dijaki športniki imajo več ur športne vzgoje, omogočeni so jim dopoldanski treningi, oddelki so manj številčni, obveznosti so usklajene, v športnih oddelkih poučujejo profesorji z afiniteto do športa, pripravljamo jim športne tabore in nezanemarljivo je dejstvo, da za dijake poleg razrednika skrbita še pedagoški in športni koordinator. S temi prilagoditvami vodimo dijake do skupnega cilja — šolske mature. Ves čas se trudimo za dialog med starši, trenerji in šolo. Komunikacija med vsemi je pri usklajevanju šolskih in športnih obveznosti iz leta v leto boljša, kar dokazujejo tako šolski kot športni rezultati. Nenehno se trudimo, da bi bilo naše sodelovanje boljše, in si prizadevamo za izboljšave. Zavedamo se, da je lahko izguba športne motivacije zaradi prehoda v višje starostne kategorije ali trenutnega zdravstvenega stanja glavni problem za delo v šoli. Končni cilj gimnazijskega šolanja je uspešno zaključena splošna matura. Lahko zatrdimo, da so rezultati dobri, čeprav seveda odvisni od sestave športnega letnika. So pa dijaki športnih oddelkov po rezultatih na maturi povsem primerljivi z dijaki splošnega oddelka.

Vsak trenutek življenja mladega športnika je temeljito zapolnjen in premišljeno načrtovan, zato je treba tudi srednješolsko delo prilagoditi zahtevam vsakega posameznega dijaka športnika.

V vseh 21 letih smo bili velikokrat zelo ponosni na naše dijake športnih oddelkov zaradi športnih dosežkov, ko so zastopali Gimnazijo Ptuj na športnih tekmovanjih. Številne uvrstitve na najvišje stopničke v individualnih športih, kot so atletika, gimnastika in druge zvrsti, ter številni nastopi v finalnih in polfinalnih rokometnih, nogometnih, košarkarskih ter odbojkarskih tekmovanjih so dokaz dobrega dela. Posledica dobrega dela so potrditve tako na lokalnem nivoju s podeljevanjem najvišjih nazivov (najperspektivnejši športniki Mestne občine Ptuj, najboljša srednja šola v Mestni občini Ptuj …) kot na državni in mednarodni ravni. Zagotovo lahko trdimo, da je bilo medsebojno sodelovanje vseh vključenih udeležencev v razvoj mladega športnika do sedaj na visoki ravni.

Šport in šola sta dva izmed pomembnejših dejavnikov socializacije mladih športnikov, zato morata delovati z roko v roki. Verjamemo, da lahko samo tako gremo novim zmagam naproti.

V letu 2019 sta športna koordinatorja Lovro Beranič in Tomaž Zemljič.
Od leta 1994 je športni koordinator bil še Igor Solina.
V letu 2019 je pedagoški koordinator Renata Merc Furman.
Od leta 2013 do 2017 je bil pedagoški koordinator Boštjan Šeruga.
Od leta 1998 do 2012 so bili pedagoški koordinatorji učitelji, ki so poučevali v športnih oddelkih.

Celota je več kot vsota delov.
(Aristotel)

Evropski oddelki na Gimnaziji Ptuj

Značilnost slovenskega šolskega sistema so tudi neprestane, a redko radikalne reforme. Reforme so prinašale bolj ali manj samo lepotne popravke in še ti so šli kmalu v pozabo. Napisane so knjige vseh barv, največkrat bele. Zato sem bil skeptičen do novega gimnazijskega programa **evropski oddelek**.

Začelo se je leta 2003 z razpisom za preobrazbo gimnazijskega programa, poimenovali so jih evropski oddelki. Izbranih je bilo 16 slovenskih gimnazij po regionalnem načelu in tudi glede na ugled, ki so ga imele.

Da bo tokrat precej drugače, mi je postalo jasno, ko je na uvodno predstavitev projekta k ravnateljici Melani Centrih prišla vodja projekta na Zavodu RS za šolstvo, Katja Pavlič Škerjanc.

V tistem kratkem času, ko sem jo peljal iz Maribora na Ptuj, sem spoznal osebo z izjemno širino znanja in z retoriko, ki je izražala jasno vizijo projekta. Ja, njena ideja je napovedovala korenito prenovo gimnazijskega programa. V pogovoru z njo, no, v resnici je bil to njen strokovni monolog, podkrepljen s številnimi izreki in pregovori, sem začenjal razumeti ključno vprašanje, na katero naj bi odgovorili v tem projektu: kako naj dijaki pridobivajo medpredmetno povezano in vsebinsko zaokroženo znanje in kako naj nalogo opravi šola, ki se, velikanskim družbenim spremembam navkljub, še vedno oklepa stoletja stare organiziranosti, odnosov in vrednot — laudatores temporis acti? Še posebej mi je ostal v spominu hebrejski pregovor, ki pravi:
”Ne omejujte svojih otrok na tisto, česar ste se naučili sami, saj so se rodili v drugem času.”
V teh besedah je bilo skrito bistvo projekta.

Priprave učiteljskega zbora na začetek dela so bile intezivne. Delovna srečanja so bila vsebinsko zgoščena, polna didaktičnih in metodičnih pojmov, pedagoških principov in strategij, ki smo jih spoznavali z nove perspektive.

Izobraževanje je bilo organizirano za ravnatelje, za učitelje novih predmetov in za celotni učiteljski zbor. Za ravnatelje je bila pomembna tudi finančna plat projekta. Pri učiteljih pa je bilo čutiti skepso in dvom, ali bomo kos novostim medpredmetnega povezovanja in timskega pouka v praksi in ali bosta nova organizacija in metodika pouka pripeljali dijake do uspešno opravljene mature.

Za izvajanje projekta ni bil dovolj le interes šole. Na informativnem dnevu je bilo treba predstaviti projekt tudi staršem in prihodnjim dijakom tako, da bi ga sprejeli. Prvi odzivi so bili zelo vzpodbudni in interes dijakov za vpis v 1. letnik je to samo potrdil. Evropski oddelek je bil formiran!

Z izobraževanjem učiteljev in z novo organizacijo pouka smo povezali predmete v skupnih temah. S **sodelovalnim** in **timskim** poučevanjem, z

avtentičnim učenjem (narodne in mednarodne izmenjave, ekskurzije) ter z novimi interdisciplinarnimi predmeti (evropske študije, Slovenija v svetu, kultura in civilizacija, družbene vloge slovenščine, slovenska književnost in prevodi) smo postavili pouk na sodobne temelje, ki izobražuje za izzive, ki jih družbi in posamezniku postavljajo svetovni globalizacijski trendi. Evropski oddelki so bili oddelki aktivnega učenca v procesu pridobivanja znanja, veščin in spretnosti. Bili so oddelki sodelovanja in povezovanja vseh predmetnih področij.

Zavedam se, da je moj uvod zelo oseben, morda tudi zato, ker sem bil del tima na nacionalnem nivoju in koordinator tima na naši šoli v projektu, ki je korenito posegel v okostenelost gimnazijskega programa in dokazal, da so spremembe možne.
Prvega septembra 2004 je projektni tim prestopil mejo med teorijo in prakso. Leta 2012 se je projekt zaključil, posamezne šole pa so po zaključku različno diseminirale projektne rezultate v izvajanje gimnazijskega programa. Kocka je padla. Na kateri številki se bo ustavila, bo pokazal čas.

Šole, ki so izvajale projekt Evropski oddelki: Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, Prva gimnazija Maribor, II. gimnazija Maribor, Gimnazija Ptuj, šolski center Slovenj Gradec — Gimnazija Slovenj Gradec, šolski center Celje — Splošna in strokovna gimnazija Lava, Gimnazija Brežice, Šolski center Rudolfa Maistra Kamnik — gimnazija, Gimnazija Kočevje, Gimnazija Poljane Ljubljana, Gimnazija Bežigrad Ljubljana, Gimnazija Jesenice, Gimnazija Nova Gorica in Gimnazija Koper, od šolskega leta 2006/07 dalje pa tudi Škofijska gimnazija Antona Martina Slomška Maribor in Gimnazija Škofja Loka.

Šole, ki smo se povezale v narodnih izmenjavah: Gimnazija Koper, Gimnazija Slovenj Gradec, Gimnazija Škofja Loka, Splošna in strokovna gimnazija Lava Celje, Gimnazija Bežigrad.

Renata Merc Furman

Svet je uganka,
njena rešitev pa človek.
(Rudolf Steiner)

Projektni tedni na Gimnaziji Ptuj

Projektni tedni so dobro desetletje zaznamovali življenje na Gimnaziji Ptuj in vplivali na načrtovanje dela v celotnem šolskem letu. Postali so naš prepoznavni znak v domačem okolju in širše v Sloveniji. Od začetkov v letu 2005 do danes sta se struktura in izvedba precej spremenili.

Časovno začetek izvajanja projektnih tednov sovpada z uvajanjem evropskih oddelkov, ki so prinesli številne metodične novosti in z novimi predmeti tudi vsebinske obogatitve, kar smo s pridom prenašali tudi v te naše tedne ustvarjalnosti in drugačnega pouka. V projektnih tednih smo uspešno združili in strnili kar nekaj pristopov sodobnega učenja in poučevanja ter pri tem razvijali različne kompetence tako učiteljev kot dijakov. V zadnjih decembrskih dneh smo urnik postavili na glavo in šolo spremenili v hišo ustvarjalnosti in iskrivih idej, v kateri smo se povezali dijaki, učitelji in povabljeni strokovnjaki najrazličnejših področij ter skupaj ustvarjali, izmenjevali ideje in mnenja ter vse ustvarjeno drug z drugim delili.

Za celotno organizacijo in izvedbo projektnega tedna je bil zadolžen sprva en strokovni aktiv, zatem tim dveh ali več strokovnih aktivov, kasneje pa timi posameznikov različnih strokovnih aktivov. Odgovorni organizatorji so bili s svojo nalogo običajno seznanjeni ob zaključku aktualnega projektnega tedna ali pa kmalu v začetku koledarskega leta. Tako smo imeli kar nekaj mesecev časa, da smo svoji ustvarjalnosti dali duška, izbrali temo in naslov, da smo domislili vsebinske poudarke, izbrali priznane strokovnjake s svojih predmetnih področij in jih povabili k sodelovanju ter pripravili smernice za učiteljski zbor, ki je bil kot snovalec in izvajalec tematskih delavnic v celoti vključen v izvedbo. Ni bilo strogo določenih pravil, vsakemu projektnemu timu je bilo prepuščeno, da ustvari teden po svoji meri, obdrži dobre zamisli predhodnikov, uresniči svoje poglede in vnese izboljšave.

Ob vseh spremljevalnih dejavnostih in prireditvah je osrednji in temeljni del tedna ostajal pouk, obogaten z novimi pristopi in načini dela. Naš prvi cilj in naloga je bilo timsko in medpredmetno povezovanje različnih predmetnih področij v navezavi na naslovno temo. Pogosto se je povezalo celo več predmetov, k sodelovanju pri oblikovanju delavnic, kot smo te učne enote poimenovali, pa smo lahko pritegnili tudi zunanje strokovnjake in dijake, ki so tako lahko pokazali svoja močna področja še malo drugače. Tudi učitelji smo bili povabljeni, da dijakom ponudimo dejavnosti, ki niso bile nujno povezane z našimi strokovnimi področji in jih gojimo v svojem prostem času ali pa smo jim namenjali čas in pozornost v svoji mladosti.

Sezname in opise delavnic smo objavili na šolski spletni strani, posebni projektni internetni strani ali pa na šolski oglasni deski. Velika pridobitev za dijake je bila izbirnost in pestrost ponujenih vsebin.

MLADOST

Maturantski plef

HUURRA NOVA SOLA

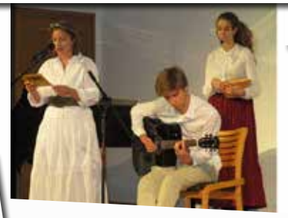

Delavnice smo izvajali dva projektna dneva, zato so dijaki običajno izbrali po dve delavnici. Na urniku niso več našli matematike, slovenščine, zgodovine in drugih predmetov, temveč tematske sklope, ki so se izvajali več strnjenih šolskih ur (2, 3, 4 ali 6 ur, v posameznih projektnih tednih različno), kar je omogočilo bolj poglobljeno obravnavo in bi bilo dobrodošlo tudi pri rednem pouku. Ustvarjalne delavnice (pevske, likovne, plesne, gledališke) pa so lahko trajale tudi ves teden, saj je bil cilj krajša produkcija ali predstavitev ob zaključku tedna. Način izbiranja oziroma prijavljanja se je iz leta v leto spreminjal. V tem delu smo pogosto vključili kreativne dijake, ki so obvladali programiranje in so sami v sodelovanju z mentorskim učiteljem oblikovali programe za prijavo, jih vedno znova izboljševali in posodabljali. Bila pa so tudi leta, ko so prijave potekale s svinčnikom v roki in osebnim vpisovanjem na sezname.

Otvoritev projektnega tedna je bila vedno nekaj posebnega. Vsak projektni tim je pripravil uvodno prireditev in predstavil velika imena in dosežke nosilnih predmetnih področij. Dijaki so peli, igrali, plesali, recitirali, napovedovali, pripravljali posnetke, fotografije in še veliko več — pokazali so svoje spretnosti in talente, za katere pri tradicionalno naravnanem pouku ni dovolj prostora. Deležni so bili pozornosti in pohvale, ki je pri rednem pouku morda niso dobili, za dobro samopodobo mladega posameznika pa je ta še kako pomembna. Nič manj atraktivni in ustvarjalni niso bili zaključki, ko smo na odru šolske kulturne dvorane pokazali dosežke minulih projektnih dejavnosti.

Dijakom smo želeli omogočiti vpogled v najnovejša dognanja in raziskave, kulturne in druge dosežke vidnih slovenskih strokovnjakov, želeli smo dvigovati zavest in vedenje o aktualnih družbenih vprašanjih ter hkrati zbuditi interes in motivirati za njihove lastne nadaljnje študijske poti, zato smo običajno organizirali po dve predavanji priznanih predstavnikov nosilnih strokovnih področij. Pomemben del življenja pa je tudi zabava in to nam je uspelo vnesti z uspešnimi, ravno prav hudomušnimi predstavami znanih gledaliških in glasbenih ustvarjalcev.

Še en pomemben element so imeli naši projektni tedni. To je bilo razvijanje pripadnosti šoli in svoji razredni skupnosti v procesu oblikovanja razreda kot socialne skupine, kar smo dosegali z delom in povezovanjem v skupni razredni dejavnosti. Celotnim razredom smo postavili različne izzive, ki so jih morali izpeljati kot skupina, vsak je moral prispevati svoj delček k skupnemu uspehu in uresničevanju skupnega cilja.

Običajno smo poskrbeli tudi za dokumentiranje celotnega dogajanja. Oblikovali smo skupino novinarjev, ki so popisali skupne dogodke in pripravili intervjuje z gosti, fotografov in snemalcev, ki so vse zabeležili na fotografijah in v gibljivih slikah, po koncu delavnic so izbrani udeleženci pripravili še zanimive prispevke, vse zbrano pa smo objavili v posebnih projektnih glasilih, ki smo jih nekaj natisnili, nekaj pa objavili na šolski spletni strani. Objavljena glasila so dostopna na strani https://www.gimptuj.si (Dejavnosti in projekt — Projektni tedni).

Večina projektnih tednov je omenjena in s konkretnimi dejavnostmi opisana v prispevkih posameznih strokovnih aktivov, nosilcev projektnega tedna, zato jih tu le navajamo po letih z naslovom in odgovornimi strokovnimi aktivi.

2005/2006 • Z matematiko v svet (MAT)
2006/2007 • Živa slovenščina (SLO)
2007/2008 • Mladost (Družboslovje: ZGO, GEO, PSI, SOC, FIL, UZG, KIZ)
2008/2009 • Šport in zdravje — življenjski slog mladih (BIO, ŠV)
2009/2010 • Angleščina in umetnost sta univerzalna jezika (ANG, UZG)
2010/2011 • EinStein, zwei Steine, MOZAIK — Valovanje misli (NEM, FIZ)
2011/2012 • Življenje z masko (ŠRT — Šolski razvojni tim)
2012/2013 • Slovenska kulinarika — Praznik na domači mizi (posamezni predstavniki strokovnih aktivov)
2013/2014 • Generacija Z (posamezni predstavniki strokovnih aktivov)
2014/2015 • Zgodba moje Gimnazije — Gimnazije Ptuj (posamezni predstavniki strokovnih aktivov)
2015/2016 • Ptujski gimnazijec, pokaži, kaj znaš (posamezni predstavniki strokovnih aktivov)
2016/2017 • Človekove pravice (PSI, SOC, FIL)
2017/2018 • Človek in meje (UZG v sodelovanju s PSI in FIL)
2018/2019 • Znanje za življenje (KEM, BIO, MAT, FIZ)

V šolskem letu 2011/2012 je organizacijo projektnega tedna prevzel šolski razvojni tim (ŠRT), ki je deloval v času projekta Posodobitev gimnazijskih programov. Takrat je bilo mesto Ptuj tudi partnersko mesto Evropske prestolnice kulture EPK 2012, zato smo projekt raztegnili skozi vso leto in izbrali temo, ki se je ob tem kar ponujala – Življenje z masko s podnaslovom Fašenk.je. ŠRT je zbral vse pridobitve do tedaj izvedenih posodobitvenih projektov (predhodni projektni tedni, evropski oddelki, projekt Kakovost s pridobljenim certifikatom SIQ, projekt Ne da sovražim, da ljubim, sem na svetu) in jih upošteval pri oblikovanju projektnega tedna, da bi lahko služil kot model za nadaljnje time. Člani ŠRT smo načrtovali projektne vsebine, celostno podobo (logotip, spletna stran, urnik, prijave, projektna brošura) ter posodobili in uskladil zbirko obrazcev. Pri tem smo sledili ciljem projekta Posodobitev gimnazijskih programov s poudarkom na razvijanju ključnih kompetenc, uvajanju posodobljenih učnih načrtov in doseganju ciljev z novimi didaktičnimi pristopi (timsko poučevanje in medpredmetno povezovanje). Obdržali smo vse elemente strukture, opisane v besedilu zgoraj. Posebnost tega tedna so bile dejavnosti, s katerimi smo nadaljevali tudi po decembrskem tednu. V karnevalski dvorani smo februarja 2012 organizirali dijaški ples v maskah in izbrali najboljšo razredno masko. Z razrednimi prapori, ki so nastali pri razredni dejavnosti, in s skupinami, ki so nastopile na uvodni prireditvi projektnega tedna z naslovom Cirkus Gimnazius, smo nastopili na tradicionalni nedeljski povorki in prejeli denarno nagrado kot 7. najboljša maska. Prej omenjeno cirkuško uvodno prireditev smo še nekajkrat ponovili za osnovnošolce na informativnem dnevu, na kulturni prireditvi Dan kulturne raznolikosti za slovensko UNESCO ASP mrežo šol, njen del pa na zaključni konferenci Konzorcija splošnih gimnazij Posodobitev gimnazijskih programov v splošnih gimnazijah, ki je potekala 16. in 17. 10. 2014 na Gimnaziji Ptuj in je bila namenjena ravnateljem gimnazij, vodjem in članom šolskih razvojnih timov

v gimnazijah, učiteljem in strokovnim sodelavcem v gimnazijah ter vsej zainteresirani javnosti. Za konec pa smo se v maju z vsemi nastopajočimi v cirkuški uvodni prireditvi in z zmagovalnim razredom dijaškega plesa za nagrado odpravili v svetovno znano karnevalsko mesto Benetke.

Začetno navdušenje, angažma in kreativna vnema so z vsakoletnim izvajanjem projektnega tedna, za katerega smo vsi učitelji pripravljali domiselne medpredmetne delavnice, organizacijski tim pa je snovanju namenil šest ali celo več mesecev razmišljanj, timskih srečanj, pogovorov in usklajevanj, sčasoma začeli pojenjati. Ob vseh ostalih aktivnostih, ki jih z leti ni bilo manj, kvečjemu več, se je obremenitev v primerjavi z učinkom zdela (pre)velika. Število projektnih dni smo zato začeli krčiti, k izvedbi delavnic pa povabili zunanje izvajalce, ki so tako promovirali svoja področja dela in dijakom odpirali vpogled v možne študijske poti. V zadnjih projektnih dnevih smo spremenili tudi kraj dogajanja, dijake smo odpeljali v različne inštitucije in podjetja.

Projektni tedni so zelo obogatili naše delo, dijaki so se ga veselili, ker so pomenili sprostitev pred začetkom praznikov in jim ponujali številne priložnosti, če so jih le želeli prepoznati in udejanjiti. Tistim, ki smo jih doživeli v polnem razcvetu, so ostali v lepem spominu, četudi so prinesli kar nekaj prečutih noči. A edina stalnica v življenju so spremembe, zato je tudi tu najbrž napočil čas, da naredimo prostor novim idejam, podvigom in ustvarjalnim izzivom.

Slavica Bratuša

Spodbude prihajajo od zunaj,
spoznanja od znotraj, a le,
ko oboje sovpade, dobimo razvoj.
(Seneka)

Projekti Evropskega socialnega sklada

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je za obdobje od 2008 do 2014 razpisalo projekt Posodobitev gimnazijskih programov, v katerega je bilo vključenih 56 slovenskih gimnazij, ki so skupaj tvorile Konzorcij splošnih gimnazij. Poslovodeči konzorcijski partner v projektu je bila Gimnazija Ptuj, ki je skupaj z MIZŠ finančno in vsebinsko vodila in koordinirala projekt. Razvojna prioriteta projekta je bil razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja, prednostna usmeritev v projektu pa izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter uvedba posodobljenih učnih načrtov.

Strokovno podporo sta projektu nudila Urad za razvoj šolstva in Zavod RS za šolstvo in šport. Projekt se je delno financiral s sredstvi evropskega socialnega sklada (ESS).

Projekt je bil zasnovan na partnerskem pristopu in šole so s svojim vodstvom, z učitelji vseh predmetov, s projektnimi timi in šolskimi razvojnimi timi načrtovale izvajanje projekta tako na ravni šole kot v okviru konzorcija.

Šolsko delo je bilo v prvi vrsti usmerjeno na dijake in se je skozi projekt usmerjalo tudi k sistematičnemu profesionalnemu razvoju učiteljev in poskusu oblikovanja sistemskih rešitev.

Vse šole so tako sledile uvajanju ciljev, kot so
- fleksibilna organizacija učnega procesa,
- sodelovalno/timsko poučevanje,
- intenzivnejše in funkcionalnejše vključevanje IKT v učni proces,
- razvoj koncepta OIV (obvezne izbirne vsebine),
- spremenjen način izvajanja nekaterih predmetov,
- uvedba državljanske vzgoje ter
- uvajanje posodobljenih učnih načrtov.

Pomembna pridobitev so bili šolski razvojni timi (ŠRT), ki so delovali kot svetovalni in razvojni timi in so v sodelovanju z vodstvom šol prispevali k oblikovanju razvojnih strategij šol.

Gimnazija Ptuj je v tem obdobju skupaj z MIZŠ in Zavodom RS za šolstvo organizirala številna strokovna izobraževanja in letne konference, ki so se jih udeleževali posamezni učitelji, vodji ŠRT-jev in ravnatelji. Na konferencah so šole predstavile svoje dosežke s primeri dobre prakse, izmenjale izkušnje, gradiva in informirale strokovno javnost o projektu.

Vse to je bila dodana vrednost projekta, ki se je potrdila tudi na zaključni konferenci na Gimnaziji Ptuj, kjer smo ob tej priložnosti izdali tudi elektronsko publikacijo.

V šolskem letu 2016/2017 smo se pridružili petletnemu projektu Popestrimo šolo z namenom dvigovanja splošnih kompetenc pri dijakih. V šolskem letu 2017/2018 pa smo izvedli projekt Prva

zaposlitev na področju vzgoje in izobraževanja 2017/II, katerega cilj je bil prispevati k povečanju deleža zaposlenih med mladimi.

Omenjeni projekti predstavljajo vsebinsko obogatitev gimnazijskega programa in širjenje zaposlitvenih možnosti mladih.

Posodobitev gimnazijskih programov
Vodja projekta je bila ravnateljica Gimnazije Ptuj Melani Centrih.
Strokovni vodja projekta je bila Slavica Bratuša.
Koordinatorica projekta je bila Nuša Slivnjek. Na projektu so delali še: Janja Kafel, Nataša Kostanjevec, Maja Ropič, Irena Ivanuš, Sonja Plazar, Barbara Vanovšek, Boštjan Šeruga, Silvija Rakuš, Jernej Regvat.

Člani ŠRT v letih od 2008 do 2014 so bili Melani Centrih (ravnateljica), Brane Rokavec (pomočnik ravnateljice), Boštjan Šeruga (vodja ŠRT), Jelka Kosi, Renata Merc Furman, Darja Rokavec, Dobrinka Voršič Rajšp.

Na projektu Popestrimo šolo je zaposlen David Hameršak.
Na projektu Prva zaposlitev je bila zaposlena Nika Ferčec.

GIMNAZIJA PTUJ NAJINO HREPENENJE UJETO V LETA • NA PLAŽI ŠKOLJKE POBIRA JIH DEKLICA SPRAVLJA SPOMIN • SIVI OBLAKI POMEŽIKA MI SONCE DAN JE LEPŠI RADA BI PADLA V TVOJ OBJEM RADA BI ČUTILA TVOJE ROKE NA SEBI RADA BI ČUTILA TVOJA USTA NA SVOJEM VRATU RADA BI BILA S TABO V TEMI S TABO BI LOVILA SONČNE ŽARKE IN OB TEBI DOČAKALA OBJEM TEME SANJALA BI V TVOJIH ROKAH IN SE OB TEBI ZBUDILA SMEJE RADA BI ZNALA ŽIVETI BREZ TEBE RADA BI ZNALA HODITI NAPREJ A VSE KAR ZNAM JE HODITI BREZ TEBE IN UPATI V NAJU NAPREJ IN NAPREJ RADA BI ZNALA LJUBITI ŠE DRUGE RADA BI DA BI BIL ZAME LE ZRAK A VSE KAR ZNAM JE GLEDATI DRUGE IN VIDETI TEBE BREZ TVOJIH NAPAK • VELIKO LJUDI JAZ SAMEVAM TUKAJ VEM DA BO DOBRO • TIŠINA NOČI TAKO GLASNA DA BOLI ROŽNATA ZORA • VČASIH NAPIŠEM IN MISLIM DA JE VREDNO DRUGIM JE BEDNO • PRAŠNA POLICA MODRA KNJIGA VZAMEM JO SEBOJ • TUDI ROCK JE TEK TEK PROTI HLAPČEVSTVU HOMOFOBIJI ISLAMOFOBIJI KSENOFOBIJI PROTI FOBIJAM VSEH VRST • VSA ŽIVA BITJA SMO BRATJE IN SESTRE PIKA • SLIKA NA STENI PRIKAZUJE ŽIVLJENJE OBOŽUJEM JO • MOREBITI PA JE VSE KOT MORA BITI • VZELA SEM ŽAREK SONCA IN GA PREPLETLA MED PRSTI KOT PESEK JE S SVETLOBNO HITROSTJO SPOLZEL K TLOM NISEM GA MOGLA VEČ UJETI PRAMEN NJEGOVIH LAS MED MOJIMI PRSTI POTEM PA PRAZNINA OČITNO JE TUDI ON MORAL POSTATI NEKDO • PISAN TRAVNIK SKUPAJ NA SONCU ŽDIVA VONJAVA ROŽE • ŠOLSKI HODNIK PRAZEN IN TIH SAMEVA DO KONCA URE

LUKNJE V SOLATI ZRAČIJO DOMOVANJE SITEGA POLŽA • DROBNE KAPLJE SEJEJO UPANJE IN LJUBEZEN V MOJE MISLI MOČIJO MI KOŽO JO PREPOJIJO S SANJAMI • ZAPRI OČI LEZI POD NEBEŠKI SVOD VETER KMALU PRIDE • ŽIVIMO V OBUBOŽANEM IN IZMALIČENEM SVETU KJER JE PREŽIVETJE ČISTE DUŠE SKORAJ NEMOGOČE • S TABO BI LOVILA SONČNE ŽARKE IN OB TEBI DOČAKALA OBJEM TEME • MOGOČNO DREVO ŠUMI PRED MOJIM OKNOM RASTEVA SKUPAJ • NASLAVLJAJ PROBLEME GOVORI NA GLAS • ODITI PO KOŠČEK SANJ NAJTI TRENUTEK IN SE ZALJUBITI VANJ • DUŠA JOČE OD LEPOTE TVOJE SRCE DRHTI • RESNICE NE LAŽI NA MOJO DLAN SPOZNANJA • ČE GIMNAZIJA NE BI IMELA TOLIKO OKEN NIKOLI NE BI VEDELI KOLIKO LEPIH DNI SMO PREŽIVELI V NJEJ • LE EN ZAKON JE ZAKON NESKONČNOSTI ZAKON VESOLJA VRHOVNA ZAKONITOST SVETA • OBJELA BOM MISEL KI ME BO VODILA V TEMPELJ ODLOČNOSTI • PERO NENEHNO PRESKAKUJE MISLI DEBELE KOT SLOVAR SE POČASI KONČUJEJO • IN KO TI BO NEKEGA POLETNEGA DNE SONCE OGRELO TELO IN DUŠO VEDI DA BOM TO JAZ • MOGOČE NEKOČ SE BO SVET SPREMENIL TAKO KOT SEM SE JAZ • DIŠI PO NOVEM UPANJU PO NOVEM ŽIVLJENJU • POTOPLJENI SPOMINI PRIPLAVAJO NA GLADINO OCEANA KJER SE V SONCU TOPIJO PREBRANI STIHI • LISTJE NA DREVJU ŠELESTI MELODIJO NOČNEGA ORKESTRA • MED PADANJEM NAVZDOL PESMI ZANIHAJO S ŠKARJAMI V SEBI IN SAME SEBI IZREŽEJO GLOBOKO PAPIRNATO SRCE • SPRAŠUJEM SE O KRAJIH KI SO ŽE OD NEKDAJ NARISANI NA ZEMLJEVIDU MOJEGA OTROŠTVA • NAUČILA SEM SE VZLJUBITI SIVO NEBO

Alenka Šuman Irgolič

Dobre ideje nimajo starosti,
imajo le prihodnost.
(Robert Mallet)

Dijaška skupnost Gimnazije Ptuj

Dijaška skupnost Gimnazije Ptuj je pomemben delovni organ gimnazije, saj v celoto povezuje vse dijake.

Dijaška skupnost je sestavljena iz predstavnikov razredov in predsedstva. Sestava predsedstva se je skozi leta spreminjala. Predsedstvo predstavljajo predsednik, podpredsednik, tajnik, športni in kulturni organizator, varuh dijakovih pravic, predstavnik tehnične in medijske ekipe in predstavnik dijaške skupnosti v Dijaškem odboru Slovenije. Naloge in dolžnosti so enakomerne razdeljene med člane predsedstva, ki svoje delo opravljajo odgovorno in vestno. V zadnjih letih so organizirali različne dogodke in dejavnosti, za katere je bilo potrebno veliko organizacijskih veščin. Že vrsto let se v začetku šolskega leta predstavijo dijaki prvih letnikov skozi igre, ki jih pripravijo dijaki drugega letnika in na tak način sprejmejo novince – prireditev Fazanjada. Skozi šolsko leto se dijaki družijo tako, da se pomerijo v različnih turnirjih iz nogometa, odbojke in košarke ter v igranju družabnih iger. Posebej odmevna sta bila dogodka Halloween party in Noč na šoli, ko so se dijaki v večernih urah oz. celo noč družili v šolskih prostorih. Halloween party je bil izpeljan kar dvakrat. Takrat se je gimnazija spremenila v pravo hišo strahov, kjer je nekaj več kot sto maskiranih gimnazijcev plesalo v ritmih didžeja. Člani predsedstva se zelo trudijo, da bi bili vsi dijaki del dogajanja. Ker je veliko dijakov tudi umetniško nadarjenih, se organizirajo razstave dijakov umetnikov. Za tiste, željne več adrenalina, je bil nepozaben rekreacijski dan v adrenalinskem parku Pohorje. Nekateri dijaki pa so se vključili v priprave obeležitev posebnih dni, kot so dan boja proti aidsu, dan za spremembe, dan strpnosti, dan podnebnega štrajka, dan pozdravljanja, dan čebel .

Predstavniki razredov zastopajo interese svojih sošolcev in sošolk. Člani predsedstva in predstavniki razredov se srečujejo na rednih mesečnih sejah, na katerih razpravljajo o pobudah, željah, predlogih, idejah, ki se dijakom porodijo skozi šolsko leto. Pred nekaj leti je dijaška skupnost napisala tudi statut dijaške skupnosti, v skladu z njim deluje vsak gimnazijec. Dijaška skupnost ima tudi mentorja, ki je koordinator in glavna vez med dijaki in učiteljskim zborom ter ravnateljem.

Sčasoma se je dijaška skupnost začela povezovati s številnimi organizacijami in drugimi ustanovami. Najpomembnejša je vez s Klubom ptujskih študentov, saj je sodelovanje z njimi zelo pogosto (krofi v pustnem času, sadni napitki za energijo, kavica za maturante, srčki za zaljubljene …). V sklopu dijaške skupnosti so bili organizirani številni zanimivi in poučni dogodki, ki so dijake še bolj povezali in jim ponudili dodatne možnosti za raziskovanje področij, ki jih zanimajo.

Delovanje dijaške skupnosti je pomembno, saj zagotavlja dobro, varno in sproščeno vzdušje na šoli, kjer dijaki preživijo veliko časa.

Branimir Rokavec

Glasba lahko spremeni svet,
ker lahko spremeni ljudi.
(Bono, U2)

Rock bandi ali kako se je rock vrnil na Gimnazijo Ptuj

Zakaj želja, da se rock vrne na Gimnazijo Ptuj? Pojav rock glasbe je bil začetek uporništva proti generacijam, ki so v 60. letih hotele vrniti svet v stare tirnice, kjer bi bila mladim spet zapovedana ubogljivost tako v okviru družine kot države. Država je lahko pošiljala mlade na polja smrti, da branijo katerokoli družbeno ureditev. Rock je bil v mojih gimnazijskih letih glasnik upora, klic mladih, da hočemo boljši, enakopravnejši in nenasilen svet.

Kljub temu da v tem zborniku popisujemo zadnjih 25 let, moram poudariti, da se je rock glasbena zgodba na ptujski gimnaziji začela pisati prav v 60. letih. V jeseni leta 1965 je pričel delovati prvi ptujski gimnazijski beat ansambel, kot so takrat imenovali rock bande, z imenom Orfeji. Že naslednje leto pa je bil na gimnaziji ustanovljen drugi rockovski band, Ekstremi. Skupini sta igrali na mladinskih plesih v domu JLA in v tako imenovanem Koruzjaku na Bregu.

Leta 1992 ustanovljena gimnazijska skupina je delovala pod različnimi imeni: Common Sence, Ujetniki svobode, Svobodni ujetniki, uveljavila pa se je z imenom Hudobni volk. Skupina je igrala avtorsko glasbo s progresivnim slogom in s slovenskimi besedili. Izdala je kompilacijsko zgoščenko in album Faušija ubija, publicirala dva videospota in se predstavljala na radijskih valovih in na televiziji ter koncertirala po Sloveniji. Obdobje od 2006 do 2008 je na ptujski gimnaziji glasbeno zaznamoval Žan Tetičkovič, ki je soustanovil rock skupino Puzzles, s skupino Attic Echo pa že preizkušal svoje prve skladateljske podvige. S to funk-jazz-pop skupino je imel kot tolkalec na gimnaziji tudi svoj samostojni koncert. Po uspešnem študiju in delu v New Yorku se je leta 2016 vrnil na gimnazijski oder. Z vrhunsko slovensko-ameriško zasedbo je premierno predstavil svojo prvo avtorsko zgoščenko The Port of Life, ki jo je posnel v sodelovanju z RTV Slovenija. Tako se je, kot pravi sam, zahvalil vodstvu in učiteljem šole, ki so ga razumeli in spodbujali v gimnazijskih letih.

Prav zaradi dolgega obdobja, ko rock glasba ni bila prisotna na ptujski gimnazijski sceni, in zaradi njene bogate dediščine, je vzniknila ideja, da se spet sliši duh uporniškega rocka in razvije glasbena pluralnost. V šolskem letu 2013/2014 sta se ujeli ideja vodstva, da popestri glasbeno sceno, in želja dijakov, ki so preigravali rock in so bili pripravljeni prebuditi rock sceno na gimnaziji. Junija 2014 smo izvedli glasbeno prireditev Adolenscentia deferbuit — Mladost prekipeva, kjer so se rock bendi prvič predstavili tudi širšemu občinstvu. Jeseni 2014 pa je sledil pravi bum. Na projektnem tednu Zgodba moje gimnazije je na rock koncertu nastopilo šest gimnazijskih skupin in tako je rock dobil ponovno svoje mesto na šoli. Od takrat je rock prisoten skoraj na vseh prireditvah, informativnih dnevih, proslavah in predstavitvah šole v okviru mednarodnih izmenjav. Aprila 2016 se je odvil prvi open air koncert pod imenom The Sounds of Gimna. V svoji prvi izvedbi je imel tudi solidarnostno noto, saj smo se z dogodkom priključili projektu "20 za 20" Marka Soršaka Sokija in zbrana sredstva namenili za nakup glasbenih instrumentov za ptujske osnovne šole. Aktivno smo podprli tudi glasbene začetke skupine Infected, ki so jo v večini setavljali ptujski gimnazijci. Skupina je na tekmovanju dijaških bandov Špil liga zmagala. Na finalnem nastopu na Kongresnem trgu v Ljubljani jo je spodbujal poln avtobus dijakov in profesorjev. Organizirali smo tudi obiske rock koncertov. Tako smo bili junija 2016 v okviru festivala Novi rock v Avstriji na koncertu skupine Red hot Chili Peppers in junija 2017 na koncertu skupine Green day v Ljubljani.

Danes je rock glasba postala klasika. Igrajo jo celo v dunajski operi, nagrajena je tudi z Nobelovo nagrado in prav je, da dijaki izvedo vsaj nekaj tudi o tej zvrsti glasbe, njenih začetkih in razlogih za razvoj. Mnoga besedila rock glasbenikov so univerzalna in še vedno ali celo vedno bolj aktualna, kot je recimo pesem Imagine z izjemnim sporočilom o miru, solidarnosti in prijateljstvu. O vrednotah, ki jih želimo razvijati pri vsakem ptujskem gimnazijcu. Tudi zato rock glasba na Gimnaziji Ptuj.

Branka Šijanec

Majhna dejanja ljudi delajo velike spremembe.
(Ninna Kozorog, humanitarka)

Ko podariš svoj čas in občutiš zadovoljstvo

Prostovoljno delo je delo, ki ga opraviš po svoji svobodni odločitvi v dobro drugih ali skupno javno korist in zanj ne prejemaš materialnega plačila.
Prostovoljske izkušnje imajo svojo moč za aktivno državljanstvo. Vključitev v prostovoljno delo je zelo učinkovit način izkustvenega učenja in ima za mladostnika neprecenljivo vrednost. Uči se solidarnosti, uči se pomagati in delovati v skupno dobro.

Prostovoljstvo je na Gimnaziji Ptuj, prav zaradi razvijanja teh vrednot, dejavnost s tradicijo. S prostovoljnim delom dijakov smo pričeli leta 1998. Začeli smo s sodelovanjem z Društvom prijateljev mladine Ptuj (DPM Ptuj), ki se je v naslednjih dveh letih razširilo v sodelovanje z Domom upokojencev Ptuj, Varstveno delovnim centrom Sonček Ptuj, Zavodom dr. Marijana Borštnarja Dornava ter z učno pomočjo na OŠ Mladika in v Dijaškem domu Ptuj. V večini teh institucij pa prostovoljci Gimnazije Ptuj delujejo še danes.
Leta 2000 smo z naslovom Prostovoljno socialno delo mladih koordinirali mednarodni projekt Comenius in prostovoljci so z vrstniki iz Francije in Avstrije izmenjevali svoje izkušnje in načine opravljanja svojega dela.

Prostovoljno dejavnost smo razvijali in ves čas povezovali z različnimi organizacijami in zavodi. Začetna majhna skupina dijakov prostovoljcev je zrastla v skupino petdesetih. Z leti se je zaradi menjavanja generacij spreminjalo tudi število sodelujočih. Danes skupina šteje dvajset prostovoljcev, ki najpogosteje sodelujejo pri dejavnostih, omenjenih v nadaljevanju.

- DPM Ptuj — prostovoljke in prostovoljci sodelujejo pri aktivnostih, ki jih organizira društvo, in sicer so to Pomladna vetrnica, Jesenski živžav in Veseli december s številnimi delavnicami.
- Dom upokojencev Ptuj — medgeneracijsko druženje je ena pomembnejših vrednot naše družbe. Z njim se krepijo odnosi med starostniki in mladostniki, hkrati pa tudi prepoznavanje ter reševanje malih in velikih problemov. Obiski v domu so namenjeni druženju, prebiranju knjig in časopisov ter predvsem pogovoru. Varovanci dijakom večkrat pokažejo, kakšno je bilo življenje v njihovi mladosti, kašne igre so se igrali, kakšna dela so opravljali, mladi pa jih naučijo osnov računalništva in uporabe pametnih telefonov. Srečanja so tako za dijake kot za starostnike polna novih spoznanj in presenečenj.
- Sonček Društvo za cerebralno paralizo Ptuj-Ormož in VDC Sonček Ptuj – prostovoljci tedensko obiskujejo varovance društva in se tako seznanijo z osebami z motnjami v razvoju, se z njimi družijo in jim obogatijo njihov vsakdan. Z VDC Sonček Ptuj tradicionalno sodelujemo 2. oktobra ob svetovnem dnevu cerebralne paralize. Varovanci nam predstavijo svoje dejavnosti in izdelke.
- Zavod dr. Marijana Borštnarja Dornava — v sklopu prostovoljstva izvajamo integracijo z varovanci iz Zavoda dr. Marijana Borštnarja Dornava, kjer usposabljajo otroke, mladostnike in odrasle osebe z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju. Skupaj preživimo prijeten čas in sodelujemo na različnih tematskih področjih (jesensko ustvarjanje, pričaramo si praznično decembrsko vzdušje, pečemo krofe, izdelamo pustne maske in velikonočne voščilnice …). Vsak konec šolskega leta Zavod dr. Marijana Borštnarja Dornava priredi družabno srečanje pod naslovom Festival integracije. Nanj so povabljeni vsi prostovoljci, ki sodelujejo z zavodom. Na srečanju poteka druženje vseh udeležencev v prijetnem vzdušju ob različnih družabnih igrah na prostem.

Prostovoljstvo je eno izmed pomembnih področij Unescove mreže šol in vrednote, kot so mir, strpnost in solidarnost so tesno povezane s filozofijo prostovoljnega dela. Dijake prostovoljce smo ob njihovi primarni dejavnosti vključevali tudi v Unescove dejavnosti in projekte na šoli: sodelovali so v projektu nacionalne UNESCO ASP mreže Mladost podaja roko modrosti (nacionalni projekt OŠ Griže), skupaj smo obeležili mednarodne Unescove dni, bili so del solidarnostnih akcij (zbiranje rabljenih oblačil za projekt Šareni ormar v sodelovanju s Humanitarnim društvom ADRA Slovenije, dobrodelni koncert za OŠ Vidovice v Bosni in Hercegovini po poplavi, v akciji Po toči zvoniti ni prepozno smo zbirali sredstva za pomoč družinam po ujmi v Črnomlju) in številnih drugih aktivnosti kot odgovor na potrebe v lokalnem okolju ali pa kot odgovor na naravne nesreče in težke družbene razmere, kot so vojna, ekstremna revščina, begunci.

Prostovoljci so v okviru projektnih tednov v decembru tradicionalno organizirali in pripravili tudi dobrodelne sejme.

Dve prostovoljki sta imeli v letu 2001 priložnost sodelovati na mednarodnem taboru prostovoljcev na Poljskem in Nizozemskih Antilih. Prostovoljci so sodelovali s člani Knjižničnega kluba Dotik knjige Gimnazije Ptuj in z Vrtcem Ptuj v okviru Unescovega projekta Menjaj branje in sanje, sodelovali so pri vseslovenskem prostovoljskem projektu Simbioz@, ki je potekal v letih od 2011 do 2015 tudi na Gimnaziji Ptuj. Namen projekta je bil z medgeneracijskim sodelovanja poskrbeti za dvig računalniške pismenosti starejših. Z Vrtcem Ptuj so pripravili tudi srečanje Klepetajmo po nemško, kjer je šlo za skupno učenje nemščine ob pravljici. V okviru projekta ACES (Dive in Diversty, 2014) so prostovoljci kot eno izmed projektnih dejavnosti pripravili integracijske delavnice v Zavodu dr. Marijana Borštnarja Dornava.

Morda čiščenje snega okrog doma upokojencev, skupna izdelava snežaka z varovanci doma in sproščen klepet z vročim čajem ob zaključku ne zveni kot velik projekt, a vendar so taka drobna številna dejanja prostovoljcev Gimnazije Ptuj marsikomu v teh 21 letih polepšala dan, prostovoljce pa obogatila z dodatno izkušnjo. Drobna dejanja medsebojnega prepleta dajanja in prejemanja štejejo in so srž prostovoljnega dela.

Mentorica prostovoljcev v letu 2019 je Branka Šijanec.
Mentorice od leta 1994 so bile Irena Ivanuš, Tonja Kolar, Nataša Kostanjevec, Silvija Rakuš, Darja Rokavec, Maja Ropič.

Boštjan Šeruga

Obvladovanje trenutka
je obvladovanje življenja.
(Marie von Ebner-Eschenbach)

Skupne službe

Na Gimnaziji Ptuj z medsebojnim sodelovanjem ustvarjamo prijetno okolje, v katerem so vsem zagotovljeni kvalitetni pogoji dela.

Zjutraj, ko stopimo v šolo, nas sprejmejo bleščeče učilnice, ki izgledajo kot nove. Nekaj samoumevnega? Nikakor ne. Za urejenost šole poskrbijo šolske čistilke, ki se vsak dan trudijo, da se učimo in ustvarjamo v čistih prostorih. Njihovo delo je zelo pomembno in se pravzaprav začne takrat, ko se šolski utrip počasi umirja.

Telefonski klici, prevzem pošte, sprejemanje obiskovalcev, evidence, pogodbe, potni nalogi, naročilnice, seznami, obrazci, zapisniki … Asociacija? Tajništvo šole. Navidezni kaos je del tajniškega vsakdana in tajnica Gimnazije Ptuj ga spretno obvladuje. Organiziranost, skladnost poslovno-finančnih poslov z zakonskimi predpisi, pravilniki, standardi, knjigovodske listine, vrednotenje postavk, sestavljanje bilanc, finančna poročila, izdaja računov, položnic, priprava plač, urejanje osnovnih sredstev, inventura, finančni načrt. Asociacija? Računovodstvo. Po obsegu dela in zahtevnosti je delo računovodkinje na Gimnaziji Ptuj povsem primerljivo z zahtevami računovodstva v podobno velikih subjektih v poslovnem svetu. Tako pri delu tajnice kot računovodkinje lahko opazimo, da je birokratskega dela vedno več, absolutno preveč.

Za dobro delovanje šole sta pomembni še dve področji, delo hišnika in vzdrževalca učne tehnologije. Na prehodu stoletja smo se preselili v novo stavbo, ki zahteva skrbno in sprotno vzdrževanje, za kar predano skrbi naš hišnik. Nemoten potek učno-vzgojnega procesa pa je odvisen tudi od dobre učne opreme. Za njeno vzdrževanje in nenehno posodabljanje skrbi šolski vzdrževalec učne tehnologije.

Gimnazija Ptuj je svojo 150-letnico dočakala kot uspešna institucija tudi zaradi ljudi, ki pokrivajo vsa ta področja dela.

Na Gimnaziji Ptuj so v letu 2019 zaposleni tajnica Sonja Hliš, računovodkinja Nuša Slivnjek, hišnik Boštjan Tašner, vzdrževalec učne tehnologije Tomi Kozar, čistilke Enisa Alibegović, Damjana Kristovič, Urška Lašič, Sonja Sledič, Zvonka Šilak, Anica Vidovič.

Od leta 2001, ko smo se preselili v sedanjo stavbo, pa so bili zaposleni še tajnica Slavica Pintar, računovodkinja Majda Centrih Neubauer, hišnika Vladimir Jalšovec in Bojan Kovač, čistilke Štefka Cafuta, Majda Goluh, Majda Kramberger, Petra Krušič, Sonja Lačen, Majda Satler, Ivanka Šenveter, Majda Vrečar, Jožica Tašner, Anica Toš.

Gimnazija Ptuj pri uresničevanju svojega poslanstva uspešno sodeluje s starši in srbniki dijakov in dijakinj Gimnazije Ptuj ter številnimi zunanjimi institucijami.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport • Zavod RS za šolstvo • Mestna občina Ptuj • Republiški izpitni center • Urad za Unesco • Šolski center Ptuj • Mestno gledališče Ptuj • Kino Ptuj • Bistra Ptuj • Inštitut Jožefa Stefana • Mednarodni center za kemijske študije • Konfucijev inštitut • Univerza v Ljubljani Univerza v Mariboru • Univerza na Primorskem • Karierni center UL • Karierni center UM • IZUM • Knjižnica Ivana Potrča • Ljudska univerza Ptuj • Dom upokojencev Ptuj • Vrtec Ptuj • osnovne šole na Ptuju in v okolici • srednje šole iz Slovenije in tujine • Dijaški dom Ptuj • UNESCO ASPnet mreža pridruženih šol • Zgodovinski arhiv Ptuj • Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož • Zavod za šport • Zavod dr. Marjana Borštnerja Dornava • Veleposlaništva Nemčije, Turčije, Danske, ZDA, Velike Britanije, Rusije, Japonske, Kitajske • Služba za medicinsko genetiko Ljubljana • Bolnišnica Ptuj • Šolski dispanzer Jadranke Šolman • Zdravstveni dom Ptuj • DPM Ptuj • CID Ptuj • Slovenska filantropija • UNHCR • Amnesty International • Arsana Ptuj • LAS MO Ptuj • Dom upokojencev Ptuj • Zavod za zaposlovanje • Gobarsko društvo Ptuj • Sožitje Ptuj • VDC Sonček • Društvo Humanitas • Klub učiteljic in učiteljev globalnega učenja • Društvo Parada ponosa Sloga • Legebitra • E-študentski servis • Nefiks • Center za socialno delo Ptuj Klub ptujskih študentov • Slovensko-nemška gospodarska zbornica • Javni sklad za kulturne dejavnosti Ptuj • CMEPIUS • Goethe-Institut Ljubljana • Beletrina • NUK • JAK — Javna agencija za knjigo

Gaudeamus igitur
iuvenes dum sumus;
post iucundam iuventutem,
post molestam senectutem,
nos habebit humus.

Vivat academia,
vivant professores,
vivat membrum quodlibet,
vivant membra quae libet,
semper sint in flore!

Veselimo torej se,
mlada nam je duša;
po prijetnostih mladosti,
po nadložni bo starosti
vse nas krila ruša.

Naj žive profesorji,
vsa akademija,
ud naj slednji njen živi,
naj živijo udje vsi,
trajno naj cvetijo!

Estera Jelenko

Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus
Veselimo torej se, mlada nam je duša

Kot govori pesem gimnazijcev, je današnji dan praznik veselja, radosti, saj se s prejemom maturitetnega spričevala za vas zapirajo vrata templja učenosti — Gimnazije Ptuj. Z vpisom v program splošne gimnazije ste se odločili za intelektualno pot. To je vseživljenjska pot učenja. V minulem mesecu ste od izpita do izpita dokazovali svoje znanje, ki ste ga s trudom in delom dosegli v štiriletnem programu splošne gimnazije. Zagotovo je bil to za vas težak mesec, obarvan z marsikatero neprespano nočjo, veliko strahovi, številnimi vprašanji glede meja lastne vzdržljivosti, pa nihanj od biti do ne biti. A ob tem ste prišli do spoznanja, koliko znanja imate, kje so vrzeli in predvsem, da je pot do znanja trda, naporna in dolga, saj zahteva veliko odrekanja. Toda znanje je kapital, ki je danes, žal, premalo cenjen. Zato je na vseh nas, da ga negujemo, razvijamo. Da se preprosto učimo. Poti učenja je veliko. Vedite, da se je vaša pot šele začela; vstopate v svet odraslih, odgovornih ljudi. S študijem boste nadaljevali svojo intelektualno popotovanje, ki se tudi z diplomo, magisterijem ali doktoratom ne bo končalo.

V današnjem svetu materialistična naravnanost prevladuje nad duhovno. Živimo v času hitrega spreminjanja, nenehnega gibanja, v nenehni težnji po novem, naprednejšem. Informacija postaja močnejša od vsebine, od modrosti. Čarobnost obilja in ugodja prekrivata potrebo po duhovnem, obenem pa se pri človeku pojavlja praznina. Danes hoče vsak imeti »svojih petnajst minut slave«, kot je napovedal že umetnik pop arta Andy Warhol, ki je v 60. in 70. letih s svojim delom odslikaval bleščeči svet ameriških potrošnikov. Naj posebej omenim njegovo izjavo iz leta 1968:

“Razlog, da tako slikam, je v tem, da hočem biti stroj. Kar koli naredim, in naredim kot stroj, je zato, ker tako hočem. Mislim, da bi bilo krasno, če bi si bili vsi podobni … Če hočete vedeti vse o Andyju Warholu, si samo oglejte površje mojih slik in filmov in mene samega, pa me boste imeli. Zadaj za tem ni ničesar.”

Takšno razmišljanje je zelo daleč od modrosti starih Grkov.

“Spoznaj samega sebe”

je bilo njihovo glavno vodilo. Osem stebrov Partenona grške modrosti, kot so humanizem, iskanje odličnosti, zmernost, samospoznanje, razum, nenehna radovednost, ljubezen do svobode in individualizem je dandanes sicer za marsikoga daleč od resničnosti, a menim, da bi človeštvo moralo začeti sprejemati duhovne izzive. Svet 21. stoletja tako žal vodijo ego, manipulacija, strah, grobost bodisi v besedah bodisi dejanjih, sebičnost, zavist, pohlep, laž … Morali bi nas voditi visoka morala in etika, pa odprtost, plemenitost in lepi občutki, ki v vsaki duši vzbujajo veselje, zadovoljstvo in toplino. Živimo v času poplave številnih nepotrebnih informacij, za katerimi ne stojita znanje in vedenje. Vse to vnaša v življenje vsakega človeka zmedo in ga tako odvrača od bistvenega, od njegove biti. V takem okolju je težko doseči notranjo tišino, ki je nujna za stik s sabo in je predpogoj za oblikovanje kakovostnega mišljenja, ki zna ločiti pomembno od nepomembnega.
“Znanost je že izpolnila materialne koristi te civilizacije do stopnje, ko bi vedno več svojih prizadevanj morali osredotočiti na povzdignjenje osebnega življenja in naravnih navad ljudi na višjo raven, da bi lahko polno uživali koristi našega strojnega napredka,”

je dejal Nikola Tesla pred stotimi leti.
Pred svojo smrtjo je pozival k družbeni ureditvi, v kateri bi lahko vsi enako uživali blaginjo. Kje smo danes?

Torej, dragi dijaki, največja naloga vseh nas je, da spoznamo sebe — in po gauguinovsko odgovorimo na vprašanja: Kdo smo? Od kod prihajamo? Kam gremo? Vsak izmed nas ima ključek notranjih vrat, ki jih mora odpreti sam. Tu ni nobenega učbenika, ki bi nas vodil. So drugi instrumenti, ki jih moramo sami poiskati na poti samouresničevanja in sestavljanja tega mavričnega mozaika. Vsak kamenček predstavlja učenje in znanje, ki nas vodi do človeka. Svet 21. stoletja nujno potrebuje ČLOVEKA.

Naj vas ob tem spomnim na misli Srečka Kosovela.
“Ako bi ljudje pomislili, da naše življenje, dasi se nam zdi dolgo, da je vendar le minuta na uri vesoljstva, ker se vrti milijone tisočletij, kaj je 50 let v primeri s 500 tisočletji? In zato naj bi človek v tem življenju skril resnico? Vsaka roža, vsaka rastlina oblikuje po svoji volji sebe in človek se ne bi smel.”

Zatorej, naj vas vodita resnica in svetloba vaše duše. Človekovo bistvo je duša. Je čista ljubezen. Sledite sebi, poslušajte se, saj samo vi lahko najdete vse kamenčke, iz katerih boste sestavili svoj mavrični mozaik življenja. Bodite luč samim sebi. Izstopite iz sveta prevar, iluzij in vstopite v svet harmonije. Bodite pogumni, ne klonite in predvsem zaupajte vase. Postanite človek dejanj. Planet Zemlja potrebuje budnega, živega človeka in ne spečih robotov. Pa srečno!

Tradicionalni nagovor v imenu razrednikov. Podelitev maturitetnih spričeval maturantom generacije 2015—2019, 11. julij 2019, v kulturni dvorani Gimnazije Ptuj.

Naslov: Zbornik ob 150-letnici Gimnazije Ptuj
Odgovorna oseba: Boštjan Šeruga
Glavna urednica: Jelka Kosi
Urednice: Jelka Kosi, Jelka Kokol Plošinjak, Darja Rokavec, Renata Merc Furman
Jezikovni pregled: Darinka Čretnik, Anita Ekert, Marijana Jeromel, Dušanka Pešec, Tatjana Pichler

Avtorji prispevkov: Alenka Baum, Lovro Beranič, Slavica Bratuša, Melani Centrih, Barbara Damjan, Anita Ekert, Dušan Fišer, Tatjana Gašparič, Jana Gerl, Marija Holc, Mira Janžekovič, Estera Jelenko, Alenka Ketiš, Jelka Kokol Plošinjak, Jelka Kosi, Sandra Kupčič Toplak, Irena Ljubec, Nina Lorber, Peter Marčič, Renata Merc Furman, Marija Meznarič, Vida Otič, Aleksandra Pal, Zdravka Pernek, Tatjana Pichler, Brigita Podgoršek, Marta Prelog Rožanc, Meta Puklavec, Jasna Zvezdana Regent, Branimir Rokavec, Darja Rokavec, Boštjan Šeruga, Igor Šeruga, Branka Šijanec, Alenka Šuman Irgolič, Janja Terbuc, Brigita Vertič Kumer, Viktor Vidovič, Dobrinka Voršič Rajšp, Romana Zelenjak, Boris Zmazek, Vesna Zmazek.

Fotozgodba in oblikovanje kolažev: Andrej Lamut
Andrej Lamut je fotograf, rojen na Ptuju. Med letoma 2006 in 2010 je obiskoval Gimnazijo Ptuj, šolanje pa nadaljeval na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, kjer je leta 2016 s pohvalo zaključil magistrski študij oblikovanja vizualnih komunikacij, smer fotografija. Od leta 2017 deluje kot samozaposlen v kulturi. Je prejemnik številnih nagrad, med drugim tudi študentske Prešernove nagrade ALUO ter leta 2017 priznanja za najbolje oblikovano knjigo v sekciji monografske in bibliografske izdaje na 33. Slovenskem knjižnem sejmu za svojo fotoknjigo Nokturno.

Fotografije: arhiv Gimnazije Ptuj
Logotip ob 150-letnici: Dušan Fišer

Strani: 222 + 16 prilog
Leto izdaje: 2019
Oblikovanje: Špela Miklavž, dipl. diz.
Prelom in priprava tiska: Alinea tisk d. o. o.
Tisk: Evrografis d. o. o.
Kraj in založba: Ptuj
Izdajatelj: Gimnazija Ptuj
Leto izida: 2019
Dostopno na: https://www.gimptuj.si/Zbornik_ob_150-letnici_Gimnazije_Ptuj.pdf

Spletna stran Gimnazije Ptuj:
https://www.gimptuj.si/index.php

Spletna stran Zbornik ob 125-letnici ptujske gimnazije:
http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-KF4YAEDK

VIVAT POETOVIO MCML
Ptuj praznuje 1950 let prve pisne omembe

Izdajo omogočil: TALUM Tovarna aluminija, d. d., Kidričevo

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor
373.5(497.4Ptuj)"1869/2019"(082)

GIMNAZIJA Ptuj
Zbornik ob 150-letnici Gimnazije Ptuj [Elektronski vir] / [glavna urednica Jelka Kosi ; avtorji prispevkov Alenka Baum ... [et al.] ; fotozgodba in oblikovanje kolažev Andrej Lamut]. - El. publikacija. - Ptuj : Gimnazija, 2019

Način dostopa (URL): https://www.gimptuj.si/Zbornik_ob_150-letnici_Gimnazije_Ptuj.pdf
ISBN 978-961-6723-23-7
1. Gl. stv. nasl. 2. Kosi, Jelka
COBISS.SI-ID 97291521

Kaja Abraham · Tilen Abraham · Jure Ačimovič · Lea Ačko · Tine Aćimović · Aleš Adamič · Gregor Alič · Jurij Alič · Tina Alič · Tomaž Alič · Nastasija Alt · Barbara Ambroš · Ana Ambrož · Ana Ambrož Jan Ambrožič · Maj Ambrožič · Polona Ambrožič · Valentina Ambrožič · Kaja Amon · Miha Andrič Lina Antolič · Marjeta Antolič · Ivana Antolovič · Mirjana Antolovič · Nevenka Anžel · Vanja Anžel Anja Anželj · Niko Aracki · Doroteja Arbeiter · Gašper Arnejčič · Petra Arnejčič · Sašo Arnuga Amadej Arnuš · Daniela Arnuš · David Arnuš · Gabrijela Arnuš · Laura Arnuš · Mateja Arnuš · Robert Arnuš · Sonja Arnuš · Suzana Arnuš · Tadej Arnuš · Andrej Artenjak · Ana Auer · Aleš Avguštin Doroteja Avguštin · Gregor Avguštin · Larisa Avguštin · Lorisa Avguštin · Maja Avguštin · Alja Babič Katja Babič · Rok Babič · Patricija Babosek · Sašo Babosek · Katja Bajec · Svarun Bajec · Tamara Bakič · Oliver Baklan · Vid Baklan · Vendi Balas · Aleš Ban · Amadej Ban · Natalino Ban · Eva Banko Rok Banko · Nejc Barovič · Nina Bašica · Marija Baškarad · Domen Bauman · Erika Bauman Jasmina Bauman · Ksenja Bauman · Marko Bauman · Sara Bauman · Teja Bauman · Tomaž Bauman Klavdija Beber · Klavdija Bec · Barbara Bedenik · Blaž Bedenik · Klementina Bedenik · Patrick Urban Bedenik · Polona Bedenik · Tanisa Bedenik · Žan Bedenik · Žan Bedenik Raušl · Ana Bedrač David Bedrač · Gregor Bedrač · Jana Bedrač · Janja Bedrač · Leon Bedrač · Maja Bedrač · Matej Bedrač · Nika Bedrač · Nuša Bedrač · Renata Bedrač · Tina Bedrač · Tomas Bedrač · Valentina Bedrač · Katja Bek · Mitja Bek · Marko Bela · Sabina Bele · Tanja Belec · David Beloglavec · Alenka Belšak · Aleš Belšak · Aljaž Belšak · Aljoša Belšak · Andreja Belšak · Barbara Belšak · Jan Belšak Jasmina Belšak · Karmen Belšak · Katja Belšak · Kevin Belšak · Leon Belšak · Marko Belšak · Mirjana Belšak · Mojca Belšak · Sandra Belšak · Špela Belšak · Urška Belšak · Žan Belšak · Anica Bencek Petra Bencek · Luka Benčič · Nejc Benčič · Jana Bene · Jerneja Bene · Staška Benko · Boštjan Ber Maja Ber · Polona Ber · Goran Beranič · Nataša Beranič · Sabina Beranič · Luka Berger · Tamara Berger · Lada Berić · Matija Berić · Denis Berke · Uršula Berke · Jakob Berlak · Urška Berlič · Špela Bernhard · Alen Bezjak · Alenka Bezjak · Aleš Bezjak · Anja Bezjak · Blaž Bezjak · David Bezjak Doris Bezjak · Filip Bezjak · Goran Bezjak · Gregor Bezjak · Ines Bezjak · Ivo Bezjak · Jaka Bezjak Jan Bezjak · Jana Bezjak · Jasna Bezjak · Karmen Bezjak · Katja Bezjak · Klaudija Bezjak · Lucija Bezjak · Maja Bezjak · Matej Bezjak · Mateja Bezjak · Matic Bezjak · Miran Bezjak · Mojca Bezjak Nina Bezjak · Peter Bezjak · Rok Bezjak · Simona Bezjak · Špela Bezjak · Taja Bezjak · Teja Bezjak Tilen Bezjak · Tilen Bezjak · Tomaž Bezjak · Urška Bezjak · Urška Bezjak · Žan Bezjak · Žiga Bezjak Gregor Bien · Blaž Bigec · Klara Bigec · Marjana Bigec · Vida Bigec · Gorazd Bilanovič · Maja Bilanović · Nela Bizjak-Bombek · Rok Bobnarič · Gregor Bočič · Marko Bočkaj · Mladenka Bogatinovski · Bernarda Bogdan · Eva Bohak · Jurij Bohak · Anita Bohinc · Peter Bohinc Aleksandra Boj · Dejan Boj · Suzana Boj · Aljaž Bojnec · Mojca Bokša · Eva Bolcar · Aleksandra Bolčevič · Sara Bolčevič · Aleksandra Boldirev · Boris Bombek · Filip Bombek · Iris Bombek Marjeta Bombek · Vanja Bombek · Denis Borak · Zvonka Borak · Benjamin Borojević · David Bošković · Ajda Božič · Dejan Božičko · Katja Božičko · Marjetka Božičko · Marko Božičko · Marko Božičko · Matevž Božičko · Nina Božičko · Polona Božičko · Suzana Božičko · Vida Božičko · Alenka Braček · Peter Braček · Tomaž Braček · Petra Bračević · Gašper Bračič · Gorazd Bračič · Kaja Bračič Leonida Bračič · Patricija Bračič · Sabina Bračič · Taja Bračič · Kaja Bračko · Branka Bratuša Dušanka Bratuša · Irena Bratuša · Jernej Bratuša · Mateja Bratuša · Milena Bratuša · Petra Bratuša Špela Bratuša · Tadeja Bratuša · Marko Bratuša · Jasna Bratušek · Laura Bratušek · Lea Bratušek Maja Bratušek · Petra Bratušek · Tomaž Bratušek · Urška Bratušek · Sašo Brec · Mateja Breg Nastja Breg · Natalija Breg · Tadeja Breg · Vesna Breg · Ana Brenčič · Boštjan Brenčič · Miha

Brenčič · Urban Brenčič · Urška Brenčič · Jernej Brenholc · Branka Breznik · Črt Breznik · Romana Breznik · Špela Breznik · Anja Brglez · Lara Brglez · Mojca Brglez · Nina Brglez · Tina Brglez Živa Brglez · Nikolina Brkič · Ana Brkić · Igor Brkić · Aljaž Brlek · Patricija Brmež · Aleksandra Brodnjak · Anita Brodnjak · Dolores Brodnjak · Helena Brodnjak · Irma Brodnjak · Miha Brodnjak · Nataša Brodnjak · Sandra Brodnjak · Saša Brodnjak · Tine Brodnjak · Suzana Brumec Adam Brumen · Ajda Brumen · Aljaž Brumen · Maja Brumen · Mateja Brumen · Nika Brumen · Teja Brumen · Valentina Brumen · Stane Brunčič · Anita Bubnjar · Lidija Bubnjar · Valentina Bubnjar Alenka Bukovič · Aleš Bukovič · Hermina Bukšek · Marjan Bukšek · Matjaž Bukšek · Barbara Bukšek Karmen Bukvič · Natalija Bukvič · Melanija Bumbakovič · Jakob Burg · Jerneja Burg · Aleksander Burjan · Andrej Burjan · Lucija Butolen · Vanja Butolen · Kaja Caf · Andreja Cafuta · Aneja Cafuta Eva Cafuta · Gregor Cafuta · Izidor Cafuta · Klavdija Cafuta · Kristijan Cafuta · Lea Cafuta Metka Cafuta · Nataša Cafuta · Saša Cafuta · Vesna Cafuta · Rok Cafuta Horvat · Katja Cajnko Mihaela Cajnko · Naja Cajnko · Uroš Cajnko · Larisa Carli · Mateja Cartl · Simona Cebek · Timotej Cebek · Urška Cebek · Mateja Cegnar · Petra Cegnar · Ana Cenčič · Andrej Cenčič · Tjaša Cenčič Vid Cenčič · Lovro Centrih · Matija Centrih · Mateja Cep · Petra Cerjak · Neno Cerovič · Jan Cesar · Jernej Cestnik · Matevž Cestnik · Monika Cestnik · Tina Cestnik · Mihaela Chomicki · Aljaž Ciglar · Aljoša Ciglar · Davorin Ciglar · Maja Ciglar · Metoda Ciglar · Miha Ciglar · Primož Ciglar Rok Ciglar · Tom Ciglar · Žak Ciglar · Žan Ciglar · Benjamin Ciglarič · Žiga Ciglarič · Don Ciglenečki Lidija Cigula · Nuša Cigula · Mojca Cimerman · Tanja Cimerman · Ana Cizerl · Daša Cizerl · Maja Cizerl · Tibor Cizerl · Nik Cmrečnjak · Anja Colnarič · Anja Cuznar · Alenka Cvetko · Aljana Cvetko Ana Cvetko · Damijan Cvetko · Danijela Cvetko · Luka Cvetko · Martin Cvetko · Rok Cvetko Silvija Cvetko · Špela Cvetko · Tadej Cvetko · Tamara Cvetko · Tina Cvetko · Tjaša Cvetko · Tomaž Cvetko · Žak Cvetko · Tjaša Cvikl · Katja Čabrian · Irena Čačić · Lara Čagran · Sara Čagran Barbara Čatar · Aleš Čeh · Alja Čeh · Angelika Čeh · Božo Čeh · Damir Čeh · Darjan Čeh · Ina Čeh Jana Čeh · Janja Čeh · Jerneja Čeh · Julija Čeh · Marko Čeh · Mateja Čeh · Monika Čeh · Nikolaj Čeh · Nina Čeh · Petra Čeh · Robert Čeh · Rok Čeh · Sara Čeh · Tina Čeh · Uroš Čeh · Urška Čeh Valentina Čeh · Vesna Čeh · Dominik Čeh · Črtomir Čelan · David Černe · Hana Černe · Jernej Černe · Andreja Černenšek · Nina Černenšek · Marina Černesl · Aleš Černezel · Ana Černezel · Iva Černezel · Katja Černivec · Tilen Černivec · Uroš Černivec · Petra Čihal · Ino Črešnik · Nuša Črešnik Tamara Črnila · Estera Črnivec · Gordana Črnivec · Matej Črnjavič · Uroš Črnko · Evelin Čuček Franci Čuček · Helena Čuček · Mateja Čuček · Živa Čuček Tadej Čuk · Barbara Čulibrk · Marko Čulibrk · Alenka Čuš · Aljaž Čuš · Amadeja Čuš · Anja Čuš · Branko Čuš · Ines Čuš · Jernej Čuš Luka Čuš · Marko Čuš · Mateja Čuš · Matjaž Čuš · Mitja Čuš · Peter Čuš · Suzana Čuš · Veronika Čuš Andreja Ćaćić · Miroslav Ćorić · Sanja Ćorić · Staša Dabić- Perica · Lea Dajčbauer · Manuela Dajnko Marko Dajnko · Miha Damiš · Alen Dangubič · Anja Dangubič · Katja Debelak · Klavdija Debelak Blaž Debeljak · Peter Debeljak · Žan Debeljak · Nina Dečman · Tina Dečman · Nina Dimič Andreja Divjak · Nataša Divjak · Amanda Djakovič · Ivana Djakovič · Leonela Djakovič · Karla Djukanović · Paula Djukanović · Goran Djurdjevič · Ana Dobaja · Mojca Dobaja · Andrej Doberšek Mojca Doberšek · Barbara Dobič · Maja Dobljekar · Jasna Dobnik · Peter Dobnik · Ana Dobrajc Gregor Dobrajc · Jana Dobrijevič · Nadja Dobrijević · Patricija Dobrun · Tadej Dobrun · Zdenka Dolamič · Anja Dolenc · Laura Dolenc · Rok Dolenc · Martin Domajnko · Matej Domanjko · Barbara Domiter · Doroteja Domjan · Luka Domjan · Veronika Domjan · Žiga Domjan · Nino Dončec Viktorija Dotlič Čuš · Julia Dovečar · Klementina Dovečar · Maruša Dovečar · Mihaela Dovečar

Nuša Dovečar · Nuša Dovečar · Tjaša Dovečar · Boštjan Dragar · Anja Draškovič · Damijan Draškovič · Ksenja Draškovič · Urška Draškovič · Doris Drčić · Amanda Drevenšek · Andreja Drevenšek Anja Drevenšek · Barbara Drevenšek · Katja Drevenšek · Mark Drevenšek · Marko Drevenšek Matej Drevenšek · Miha Drevenšek · Polonca Drevenšek · Sanja Drevenšek · Sašo Drevenšek Tamara Drevenšek · Uroš Drevenšek Elvedin Drndalaj · Eva Drofenik · Barbara Drumlič · Albina Druzovič · Janja Druzovič · Klavdija Druzovič · Maja Druzovič · Rosvita Druzovič · Tomi Držaj Tamara Duh · Tanja Duh · Marko Dukarić · Robert Dukarić · Monja Duler · Alen Đalapa · Denis Đalapa · Anuša Eberl · Ana Ekart · Maja Ekart · Nejc Ekart · Vanda Ekič · Andreja Emeršič · Anton Martin Emeršič · Dejan Emeršič · Ela Emeršič · Eva Emeršič · Leon Emeršič · Maja Emeršič Monika Emeršič Nina Emeršič · Saška Emeršič · Tadej Emeršič · Anja Erbus · Mia Erbus · Vid Erčevič Doris Erhatič · Doroteja Erhatič · Dušan Erhatič · Jerneja Erhatič · Karmen Erhatič · Nastasija Erhatič · Petra Erhatič · Tamara Erhatič · Alen Erjavec · Barbara Erjavec · David Erjavec · Donna Erjavec · Lara Erjavec · Nika Erjavec · Nina Erjavec · Nuša Erjavec · Vita Erjavec · Mateja Erlač Metka Erlač · Nataša Erlač · Simona Erlač · Špela Erlač · Nataša Erman · Žiga Eržen · Uroš Esih Polonca Fajfar · Patricija Fajt · Rok Fajt · Urška Fajt · Gregor Fakin Jure Fakin · Tina Fakin Tomaž Fakin · Urška Fakin · Timotej Farasin · Aleksandra Farazin · Barbara Feguš · Matic Feguš Simona Feguš · David Fekonja · Eva Fekonja · Ivana Fekonja · Martina Fekonja · Milojka Fekonja Sašo Fekonja · Tina Fekonja · Vesna Fekonja · Barbara Feldin · Brigita Ferčec · Klara Ferčec · Vid Ferčec · Aleš Ferčič · Barbara Ferčič · Jerca Ferčič · Maja Ferčič · Sara Ferčič · Anita Ferenčič Boštjan Ferk · Matjaž Ferk · Nataša Ferk · Iva Ferlinc · Maja Ferlinc · Marko Ferme · Peter Ferme Dona Ferš · Sara Ficijan · Monika Ficjan · Ino Ficko · Robin Fidler · Estera Fijan · Olivia Fijan Refeka Fijan · Jana Filipič · Katja Filipič · Petra Filipič · Rebeka Filipič · Matjaž Finšgar · Primož Finšgar · Gregor Finžgar · Barbara Firbas · Mojca Firbas · Matjaž Fistravec · Laura Fišer · Leja Fišer · Natalija Fišer · Saša Fišer · Petra Fištravec · Mirjana Fladung · Jana Flajsinger · Jernej Flajšma · Nina Flajšman · Tjaša Flanjak · Ines Flegerič · Alenka Florjančič · Neva Florjančič · Staša Florjančič · Karmen Florjanič · Lea Florjanič · Črt Foltin · Manuela Forstnerič · Denis Forštnarič Eva Forštnarič · Jasna Forštnarič · Benjamin Forštnerič · Vesna Forštnerič · Anja Fošnarič · Davorin Fošnarič · Laura Fošnarič · Natalija Fošnarič · Petra Fošnarič · Aljaž Frajnkovič · Matevž Frajnkovič · Tina Frajnkovič · Tomaž Frajnkovič · Urška Franc · Barbara Frangež · Boštjan Frangež Eva Frangež · Matjaž Frangež · Tjaša Frangež · Matic Frank Ličina · Šošana Frank Ličina · Ana Fras Eva Fras · Katja Fras · Melisa Fras · Saša Fras · Simon Fras · Evelin Frčec · Jernej Fric Julija Fric · Nina Fric · Barbara Fridl · Simon Fridl · Rok Fridrih · Alen Frlež · Katja Frlež · Lara Frlež · Tamara Frlež · Aljoša Fruk · Mirjana Fuks · Alen Fuks · Darja Furek · Tanja Furek · Vida Furek · Ana Furjan · Anja Furjan · Iris Furjan · Luka Furjan · David Furman · Laura Furman Maša Furman · Mateja Furman · Natalija Furman · Nataša Furman · Tadeja Furman · Ana Fürst Barbara Gabrovec · Davorin Gabrovec · Jasmina Gabrovec · Ksenija Gabrovec · Mateja Gabrovec Miha Gabrovec · Mirjana Gabrovec · Nataša Gabrovec · Nina Gabrovec · Romana Gabrovec · Tomaž Gabrovec · David Gabrovic · Danka Gagić · Maja Gagić · Barbara Gaiser · Eva Gaiser · Nuša Gaiser Simona Gaiser · Jani Gajser · Maja Gajser · Matej Gajser · Mihaela Gajser · Tomaž Gajser · Tamara Gajski · Anja Gajšek · Magdalena Gajšek · Natalija Gajšek · Nina Gajšek · Nuška Gajšek · Saša Gajšek · Tamara Gajšek · Tatjana Gajšek · Tea Gajšek · Tjaša Gajšek · Anja Gajzer · Mojca Gajzer Bruno Gale · Renato Galinec · Petra Galovič · Anja Galun · Maja Galun · Nino Galun · Saša Galun Tamara Galun · Tanja Galun · Aleksandra Gašljevič · Barbara Gašparič · Božena Gašparič · Jan

Gašparič · Jasna Gašparič · Lea Gašparič · Miroslava Gašparič · Teja Gašparič · Eva Gašperšič Andreja Gavez · Anže Gavez Manca Gavez · Matejka Gavez · Julija Geč · Mito Gegič · Peter Gegič Katja Gerdak · Maja Gerečnik · Sašo Gerečnik · Tadej Gerečnik · Tjaša Gerečnik · Niko Gjurasek Andrej Glaser · Damjan Glazer · Minja Glazer · Tajda Glazer · Katja Glažar · Lucija Glažar Polona Glažar · Sara Glažar · Taja Glažar · Tjaša Glažar · Urška Glažar · Tine Glodež · Blaž Glogovčan · Urban Gnilšek · Aljaž Godec · Jana Godec · Matjaž Godec · Alenka Gojčič · Martina Gojčič · Matjaž Gojčič · Saša Gojčič · Gregor Gojkošek · Peter Gojkošek · Grega Gojkovič · Katja Gojkovič · Matija Gojkovič · Uroš Gojkovič · Simona Gol · Gabrijela Golc · Matjaž Golc · Amanda Golob · Andrej Golob · Andreja Golob · Anton Golob · Anže Golob · Janko Golob · Jernej Golob Leja Golob · Marija Golob · Matej Golob · Mateja Golob · Metka Golob · Milena Golob · Mojca Golob · Monika Golob · Neva Golob · Saša Golob · Tea Golob · Žiga Golob · Melanie Golob · Alenka Golub · Anja Golub · Bojan Golub · Martina Gomilšek · Katja Gonc · Mojca Gönc · Nik Gönc Peter Gönc · Simeon Gönc · Nina Gonza · Katja Gorenc · Sara Gorenjak · Maša Goričan · Matija Goričan · Rok Goričan · Uroš Goričan Karin Goričanec · Tina Gorinšek · Nadja Gorišek · Petra Gorišek · Niko Goršič · Tilen Gotvajn · Iris Govedič · Ajda Goznik · Črtomir Goznik · Miha Goznik Nina Goznik · Davor Grabar · Jerneja Grabar · Katja Grabar · Nika Grabeljšek · Eva Grabner Katja Grabovšek · Manja Grabrovec · Tina Gradišer · Rožle Grager · Vanesa Grager · Tilen Grah Maja Grahel · Mojca Gramc · Nikita Grandl Meznarič · Sonja Grašič · Daša Grdina · Rok Grdina Rok Grdiša · Eva Gregorec · Gregor Gregorec · Jan Gregorec · Matej Gregorec · Gita Gregorinčič Lidija Grgič · Jerneja Gril · Neja Gril · Lora Grobelšek · Damjan Gruškovnik · Martin Gselman Maša Gulin · Deana Gvozdič · Tihana Gvozdič · Aleš Habjanič · Bronja Habjanič · Estera Habjanič Gregor Habjanič · Iva Habjanič · Jana Habjanič · Lina Habjanič · Marko Habjanič · Matic Habjanič Matjaž Habjanič · Mina Habjanič · Nastja Habjanič · Nina Habjanič · Polona Habjanič · Sonja Habjanič · Suzana Habjanič · Tamara Habjanič · Živa Habjanič · Jernej Hajdinjak · Špela Hajduk Gregor Hajšek · Nina Hajšek · Barbara Halec · Maja Halec · Maja Halec · Luka Haložan · Andreja Hameršak · Anja Hameršak · Blaž Hameršak · David Hameršak · Erika Hameršak · Lucija Hameršak Lucija Hameršak · Marjana Hameršak · Karmen Hanželič · Marko Hanželič · Natalija Hanželj · Jan Harb · Maja Harb · Aljoša Harlamov · Mitja Hasemali · Jasmina Hauptman · Matej Hauptman Natalija Hauptman · Tanja Hauptman · Klara Hazdovac · Toni Hazdovac · Blaž Hazemali · Maja Hazenmali · Tjaša Hazenmali · Jernej Hazimali · Andrej Hebar · Matej Hebar · Mojca Hebar · Nina Hebar · Petra Hebar · Stane Hebar · Uroš Hekić · Julia Henkel · Jani Hentak · Melani Hentak Helena Hercog · Urška Hercog · Dragica Herga · Gregor Herga · Maruška Herga · Sabina Herga Danijela Herga · Anja Hergula · Mateja Hergula · Sandi Hergula · Nina Hernec · Matevž Hernja Mitja Hertiš · Tadej Hertiš · Alen Hliš · Klara Hliš · Mateja Hliš · Zdenka Hliš · Luka Hlupič · Alen Hodnik · Domen Hodnik · Miha Hodnik · Andrej Hohnec · Damjan Hohnec · Nina Hojak · Emanuela Hojnik · Kevin Hojnik · Maja Hojnik · Marko Hojnik · Petra Hojnik · Sašo Hojnik · Suzana Hojnik Tomi Hojnik · Vesna Hojnik · Vita Hojnik · Antonio Hojsak · David Hojsak · Alen Hojski · Aljaž Hojski · Eva Hojski · Davorin Holc · Matjaž Holc · Miha Holc · Primož Holc · Sebastjan Holc · Tea Holc · Alen Horvat · Alenka Horvat · Aljaž Horvat · Andreja Horvat · Anja Horvat · Boris Horvat Branka Horvat · Daniel Horvat · Daniela Horvat · Davorin Horvat · Dean Horvat · Dorotej Horvat Franc Horvat · Gregor Horvat · Igor Horvat · Janja Horvat · Jasna Horvat · Jerneja Horvat · Jure Horvat · Kaja Horvat · Karolina Horvat · Katarina Horvat · Larisa Horvat · Lea Horvat · Lidija Horvat · Maja Nataša Horvat · Marjana Horvat · Marko Horvat · Maruša Horvat · Matej Horvat

Mateja Horvat · Mihael Horvat · Mitja Horvat · Monika Horvat · Natalija Horvat · Nina Horvat Nuša Horvat · Petra Horvat · Primož Horvat · Rebeka Horvat · Saša Horvat · Smiljana Horvat Suzana Horvat · Špela Horvat · Tamara Horvat · Tanja Horvat · Tea Horvat · Tina Horvat · Tjaša Horvat · Urška Horvat · Valerija Horvat · Žan Horvat · Anita Hostnik · Matej Hostnik · Marko Hozjan Brina Hren · Maša Hren · Darko Hrga · Maja Hrga · Martina Hrga · Anja Hribar · Nataša Hriberšek Anja Hrnčič · Marko Hrnčič · Matej Hrnčič · Sanja Hrnčič · Anja Hrnjadović · Tamara Hrnjić Liljana Hronek · Aleksandra Hrženjak · Jana Hrženjak · Jure Hržič · Miha Hržič · Urška Hržič · Ema Hunjet · Vesna Husič · Aleksandra Hutinski · Anja Hvalec · Julija Hvalec · Irena Igerc · Ivana Ilec Maja Ilec · Aldo Ino Ilešič · Klaudia Iliaš · Svetlana Ilič · Bojana Ilijaž · Kristijan Ilijevec · Špelca Ilijevec · Petra Iljaž · Alen Iljevec · Nejc Iljevec · Nataša Imenšek · Nives Imerovič · Maša Indžić Nika Intihar · Sabina Intiher · Anja Irgl · Davorin Irgl · Sara Islamovič · Taja Islamovič · Denis Ivančič Dolores Ivančič · Helena Ivančič · Lucija Ivančič · Mitja Ivančič · Ana Ivanišević · Sanja Ivanjšič Luka Ivanovič · Anja Ivanuš · Irena Ivanuš · Sandi Ivanuš · Anita Ivanuša · Blaž Ivanuša · Jasna Ivanuša · Karmen Ivanuša · Monika Ivanuša · Sandra Ivanuša · Vid Izlakar · Aljaž Jabločnik · Anja Jabločnik · Drejc Jabločnik · Aleš Jagarinec · Blaž Jagarinec · Mateja Jagarinec · Tanja Jagarinec Tomaž Jagarinec · Tomaž Jakab · Kaja Jakolič · Alenka Jakomini · Maja Jakomini · Mihaela Jakomini · Mojca Jakomini · Nina Jakomini · Simona Jakomini · Sebastjan Jambriško · Gabriela Jančar · Alja Jančič · Nina Jančič · Urška Jančič · Andrej Janežič · Tine Janežič · Lela Jankovič Sandra Jankovič · Tamara Jankovič · Aleksandra Janžekovič · Alja Janžekovič · Anja Janžekovič Danijel Janžekovič · Darjan Janžekovič · Filip Janžekovič · Izidor Janžekovič · Jan Janžekovič Jana Janžekovič · Jana Janžekovič · Katja Janžekovič · Lidija Janžekovič · Luka Janžekovič Marjan Janžekovič · Marjana Janžekovič · Marko Janžekovič · Meta Janžekovič · Mihael Janžekovič · Milena Janžekovič · Mojca Janžekovič · Nejc Janžekovič · Nina Janžekovič · Sandra Janžekovič · Vanja Janžekovič · Vida Julija Janžekovič · Sara Janžekovič Toplak · Jure Jaušovec Martina Jaušovec · Nataša Jaušovec · Robert Jaušovec · Suzana Jaušovec · Andrej Jazbec · Marjan Jazbec · Marko Jazbec · Mia Jazbec · Nina Jazbec · Tea Jazbec · Uroš Jazbec · Anita Jelen · Jon Jelen · Klementina Jelen · Maja Jelen · Filip Jerenec · Jure Jerenec · Katja Jerenec · Valentina Jerenec · Ana Jerenko · Nuša Jerenko · Olga Jerkovič · Miha Jernejšek · Primož Jevšovar · Alen Jevtović · Katja Jeza · Lara Jeza · Monika Jeza · Nina Jeza · Urška Jeza · Nuša Jeza Milošič Hamze Dani Jokhadar · Violeta Jolić · Maja Joras · Nika Jošt · Živojin Jovanović · Tadej Jukič Mrgole · Klemen Junger · Mitja Jupič · Nina Jurešič · Ana Jurgec · Andreja Jurgec · Anja Jurgec Deja Jurgec · Elvira Jurgec · Gorazd Jurgec · Gregor Jurgec · Maja Jurgec · Mateja Jurgec · Nastja Jurgec · Staša Jurgec · Tadej Jurgec · Urška Jurgec · Žan Jurgec · Amadeja Jurič · Gordana Jurič Hana Jurič · Mitja Jurič · Nejc Jurič · Urška Jurič · Sašo Juričinec · Petra Jurić · Aleksandra Jurkovič · Kaja Jurtela · Aljaž Jus · Amadeja Jus · Amanda Jus · Bojanca Jus · Janja Jus · Jasmina Jus · Nataša Jus · Špela Jus · Snježana Just · Tanja Just · Jaka Juvan · Marko Kac · Marjana Kacijan Rok Kacijan · Mirna Kačič · Pavel Kačič · Nina Kafel · Sašo Kafel · Ditka Kaiser · Dušan Kaiser Karmen Kaiser · Metka Kaiser · Dejan Kaiserberger · Andreja Kaisersberger · Maja Kaisersberger Manuela Kaisersberger · Rok Kaisersberger · Darjan Kajzer · Lidija Kajzer · Rok Kajzer · Tina Kajzer · Amanda Kalik · Iris Kališnik · Dejan Kamenšek · Eva Kamenšek · Ksenija Kamenšek Mojca Kamenšek · Romana Kamenšek · Tadej Kamenšek · Zdenko Kamenšek · Elin Kamenšek Krajnc · Inis Kampl · Iva Kampl · Klemen Kampl · Nina Kamplin · Mitja Kancler · Dania Kanlić Ervin Kanlić · Elvira Karahasanovič · Katja Kardinar · Alen Karo · Janja Karo · Milena Karo · Eva

Kaučič · Jan Kaučič · Sara Kaučič · Urša Kaučič · Jana Kavčič · Vanja Kavčič · Aljaž Kekec · Anja Kekec · Bernardka Kekec · Matjaž Kekec · Primož Kekec · Roman Kekec · Maja Kelc · Tea Kelc Aleksander Kelenc · Damir Kelenc · Doroteja Kelenc · Jana Kelenc · Katja Kelenc · Lea Kelenc Maja Kelenc · Mateja Kelenc · Primož Kelenc · Sabina Kelenc · Tamara Kelenc · Karin Kenda Renato Kenda · Katja Kerček · Maša Kerin · Alen Kesar · Aljaž Ketiš · Ina Ketiš · Sara Ketiš · Tadeja Ketiš · Živa Ketiš · Metka Kidrič · Mirjana Kidrič · Mitja Kidrič · Particija Kidrič · Svetlana Kidrič Patricija Kikl · Nina Kirbiš · Pavlina Kirbiš · Barbara Kirić · Matjaž Kitak · Aljoša Klajdarič · Blaž Klajderič · David Klajderič · Gorazd Klajderič · Mateja Klajderič · Antonio Klajnšek · Lenka Klajnšek · Liza Klajnšek · Nastja Klajnšek · Bernarda Klaneček · Neva Klaneček · Niko Klaneček Nastja Klanjšek · Kristian Klanke · Kristijan Klanke · Rok Klarič · Matjaž Klasinc · Nina Klasinc Rebeka Klein · Maja Klemen · Eva Klemenčič · Iva Klemenčič · Lana Klemenčič · Maja Klemenčič Matic Klemenčič · Matjaž Klemenčič · Igor Klep · Mateja Klep · Marinka Klinc · Nina Klinc · Loreta Kmet · Aleksander Kmetec · Barbara Kmetec · Breda Kmetec · David Kmetec · Gregor Kmetec Nina Kmetec · Rok Kmetec · Tanja Kmetec · Tea Kmetec · Tina Kmetec · Tomaž Kmetec · Barbara Kmetič · Lara Knapić · Pia Knaus · Alen Knez · Domen Knez · Nika Knez · Manja Kneževič · Toni Kobal · Tamara Kobale · Maruša Kocbek · Marina Kocen · Matej Kociper · Mateja Kociper · Tanja Kociper · Blaž Kocjan · Žiga Kocjan · Maja Kocmut · Tjaša Kocmut · Maruša Kocmut · Aleš Kodela Jaka Kodela · Maša Kodela · Miha Kodela · Samo Kodela · Tina Kodela · Antonio Koderman · Mitja Koderman · Niko Koderman · Rok Koderman · Tamara Koderman · Barbara Kodrič · Karmen Kodrič Maja Kodrič · Mojca Kodrič · Tatjana Kodrič · Tjaša Kodrič · Janja Kogej · Gašper Köhler · Boštjan Kojc · Eva Kojc · Janez Kojc · Katja Kojc · Marko Kojc · Petra Kojc · Tina Kojc · Teja Kokalj · Dejan Kokol · Doris Kokol · Igor Kokol · Jasmina Kokol · Jerneja Kokol · Maja Kokol · Manuela Kokol Mateja Kokol · Nataša Kokol · Ozren Kokol · Patriša Kokol · Silva Kokol · Tomaž Kokol · Sven Kokol Vuksanović · Bernard Kokot · Boštjan Kokot · Karmen Kokot · Kevin Kristjan Kokot · Klemen Kokot Maja Kokot · Maja Kokot · Monika Kokot · Peter Kokot · Tamara Kokot · Anja Kolar · Jelka Kolar Mateja Kolar · Sanja Kolar · Sara Kolar · Tamara Kolar · Tilen Kolar · Urška Kolar · Aljaž Kolarič David Kolarič · Eva Kolarič · Karmen Kolarič · Katja Kolarič · Katja Kolarič · Klaudija Kolarič Marko Kolarič · Matej Kolarič · Mateja Kolarič · Metka Kolarič · Mira Kolarič · Nina Kolarič · Petra Kolarič · Primož Kolarič · Rok Kolarič · Sanja Kolarič · Tjaša Kolarič · Urška Kolarič · Živa Kolarič Aleksander Kolednik · Boštjan Kolednik · Daniela Kolednik · Katja Kolednik · Nataša Kolednik Tonja Kolednik · Urška Kolednik · Rebeka Kolenc · Dunja Kolenko · Jakob Kolenko · Peter Kolenko Vanja Kolenko · Maša Kolesar · Anemari Koletnik · Saša Koletnik · Urška Koletnik · Franc- Frenki Kolmanič · Rebeka Komel · Kaja Maruša König · Klemen Kopač · Rok Kopitar · Žiga Kopitar · Mia Kopold Metličar · Gregor Koprivc · Damjan Kopše · Gorazd Kopše · Jana Kopše · Jasna Kopše · Sara Kopše · Natalija Korada · Aleksander Koren · Andreja Koren · Darja Koren · Eva Koren · Maja Koren Marcel Koren · Miha Koren · Andreja Korenjak · Boštjan Korenjak · Mihael Korenjak · Miroslav Korenjak · Ksenja Kores · Adrijana Korez · Dejan Korez · Janja Korez · Jure Korez · Mirjana Korez Rok Korez · Valerija Koritnik · Matej Korman · Doris Kornik · Matej Kornik · Estera Korošec · Grega Korošec · Gregor Korošec · Iva Lana Korošec · Janja Korošec · Lea Korošec · Luka Korošec Martina Korošec · Matjaž Korošec · Niko Vlado Korošec · Rebeka Korošec · Renato Korošec · Rok Korošec · Sara Korošec · Tadej Korošec · Tamara Korošec · Tea Korošec · Blaž Korotaj · Daša Korpar Emil Korpar · Marina Korpar · Petra Korpar · Sergeja Korpar · Tamara Korpar · Tanja Korpar · Tomaž Korpar · Jurček Korpič Lesjak · Maruša Korpič Lesjak · Žiga Korsika · Eva Korunič · Sergej Korže

Vesna Korže · Katja Kos · Samra Kos · Daniel Kosar · Slavica Kosec · Danijel Kosi · Dora Kosi · Eva Kosi · Hana Kosi · Miha Kosi · Mirka Kosi · Patricia Kosi · Petra Kosi · Primož Kosi · Valentina Kosi Miha Kosi Fuks · Andreja Kostanjevec · Jaka Kostanjevec · Jan Kostanjevec · Kaja Kostanjevec Maja Kostanjevec · Miha Kostanjevec · Mitja Kostanjevec · Mojca Kostanjevec · Žan Kostanjevec David Kostevc · Tamara Kostevc · Urška Kostevšek · Alja Košar · Jan Koštomaj · Nina Koštomaj Aleš Kotar · Lena Koter · Aleš Kotnik · Aljaž Kotnik · Darja Kotnik · Doroteja Kotnik · Matej Kotnik Denis Kouter · Boštjan Kovač · Jaki Kovač · Jana Kovač · Maja Kovač · Miha Kovač · Alenka Kovačec Aleš Kovačec · Bojan Kovačec · Doris Kovačec · Gregor Kovačec · Laura Kovačec · Manuela Kovačec Marjana Kovačec · Matej Kovačec · Rebeka Kovačec · Aljaž Kovačič · Andraž Kovačič · Blaž Kovačič Damjan Kovačič · Jasna Kovačič · Julija Kovačič · Katja Kovačič · Leonida Kovačič · Matjaž Kovačič Nino Kovačič · Sara Kovačič · Vesna Kovačič · Katja Kovše · Anica Kozel · Anja Kozel · Bernarda Kozel · Blanka Kozel · David Kozel · Dejan Kozel · Ingrid Kozel · Klavdija Kozel · Martina Kozel Renata Kozel · Rok Kozel · Rosvita Kozel · Sanja Kozel · Suzana Kozel · Sara Kozenburger · Klara Kozoderc · Klementina Kozoderc · Nika Kozoderc · Nina Kozoderc · Samo Kozoderc · Iva Koželj Petra Kožuh · Žiga Krajgar · Aleksandra Krajnc · Alen Krajnc · Aljaž Krajnc · Ana Krajnc · Barbara Krajnc · Dan Krajnc · Dana Krajnc · Darja Krajnc · Dejan Krajnc · Denis Krajnc · Enej Krajnc Filip Krajnc · Ines Krajnc · Iva Krajnc · Jan Krajnc · Jani Krajnc · Janja Krajnc · Katja Krajnc Klavdija Krajnc · Kristijan Krajnc · Laura Krajnc · Lilijana Krajnc · Maja Krajnc · Majda Krajnc Marko Krajnc · Maša Krajnc · Mateja Krajnc · Minja Krajnc · Mitja Krajnc · Monika Krajnc · Monja Krajnc · Natalija Krajnc · Nenad Krajnc · Nika Krajnc · Petra Krajnc · Polona Krajnc · Sabina Krajnc · Sara Krajnc · Saša Krajnc · Sergej Krajnc · Simona Krajnc · Uroš Krajnc · Žan Krajnc Ana Krajnc · Urh Krajnc Domiter · Manja Krajnčič · Mojca Krajnčič · Nejc Krajnčič · Patricija Krajnčič · Adriana Kralj · Amanda Kralj · Maja Kralj · Mojca Kralj · Samo Kralj · Srečko Kralj Aljoša Kramberger · Branka Kramberger · Karla Kramberger · Katja Kramberger · Larisa Kramberger · Luka Kramberger · Mario Kramberger · Matej Kramberger · Matjaž Kramberger Melita Kramberger · Nastja Kramberger · Nika Kramberger · Nina Kramberger · Nuša Kramberger Patricija Kramberger · Petra Kramberger · Sara Kramberger · Sašo Kramberger · Suzana Kramberger · Tomaž Kramberger · Vivija Kramberger · Marko Kramer · Boris Krampelj · Tomaž Kranjc · Jaka Kranjčevič · Boštjan Kranjec · Tomaž Kranjec · Katja Krapež · Barbara Krasnić Hana Krašovec · Matic Kravcar · Mojca Kravina · Saša Krefl · Črto Kreft · Mitja Krempl · Laris Krepek · Matic Krepek · Barbara Kresonja · Boštjan Kreutz · Kristjan Kristovič · Mandy Kristovič Minea Kristovič · Sandra Kristovič · Blažka Križan · Gregor Križan · Manca Križan · Matejka Križan Maruša Križanec · Sandra Križanec · Anita Krojzl · Tanja Krojzl · Klemen Kropec · Peter Kropec Tilen Kröpfl · Barbara Krošel · Matjaž Krošel · Monika Krošel · Petra Krošel · Tadeja Krošel · Tjaša Krošelj · Damjana Krošl · Katja Krošl · Maja Krošl · Tamara Krošl · Stina Krsmanovič · Nasta Krulc Darinka Krušič · Luka Krušič · Martina Krušič · Kristina Kuča · Barbara Kuhar · Blaž Kuhar · Vita Kuhar · Barbara Kukec · Eva Kukec · Albina Kukovec · Ana Kukovec · Anamari Kukovec · Barbara Kukovec · David Kukovec · Janja Kukovec · Lina Kukovec · Matevž Kukovec · Milan Kukovec Mojca Kukovec · Patricija Kukovec · Petra Kukovec · Sandi Kukovec · Sara Kukovec · Martin Kukovič · Andreja Kumer · Jasmina Kumer · Ksenija Kumer · Neva Kumer · Nina Kumer · Žiga Kumer · Andreja Kunčnik · Martina Kunčnik · Sara Kunčnik · Vesna Kunčnik · Urban Kunej · Nejc Kupčič · Tanita Kupčič · Barbara Kurež · Bojan Kurež · Boštjan Kurež · Mojca Kurež · Tatjana Kurež · Aleks Kurnik · Petra Kurnik · Minela Kurtovič · Peter Kušar · Barbara Katarina Kužner

Katarina Kužner · Klavdija Kužner · Dejan Kvar · Mojca Kvar · Nataša Kvar · Petra Kvar · Aleksandra Kvržić · Jernej Lacko · Maja Lačen · Mojca Lačen · Špela Lačen · Žiga Lačen · Peter Ladič Gorazd Ladinek · Leonida Ladinek · Blaž Lah · Branka Lah · Branko Lah · Jan Lah · Jasna Lah Klemen Lah · Martin Lah · Maša Lah · Mihael Lah · Mitja Lah · Sven Lah · Timotej Lah · Tina Lah Vid Lah · Andreja Lajh · Eva Lajh · Jan Lamberger · Peter Lamberger · Žan Lamberger · Diana Lamot · Kristijan Lamot · Anita Lampič · Darjan Lampič · Anja Lampret · Ines Lampret · Lea Lampret · Primož Lampret · Simona Lampret · Andrej Lamut · Polona Lamut · Mija Langerholc Robi Laporšek · Mateja Lapuh · Ajda Lašič · Maks Lašič · Maks Laura · Jakob Gašper Lavrenčič Maksimiljan Lavrenčič · Andrej Lazar · Mojca Lazar · Nejc Lazar · Ines Lebar · Tanja Lebar · Aleš Leben · Anita Leben · Blanka Leben · Matic Leben · Evelin Leber · Mitja Lederer · Ina Lejko Benjamin Lenart · Dora Lenart · Gašper Lenart · Mojca Lenart · Peter Lenart · Anja Lepej · Lea Lepoša · Lidija Lesjak · Matjaž Lesjak · Melita Lesjak · Tadeja Lesjak · Tina Lesjak · Branislava Leskovar · Jernej Leskovar · Mateja Leskovar · Mihael Leskovar · Tadeja Leskovar · Matjaž Lešničar Davorin Lešnik · Gordana Lešnik · Katarina Lešnik · Maja Lešnik · Miha Lešnik · Mojca Lešnik Petra Lešnik · Samo Lešnik · Ivana Letič · Jure Letič · Mateja Letič · Petra Letonja · Sanja Letonja Stanka Letonja · Tamara Letonja · Tea Letonja · Teja Letonja · Davorin Levanič · Dejan Levanič Jasna Levanič · Mateja Levanič · Nastja Levanič · Jure Levstik · Urška Levstik · Mihael Ličen Matej Ličina · Tomaž Ličina · Špela Likavec · Klemen Lilija · Anja Lindental · Nadja Lindental · Zala Lipavšek · Kristian Lipovac · Belmin Lisičić · Domen Lisjak · Nuša Lisjak · Bojana Ljubec · Božo Ljubec · Daniel Ljubec · Klavdija Ljubec · Saša Ljubec · Sašo Ljubec · Urška Ljubec · Vito Ljubec Ana Ljubec Kovač · Leonida Logar · Jana Lončarič · Nejc Lončarič · Niko Lončarič · Tim Lončarič Timotej Lončarič · Grega Longhino · Petra Lorbek · Timotej Lorbek · Aleš Lorber · Anita Lorber Miha Lorber · Peter Lorber · Aleksander Lorenčič · Nastja Lorenčič · Lucijan Lotrič · Blaž Lovenjak Damir Lovenjak · Klemen Lovenjak · Luka Lovenjak · Gašper Lovrec · Jasna Lovrec · Kristjan Lovrec · Luka Lovrec · Martina Lovrec · Sandra Lovrec · Simona Lovrec · Barbara Lovrenčič Kristijan Lovrenčič · Nejc Lovrenčič · Nuša Lovrenčič · Suzana Lovrenko · Tomaž Lovrenko Let Lovse · Aleksandra Lozinšek · Jakob Lozinšek · Jaša Lozinšek · Julij Lozinšek · Karmen Lozinšek Petra Lozinšek · Taja Lozinšek · Morana Lubaj · Timi Lubaj · Tjaša Lubec · Blanka Lubej · Lidija Lukačič · Nejc Lukežič · Klavdija Lukman · Lara Lukman · Petra Lukman · Tina Lukman · Teja Luknjar · Anja Lunežnik · Vita Lunežnik · Aleksandra Magdalenc · Roman Maguša · Maja Mahorič Sandra Mahorič · Tadeja Mahorič · Valerija Mahorič · Filip Majal · Katja Majar · Monika Majar Aljaž Majcen · Ana Majcen · David Majcen · Dejan Majcen · Diana Majcen · Iztok Majcen · Iztok Majcen · Jakob Majcen · Katja Majcen · Klara Majcen · Klavdija Majcen · Larisa Majcen · Luka Majcen · Maja Majcen · Matjaž Majcen · Natalija Majcen · Peter Majcen · Petra Majcen · Sabina Majcen · Tamara Majcen · Tilen Majcen · Veronika Majcen · Eva Majcenovič · Lea Majcenovič Nuša Majcenovič · Sara Majcenovič · Tadej Majcenovič · Maja Majč · Aleksandra Majdič · Kristijan Majer · Valentina Majer · Ana Majerič · Denis Majerič · Eva Majerič · Mihael Majerič · Patricija Majerič · Peter Majerič · Tina Majerič · Gordana Majhen · Lucija Majhen · Miha Majhenič · Rosana Majhenič · Maja Majnik · Meta Majnik · Marko Makovec · Laura Maksimovič · Biserka Malek · Gašper Malek · Miha Malek · Tjaša Malek Petrovič · Žan Malek Petrovič · Žanin Maloič · Iza Malovič · Lina Malovič · Maruša Malovič · Nuša Malovič · Špela Malovič · Nika Maltar · Tim Maltar · Boštjan Maračič · Nina Maračić · Mileva Marčič · Alenka Marin · Matej Marin · Matic Marin · Monika Marin Nina Marin · Daniel Marinič · Karin Marinič · Matic Marinič · Dalibor Markež · Katja Markež · Nuša

Markež · Urša Markež · Vid Markež · Metka Markoč · Petra Markotić · Mina Markovič · Tijana Markovič · Damjana Marn-Krajnc · Kaja Maroh · Simona Maroh · Simona Maroh · Tina Maroh · Žiga Maroh · Vanja Marolt · Ingrid Marovič · Juraj Martinez · Nika Martinič · Tina Martinič · Anamarija Patricija Masten · Lucijan Masten · Mihaela Masten · Sergeja Masten · Katarina Matić · Milan Matijevič · Alenka Matjašič · Denis Matjašič · Jasmina Matjašič · Jožica Matjašič · Jure Matjašič Klementina Matjašič · Laura Matjašič · Matjaž Matjašič · Mišel Matjašič · Nataša Matjašič · Petra Matjašič · Renata Matjašič · Tamara Matjašič · Tanja Matjašič · Telopea Matjašič · Tina Matjašič Tomislav Matjašič · Valentina Matjašič · Matjaž Matjašić · Mateja Matko · Mihael Maurič · Petra Maurič · Ines Mavrič · Jerneja Mayr · Mojca Mayr · Saša Mazera · Luka Medic · Dejan Medik Aleksandra Medved · Anita Medved · Barbara Medved · Benjamin Medved · Jasna Medved · Kaja Medved · Mihael Medved · Mihaela Medved · Rok Medved · Roman Medved · Simona Medved · Tadej Medved · Tanja Medved · Tina Medved · Tjaša Medved · Žiga Medved · Tamara Megla · Aleš Meglič Jan Meglič · Peter Meglič · Ksenija Mendaš · Nuša Mendaš · Uroš Mendaš · Julija Menoni · Katarina Menoni · Maja Menoni · Simona Menoni · Anja Merc · Katja Merc · Maja Merc · Mojca Merc Monika Merc · Niko Merc · Tomi Merc · Valentina Merc · Vesna Merc · Vitomil Merc · Vlasta Merc Žan Merc · Domen Merc Kunej · Monja Merlak · Monika Mernik · Pia Mernik · Sara Mernik Aleksandra Mesarič · Aleš Mesarič · Biserka Mesarič · Jure Mesarič · Mitja Mesarič · Tomaž Mesarič Anja Meško · Doroteja Meško · Jana Meško · Jaš Meško · Karmen Meško · Mateja Meško · Mirjam Meško · Natalija Meško · Nuša Meško · Mia Mešl · Mojca Mešl · Cornelia Nika Metličar · Maja Metličar · Matej Metličar · Matjaž Metličar · Samo Metličar · Sanja Metličar · Alenka Meznarič · Ana Meznarič · Anamarija Meznarič · Jan Meznarič · Lucija Meznarič · Marko Meznarič · Tadej Meznarič Tomaž Meznarič · Bojan Mihajlovič · Martina Mihalič · Robert Mihalič · Urška Mihalinec · Mateja Mihelač · Miroslav Mihelač · Veronika Mihelak · Aljaž Mihelič · Matjaž Mihelič · Luka Miklošič · Maja Mikolič · Metka Mikolič · Veronika Mikolič · Lea Mikša · Mitja Mikša · Tanja Mikša · Martin Milec Iva Milenkovič · Lovro Mileta · Tomislav Mileta · Anej Miletič · Lara Miletič · Pia Milić · Žan Milić Svetlana Miloševič · Aleksandra Milošič · Aleš Milošič · Andreja Milošič · Eva Milošič · Gabrijela Milošič · Iztok Milošič · Kristian Milošič · Marko Milošič · Mateja Milošič · Mihaela Milošič · Nina Milošič · Rok Milošič · Teo Milošič · Tilen Milošič · Tina Milošič · Aleksander Miložič · Maja Miložič Nataša Miložič · Marko Mitrović · Jan Mlač Černe · Alenka Mlakar · Denis Mlakar · Elka Mlakar Maja Mlakar · Marko Mlakar · Matija Mlakar · Robert Mlakar · Špela Mlakar · Tamara Mlakar · Tilen Mlakar · Tina Mlakar · Tjaša Mlakar · Aljaž Mlinarič · Damjan Mlinarič · Denis Mlinarič · Luka Mlinarič · Petra Mlinarič · Špela Mlinarič · Tamara Mlinarič · Dušanka Mohorič · Igor Mohorič Mojca Mohorič · Samo Mohorič · Vanesa Mohorič · Anja Mohorko · Janez Mohorko · Jasmin Mohorko Špela Mohorko · Tamara Mohorko · Tomaž Mohorko · Uroš Mohorko · Breda Mojsilovič · Maja Mojzer Mojca Mojzer · Tanja Mojzer · Gregor Moleh · Manuela Molnar · Sebastjan Molnar · Jelena Moro Saša Mramor · Peter Mrdžen · Tilen Mrgole · Vita Mrgole · Mojca Mršek · Katja Mršnik · Matjaž Mršnik · Nikola Mudnić · Katarina Muhič · Mojca Muhič · Neža Muhič · Simona Muhič · Tomi Mihael Mulec · Aljoša Munda · Ana Munda · Dejan Munda · Marko Munda · Sandra Munda · Sara Munda Simona Munda · Tina Munda · Emin Muratović · Alenka Murko · Ana Murko · Andreja Murko · Blaž Murko · Dušanka Murko · Igor Murko · Ino Murko · Jakob Murko · Jernej Murko · Klavdija Murko Lea Murko · Mojca Murko · Nataša Murko · Nina Murko · Simona Murko · Tanja Murko · Tina Murko Adrijana Murko Ancelj · Katja Murkovič · Emina Murselović · David Muršec · Simona Muršec · Tadej Muršec · Lidija Muršek · Tatjana Muršek · David Muršič · Katja Muršič · Nuša Muršič · Sergeja Muršič

Srečko Muršič · Patricija Mušič · Valentina Mušič · Ingrid Mušič Šprah · Lora Nadelsberger · Boštjan Nahberger · Damir Najvirt · Valerija Napast · Viktor Napast · Adrijana Narat · Blaž Nedeljko · Ines Nedeljko · Jani Nedeljko · Klemen Nedeljko · Polonca Nedeljko · Patricija Nedelko · Danijela Nemec · Mirjana Nenad · Gregor Nestorov · Šadeja Nestorov · Jure Neudauer · Lučka Marija Neudauer · Mojca Neudauer · Urban Neudauer · Boštjan Nežmah · Katja Nežmah · Polonca Niedorfer · Rok Nikolovski Ribič · Ana Nimac · Damjan Nipič · Mojca Njegač · Miljan Nojić Medeja Notersberg · Karmen Noterzberg · Petra Noterzberg · Aljaž Novak · Borut Novak · Danijel Novak · Dejan Novak · Goran Novak · Iztok Novak · Jasna Novak · Jernej Novak · Kaja Novak Katja Novak · Matej Novak · Matjaž Novak · Mitja Novak · Nadja Novak · Natalija Novak · Neli Novak · Nikola Novak · Peter Novak · Petra Novak · Sandra Novak · Tanja Novak · Urška Novak Zvezdana Novak · Jernej Oblak · Petra Oblak · Sašo Oblak · Blaž Obran · Mateja Obran · Mitja Obran · Petra Obreht · Tina Obreht · Matej Ocvirk · Mitja Ogrinc · Anja Ogrizek · Maja Ojsteršek Polona Ojsteršek · Elvira Omerovič · Tea Omulec · Ana Oparenović · Aleksandra Orlač · Sanja Orlač Sara Orlač · Aljoša Ornik · Andrej Ornik · Katarina Ornik · Laura Ornik · Maja Ornik · Mojca Ornik Suzana Ornik · Jernej Orovič · Melanie Osebek · Nina Osenjak · Anita Osterc · Jan Osterc · Rok Osterc · Vesna Osterc · Jožef Ostroško · Monika Ostroško · Rebeka Ostroško · Urška Ostroško Danijel Ovčar · Domen Ovčar · Jakob Ovčar · Nikola Ovčar · Nikolina Ovčar · Sara Ovčar · Urban Ovčar · Aljoša Ozmec · Anja Ozmec · Janja Ozmec · Melanie Ozmec · Uroš Ozmec · Žan Ozmec Brigita Ozvatič · Bor Pahor · Patricia Pajcur · Damiana Pajnkiher · Marjetka Pal · Matej Pal · Robert Pal · Rok Panikvar · Dominik Papst · Lea Papst · Maša Patafta · Natalija Paternost · Leon Pavalec Vesna Pavlica · Maja Pavlič · Jan Pavličič · Vita Pavličič · Maja Pavlin · Nina Pavlin · Grega Pavlovič · Mihael Peček · Aleksandra Pečnik · Damir Pečnik · Jan Pečnik · Nuša Pečnik · Sara Peinkiher · Tom Peinkiher · Ela Peklar · Gašper Peklar · Lara Peklar · Lucija Peklar · Urban Peklar Janja Peklič · Sonja Peklič · Tine Pelcl · Anita Pepelnik · Luka Pepelnik · Miha Pepelnik · Timotej Pepelnik · Urška Pepelnik · Kaja Perger · Nastja Perger · Nina Perger · Blaž Perič · Maja Perič · Eva Pernat · Mojca Pernat · Nuša Pernat · Uroš Pernat · Vita Pernat · Aleksandra Pernek · Andreja Pernek · Anja Pernek · Eva Pernek · Martina Pernek · Nada Pernek · Primož Pernek · Maj Perovšek Tribušon · Zala Perovšek Tribušon · Simona Perša · Anita Peršuh · Miha Peršuh · Sandi Peršuh Tamara Peršuh · Alenka Pesek · Aleš Pesek · Barbara Pesek · David Pesek · Mateja Pesek · Mateja Pešaković · Uroš Pešaković · Miha Pešec · Nejc Pešec · Aleks Pešić · Aleksandra Petek · Aljaž Petek Andreja Petek · Anja Petek · Barbara Petek · Dejan Petek · Eva Petek · Filip Petek · Gabriela Petek Jana Petek · Jasmina Petek · Jernej Petek · Julija Petek · Karl Petek · Katja Petek · Klara Petek Klemen Petek · Lara Petek · Luka Petek · Maja Petek · Marko Petek · Miha Petek · Mihaela Petek Milan Petek · Nevenka Petek · Primož Petek · Renata Petek · Sabina Petek · Timotej Petek · Tomaž Petek · Tomi Petek · Žan Petek · Amadej Petelinšek · Igor Peter · Marko Peter · Matic Peternel Dejan Peternelj · Timotej Peternik · Alenka Peteršič · Katja Peteršič · Rok Peteršič · Sara Peteršič Ana Petrena · Svetlana Petrinec · Aleksandra Petrovič · Aljaž Petrovič · Ana Petrovič · Anže Petrovič · Barbara Petrovič · Blaž Petrovič · Eva Petrovič · Janja Petrovič · Jasmina Petrovič Julija Petrovič · Jurij Petrovič · Kaja Petrovič · Marta Petrovič · Natja Petrovič · Sabina Petrovič Špela Petrovič · Tatjana Petrovič · Timotej Petrovič · Nataša Petrušič · Kristijan Pevec · Nino Pevec Tadej Pevec · Mitja Piberčnik · David Pignar · Petra Pignar · Suzana Pignar · Teja Pignar · Alen Pihler · Andreja Pihler · Berni Pihler · Brigita Pihler · Jan Pihler · Nataša Pihler · Nejc Pihler · Nina Pihler · Špela Pihler · Tadej Pihler · Tadeja Pihler · Tibi Pihler · Sašo Pilinger · Matic Pintar · Bojan

Pintarič · Katja Pintarič · Teja Pintarič · David Pintarić · Vesna Pirnat · Branko Pirš · Violeta Pirš Alenka Pislak · Mateja Pislak · Aljaž Pišek · Bojan Pišek · Jure Pišek · Lara Pišek · Mojca Pišek Nataša Pišek · Sandra Pišek · Stanislav Pišek · Tanja Pivec · Danijel Pivko · Sandra Pjanić · Alen Plajnšek · Darja Plajnšek · Doroteja Plajnšek · Irena Plajnšek · Katja Plajnšek · Lea Plajnšek · Sara Plajnšek · Antonina Planinc · Jožica Planinc · Maša Planinc · Matic Planinšek · Mojca Plavčak Sonja Plazar · Zdenka Plejnšek · Marko Pleskonjić · Anja Plohl · Igor Plohl · Klavdija Plohl · Lara Plohl · Maja Plohl · Peter Plohl · Sanja Plohl · Tomaž Plohl · Vesna Plohl · Vladka Plohl · Zala Plohl Liljana Ploj · Jelko Plošinjak · Tamara Pluško · Patricija Počivavšek · Maruša Podbreznik · Dora Podbrežnik · Brigita Podgorelec · Klementina Podgoršek · Aljoša Podhostnik · Benjamin Podhostnik Janez Podhostnik · Jerneja Podhostnik · Matjaž Podhostnik · Mitja Podhostnik · Nataša Podhostnik Polona Podhostnik · Sabina Podhostnik · Sandi Podhostnik · Gregor Podkrižnik · Gorazd Podplatnik Nejc Podplatnik · Nina Podvornik · Nuša Podvornik · Helena Pogelšek · Neva Poherc · Žan Poherc Izidor Pokrivač · Aleš Polajžar · Klaudija Polajžar · Nina Polajžar · Valentina Polajžar · Larisa Polajžer · Markus Polajžer · Monja Polajžer · Nadija Polajžer · Samanta Polajžer · Ana Polanec Anita Polanec · Katarina Polanec · Sanja Polanec · Thomas Polanec · Vesna Polanec · Martina Polič Teodor Polič · Maruša Pongrac · Eva Poplatnik · Lilijana Poplatnik · Larisa Lara Popošek · Anja Popovič · Sara Porić · Petra Potisk · Aleš Potočnik · Miha Potočnik · Natalija Potočnik · Nika Potočnik · Nina Potočnik · Petra Potočnik · Primož Potočnik · Sandra Potočnik · Sara Potočnik Tadeja Potočnik · Teja Potočnik · Timotej Potočnik · Žan Potočnik · Aleksander Potrč · Blaž Potrč Bojan Potrč · Janja Potrč · Martina Potrč · Mateja Potrč · Sara Potrč · Tanja Potrč · Vanja Požegar Petra Požek · Miha Požgai · Eva Požgan · Uroš Požgan · Saša Prah · Aljaž Prapotnik · Urška Prapotnik · Luka Pravdič · Natalija Pravdič · Peter Pravdič · Romano Pravdič · Marko Prcać · Anja Predikaka · Blaž Predikaka · Boštjan Predikaka · Jana Predikaka · Marjeta Predikaka · Mihela Predikaka · Monika Predikaka · Nina Predovnik · Ines Prejac · Sanja Prejac · Anja Prelog · Ariana Prelog · Petra Prelog · Saša Prelog · Timotej Prelog · Tjaša Prelog · Mojca Preložnik · Saša Preložnik Šimac · Deborah Premužič · Tadej Premužič · Tatjana Premužič · Tomaž Premzl · Ana Prešern Marjetka Prevolšek · Mateja Prevolšek · Matic Prevolšek · Saša Prevolšek · Smiljan Prevolšek · Eva Pribožič · Lucija Pribožič · Mojca Prigl · Primož Prigl · Rok Prigl · Andrej Primožič · Janja Primožič Maja Primožič · Nina Primožič · Jaka Princl · Anja Prislan · Barbara Prislan · Mia Prosenica · Aneja Prosenjak · Klara Prosenjak · Alenka Prša · Marko Pšajd · Rebeka Pšajd · Aleksander Pučko · Ivan Pučko · Nataša Pučko · Simona Pučko · Špela Pučko · Tatjana Pučko · Timotej Pučko · Ana-Nuša Pukšič · Blažka Pukšič · David Pukšič · Jana Pukšič · Larisa Pukšič · Luka Pukšič · Matjaž Pukšič Nena Pukšič · Polona Pukšič · Samo Pukšič · Sergej Pukšič · Žan Pukšič · Anita Pulko · Evgen Pulko Irena Pulko · Jani Pulko · Jože Pulko · Kalinka Pulko · Suzana Pulko · Nataša Pungračič Bernardka Purg · Darinka Purg · Maja Purg · Marko Purg · Matej Purg · Miha Purg · Peter Purg · Rok Purg · Urška Purg · Luka Pušnik · Aljaž Puž · Nuša Puž · Vid Puž · Ajda Raca · Neva Radej Barbara Radek · Tadeja Radek · Aleš Radičevič · Dunja Radičevič · Sara Radolič · Tina Radolič Kristina Radoš · Nejc Raj · Janja Rajh · Katja Rajh · Miha Rajh · Ronja Rajh · Anja Rajher · Rok Rajkovača · Simona Rajšp · Samuel Rajtar-Čuš · Matic Rakovec · Ines Sarah Rakuš · Patricia Rakuš Silvija Rakuš · Tina Rakuš · Tomaž Rakuš · Andreja Rakuša · Anej Rakuša · Teo Rakuša · Tom Rakuša Aljaž Ramot · Simona Rampre · Nina Ramšak · Andrej Ranfl · Igor Ranfl · Martin Ranfl · Anja Rašl Dominik Rašl · Katja Rašl · Petra Rašl · Nadja Ratek · Karl Ravnjak · Leonida Ravnjak · Andreja Razlag · Luka Rebek · Matej Rebek · Eva Reberc · Andreja Rebernik · Maja Rebernišek · Monika

Rebernišek · Luka Reisman · Jasmina Rep · Tamara Repec · Anja Repič · Beno Repič · Eva Repič Matic Repič · Robert Roky Repič · Urša Repič · Saša Resman · Gregor Resnik · Rok Resnik · Blaž Reš Kostja Reš · Marko Reš · Maruša Reš · Nastja Reš · Staša Reš · Barbara Ribarič · Anja Ribič · Marija Ribič · Marjeta Ribič · Tina Rihtar · Aleš Rihtarič · Danijela Rihtarič · Jan Rihtarič · Maja Rihtarič Minka Rihtarič · Iva Katarina Rimele · Tamara Rimele · Nadja Ritlop · Maja Ritonja · Barbara Rižnar Helena Rižnar · Marko Rižnar · Urška Rižnar · Matej Rober · Eva Robič · Matic Robič · Jernej Robin Barbara Rodošek · Marjetka Rodošek · Matej Rodošek · Mirjana Rodošek · Natalija Rodošek Dušanka Rodvajn · Mirjana Rodvajn · Petra Rodvajn · Metka Roganov · Anja Rogina · Anton Rogina Nataša Rogina · Petra Rogina · Tanja Rogina · Karmen Rohitelj · Matej Rojht · Lea Rojic Bernardka Rojko · Jasmina Rojko · Lovro Rojko · Sara Rojko · Tomaž Rojko · Urška Rojko · Vanesa Rojko · Vesna Rojko · Andreja Rokavec · Martina Rokavec · Živa Rokavec · Blaž Rola · Eva Rola Ana Romanič · Maja Ropič · Tajda Ropič · Maja Rosič · Miha Rosič · Neda Rosič · Timotej Rosič Iztok Roškar · Katja Roškar · Marko Roškar · Mitja Roškar · Rok Roškar · Sanja Roškar · Simon Roškar Tomaž Roškar · Jure Rozman · Katarina Rozman · Roman Rozman · Tadej Rozman · Tanja Rozman Alenka Rožanc · Nika Rožanc · Aleksandra Rožman · Andreja Rožman · David Rožman · Gregor Rožman · Laura Rožman · Mateja Rožmarin · Dejan Rudolf · Aleš Rumež · Andreja Rus · Danijel Rus Matej Rus · Mihael Rus · Nadja Rus · Nejc Rus · Zdenka Rus · Lara Ružič Povirk · Larisa Sabath Miha Sabo · Živa Sabo · Saša Saftić · Aleksander Sagadin · Anja Sagadin · Branka Sagadin · Jernej Sagadin · Luka Sagadin · Maja Sagadin · Natalija Sagadin · Rok Sagadin · Tjaša Sajič · Danica Sajko Maša Sajko · Metka Sajko · Polona Sajko · Damijan Sakelšek · Evelina Sakelšek · Jure Sakelšek Marko Sakelšek · Nejc Sakelšek · Haris Salihagić Hrenko · Maruša Samobor Gerl · Matic Samobor Gerl · Lara Samojlenko · Maša Samojlenko · Tina Samojlenko · Laura Sardinšek · Anuša Sarić Marko Sarić · Matic Satler · Miha Satler · Mojca Satler · Eva Sedlašek · Petra Sedlašek · Suzana Sedlašek · Anja Segulin · Hanka Selimović · Aleksandra Selinšek · Aljaž Selinšek · Anja Selinšek Barbara Selinšek · Bojana Selinšek · Petra Selinšek · Sanja Selinšek · Vojko Selinšek · Mojca Selišek Nina Selišek · Nina Semenič · Miha Senčar · Taja Senčar · Iva Seničar · Aleksandra Seničič · Nika Serban · Saša Serdinšek · Staša Serdinšek · Tadej Serdinšek · Jan Sever · Lucija Sevšek · Tamara Sevšek · Neva Siebenreich · Nika Siebenreich · Sanja Simeonovski · Anita Simonič · Anja Simonič Jana Simonič · Jernej Simonič · Lena Simonič · Maja Simonič · Matej Simonič · Mateja Simonič Petra Simonič · Sabina Simonič · Staša Simonič · Suzana Simonič · Eva Sirc · Klara Sitar · Mateja Sitar · Nataša Sitar · Nuša Sitar · Sanja Sitar · Aljaž Skaza · Jana Skaza · Matjaž Skaza · Monika Skela · Kaja Skerlovnik · Eva Skledar · Primož Skledar · Tanja Skledar · Aljaž Skočir · Maja Skočir Ana Skok · Bojan Skok · Maja Skok · Marko Skok · Matic Skok · Metka Skok · Romana Skok · Tamara Skok · Gorazd Skrt · Barbara Skuber · Blaž Skuber · Aleksandra Skuk · Borut Skurjeni · Jasmina Skurjeni · Samantha Slaček · Katja Sladnjak · Aljoša Slameršak · Helena Slameršak · Andreja Slameršek · Vesna Slameršek · Andrej Slana · Darja Slana · Mojca Slana · Nina Slana · Samanta Slana · Blaž Slanič · David Slanič · Miha Slanič · Sabina Slatič · Tamara Slatič · Alenka Slavinec Saša Slekovec · Darja Slivnik · Blaž Slodnjak · Damira Slodnjak · Nina Sluga · Špela Sluga · Nastja Sluga · Petra Slukan · Gregor Smolej · Katja Smolej · Aleksandra Smolinger · Eva Smolinger · Rok Smolinger · Vesna Sodec · Aleksandra Sok · Andreja Sok · Nejc Sok · Tadej Sok · Vesna Sok · Borut Solina · Brina Solina · Domen Solina · Eva Solina · Kaja Solina · Luka Solina · Rok Solina · Sebastijan Solovjev · Marko Sorec · Evelina Soršak · Urška Sotler · Janja Spevan · Mateja Spevan · Benjamin Spiegl · Barbara Srdinšek · Lidija Srebrnjak · Maša Srpčič · Metka Sršen · Sandra Sršen · Viktorija

Sršen · Karmen Stanet · Andriana Stanišič · Marina Stankov · Nuša Starček · Jasmina Starčevič Tadej Starčič · Adrijana Stare · Amadeja Stare · Ana Starkl · Rok Stater · Tjaša Stater · Tea Stefanovič · Nuša Steiner · Tjaša Steiner · Doroteja Stermšek · Vanja Stermšek · Mihaela Stočko Neva Stojadinović · Matej Stojnšek · Nastja Stolnik Oštrš · Barbara Stopinšek · Petra Stopinšek Marko Stramič · Urška Strel · Aleš Strelec · Alex Strelec · Anja Strelec · Barbara Strelec · Matej Strelec · Nina Strelec · Polonca Strelec · Špela Strelec · Taja Strelec · Vasja Strelec · Katja Stres Emilijan Strgar · Marko Strgar · Rok Strižič · Mihaela Strmečki · Martina Strmšek · Tamara Strmšek Nejc Strnad · Domen Stropnik · Matic Stropnik · Rok Stubičar · Ino Suhadolnik Šömen · Edin Sujoldžič · Igor Surič · Žan Susman · Ana Sušec · Eva Sušec · Maja Sušec · Lea Sušek · Adrijana Svenšek · Andreja Svenšek · Katja Svenšek · Ksenija Svenšek · Lidija Svenšek · Maja Svenšek Mojca Svenšek · Natalija Svenšek · Peter Svenšek · Rok Svenšek · Simona Svenšek · Marcel Šadl Eva Šalamon · Aljaž Šalamun · Benjamin Šalamun · Blažka Šalamun · Gregor Šalamun · Lea Šalamun · Luka Šalamun · Niko Šalamun · Tjaša Šalamun · Vesna Šalamun · Nejc Šandor · Teodor Šandor · Natalija Šara · Daša Šarman · Ana Šaše · Blaž Šaše · Monja Šebela · Tamara Šebela · Tadej Šebela · Andrej Šega · Aleksandra Šegula · Aljaž Šegula · Anita Šegula · Anja Šegula · Barbara Šegula · Boris Šegula · Dušanka Šegula · Katja Šegula · Martina Šegula · Minca Šegula · Monika Šegula · Nataša Šegula · Petra Šegula · Teja Šegula · Dušanka Šekuljica · Jernej Šemnički Polonca Šemnički · Barbara Šenveter · Rafaela Šenveter · Leon Šerbak · Sabina Šerbak · Grega Šerbec · Nuša Šerbec · Klara Šerod · Ana Šerona · Boštjan Šeruga · Maja Šeruga · Mojca Šeruga Nika Šeruga · Klementina Šešerko · Mateja Šešerko · Sara Šešerko · Nino Šešo · Eva Šibila · Mojca Šibila · Nina Šibila · Kristian Šic · Monia Šic · Metka Šijanec · Amanda Šilak · Andraž Šilak · Anja Šilak · Barbara Šilak · Milan Šilak · Špela Šilak · Boštjan Šilec · Luka Šilovinac · Nina Šilovinac Simon Šimek · Doris Šimenc · Niko Šimenc · Aleksandra Šimenko · Irena Šimenko · Jožef Šimenko Lea Šimenko · Nastja Šimenko · Nataša Šimenko · Robert Šimenko · Katja Šincek · Monika Šinjur Kristijan Šipek · Alenka Širec · Nina Širec · Romana Širec · David Širovnik · Dijana Širovnik Doroteja Širovnik · Janja Širovnik · Klara Širovnik · Nuša Širovnik · Tamara Širovnik · Dušanka Škamlec · Ines Škerget · Urška Škerget · Jana Škorjanec · Denis Škrabl · Nina Škrabl · Bojana Škrila · Žan Škrila · Janez Škrinjar · Jure Škrinjar · Miha Škrinjar · Patrick Škrinjar · Urška Škrjanec · Natalija Škrlec · Martina Šlamberger · Matic Šlamberger · Alen Šmid · Barbara Šmidlehner · Amadeja Šmigoc · Andrej Šmigoc · Darja Šmigoc · Eva Šmigoc · Klara Šmigoc · Matej Šmigoc · Mateja Šmigoc · Matjaž Šmigoc · Sara Šmigoc · Tomaž Šmigoc · Eva Šmuc · Anja Šneider Katja Šober · Lea Šolman · Neva Šolman · Iris Šömen · Jan Šömen · Marko Šori · Marko Šosterič Mojca Šosterič · Jernej Šoštar · Tomaž Šoštar · Anita Šoštarič · Benjamin Šoštarič · Eneja Šoštarič Helena Šoštarič · Leon Šoštarič · Maja Šoštarič · Matjaž Šoštarič · Samantha Šoštarič · Sandra Šoštarič · Tomaž Šoštarič · Jernej Španinger · Luka Šparl · Primož Šparl · Tajda Špes · Minika Špindler · Sanja Špindler · Sandi Šprah · Saša Šprah · Uroš Šprah · Urška Šprah · Milko Šprinzar Darja Štagar · Darjan Štagar · Nina Štagar · Maja Štager · Boštjan Štajnberger · Adriana Štebih Maja Štebih · Maša Štebih · Renata Štebih · Eva Štefanec · Nina Štefanec · Matevž Šteiner · Katja Šterbak · Darjan Šterbal · Ines Šterbal · Leon Šterbal · Tjaša Šterbal · Katjuša Štih · Vesna Štih Luka Štolekar · Renata Štopfer · Anej Štrafela · Eva Štrafela · Peter Štrafela · Petra Štrafela Tomaž Štrafela · Tina Štrafela · Črtomir Štrucl · Iztok Štrucl · Maja Štrucl · Špela Štrucl · Štefan Jakob Štrucl · Tamara Štrucl · Aleksandra Štumberger · Barbara Štumberger · Jan Štumberger Katja Štumberger · Matevž Štumberger · Nina Štumberger · Rok Štumberger · Sara Štumberger

Tomaž Štumberger · Tomi Štumberger · Urška Štumberger · Nataša Štumberger Krajnc · Goran Štumergar · Maja Štumergar · Aljaž Štumpf · Nataša Štumpf · Tatjana Šučur · Uroš Šučur Aleksander Šuen · Bojana Šuman · Edita Šumenjak · Ema Šumenjak · Nadja Šumenjak · Teja Šuštar Tjaša Šuštar · Tomaž Šuta · Blaž Švagan · Matija Švagan · Nastja Švajger · Ines Švarc · Nataša Taciga · Slavica Taciga · Tamara Tajhman · Nastasja Tamše · Marina Tancoš · Miloš Tarbuk · Maja Tašner · Petra Tašner · Sanja Tašner · Tanja Tašner · Alen Tement · Evelina Tement · Katarina Tement · Katja Tement · Lara Tement · Lucija Tement · Marko Tement · Rok Tement · Silvija Tement · Valentina Tement · Žiga Tement · Ana Tepeš · Dragica Tepeš · Tomaž Tepeš · Domen Terbuc · Iva Terbuc · Jernej Terbuc · Leja Terbuc · Tilen Terbuc · Tina Terbuc · Vesna Terbuc Brina Ternovšek · Karmen Teskač · Alenka Tetičkovič · Amanda Tetičkovič · Luka Tetičkovič Nastasija Tetičkovič · Nina Tetičkovič · Robert Tetičkovič · Tim Tetičkovič · Žan Tetičkovič · Ana Težak · Iva Težak · Luka Težak · Oskar Težak · Sara Težak · Špela Težak · Anica Tikvič · Blaž Tikvič Jasmina Tikvič · Branka Tili · Iztok Tili · Nastja Tjukajev · Adrijana Tkalec · Andreja Tkalec Gregor Tkalec · Kristijan Todorovski · Vita Toličič · Tadej Tomanič · Uroš Tomanič · Nejc Tomasino Mateja Tomašič · Bernarda Tominc · Jasna Tominc · Kaja Tominc · Maja Tominc · Marko Tominc Primož Tominc · Vojko Tominc · Jernej Tonejc · Matija Tonejc · Aljoša Toplak · Andrej Toplak · Anja Toplak · Barbara Toplak · Božena Toplak · Doris Toplak · Doroteja Toplak · Ino Toplak · Jani Toplak Julija Toplak · Katja Toplak · Klara Toplak · Manja Toplak · Manuela Toplak · Marajka Toplak Marko Toplak · Mateja Toplak · Miha Toplak · Petra Toplak · Polona Toplak · Ramona Toplak Tamara Toplak · Tomaž Toplak · Vlasta Toplak · Žan Toplak · Jaša Toplek · Tibor Toplek · Matic Topolnik · Nejc Topolnik · Špela Topolnik · Barbara Topolovec · Daniela Topolovec · David Topolovec · Emil Topolovec · Julija Topolovec · Leja Topolovec · Maja Topolovec · Matic Topolovec Mihael Topolovec · Mojca Topolovec · Nina Topolovec · Renata Topolovec · Branislav Tosič · Alja Toš Aljaž Toš · Irena Toš · Mihael Toš · Tomaž Toš · Urh Toš · Patrik Tovornik · Zala Tovornik · Alenka Trafela · Avrelija Trafela · Darjan Trafela · Evelin Trafela · Maja Trafela · Monika Trafela · Špela Trafela · Urška Trafela · Gloria Trančar · Monika Trančar-Kokot · Matic Traper · Lucija Tratnik Valentin Justin Tratnik · Eva Tratnjek · Milan Travnikar · Teja Travnikar · Luka Travnikar Preac Danica Trifunac · Tamara Trinkaus · Tanja Trinkaus · Andreja Trop · Jernej Trop · Tinka Trop · Tadej Trstenjak · Uroš Trstenjak · Vladka Tucovič · Aljaž Tumpej · Gregor Tumpej · Jure Tumpej · Miha Tumpej · Natalija Tumpej · Rok Tumpej · Sebastijan Tumpej · Tadeja Tumpej · Tina Tumpej Veronika Tumpej · Anja Turin · Matjaž Turin · Aleksandra Turk · Boštjan Turk · Dominik Turk · Jana Turk · Marko Turk · Martina Turk · Mateja Turk · Matjaž Turk · Nuša Turk · Petra Turk · Sara Turk Špela Turk · Tamara Turk · Tanja Turk · Tina Turk · Tjaša Turk · Žan Turk · Eva Turkuš · Marko Turkuš Nina Turnšek · Sašo Turnšek · Nika Turnšek Murko · Maja Tuš · Katja Tušek · Mirjam Tušek · Eva Učakar · Lara Učakar · Marina Učakar · Gregor Uhan · Urška Uhan · Nastja Ules · Tatjana Ules Karmen Unuk · Valerija Unuk · Nuša Urbančič · Tajda Urbančič · Tilen Urbančič · Tadej Urbanija Urška Urek · Nina Urlep · Aljoša Vajda · Blaž Vajda · Eva Vajda · Jaka Vajda · Jernej Vajda · Katja Vajda · Mihael Vajda · Petra Vajda · Samo Vajda · Tjaša Vajda · Karmen Vajngerl · Tamara Vajsbaher · Kaja Valand · Manuela Valant · Natalija Valant · Ana Valenko · Katja Valenko · Maša Valenko · Matjaž Valenko · Špela Valenko · Tadej Valenko · Tinka Valenko · Tomaž Valenko · Jurij Valent · Pia Valent · Nina Valentan · Aljaž Valič · David Valič · Katja Valič · Nina Varjačič · Boško Varnica · Nataša Varnica · Barbara Varvoda · Barbara Vauda · Marko Vauda · Peter Vauda · Adela Vaupotič · Aljaž Vaupotič · Ana Vaupotič · Dejan Vaupotič · Ema Vaupotič · Jakob Vaupotič · Jana

Vaupotič · Klara Vaupotič · Lea Vaupotič · Lucija Vaupotič · Mitja Vaupotič · Nina Vaupotič · Rok Vaupotič · Sandra Vaupotič · Sašo Vaupotič · Tadeja Vaupotič · Uroš Vaupotič · Niki Večeк · Anže Vedlin · Tjaša Vedlin · Urška Vedlin · Vid Vedlin · Tanja Veg · Klaudia Vegmaher · Miha Veingerl Anja Veit · Niko Veit · Mateja Vek · Natalija Vek · Nataša Vek · Karmen Vele · Nik Veličkovič Matjaž Velikonja · Sadat Veliu · Petra Vencelj · Nina Venta · Jana Verbančič · Jure Verbančič · Luka Verbančič · Alja Verdenik · Nina Verdenik · Petra Verdenik · Marko Verglez · Mojca Verglez · Teja Vernik · Bernard Veršič · Bojana Veršič · Matjaž Veršič · Metka Veršič · Patricija Veršič · Rok Veršič Tadeja Veršič · Tajda Veršič · Ana Vertič · Rok Vertič · Suzana Vertič · Urban Vertič · Adam Veselič Daniel Veselič · Dejan Veselič · Eva Veselič · Gregor Veselič · Klavdija Veselič · Maja Veselič Marko Veselič · Marsel Veselič · Tonči Veselič · Veronika Veselnik · Anja Vesenjak · Irena Vesenjak Jurij Vesenjak · Liljana Vesenjak · Matjaž Vesenjak · Peter Vesenjak · Primož Vesenjak · Slavko Vesenjak · Tadej Vesenjak · Anja Vičar· Maja Vičar · Vito Vičar · Aleksander Vidovič · Aleksandra Vidovič · Aljaž Vidovič · Barbara Vidovič · Blaž Vidovič · Dejan Vidovič · Ela Vidovič · Eva Vidovič Gašper Vidovič · Gregor Vidovič · Helena Vidovič · Igor Vidovič · Ina Vidovič · Lea Vidovič · Luka Vidovič · Maja Vidovič · Marjetka Vidovič · Mojca Vidovič · Nataša Vidovič · Patrik Vidovič · Polona Vidovič · Primož Vidovič · Sanja Vidovič · Sara Vidovič · Špela Vidovič · Tadej Vidovič · Tilen Vidovič · Tim Vidovič · Tjaša Vidovič · Tomaž Vidovič · Urška Vidovič · Valentina Vidovič · Vojko Vidovič · Vito Vidovič Bintchende · Jana Vidrih · Tomas Vigali · Ivana Viher · Lea Vilčnik · Lucija Vilčnik · Nataša Vilčnik · Vesna Vilčnik · Julija Viličnjak · Mojca Viličnjak · Katja Vincek · Simon Vincek · Tadeja Vincek · Anita Vindiš · Barbara Vindiš · Jožica Vindiš · Klavdija Vindiš · Lidija Vindiš · Lucija Vindiš · Maja Vindiš · Mladenka Vindiš · Natalija Vindiš · Nina Vindiš · Nives Vindiš Polonca Vindiš · Saša Vindiš · Tomaž Vindiš · Danijela Vinko · Ervin Vinko · Manja Vinko · Timotei Vinko · Marko Vinkovič · David Visenjak · Primož Visenjak · Rebeka Visenjak · Marinka Vnuk Marjanca Vnuk · Aljaž Vobič · Nikola Vočanec · Eva Voda · Klara Voda · Nuša Voda · Primož Voda Jasmina Voda · Nataša Vodošek · Nataša Vodošek · Maša Vodušek · Nina Voglar · Vesna Voglar Mitja Vogrin · Boštjan Vogrinc · Marko Vogrinc · Eva Vogrinec · Franja Vogrinec · Maja Vogrinec Niko Vogrinec · Tatjana Vogrinec · Anja Vojsk · Eva Vojsk · Jasmina Vojsk · Urška Vojsk · Senta Vökner · Nik Volgemut · Žiga Volgemut · Marko Vrabič · Ingrid Vrabl · Katja Vrabl · Klara Vrabl Nataša Vrabl · Petra Vrabl · Rene Vrabl · Timotej Vrabl · Dejan Vražič · David Vrbančič · Lucija Vrbančič · Aleksander Vrečar · Maja Vrečar · Tina Vrečar · Jernej Vreg · Katarina Vreg · Anita Vrhovšek · Kaja Vršec · Uroš Vršec · Aleš Vršič · Anita Vršič · Barbara Vršič · Benjamin Vršič Blažka Vršič · Domen Vršič · Leonida Vršič · Maja Vršič · Samo Vršič · Urška Vršič · Špela Vrtačnik Barbara Vrtič · Bojan Vrtič · Matjaž Vrtič · Nina Vrtič · Vanja Vtič · Cilka Vučak · Špela Vučak · Nina Vučinić · Nuša Vučinić · Sara Vučkovič · Petra Vujnovič · Ema Vuk · Lucija Vuk · Monika Vuk · Vanja Vukalič · Janja Vukašinovič · Jelena Vukovič · Nika Vuković · Anka Vurcer · Matej Vurcer · Blaž Vurzer · Marko Vurzer · Barbara Vute · Maja Vute · Suzana Vuzem · Lilijana Weber · Barbara Wehrle · Sašo Yacoub · Martina Zadravec · Tina Zadravec · Andrej Zafošnik · Barbara Zafošnik Matej Zafošnik · Laura Zagoranski · Maja Zagoranski · Helena Zagoršak · Bojan Zagoršek · Damijan Zagoršek · Damjan Zagoršek · Enja Zagoršek · Jani Zagoršek · Julija Zagoršek · Mitja Zagoršek Niko Zagoršek · Sanja Zagoršek · Tonja Zagoršek · Barbara Zajc · Darja Zajc · Mateja Zajc · Vanja Zajc · Alenka Zajdela · Tamara Zajec · Mateja Zajko · Zala Zajko Ivančič · Eva Zajšek · Jasna Zajšek · Luka Zajšek · Smiljan Zajšek · Barbara Zakelšek · Darko Zakelšek · Dušanka Zakelšek Haidi Zakelšek · Aleš Zamuda · Anja Zamuda · Minja Zamuda · Špela Zamuda · Petra Zaranšek

Brigita Zavec · Dunja Zavec · Goran Zavec · Grega Zavec · Jolanda Zavec · Luka Zavec · Mojca Zavec · Nejc Zavec · Pia Zavec · Tadeja Zavec · Tamara Zavec · Tatjana Zavec · Mojca Zavratnik Saša Zavratnik · Samo Zavrl · Karin Zavrnik · Lara Zavrnik · Nace Zavrtanik · Borut Zebec · Lena Zebec · Sabina Zebec · Sergeja Zebec · Tamara Zebec · Vita Zebec · Anja Zelenik · Anja Zelenik Evelin Zelenik · Jasna Zelenik · Mojca Zelenik · Tanja Zelenik · Zvezdana Zelenik · Jolanda Zelenko · Mitja Zelenko · Nika Zelenko · Dejan Zemljak · Sandra Zemljak · Luka Zemljarič Mateja Zemljarič · Mojca Zemljarič · Nejc Zemljarič · Sergeja Zemljarič · Branka Zemljič · Tadej Zemljič · Žan Zemljič · Marko Zgrebec · Iva Zidarič · Nino Zidarič · Sara Zidarič · Valerija Zidarič Vesna Zidarič · Eva Zmazek · Jan Zmazek · Marko Zmazek · Iris Znidarič · Jani Zolar · Aleš Zorec Breda Zorec · Dejan Zorec · Helena Zorec · Primož Zorec · Sandra Zorec · Tadej Zorec · Tina Zorec Tomaž Zorec · Mitja Zorec · Damijan Zorko · Denis Zorko · Eva Zorko · Katja Zorko · Matej Zorko Mateja Zorko · Matic Zorko · Nataša Zorko · Petra Zorko · Sabina Zorko · Sergej Zorko · Vesna Zorko · Daniela Zorli · Maruša Zorli · Mitja Zorman · Nika Zrilić · Darko Zupanc · Andreja Zupanič Anita Zupanič · Iva Zupanič · Jan Zupanič · Katja Zupanič · Marina Zupanič · Matjaž Zupanič · Miha Zupanič · Nataša Zupanič · Nika Zupanič · Nina Zupanič · Primož Zupanič · Stanka Zupanič · Žiga Zupanič · Ines Zupanič Tomažič · Domen Zver · Jasna Žabota · Zvezdana Žafran · Tilen Tadej Žafran · Kristjan Žagar · Maruša Žagar · Melita Žajdela · Nataša Žajdela · Tamara Žajdela · Sanja Žampar · Tjaša Žargi · Lana Žarković Preac · Jožef Železnik · Marko Železnik · Miran Železnik Petra Železnik · Andrej Žerak · Damir Žerak · Darja Žerak · Petra Žerak · Mia Žganjar · Rok Žganjar · Kaja Žgavc · Tjaša Žgavc · Andrej Martin Žgeč · Katarina Žgeč · Tomaž Žgeč · Nika Žibrat Teja Žibrat · Urška Žibrat · Žiga Žigman · Danijel Žiher · Gordana Žiher · Mitja Žiher · Tina Žiher Tamara Žinko · Janez Žitnik · Matija Žitnik · Franci Žižek · Luka Žižek · Marko Žlahtič · Mojca Žlahtič · Urška Žmauc · Žan Žmavc · Jan Žnidar · Žan Žnidar · Maja Žnidarič · Martina Žnidarič Melani Žnidarič · Nina Žnidarič · Taja Žnidarič · Tanja Žnidarič · Tim Žnidarič · Barbara Žnidarko Marja Žnidarko · Niko Žolger · Borut Žula · Matej Žula · Nina Žula · Sandra Žula · Patricija Žuman Boštjan Žumbar · Tadej Žumbar · Tina Žumbar · Sandra Žumer · Emanuela Žunkovič · Eva Žunkovič · Katja Žunkovič · Maja Žunkovič · Maja Žunkovič · Mojca Žunkovič · Gregor Žuraj · Ana Žuran · Borut Žuran · Denis Žuran · Hermina Žuran · Marko Žuran · Matej Žuran · Miha Žuran Nataša Žuran · Tanja Žuran · Tina Žuran · Urška Žuran · Viktorija Žuran.

1869 + 150 2019 GIMNAZIJA PTUJ